

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA **KRUPINA** KONCEPT

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KRUPINA - KONCEPT

Obstarávateľ:

Mesto Krupina

Poverený obstarávaním:

Ing. Martina Kukučková

odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPP a ÚPD, reg. č. 297

Zhotoviteľ:

Ekoplán, s.r.o.

www.eko-plan.sk

Hlavný riešiteľ (spracovateľ):

doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

autorizovaný architekt SKA, reg. č. 1524 AA

Riešiteľský kolektív, odborná spolupráca:

Urbanizmus a celková koncepcia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Demografia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Technická infraštruktúra: Ing. Mária Dobošová (vodné hospodárstvo), Martin Brezovský (energetika, telekomunikácie)

Doprava: Ing. Pavol Klúčík

Environmentálne aspekty: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD., Ing. Marta Copláková

Dátum spracovania:

november 2018

Obsah

A. Textová časť

1. Základné údaje.....	5
1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy.....	5
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	8
1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadáním.....	10
1.4 Vyhodnotenie variantov riešenia.....	10
2. Riešenie územného plánu – smerná časť.....	12
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	12
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	25
2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia	35
2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady mesta.....	36
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	42
2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla	
2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia	
2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu	
2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania	
2.6 Návrh funkčného využitia územia	60
2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia podľa funkčných území.....	76
2.7.1 Bývanie	
2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra	
2.7.3 Výroba	
2.7.4 Rekreácia	
2.8 Vymedzenie zastavaného územia	89
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území.....	90
2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	93
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	95
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	105
2.12.1 Doprava	

2.12.2 Vodné hospodárstvo	
2.12.3 Energetika	
2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete	
2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany	
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	132
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	137
2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	138
2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch.....	138
2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.....	143
3. Riešenie územného plánu – záväzná časť	146
3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch.....	146
3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia.....	171
3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia.....	172
3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia.....	173
3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt.....	175
3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability.....	190
3.7 Vymedzenie zastavaného územia	193
3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.	193
3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny.....	196
3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	197
3.11 Vymedzenie častí územia pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.....	199
3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.....	199
4. Doplnujúce údaje	200
4.1 Zoznam východiskových podkladov.....	200

B. Grafická časť

- Výkres širších vzťahov – v mierke 1: 50 000 (výkres č. 1)
- Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami – v mierkach 1: 5 000 (výkres č. 2), 1: 10 000 (výkres č. 3)
- Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia – v mierkach 1: 5 000 (výkres č. 4), 1: 10 000 (výkres č. 5)
- Výkres riešenia verejného technického vybavenia – v mierkach 1: 5 000 (výkres č. 6), 1: 10 000 (výkres č. 7)
- Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES – v mierke 1: 10 000 (výkres č. 8)
- Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch, v mierke 1: 10 000 (výkres č. 9)

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy

Dôvody obstarania územného plánu

Všeobecným dôvodom pre spracovanie územného plánu mesta je potreba právne záväzného dokumentu s jednoznačne stanovenými regulatívmi pre stavebné aktivity a využívanie prírodných zdrojov. Tieto sú nevyhnutné pre harmonický rozvoj mesta v súlade s princípmi udržateľného rozvoja. Je tiež nutné premietnuť do nového územného plánu mesta rozvojové zámery z miestnych stratégií a regionálnych stratégií, ako aj z Územného plánu VÚC Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov. S obstaraním nového územného plánu mesta sa počítalo aj v aktuálnom Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Krupina.

Doterajší územný plán mesta už vzhľadom k dobe svojho vzniku nespĺňa aktuálne požiadavky na územnoplánovaciú dokumentáciu. Od jeho schválenia v roku 2004 uplynulo 14 rokov. Grafická časť bola spracovaná analógovou metódou, pričom v poslednom období sa stáva aktuálnou požiadavka integrácie, resp. kompatibility grafickej dokumentácie územného plánu mesta s informačným systémom a mapovým portálom mesta. Výkresy boli spracované v mierke 1 : 5000 len pre súvisle urbanizované územie samotného mesta s bezprostredným okolím. Vzhľadom k tomu, že v katastrálnom území sa nachádza rozptýlené laznícke osídlenie, je nevyhnutné zaoberať sa aj riešením týchto sídelných jednotiek. V doterajšej územnoplánovacej dokumentácii táto otázka nebola uspokojivo riešená; len čiastočné riešenie priniesli zmeny a doplnky č. 3 z roku 2008, v ktorých boli vytýpané centrá lazníckeho osídlenia s potenciálom ďalšieho rozvoja.

K pôvodnej územnoplánovacej dokumentácii bol schválený väčší počet zmien a doplnkov, čím sa znižuje prehľadnosť dokumentácie a do istej miery aj konzistentnosť pôvodnej rozvojovej koncepcie. Usmerňovanie ďalšieho rozvoja mesta preto nebolo vhodné realizovať formou ďalších zmien a doplnkov územnoplánovacej dokumentácie.

Za danej situácie mesto Krupina iniciovalo obstaranie nového územného plánu mesta. Súťaž na výber zhotoviteľa bola zverejnená vo vestníku verejného obstarávania a na základe jej výsledkov bola uzavretá zmluva so zhotoviteľom územnoplánovacej dokumentácie.

Hlavné ciele riešenia

Všeobecným cieľom riešenia územného plánu mesta Krupina je v zmysle ustanovení § 1 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia v rozsahu katastrálneho územia, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území.

Špecifické ciele návrhu rozvoja územia mesta Krupina v rámci územného plánu mesta sú formulované nasledovne:

- posúdiť opodstatnenosť doterajšieho urbanistického rozvoja mesta a prehodnotiť koncepciu, založenú doterajšou územnoplánovacou dokumentáciou, v znení jej neskorších zmien a doplnkov
- navrhnuť kvalifikovanú a komplexnú koncepciu rozvoja mesta, ktorá sa bude zaoberať otázkami rozvoja všetkých urbanistických funkcií a ich vzájomným zosúladením
- definovať vzťah súvisle urbanizovaného územia mesta a laznického osídlenia, vytypovať najvhodnejšie lokality rozvoja laznického osídlenia pri zachovaní jeho životaschopnosti a súčasne jeho kultúrno-historických i krajinárskych hodnôt v súčasných podmienkach
- navrhnuť riešenie kritických problémov – predovšetkým deficitov v oblasti dopravnej infraštruktúry a technickej infraštruktúry ako nevyhnutných predpokladov ďalšieho rozvoja mesta
- definovať optimálnu územno-priestorovú organizáciu sídla, zachovávajúcu jedinečnosť a identitu sídla a vychádzajúcu z princípov udržateľného rozvoja, zohľadňujúcu požiadavky ochrany prírody a životného prostredia, kultúrneho dedičstva, ako aj ďalšie prírodné a územnotechnické limity
- stanovenie zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia a verejného technického vybavenia, ako aj ďalších zásad a regulatívov starostlivosti o životné prostredie, ochranu kultúrneho dedičstva a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability

Ciele a priority rozvoja, vyjadrujúce komplexnú rozvojovú stratégiu mesta, stanovil Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) mesta Krupina na obdobie 2016 - 2023, schválený uznesením MsZ č. 346/2015-MsZ dňa 10.12.2015. Stratégia sa sústreďuje na 4 priority: 1. Práca pre všetkých, 2. Aktívni a spokojní občania, 3. Dostupnosť sociálnych a zdravotných služieb, 4. Čisté a bezpečné životné prostredie. Pre jednotlivé priority boli stanovené strategické ciele:

- Cieľ 1.1 Zvýšiť počet podnikateľov, investorov a návštevníkov v meste
- Cieľ 1.2 Zvýšiť počet kvalifikovanej pracovnej sily v technických odboroch
- Cieľ 2.1 Zvýšiť počet aktívnych občanov v rozvoji mesta
- Cieľ 2.2 Zlepšiť komunikáciu a spoluprácu v samospráve
- Cieľ 2.3 Dobudovať infraštruktúru športu, kultúry a vzdelávania
- Cieľ 3.1 Rozšíriť zdravotnícke služby v meste
- Cieľ 3.2 Zabezpečiť možnosť bývania pre občanov s nižšími príjmami

- Cieľ 3.3 Sprístupniť sociálnu starostlivosť pre všetky cieľové skupiny
- Cieľ 4.1 Zlepšiť starostlivosť o krajinu a zeleň v meste
- Cieľ 4.2 Dobudovať infraštruktúru na likvidáciu odpadových vôd
- Cieľ 4.3 Znížiť náklady na prepravu a zneškodňovanie zložiek tuhého komunálneho odpadu
- Cieľ 4.4 Zvýšiť bezpečnosť na cestách
- Cieľ 4.5 Zvýšiť bezpečnosť vodných tokov

Určenie problémov na riešenie

V riešenom území boli okrem potenciálov rozvoja identifikované aj negatívne javy, problémy a deficity, ktoré je potrebné riešiť, resp. v navrhovanom riešení zohľadniť:

- nadmerné dopravné zaťaženie cesty I/66, tranzitná doprava prechádzajúca cez stred mesta a z toho vyplývajúce znečistenie centra mesta exhalátmi, hlukom, vibráciami, ako aj zvýšené riziko dopravných kolízií
- zrušená osobná železničná doprava
- absencia dopravne segregovaných cyklistických chodníkov
- verejným priestranstvám v meste chýba atraktívna úprava – týka sa najmä Svätotrojičného námestia
- nedostatočná prezentácia a sprístupnenie kultúrno-historických pamiatok verejnosti
- nedostatočné využitie potenciálu pre cestovný ruch - chýbajú zariadenia s celoročným využitím a ubytovacie zariadenie hotelového typu
- deficity v oblasti technickej infraštruktúry na lazoch – vodovod je len v niektorých častiach, splaškové vody sa zhromažďujú len do žump a likvidujú často nevhodným spôsobom
- deficit parkovacích miest a dobudovanie záchytných parkovísk
- nedostatočná protipovodňová ochrana – nad a pod zastavaným územím mesta na toku Krupinica a na niektorých drobných vodných tokoch
- líniové dopravné závady na niektorých miestnych komunikáciách v meste – nevyhovujúci povrchový kryt a šírkové parametre komunikácií
- prevažne nevyhovujúce komunikácie obsluhujúce laznícke osídlenie; problematická a náročná údržba komunikácií hlavne v zimnom období – s ohľadom na topografické pomery a mimoriadne rozsiahlu sieť komunikácií
- neusporiadané vlastnícke vzťahy k niektorým pozemkom, pod komunikáciami
- rastúci záujem o bývanie na lazoch bez stotožnenia sa s tradičným životným štýlom a bez záujmu o obrábanie poľnohospodárskej pôdy

- nedostatok bytov nižšieho štandardu
- chýbajúce priestory pre kultúrno-spoločenské podujatia (kultúrny dom)
- nedostatočné a nevyhovujúce sociálne služby v domovoch dôchodcov a domovoch sociálnych služieb

1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Zhodnotenie formálnych nedostatkov doterajšieho územného plánu mesta z roku 2004 ako hlavného dôvodu pre obstaranie nového územného plánu mesta bolo uvedené v predchádzajúcej kapitole.

Platný územný plán (ÚPN) mesta bol schválený uznesením MsZ č. 4/2004 zo dňa 28.01.2004. Doplnok a zmena č. 1 ÚPN mesta Krupina bol schválený uznesením MsZ č. 226/2006 zo dňa 29.11.2006. Zmena č. 2 ÚPN mesta Krupina bola schválená uznesením MsZ č. 129/2007 zo dňa 11.04.2007. Zmeny a doplnky č. 3 ÚPN mesta Krupina boli schválené uznesením MsZ č. 214/2008 zo dňa 20.08.2008. Zmeny a doplnky č. 4 ÚPN mesta Krupina boli schválené uznesením MsZ č. 251/2010 zo dňa 20.09.2010. Zmeny a doplnky č. 5 ÚPN mesta Krupina boli schválené uznesením MsZ č. MZ 89/2011-MsZ zo dňa 11.05.2011. Zmeny a doplnky č. 6 ÚPN mesta Krupina boli schválené uznesením MsZ č. 56/2012-MsZ zo dňa 16.05.2012. Zmeny a doplnky č. 7 ÚPN mesta Krupina boli schválené uznesením MsZ č. 189/2013 zo dňa 11.9.2013. Zmeny a doplnky č. 9 ÚPN mesta Krupina boli schválené uznesením MsZ č. 176/2014 zo dňa 24.9.2014. Zmeny a doplnky č. 10 ÚPN mesta Krupina boli schválené uznesením MsZ č. 41/2016 zo dňa 7.3.2016. Zmeny a doplnky č. 11 ÚPN mesta Krupina boli schválené uznesením MsZ č. 203/2017 zo dňa 3.10.2017.

Koncepcia územného plánu rozdelila existujúce zastavané územie a plochy pre jeho rozšírenie do piatich okrskov s diferencovaným funkčným zameraním. Okrsok 1 predstavovala centrálna mestská zóna s predpokladom zachovania charakteru a funkcie zástavby. Okrsok 2 je určený primárne ako južná priemyselná zóna. Navrhovalo sa rozšírenie o priemyselný park južným smerom medzi Krupinicou a trasou železnice, pričom časť plôch určených na priemyselný park už bola zastavaná. Okrsok 3 je definovaný ako západná obytná zóna. V tomto okrsku sa plánoval najväčší územný rozvoj nových plôch bývania (najmä v lokalitách Fajčíkova lúka, Údolie potoka Kltipoch). Na severnom okraji mesta v okrsku 4 sa rozsiahlejšia obytná výstavba plánovala pod vodojemom a pre komunálny priemysel a výrobné služby sa navrhovali plochy v pokračovaní ul. J. Bottu. Okrsok 5 sa označoval ako východná obytná zóna s plánovaným rozšírením pre rodinné domy, vily a rodinné hospodárstva v lokalitách Nemcove zeme, Barnove sady a Jakubov jarok. V sumarizácii, navrhované riešenie podporilo hlavnú

kompozičnú os sústredením výrobných kapacít na severný a južný okraj kompaktné zastavaného sídla. Ťažisko rozvoja obytnej funkcie je sústredené na východnom okraji v priestoroch Jakubovho jarku a Husárskeho mosta, ako aj na západnom okraji v priestoroch Fajčíkovej lúky a v rozsiahlej lokalite zaberajúcej priestor od údolia Kltipochu po návršie Krásneho vršku.

Z hľadiska dopravného riešenia sa navrhovalo vybudovanie západného dopravného okruhu, ako aj východného okruhu – pozdĺž železničnej trate. V územnom pláne mesta bol vymedzený koridor pre západný obchvat mesta a najmä v severozápadnej časti sa ďalší rozvoj vo výhľadovej etape plánoval až po koridor obchvatu. Podľa aktuálnej dokumentácie je však trasa plánovaného obchvatu a rýchlostnej cesty v tejto časti navrhovaná ďalej od mesta. V inej polohe je navrhované aj jej napojenie na cestu I/66. S ohľadom na tieto skutočnosti bolo potrebné koncepciu rozvoja v tejto časti mesta podstatnejšie upraviť. Celkovo však možno konštatovať, že koncepcia rozvoja, navrhnutá v doterajšom územnom pláne mesta je v zásade naďalej aktuálna a je možné z nej vychádzať aj v novom územnom pláne mesta. Doterajší územný plán bol navrhnutý pre časový horizont roku 2020, pričom I. etapa výstavby bola do roku 2010.

Následne obstarané zmeny a doplnky územnoplánovacej dokumentácie riešili zväčša len čiastkové aktuálne problémy v území, s výnimkou komplexnejších zmien a doplnkov č. 3.

Doplnok a zmena č. 1 riešili zmenu hospodárskeho dvora JRD na rozvoj funkcie služieb (STK).

Doplnok a zmena č. 2 riešili doplnenie plôch pre bývanie v rodinných a bytových domoch a zmenu funkčného využitia plôch športu na plochy bývanie v rodinných a bytových domoch.

Zmeny a doplnky č. 3 riešili predovšetkým rozšírenie lokalít laznického osídlenia pre rozvoj bývania, komplexne v celom katastrálnom území mesta. Do navrhovaného riešenia v oboch variantoch bola premietnutá väčšina navrhovaných centier laznického osídlenia – s označením A, B (Široké lúky), D (Nová hora), E (Ficberg), F, G (Stará hora), H, I (Líška), J (Červená hora), K (Benčatov dvor), M (Vĺčok), O (Kňazova hora), P (Kopanice), R (nad železničnou zastávkou), S (Pod Stražavárom), T (Briač).

Zmeny a doplnky č. 4 navrhovali umiestnenie t.č. už realizovanej fotovoltickej elektrárne v lokalite Líška I, západne od sústredenej zástavby mesta, v blízkosti vodnej nádrže Bebrava

Zmeny a doplnky č. 5 riešili umiestnenie rodinných domov v laznickom osídlení v lokalite „Nad Barnovými sadmi“ (s výmerou 7,83 ha) – pre kombináciu trvalého bývania so sezónnym bývaním a rekreáciou spojenou s chovom hospodárskych zvierat.

Zmeny a doplnky č. 6 riešili vymedzenie obytného územia v lokalite pod Kltipochom na ploche západne od kompaktné zastavaného územia mesta pre 40 rodinných domov. Územie je rozparcelované a v súčasnosti už aj sčasti zastavané.

Zmeny a doplnky č. 7 vymedzili plochy pre bývanie v rodinných domoch v lokalite Nad Novou horou.

Zmeny a doplnky č. 8 neboli schválené; ich predmetom bolo umiestnenie bioplynovej stanice.

Zmeny a doplnky č. 9 riešili umiestnenie výrobného-obchodného zariadenia (pekárne).

Zmeny a doplnky č. 10 navrhli zmeny funkčného využitia a priestorového usporiadania v lokalite 2/O Prednádražie – využitie plochy navrhovanej pre autobusovú stanicu pre umiestnenie objektu občianskej vybavenosti so zameraním na obchod a služby.

Zmeny a doplnky č. 11 riešili doplnenie lokality nad Novou ulicou, ktorou sa rozšíri obytné územie.

Väčšina rozvojových plôch navrhovaných v novom územnom pláne mesta bola prevzatá z doterajšej územnoplánovacej dokumentácie a jej schválených zmien a doplnkov. Ide o rozvojové plochy č. 1, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 30, 31, 32, 34, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 44, 46, 48, 50, 51, 52, 54, 55, sčasti aj rozvojové plochy č. 4, 5, 6, 16.

1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

Zadanie na územný plán mesta Krupina bolo prerokované v zmysle §20 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Následne bolo posúdené Okresným úradom Banská Bystrica a schválené uznesením mestského zastupiteľstva v Krupine č. 308/2017-MsZ, bod c. zo dňa 13. 12. 2017.

Riešenie územného plánu mesta Krupina je v plnej miere v súlade so zadaním. Súčasne sleduje naplnenie cieľov a požiadaviek na riešenie, uložených v zadaní.

1.4 Vyhodnotenie variantov riešenia

Podľa § 21 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov sa koncept územnoplánovacej dokumentácie vypracúva vo variantoch. Pretože mesto Krupina presahuje limit 2000 obyvateľov, nie je možné upustiť od vypracovania konceptu. V koncepte územného plánu mesta sú riešené dva varianty – variant A a variant B.

Diferenciácia variantov je založená na scenároch rôznej dynamiky rozvoja mesta. Tieto sú podmienené mierou prirodzeného prírastku, ale tiež externými faktormi – celkovou hospodárskou situáciou v rámci SR a regiónu. Variant B oproti variantu A navyše počíta s dvomi novými rozvojovými plochami pre rozšírenie obytného územia, s dvomi plochami pre ľahkú priemyselnú výrobu a s jednou plochou pre rekreáciu v krajine. To sa premietlo aj do rozdielneho návrhového počtu obyvateľov do konca návrhového obdobia: vo variante A sa uvažuje s cieľovým počtom 8 918 obyvateľov, vo variante B je tento počet vyšší a predstavuje 9 009 obyvateľov. Ostatné časti dokumentácie, vrátane regulatívov, sú v oboch variantoch identické.

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – SMERNÁ ČASŤ

2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Hranice riešeného územia

Mesto Krupina leží v Banskobystrickom kraji, v okrese Krupina. Riešené územie pre územný plán mesta je vymedzené administratívno-správnymi hranicami mesta, t. j. celým katastrálnym územím Krupina. Katastrálne územie je celistvé, kompaktného tvaru a má výmeru 8 867 ha. Hustota osídlenia dosahuje 90 obyvateľov na km², čo je pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Riešené územie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- k.ú. Babiná, k.ú. Sása – na severe
- k.ú. Bzovská Lehôtka, k.ú. Čekovce – na východe
- k.ú. Bzovík, k.ú. Devičie, k.ú. Kráľovce, k.ú. Krnišov – na juhu
- k.ú. Žibritov, k.ú. Svätý Anton – na západe

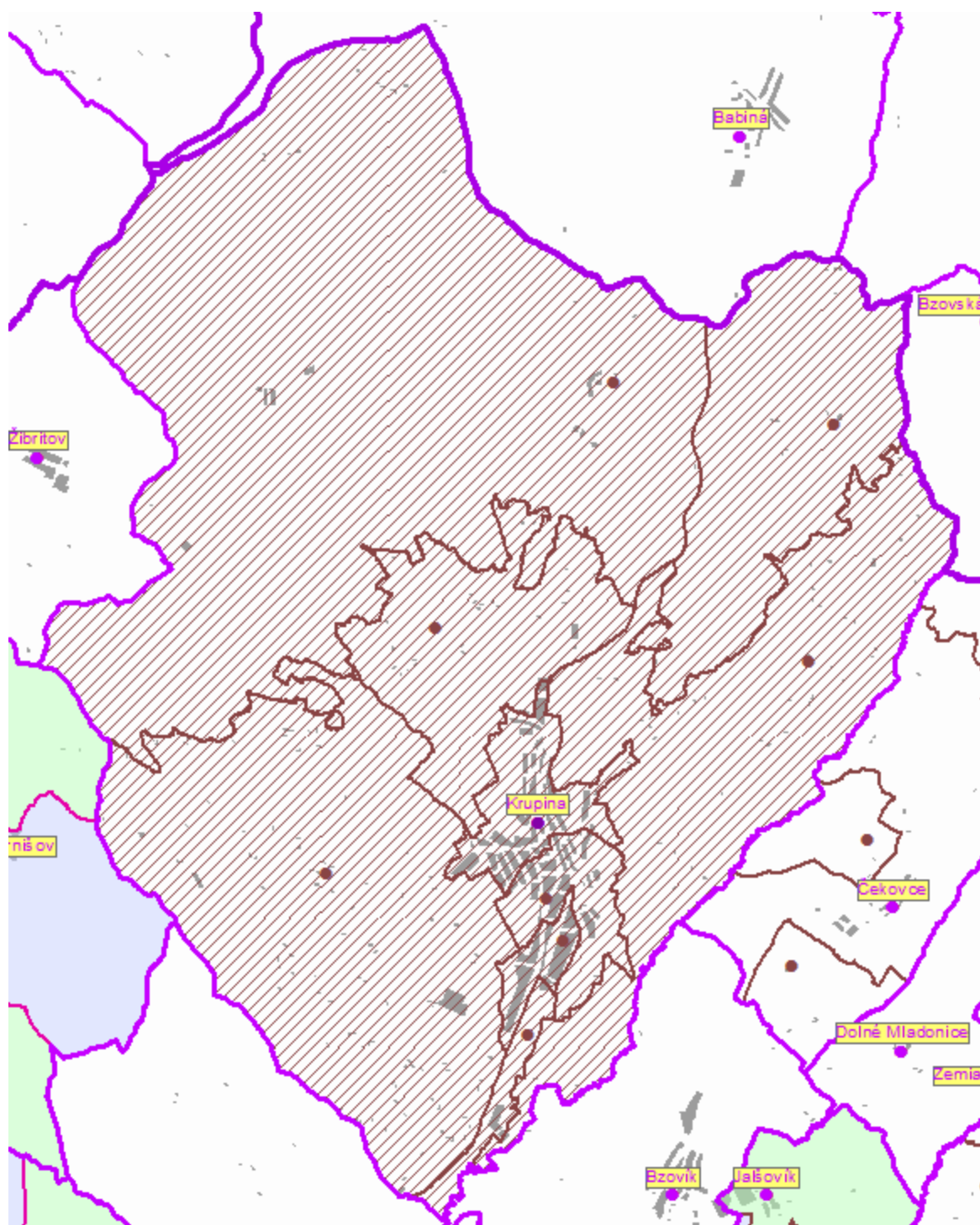
Východnú hranicu katastrálneho územia tvorí tok Briač, na severnom okraji na kratšom úseku tok Krupinice. Na západe tvorí hranicu bočný hrebeň Štiavnických vrchov. Inde katastrálne hranice prebiehajú poľnohospodárskou pôdou a lesnými porastmi bez osobitných ohraničujúcich prvkov.

Zastavané územie mesta pozostáva z jedného celku, ktorý reprezentuje súvisle urbanizované územie mesta. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990.

Významnú časť katastrálneho územia predstavuje laznicke osídlenie, ktoré sa vyvíjalo už od stredoveku. Lazy sa nachádzajú v lokalitách s miestnymi názvami Barnove sady, Bebrava, Biely kameň, Briač, Červená hora, Čierne blato, Kopanice, Dorkovička, Dráhy, Ficberg, Gubáň, Havran, Holý vrch, Husársky most, Horné Kopanice, Hozník, Kamenný kríž, Kňazova dolina, Kukučka, Lánička, Líška, Môlkňa, Na Petre, Nová hora, Odrobinovo pole, Okrúhla hora, Pijavice, Poloma, Stará hora, Starý háj, Široké lúky, Šváb, Tanistravár, Tepličky, Tôľ, Vajsov, Vlčok, Žobrák. Laznicke osídlenie tvorí voľnú zástavbu v rámci takmer celého katastrálneho územia, plynule prechádzajúc zo súvisle urbanizovaného územia mesta do voľnej krajiny.

Riešené územie je rozdelené do 9 základných sídelných jednotiek: Krupina-juh, Krupina-sever, Červená Hora – Havran, Dolné lúky, Kopanice, Pod dolnými lúkami, Poloma, Starý Háj – Ficberg, Šváb – Široké lúky.

Obr.: Členenie riešeného územia na základné sídelné jednotky

Geografický opis územia

Reliéf

Riešené územie z hľadiska geomorfologického členenia patrí do alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie. Prevažná časť riešeného územia spadá do celku Krupinská planina, podcelkov Bzovická pahorkatina a Závozská vrchovina (severovýchodná časť k.ú.). Severozápadnú časť katastrálneho územia predstavuje celok Štiavnické vrchy a podcelok Skalka. Malá plocha na severe katastrálneho územia sa zaraďuje do celku Pliešovská kotlina.

Mesto Krupina leží na juhovýchodnom úpätí Štiavnických vrchov v kotlinkovite rozšírenej doline toku Krupinica, ktorá patrí už ku Krupinskej planine. Západná časť katastrálneho územia, ležiaca v Štiavnických vrchoch, má ráz vrchoviny až hornatiny. Štiavnické vrchy tvoria hrebeňovú západnú časť územia, ktorá sa oblúkovite tiahne od Havranu cez Hrubú horu, Stráň, Buzalkov vrch, Jabložný vrch, Holý vrch. Východná časť katastrálneho územia zaberá kotlinku a priľahlé chrbty Krupinskej planiny.

Reliéf je členitý, s nadmorskou výškou v rozmedzí od 253 do 739 m n.m. Najnižšiu výšku dosahuje na hranici s k.ú. Devičie v údolnici toku Krupinica, najvyššiu na severozápadnom okraji katastrálneho územia na kótach Jabložný vrch (739 m n.m.) a Holý vrch (730 m n.m.). Stred mesta je vo výške 262 m n.m. Výškový rozdiel v rámci katastrálneho územia je značný a predstavuje 486 m.

Reliéf riešeného územia je značne rozmanitý. Severná časť je vrchovinová. V južnej a východnej pahorkatinnej časti je sklon reliéfu nižší, s výskytom mnohých foriem reliéfu – úvalín, väčšinou plochých chrbtov s rôznym sklonom. Osou katastrálneho územia je dolina toku Krupinica, ktorá sleduje priebeh zlomov Krupinskej planiny. Prevládajúci sklon reliéfu je v južnom smere.

Krupinská planina predstavuje mierne sklonenú plošinu od severu na juh a západ. Je rozrezaná hustou sieťou úzkych dolín, medzi ktorými sú ploché chrbty. Charakteristický ráz má kaňonovitá dolina v úseku Hanišberg – stanica Babiná so skalnými stenami a rozsiahlejšími suťoviskami. Doliny sa vyznačujú krátkymi ale strmými svahmi. Prevláda severojužný smer dolín. Najvýznamnejšia je dolina Krupinice, ktorá z úžiny pri Hanišbergu prechádza do Krupinskej kotliny. Východne od nej vznikli Kňazova dolina a dolina potoka Briač, ktoré majú charakter hlbokých výmoľov.

Horninové prostredie

Krupinskú planinu budujú andezitové tufy a tufity pyroxenických andezitov v rozličnom vývoji, ktoré sa vzájomne striedajú. Sú rôzneho druhu, popolovité až balvanovité. Spodné časti sopečného súvrstvia obsahujú aj drobné okruhliaky kremencov, lyditov, rúl, prípadne

aj vápencov. Smerom do podložia pribúdajú tufity, až celkom prevládnu. Sú vyvinuté v rôznej zrnitosti, ale celkovo majú prevahu jemnozrnné s dobre triedeným materiálom.

Geologický podklad Štiavnických vrchov tvoria andezity a ich pyroklastiká, v juhovýchodnej časti bazaltoidné pyroxenické andezity, severozápadnej časti mladšie amfibolicko-biotitické andezity.

Podľa geologickej mapy tvoria prevažnú väčšinu katastrálneho územia Krupina neovulkanity. Ide o andezitové vulkanity stredného až mladšieho bádenu (štiavnický stratovulkán, sebachlebská formácia), ostrovčekovite sa v západnej časti k.ú. vyskytuje aj komplex Jabložného vrchu a sitniarsky efuzívny komplex. V údolí Krupinice a ďalších vodných tokov sú kvartérne fluviálne sedimenty – nivné sedimenty a sedimenty dnových akumulácií v nivách. Na svahoch a v blízkosti vodných tokov sú kvartérne deluviálne a eluviálno-deluviálne sedimenty – litofaciálne nerozlíšené svahoviny, sutiny a zvetraliny.

Podľa inžinierskogeologickej rajonizácie (Hrašna) patrí celé riešené územie do rajónu Vp – rajón vulkanoklastických hornín.

Údaje o pôdnych typoch sú v kap. 2.16.

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Riešené územie spadá do povodia rieky Ipel', číslo hydrologického poradia 4-24. Os riečnej siete tvorí Krupinica (č. toku 180, ČHP 4-24-03), jej horný tok. Krupinica má celkovú dĺžku 65,4 km a plochu povodia 551 km². Priemerný prietok v Krupine má 0,092 m³/s, pri obci Plášťovce 2,2 m³/s. Krupinica pramení v pohorí Javorie na západnom úpätí vrchu Veľký Lysec pri osade Lysec v nadmorskej výške okolo 650 m n.m. Pri Šahách sa vlieva do Ipľa. Tvar povodia je pretiahnutý až vejárovitý. V úseku rkm 40,1000 – 42,900 (v zastavanom území mesta Krupina) je tok upravený.

Vodný tok Bebrava (č. toku 260, ČHP 4-24-03) je upravený v úseku rkm 0,000 – 2,125. Potok Bebrava pramení v Štiavnických vrchoch na svahu Bukoviny. tečie juhovýchodným smerom a do Krupinice ústi južne od zastavaného územia Krupiny. Na toku sa v rkm 3,200 nachádza vodná stavba „Vodná nádrž Krupina na vodnom toku Bebrava“. Zemná hrádza má dĺžku 262 m, výška nad terénom je 21,5 m, kóta koruny hrádze 295,00 m n.m. Samotná dĺžka nádrže je 1,6 km, šírka 150 m. Celkový objem nádrže je 2 132 000 m³, zatopená plocha 243 ha, úžitkový objem 1 829 000 m³. Kóta max. retenčnej hladiny je 293,00 m n.m., max. výška hladiny vody 19,5 m. Stály biologický prietok je 6,0 l/s, doba vyprázdnenia 9 dní.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, náležia toky Krupinica a Bebrava do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Katastrálnym územím ďalej tečú drobné vodné toky v správe SVP, š.p.:

- Kltipoch - č. toku 270, ČHP 4-24-03, upravený v úseku rkm 0,000-0,900

- Briač - č. toku 257, ČHP 4-24-03
- Benčalov (Benčatka) - č. toku 256, ČHP 4-24-03, upravený v úseku rkm 0,000 – 1,116
- Hozník - č. toku 268, ČHP 4-24-03
- Babinský - č. toku 276, ČHP 4-24-03, upravený v úseku rkm 0,000 – 1,000
- Bebra - č. toku 261, ČHP 4-24-03
- Vtáčnik - č. toku 266, ČHP 4-24-03
- Žibritov - č. toku 262, ČHP 4-24-03
- Mäsiarsky potok (podľa SVP, š.p. bezmenný prítok Krupinice) - č. toku 267, ČHP 4-24-03

Ďalšie drobné toky sú v správe š.p. Lesy SR: Kňazov potok, Starohájsky potok, Vajsov potok. Na Vajsovom potoku je vybudovaná sústava malých nádrží.

Z hľadiska tvorby povrchového odtoku sa územie nachádza vo vrchovinno-nízinnej oblasti s režimom odtoku, ktorý zodpovedá dažďovo-snehovému typu. Maximálny prietok majú vodné toky vo februári až apríli a minimálny prietok v septembri, decembri a januári. K výraznému podružnému zvýšeniu vodnosti dochádza koncom jesene.

Hydrogeologické pomery riešeného územia sú ovplyvnené geologicko-tektonickou stavbou územia, geomorfologickými a klimatickými pomermi. Podľa hydrogeologických rajónov riešené územie spadá do 3 rôznych rajónov:

- V094 – Neovulkanity Krupinskej planiny, Ostrôžok a Pôtorskej pahorkatiny (podstatná časť k.ú.)
- V093 – Neovulkanity severných svahov Štiavnických vrchov a Javoria (západná časť k.ú.)
- V088 – Neovulkanity severných svahov Štiavnických vrchov a Javoria (severná časť k.ú.)

Neovulkanity predstavujú územie tvorené vulkanoklastickými horninami, ktoré majú medzizrnovú, puklinovú a puklinovo-medzizrnovú priepustnosť. Podzemné vody v území sú dopĺňané prevažne zo zrážok, menej podzemnými vodami zo susedných pohorí. Priemerný rozsah hrúbky zvodnencov je 10 m - 30 m. Smer prúdenia podzemných vôd, vzhľadom k charakteru horninového prostredia typu hydrogeologického masívu, v podstate sleduje celkový sklon terénu.

Geologická stavba územia nevytvára priaznivejšie podmienky pre sústreďovanie väčšieho množstva podzemných vôd. Zásoby podzemnej vody sú nevýznamné. Značný hydrogeologický význam majú zlomové poruchy, ktoré drenujú podzemnú vodu širšieho okolia a preto sa na ne viažu zásoby podzemných vôd.

Geologické prostredie vulkanitov je deficitné na obsahy chemických prvkov potrebných pre ľudské zdravie, čo sa odráža aj na nedostatočných úrovniach týchto prvkov v pitných vodách, pôdach a následne aj v potravnom reťazci. Ide hlavne o deficitný obsah Ca^{2+} , Mg^{2+} , nízku tvrdosť vody a celkovú mineralizáciu vôd.

V riešenom území sa nenachádzajú významnejšie zdroje termálnych vôd ani minerálnych vôd. V okolí Krupiny vyviera niekoľko teplých prameňov miestneho významu - Baranflos, Tepličky, Vajsov. Okrem známych minerálnych prameňov v Dudinciach sú v širšom okolí známe ešte pramene v Hontianskych Moravciach (Prameň Kyslá) a Uňatíne (Prameň Uňatínsky mlyn).

Klimatické pomery

Podľa klimaticko-geografického členenia sú v riešenom území rôznorodé podmienky. Katastrálne územie Krupina spadá do viacerých klimatických okrskov teplej klimatickej oblasti a sčasti aj do mierne teplej klimatickej oblasti:

- oblasť mierne teplá (M), okrskov mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový (M3) – predstavuje len severné, najvyššie položené časti katastrálneho územia
- teplá oblasť (T), okrskov teplý, mierne suchý, s chladnou zimou (T5) – predstavuje ťažiskovú časť riešeného územia a pokrýva celé zastavané územie
- teplá oblasť (T), okrskov teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou (T7) – tvorí úzky prechodový pás medzi okrskami T5 a M3
- teplá oblasť (T), okrskov teplý, mierne suchý, s miernou zimou (T4) – na najjužnejšom výbežku katastrálneho územia

Mierne teplá oblasť má priemerný počet letných dní v roku menej ako 25. Júlový priemer teploty je nižší ako 16 °C. Teplá oblasť je charakteristická počtom letných dní 50 a viac s teplotou vzduchu nad 25 °C a viac. V okrskoch T5, T7 sú priemerné januárové teploty nižšie ako – 3 °C, v okrsku T4 sú vyššie ako – 3 °C.

Priemerná ročná teplota vzduchu v kotline - v najnižšie položenej časti katastrálneho územia je 8 až 8,5°C, priemerná teplota vzduchu v januári dlhodobo dosahuje hodnoty -3,5 °C a teplota vzduchu v júli dosahuje priemerne 19,5 °C. V najvyššie položených častiach katastrálneho územia sú tieto teploty nižšie o 1,5 až 2°C. Priemerná dĺžka oslnenia za rok predstavuje 3915 hodín.

Tab.: Priemerné mesačné teploty v rokoch 2006–2010 v °C – stanica Bzovík

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2006	-4,5	-2,8	1,9	10,5	13,4	18,0	21,8	17,0	16,4	10,7	6,1	1,0
2007	2,7	2,8	6,6	10,9	16,0	19,6	21,3	20,3	12,5	8,8	2,1	-2,3
2008	0,5	1,9	4,0	10,0	15,1	19,1	19,3	18,8	13,6	10,0	5,2	1,7
2009	-3,0	-0,6	3,5	13,4	15,3	17,1	20,9	20,4	16,6	8,6	5,4	-0,4
2010	-3,2	-0,5	3,9	9,5	14,4	18,4	21,8	18,3	12,8	6,8	6,9	-3,4

Zdroj: Ročenky poveternostných pozorovaní meteorologických staníc na území SR v roku 2006 – 2010, SHMÚ

Tab.: Priemerné mesačné zrážky v rokoch 2006–2010 v mm – stanica Bzovík

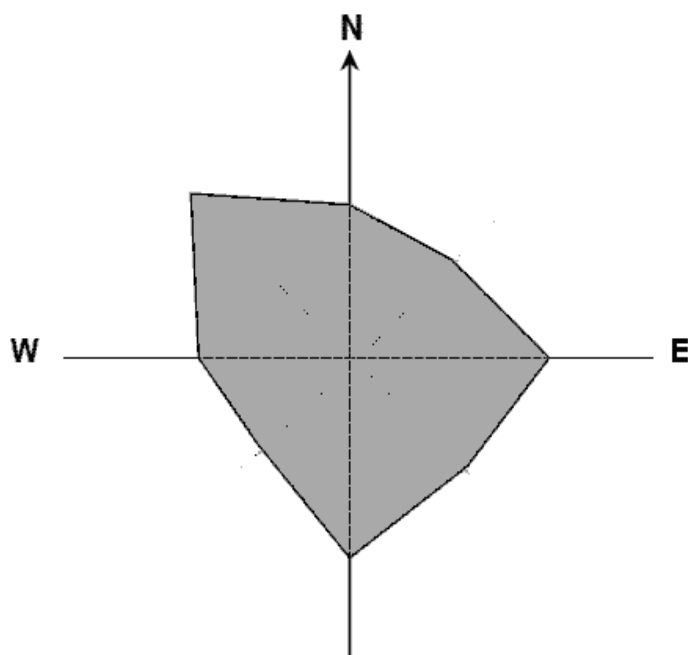
Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2006	32,8	37,7	34,3	43,0	112,4	71,0	41,6	65,9	26,5	19,9	18,5	9,9
2007	74,7	52,1	51,8	1,9	63,1	56,7	29,8	56,6	58,5	45,6	49,7	29,7
2008	39,9	16,5	64,5	66,8	38,5	82,5	169,5	24,3	36,7	35,1	54,7	93,5
2009	51,0	50,3	52,2	7,4	37,0	65,5	18,8	48,2	36,0	76,7	49,4	126,8
2010	52,5	50,3	27,4	82,2	195,2	138,0	85,4	151,1	105,0	38,2	104,9	57,4

Zdroj: Ročenky poveternostných pozorovaní meteorologických staníc na území SR v roku 2006 – 2010, SHMÚ

Riešené územie je v zrážkovom tieni Štiavnických vrchov. Priemerný ročný úhrn zrážok dosahuje 674 mm, vo vyššie položených častiach Štiavnických vrchov však až 800 mm. Maximum zrážok pripadá na júl, minimum na február. Počet dní so snehovou pokrývkou je 100 – 120 dní.

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú orografické pomery, expozícia terénu, jeho oslnenie. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níše. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Riešené územie je pomerne dobre prevetrávané. Najväčšiu početnosť výskytu majú vetry západného, severozápadného a severného smeru. Najvyššiu rýchlosť dosahuje vietor severozápadného smeru s priemernou rýchlosťou 2,8 m/s.

Obr.: Veterná ružica – stanica Bzovík

Vegetácia

Z hľadiska fytogeografického členenia (Futák, 1982) patrí katastrálne územie Krupina do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*), okresu Slovenské stredohorie a podokresov Štiavnické vrchy a Javorie.

Potenciálnou prirodzenou vegetáciou, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, sú nasledovné základné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

- karpatské dubovo-hrabové lesy (*C – Carici pilosae-Carpinetum*) – predstavujú takmer celé riešené územie. Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaiodes*).
- dubové a cerovo-dubové lesy (*Qc – Quercetum petraeae cerris*) – v riešenom území sa táto jednotka nachádza v podobe viacerých izolovaných ostrovčekov. Patria sem spoločenstvá listnatých lesov, ktoré vytvára najmä dub cerový (*Quercus cerris*), dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), smrek obyčajný (*Picea abies*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*).
- podhorské bukové lesy (*Fs – Fagenion p.p., Dentario bulbiferae-Fagetum*) – táto jednotka sa nachádza na severnom okraji katastrálneho územia v troch malých ostrovčekoch. Reprezentovaný je lesnými spoločenstvami druhov buk lesný (*Fagus sylvatica*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor horský (*Acer platanooides*) a bylín

ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*),
kostrava horská (*Festuca drymeja*), lipkavec marinkový (*Gallium odoratum*)

- bukové a jedľovo-bukové lesy (*F – Dentario glandulosae-Fagetum*) - táto jednotka sa nachádza na severnom okraji katastrálneho územia, v najvyšších polohách. Patria sem spoločenstvá zmiešaných lesov, ktoré vytvára buk lesný (*Fagus sylvatica*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), jedľa biela (*Abies alba*), zubačka žliazkatá (*Dentaria glandulosa*), zubačka deväťlistá (*Dentaria enneaphyllis*).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie odlišuje. Vo vyšších polohách Štiavnických vrchov sú rozsiahle dubové a bukové lesy. Kotlinka a chrby sú odlesnené, len v ťažšie dostupných polohách na strmých úbočiach sú dubové lesy (xerotermofilné dubiny), hrabové a agátové lesy. Do Krupinskej planiny prenikli z juhu mnohé xerofilné a xerotermné druhy panónskeho alebo mediteránneho pôvodu.

Druhovú zloženie lesa v LHC Krupina v zásade rešpektuje potenciálnu prirodzenú vegetáciu. Z hľadiska drevinovej skladby majú najväčšie zastúpenie dub (43,64%) a buk (33,49%). Viac ako 1%-ný podiel majú ďalej hrab (8,83%), cer (3,91%), borovica (3,46%), smrek (2,17%), agát (1,92%) a smrekovec (1,08%). Lesy sa využívajú prevažne ako hospodárske lesy (90%), zvyšok predstavujú ochranné lesy. Ochranné lesy boli vyčlenené v údolí Krupinice severne od mesta Krupina a ďalej v podobe menších enkláv v údolí potoka Briach a v lokalite Šváb. Odborné hospodárenie v lesoch zabezpečujú Mestské lesy Krupina s.r.o. Lesné plochy majú výmeru 4597,5 ha, t.j. 51,8% z výmery katastrálneho územia.

Nelesná drevinová vegetácia sa nachádza rozptýlená na trvalých trávnych porastoch, pozdĺž medzí a poľných ciest, vo výmoľoch a v podobe sprievodných porastov vodných tokov. Na poľnohospodárskej pôde sú jej funkcie nenahraditeľné – krajinotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, pufračná, hydrická, atď. Drevinová skladba je rôznorodá a závisí od polohy a nadmorskej výšky.

Líniový doprovod vodným tokom vytvárajú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vrby (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanooides*), čremcha (*Padus avium*). V brehových porastoch Krupinice a potokoch v blízkosti mesta sa vyskytuje umelo vysadený klon euroamerického topola. Stromoradia pozdĺž poľných ciest v nižších polohách tvoria agát biely (*Robinia pseudoaccacia*), orech kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*), inde aj hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), topoľ osikový (*Populus tremula*), vrba popolavá (*Salix cinerea*), dub cerový (*Quercus cerris*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), miestami sa vyskytuje aj brest horský (*Ulmus glabra*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*).

V rámci krovinnej etáže sa často vyskytujú svíb krvavý (*Swida sanguinea*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), krušina jelšová (*Frangula alnus*), ruža šípková (*Rosa canina*), slivka

trnková (*Prunus spinosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*), zemolez čierny (*Lonicera nigra*), čremcha strapovitá (*Padus racemosa*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), vtáci zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*). Nelesná drevinová vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci trvalých trávnych porastov. V grafickej časti je ako nelesná drevinová vegetácia vyznačená aj plocha lesných porastov, ktoré vznikli samovoľnou sukcesiou a nie sú súčasťou lesných pozemkov.

Trvalé trávne porasty predstavujú spoločenstvá stepného charakteru – lúky a pasienky. V riešenom území predstavujú dominantné využitie poľnohospodárskej pôdy a na jej celkovej výmere majú trvalé trávne porasty podiel až 63,2 %. Vytvárajú rozsiahle plochy, členené nelesnou drevinovou vegetáciou a prerušované v južnej časti katastrálneho územia ornou pôdou a v severnej časti prevažne lesnými porastmi. Trvalé trávne porasty sa podľa charakteru hospodárenia rozdeľujú na lúky a pasienky. Vyvinuli sa prevažne hospodárením človeka v rámci laznického osídlenia. Značnú časť trvalých trávnych porastov tvoria biotopy európskeho významu a biotopy národného významu – Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky, Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky, Lk4 Bezkolencové lúky. Nad trávami tu prevažujú širokolisté byliny: jagavka konáristá (*Anthericum ramosum*), betonika lekárska (*Betonica officinalis*), červenohlávk obyčajný (*Prunella vulgaris*), ľan žltý (*Linum flavum*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), túžobník brestový (*Filipendula ulmaria*) a zvonček konáristý (*Campanula patula*). Z lesných druhov sú tu zastúpené ľalia zlatohlavá (*Lilium martagon*), kokorík mnohokvetý (*Polygonatum multiflorum*), prasatnica jednoúborová (*Trommsdorffia uniflora*), kozinec bezbyľový (*Astragalus exscapus*), konvalinka voňavá (*Convallaria majalis*), vratič obyčajný (*Tanacetum vulgare*), pavstavač hlavatý (*Traunsteinera globosa*), devätočník veľkokvetý (*Helianthemum grandiflorum*), krvavec lekárske (*Sanguisorba officinalis* L.). Na hospodársky využívaných pasienkoch zväčša rastie napríklad rebríček obyčajný (*Achillea millefolium* L.), psinček tenučký (*Agrostis capillaris*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), stoklas mäkký (*Bromus hordeaceus*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata* L.), štiav lúčny (*Rumex acetosa*).

Ekologicky významné segmenty krajiny predstavujú lúky a pasienky v lokalitách Havran, Kukučka – Dráhy, Stará hora, Červená hora. V lokalite Havran sú lúky a pasienky s južnou expozíciou v nadmorskej výške 450-500 m n.m. s výskytom xerotermného rastlínstva, ktoré je zvyčajne viazané na nižšie polohy. Lokalita Kukučka – Dráhy poskytuje ideálne podmienky pre existenciu sysľa pasienkového (*Spermophilus citellus*), ktorý si na kopcovitých lúkach a pasienkoch vyhrabáva početné nory. Extenzívne využívané lúky a pasienky na svahovitom teréne s roztrúsenými ovocnými sadmi a malými plochami ornej pôdy s typickým laznickým osídlením sú v lokalite Červená hora. Na západ od hospodárskeho dvora Pijavice, na svahu pod lesom rastie skupina 7 gaštanov jedlých (*Castanea sativa*) s odhadovaným vekom 400 rokov.

V súvislosti so zmenou spôsobu života, vyľudňovaním lazov, premenou gazdovských domov na víkendové chalupy, ale aj dodavateľsko-odberateľských vzťahov pri zužitkovaní

poľnohospodárskych produktov sa mení využívanie pôdy. Kosia sa obyčajne len lúky v bezprostrednej blízkosti domov, ostatné degradujú. Nevypásané pasienky zarastajú krovínami. Zmena lúčnych biotopov sa prejavuje ochudobnením biodiverzity, hlavne o druhy viazané na pôvodné spoločenstvá. Trvalé trávne porasty majú výmeru 2350,8 ha, t.j. 26,5 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Najnižšiu ekologickú hodnotu vykazujú agrocenózy na ornej pôde, ktoré sa nachádzajú v južnej časti katastrálneho územia a západne od mesta, na tiahlych dlhých svahoch v predpolí Štiavnických vrchov. Kolektivizáciou boli pôvodne menšie pásové polička zlúčené do veľkoblokových celkov. Priaznivejšie sú z tohto hľadiska menšie celky ornej pôdy v jemnejšej mozaike s trvalými trávnyimi porastmi, ktoré prevažujú v lokalite Kopanice, východne od mesta. Orná pôda má výmeru 1167,6 ha, t.j. 13,2 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

V minulosti bolo v území rozšírené ovocinárstvo, vzhľadom k priaznivej, prevažne južnej expozícii svahov. Pestovali sa mnohé tradičné krajové odrody ovocných stromov, hlavne jabloní (kožovka, hontianske jablko, bosmanka), ale i čerešní (krupinské dudečky v sadoch na Papulke) a sliviek. V sadoch sa dodnes zachovali aj druhy, ktoré sú typické pre vinohradnícke oblasti - oskoruša (*Sorbus domestica* L.), moruša čierna (*Morus nigra* L. *Tyrnaviensis*), mišpuľa (*Mespilus germanica* L.), dula (*Cydonia oblonga* Mill) a zachovalo sa aj niekoľko jedincov gaštanu jedlého (*Castanea sativa*). Ovocné sady boli viazané na laznícke osídlenie. Neošetrované sady na nich postupne odumierajú a nastupuje prirodzená sukcesia lesa. V súčasnosti sú v k.ú. Krupina len malé rozdrobené plochy ovocných sádov na celkovej výmere 22,3 ha. Nachádzajú sa spolu so záhradami pri rodinných domoch v zastavanom území alebo pri lazníckych hospodárstvach. Najviac sa vyskytujú v lokalitách Briac a Pod kolesom, Červená hora, Niklberg. V súčasnosti sú prevažne zanedbané, prípadne vyklčované a zarastené. V malej miere sú zastúpené aj vinice, ktoré sa zachovali len výmere 8,1 ha. V minulosti (do 19. storočia) boli na území mesta oveľa rozsiahle plochy vinohradov.

Pre špecifické formy rekreácie miestnych obyvateľov, spojenej s poľnohospodárskymi produkčnými činnosťami, slúžia menšie záhradkárske osady so záhradnými chatkami. Nachádzajú sa neďaleko mesta, v lokalitách Vajsov, Ficberg, Stará hora, Barnove sady. Sú v krajine novým prvkom, ktorý vznikol v dôsledku hromadnej bytovej výstavby bez priamej väzby na poľnohospodárske aktivity. Sprievodným javom vzniku záhradkárskeho osád je prenikanie kultúrnych a šlachtených drevín do voľnej krajiny.

Vegetáciu v zastavanom území predstavujú rôzne druhy zelene – verejná zeleň, špeciálna (vyhradená) zeleň cintorínov a areálov, súkromná zeleň v záhradách rodinných domov a usadlostí, sprievodná zeleň vodných tokov pretekajúcich zastavaným územím.

Plochy verejnej zelene tvoria verejné parky (Park A. Sládkoviča, park na Svätotrojičnom námestí a uličné výsadby). Najväčšou parkovou zeleňou je Park A. Sládkoviča. Bol založený v roku 1938 a je v relatívne dobrom stave a je dobre udržiavaný. Na Svätotrojičnom námestí je hodnotná drevinová výsadba doplnená kvetinovými záhonmi.

Parková úprava tu bola založená v roku 1950. K plochám historickej sídelnej zelene možno zaradiť areál r. k. kostola Narodenia Panny Márie.

Uličné výsadby sa vo väčšom rozsahu nachádzajú na verejných priestranstvách na Pribinovej ul. a Zvolenskej ceste (t.j. pozdĺž prieťahu cesty I/66 zastavaným územím). Podľa miestnych podmienok sú jednostranné alebo obojstranné. Doplnené sú kosenými trávnikmi a miestami aj kríkmi. Verejnou zeleňou sú aj plochy zelene na sídliskách a pri bytových domoch. Staršia zástavba bytových domov v západnej časti mesta zahŕňa aj prvky súkromnej zelene (záhony pri bytových domoch). V novšej zástavbe bytových domov sú z dôvodu vyššej hustoty zástavby a rastúcich nárokov statickej dopravy len minimálne plochy zelene.

Značné plochy zaberá synantropná vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch a lazničkách usadlostiach. V drevinovej skladbe úžitkovej časti záhrad dominujú ovocné dreviny (jablone, čerešne, slivky). V okrasnej časti je značné zastúpenie nepôvodných okrasných drevín (tuje, jedle, smrek). Záhrady majú celkovú výmeru 68,2 ha, t.j. 0,8 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Vyhradenú zeleň predstavujú uzavreté areály cintorínov, škôl, sakrálnych stavieb. Starý cintorín predstavuje najväčšiu plochu zelene v meste. Vegetácia je vyhovujúca, na južnom a severnom okraji cintorína vyššia zeleň chýba. Sadové úpravy v okolí kostolov a kaplniek sú udržiavané, s vhodnou drevinovou skladbou. Sadové úpravy školských areálov majú minimálny rozsah zelene, vzhľadom k obmedzenej veľkosti areálov a ich polohe v centre mesta. Významnejšie plochy zelene sa nachádzajú len v areáli centra voľného času, kde rastie aj chránený strom Tisovec dvojradový (*Taxodium distichum*).

Sprievodnú zeleň pozdĺž Krupinice tvoria prirodzené brehové porasty, v úseku neupraveného vodného toku (zo severnej strany po futbalový štadión a z južnej strany poniže priemyselného parku). Z hľadiska druhovej skladby prevažujú jelše, vyskytujú sa aj vrby a topole. Pozdĺž regulovaného úseku Krupinice sú zatrávnené brehy a na časti aj zvislé opevnené brehy kanálovej úpravy, bez vegetácie.

Zeleň rekreačných zariadení predstavuje areál kúpaliska a nadväzujúceho rekreačného zariadenia. Kúpalisko je situované v prírodnom prostredí, väčšinu plochy tvorí udržiavaný trávnik, miestami so zvyškami pôvodnej stromovej zelene. Areál futbalového ihriska je ozelenený udržiavaným trávnikom. Na vnútornom okraji boli vysadené smrek.

Tab.: Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² (ÚHDP) za katastrálne územie Krupina

Druh pozemku	výmera v m²
orná pôda	11676446
chmeľnice	0
vinice	81394
záhrady	682195
ovocné sady	222725
trvalé trávne porasty	23507835
lesné pozemky	45974595
vodné plochy	749101
zastavané plochy a nádvoria	3381217
ostatné plochy	2394254
spolu – k.ú.	88669762

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk (2018)

Krajinnoekologická charakteristika

V rámci krajinnoekologickej syntézy boli v riešenom území definované homogénne krajinnoekologické komplexy s ekvivalentnými vlastnosťami krajinných zložiek (reliéf, podklad, vegetácia). Pri vymedzení krajinnoekologických komplexov sme vychádzali z ich rámcovej definície v Atlase krajiny SR (2002). Vymedzené boli nasledujúce krajinnoekologické komplexy:

- Vrchovinová krajina s listnatými lesmi na kyslých horninách, s komplementom poľnohospodárskych kultúr – komplex zaberá severnú polovicu katastrálneho územia, s výnimkou menších enkláv ostatných komplexov. Ide o plochy súvislých a kompaktných lesných porastov listnatých drevín. Lesné porasty sú zväčša intenzívne využívané pre účely lesného hospodárstva. Len okrajovo sem zasahuje laznícke osídlenie s príslušnými trvalými trávnymi porastmi. Prvky zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia sú tu zastúpené v dostatočnej miere.
- Vrchovina s mozaikou poľnohospodárskych kultúr a lesov – komplex predstavuje len jednu malú enklávu na severnom výbežku katastrálneho územia v lokalite Holý vrch. Ide o vysoko položenú vrchovinu s nadmorskou výškou viac ako 600 m n.m. Jadrom komplexu je PR Holý vrch s lúčnymi porastmi, ktoré vznikli extenzívnym hospodárením z príslušného lazu, ktorý je tiež súčasťou komplexu.
- Vrchovinová plošina s prevahou ornej pôdy – komplex v riešenom území tvorí úzky pás pozdĺž potoka Briač, avšak ďalej (mimo riešeného územia) pokračuje východným smerom do Krupinskej planiny až po obec Senohrad, čím vytvára rozsiahly komplex charakteristický pre túto časť Krupinskej planiny. Ide o plošinu rozrezanú sieťou paralelných vodných tokov, intenzívne poľnohospodársky využívanú, s rozptýleným lazníckym osídlením.

- Vrchovina na kyslých horninách s mozaikou poľnohospodárskych kultúr, lesov a rozptýleného osídlenia – komplex tvorí vyššie položená laznícka oblasť Kopanice, charakteristická drobnou mozaikou rôznych poľnohospodárskych kultúr (ornej pôdy, lúk a pasienkov, sádov), s početnými enklávami rozptýleného osídlenia. Osou je hlavný odlesnený chrbát, ktorý pomerne prudko klesá do údolí drobných vodných tokov so sprievodnou vegetáciou.
- Nízke plošinné predhorie s prevahou listnatých lesov – komplex predstavuje ostrovček vnútri Štiavnických vrchov s nižšou vertikálnou členitosťou. Územie má vysokú nadmorskú výšku okolo 500 m n.m.. V komplexe prevládajú listnaté lesy, no jeho súčasťou sú aj dve lokality s lúkami a pasienkami, v centre ktorých je laznícke osídlenie (Šváb, Široké lúky).
- Pahorkatina s ornou pôdou – komplex do riešeného územia zasahuje len malým okrajom v severnej časti katastrálneho územia, pri toku Krupinice. Ďalej pokračuje do Pliešovskej kotliny, ktorú takmer celú vyplňa ako priestorovo homogénny celok. Predstavuje odlesnené územie s nižšou vertikálnou členitosťou s pomerne vysokou nadmorskou výškou. Je intenzívne poľnohospodársky využívané v rámci lazníckeho osídlenia.
- Pahorkatina a nízke plošinné predhorie s mozaikou listnatých lesov, lúk, poľnohospodárskych kultúr a rozptýleného osídlenia – komplex predstavuje rozsiahlejšie odlesnené územie, v južnej časti katastrálneho územia. Nachádza sa v kontakte so zastavaným územím mesta a plochami pre jeho rozšírenie, západne i východne od samotného mesta. Plochu západne od mesta by bolo možné vymedziť ako subkomplex, ktorý sa od zvyšku územia komplexu odlišuje absenciou rozptýleného osídlenia a využívaním výlučne ako veľkobloková orná pôda. Prevažná časť komplexu však predstavuje značne štruktúrovanú mozaiku rôznych poľnohospodárskych kultúr (ornej pôdy, lúk a pasienkov, sádov), s početnými enklávami rozptýleného osídlenia.
- Odlesnená riečna rovina – komplex zahŕňa malé územie nivy Krupinice v južnom cípe katastrálneho územia, od križovatky ciest I. triedy a III. triedy do Bzovíka.

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

V záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov 2004 (VZN BBSK č. 4/2004), zmien a doplnkov č. 1/2007 (VZN BBSK č. 6/2007), zmien a doplnkov 2009 (VZN BBSK č. 14/2010) a zmien a doplnkov 2014 (VZN BBSK č. 27/2014), sú určené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a

obcí, ako aj konkrétne požiadavky vzťahujúce sa na riešené územie, ktoré je potrebné rešpektovať:

V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.2 Podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obšlužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemia, tak pre príslušný regionálny celok hierarchickým systémom pozostávajúcim z nasledovných skupín centier
 - 1.2.6 podporovať rozvoj centier tretej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu: Kremnica, Revúca, Veľký Krtíš, Fiľakovo, Hnúšťa, Krupina, Nová Baňa,
 - 1.6.3 podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa: krupinskú rozvojovú os: Zvolen - Krupina - Šahy - hranica s Maďarskou republikou (v úseku Krupina - Šahy - hranica s Maďarskou republikou ako komunikačno - sídelnú os) na území Banskobystrického kraja,
- 1.7 V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
 - 1.7.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka v znení prírodných a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov
 - 1.7.2 zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov
 - 1.7.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich ekonomické danosti, špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
 - 1.7.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráм podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali sklbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života
 - 1.7.5 vytvárať ekonomické a územnotechnické podmienky pre zachovanie charakteristického rozptýleného osídlenia v južnej a centrálnej časti územia Banskobystrického kraja ako špecifického a rovnocenného typu sídelnej urbanistickej štruktúry Slovenska.

V oblasti hospodárstva

- 2.1 vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území vrátane zariadení na nakladanie s odpadmi a považovať ich za prioritný podnet pre jeho komplexný rozvoj;
 - 2.1.3.1 podporovať rozvoj priemyselných parkov a technologických parkov v mestách Banská Bystrica, Krupina, Lučenec, Nová Baňa, Poltár, Žarnovica, a v obciach Hliník nad Hronom, Kriváň, Víglaš, Tomášovce, Malý Krtíš,
- 2.2.1 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou
- 2.2.2 v chránených územiach zavádzať osobitný režim hospodárenia (chránené územia podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, ochranné pásma vodárenských zdrojov) v zmysle platnej legislatívy,
- 2.2.3 v národných parkoch a v ich ochrannom pásme a v chránených krajinných oblastiach uprednostňovať poľnohospodárstvo s výrazným ekologickým účinkom a s prioritným cieľom udržania biodiverzity a trvalo udržateľného rozvoja územia,
- 2.2.4 rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,
- 2.2.5 v chránených územiach uplatňovať ekologické princípy hospodárenia,
- 2.2.6 zabezpečiť ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd v kraji a ochranu viníc Stredoslovenskej vinohradníckej oblasti pred ich zástavbou,
- 2.2.7 vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd
- 2.2.8 vytvárať podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva v horských oblastiach s podporou tradičného pastevného chovu hospodárskych zvierat
- 2.2.10 stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd a ich ochranu uskutočňovať ako ochranu hospodársko-sociálneho potenciálu štátu aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia
- 2.3.1 pri rozvoji priemyslu podporovať a uprednostňovať princíp rekonštrukcie, sanácie a intenzifikácie využívania existujúcich priemyselných zón, areálov a plôch, prípadne aj objektov,
- 2.3.3 utvárať územnotechnické predpoklady na: rozvoj priemyselnej a stavebnej výroby a ťažby nerastov v okresoch Banská Štiavnica, Krupina, Revúca, Rimavská Sobota a na elimináciu jednostrannej orientácie výroby v okrese Detva

tak, aby bola v súlade s existujúcimi podmienkami prírodného aj urbanizovaného prostredia a s demografickou situáciou v okresoch,

- 2.3.4 ťažbu nerastov realizovať pri zohľadnení zdôvodnených potrieb v takom rozsahu, takým spôsobom a na takých miestach, aby nedochádzalo k negatívnym vplyvom na životné prostredie, režim podzemných vôd a aby tým neboli ohrozené záujmy ochrany prírody (predmet ochrany v danom území)
- 2.3.5 rešpektovať chránené ložiskové územia, ložiská nevyhradených nerastov a určené dobývacie priestory na území Banskobystrického samosprávneho kraja, s možnosťou ich revízie ak boli spresnené ich bilančné zásoby.
- 2.4.2 na budovanie priemyselných parkov prednostne využiť areály nefunkčných priemyselných zón a objektov,
- 2.4.3 revitalizovať územia existujúcich priemyselných areálov,
- 2.4.4 vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania
- 2.4.5 podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov
- 2.4.7 diverzifikovať odvetvovú a ekonomickú základňu miest a regiónov a podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,

V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1 usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR. Uplatňovať navrhnutú štruktúru druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek. Ako nový článok systému akceptovať turistické centrá, turistické aglomerácie a turistické parky
- 3.3 utvárať územno-technické predpoklady na rozvoj všetkých aktuálnych foriem domácej a medzinárodnej turistiky v sídlach a rekreačných útvaroch modernizáciou jestvujúcej a budovaním novej obslužnej, relaxačnej a športovej vybavenosti v zastavanom území a nadväzujúcich priestoroch, na významných medzinárodných a regionálnych cestných trasách kraja a na cykloturistických trasách všetkých kategórií
- 3.10 Vytvárať podmienky pre rozvoj špecifickej vybavenosti centier cestovného ruchu nadregionálneho a regionálneho významu:
 - 3.10.1 Ipeľský región CR (12) - Krupina, Veľký Krτίš, Dolná Strehová, Fiľakovo, Poltár, Kokava nad Rimavicou,
- 3.15 Vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny

- 3.16 Využiť bohatý kultúrno-poznávací potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu.
- 3.18 podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny
- 3.21 Podporovať rozvoj krátkodobej a prímestskej rekreácie obyvateľov mestských sídiel.

V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu

- 4.1 Rešpektovať územné vymedzenie a podmienky ochrany a využívanie všetkých vyhlásených chránených území v kategóriách chránená krajinná oblasť, národný park, národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok a ich ochranných pásiem, chránené vtáčie územie, územie európskeho významu, navrhované územia európskeho významu a národného významu, biotopy chránených rastlín a živočíchov
- 4.2 Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností. V chránených územiach (európska sústava chránených území NATURA 2000 vrátane navrhovaných, národná sústava chránených území, chránené územia vyhlásené v zmysle medzinárodných dohovorov), v prvkoch územného systému ekologickej stability, v NECONET, v biotopoch európskeho významu, národného významu, regionálneho významu a v biotopoch druhov európskeho, národného a regionálneho významu zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny s cieľom udržania resp. dosiahnutia priaznivého stavu druhov, biotopov a častí krajiny.
- 4.3 Rešpektovať návrhy na začlenenie územia Krupinskej planiny, Poiplia, Kremnických vrchov, Balockých vrchov a Drienčanskeho krasu do kategórie chránená krajinná oblasť a maloplošných chránených území v kategóriách národná prírodná rezervácia, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, prírodná pamiatka, chránený areál, chránený krajinný prvok.
- 4.5 Rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability
- 4.6 Rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia, hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín, zohľadňovať ich predpokladané vplyvy na životné prostredie, na charakteristický vzhľad krajiny a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny

- 4.7 Uplatňovať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky ustanovené platnou legislatívou:
 - 4.7.1 zákonom o ochrane prírody a krajiny pre kategórie a stupne ochrany chránených území
 - 4.7.2 zákonom o lesoch
 - 4.7.3 zákonom o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
- 4.9 Eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (znečisťovanie prostredia, eutrofizáciu, fragmentáciu krajiny, šírenie invázných druhov organizmov, bariérový efekt dopravných koridorov a priečných prekážok v tokoch...).
- 4.10 Rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice)
- 4.11 Zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej
- 4.12 Zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehy vrátane brehových porastov a lemov, zvýšiť rôznorodosť príbrežnej zóny (napojenie odstavených ramien, zachovanie sprievodných brehových porastov) s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov s prioritou udržania biodiverzity a vitality brehových porastov vodných tokov

V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

- 5.1 Rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo, vo všetkých okresoch Banskobystrického kraja predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zaradenie do kategórie pamiatkových území pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón, pamiatkových objektov a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- 5.4 Utvárať podmienky na ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a

využívaní nehnuteľných kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov:

- 5.4.2 rešpektovať v plnom rozsahu existenciu pamiatkových území - pamiatkových zón vedených v registri Pamiatkového úradu Slovenskej republiky: Babiná, Brezno, Čelovce, Dobrá Niva, Hodruša Hámre, Horné Plachtince, Jelšava, Banské diela v okolí Kremnice, Kremnické Bane, Krupina, Lučenec, Polichno, Ratková, Rimavská Sobota, Rimavské Janovce, Sirk - Železník, Zvolen,
- 5.4.5 podporovať iniciatívu obcí na vytváranie a odborné vedenie evidencie pamätihodností jednotlivých obcí ako významného dokumentu o kultúrnom dedičstve a histórii špecifických regiónov na území Banskobystrického kraja
- 5.5 Zabezpečiť osobitnú pozornosť a zvýšenú ochranu evidovaným, známym a predpokladaným archeologickým náleziskám a lokalitám, v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.8 Podporovať ochranu ... hodnotných objektov a zachovaných urbanistických štruktúr miest a obcí z obdobia 19. a 20. storočia
- 5.9. Podporovať ochranu historických krajinných prvkov a komplexov (mestské parky, parky v areáloch kaštieľov a kúrií, kúpeľné parky a pod.).
- 5.12 Rešpektovať typické formy a štruktúry osídlenia charakterizujúce jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím, v súlade so súčasnou krajinnou štruktúrou v jednotlivých regiónoch a s ustanoveniami Európskeho dohovoru o krajine.
- 5.13 Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú charakteristiku sídiel mestského, malomestského a rôznych foriem vidieckeho osídlenia vrátane typického rozptýleného osídlenia strednej a južnej časti územia kraja.
- 5.14 Rešpektovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálno-ekonomickom rozvoji.
- 5.16 V súlade s platnou legislatívou požadovať v podrobnejších dokumentáciách miest a obcí na území Banskobystrického kraja rešpektovanie zásad ochrany pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a ochranných pásiem pamiatkových území a areálov národných kultúrnych pamiatok a ich ochranných pásiem, na zachovanie, údržbu a regeneráciu: historického pôdorysu a parcelácie, objektovej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, archeologických nálezísk a ďalších kultúrnych a prírodných hodnôt pamiatkového územia.
- 5.17 Nové trasy nadradenej dopravnej infraštruktúry (cesty R, cesty I. triedy) a nadradenej technickej infraštruktúry (celoštátneho a regionálneho významu)

navrhovať a realizovať, pokiaľ je to priestorovo možné, mimo pamiatkového územia pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón a ochranných pásiem pamiatkových území a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok.

V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.1.2.1 vybudovať novú trasu rýchlostnej cesty R3 v úseku hranica so Žilinským samosprávnym krajom - Kremnica - Šášovské Podhradie - Zvolen - Krupina - Šahy,
- 6.1.2.2 vybudovať súbežnú cestu s R3 v úseku hranica Nitrianskeho kraja - Krupina - Dolné Breziny pre dopravu vylúčenú z R3,
- 6.1.2.3 úseky, kde nová trasa R3 opúšťa trasu pôvodnej cesty I/66 rekonštruovať a využiť pre trasu súbežnej cesty s R3,
- 6.1.20.3 rekonštruovať cestu II/526 v úseku Devičie (I/66-R3) - Senohrad, Stará Huta – Podkriváň a Kriváň - Kokava nad Rimavicou - Hnúšťa - Jelšava - hranica Košického kraja s prerušením ťahu v priestore Senohrad - Stará Huta (Lešť)
- 6.1.38 pri rekonštrukcii ciest II. a III. triedy rezervovať priestor pre realizáciu súbežných cyklistických trás
- 6.1.47 zabezpečiť pre cesty I., II. a III. triedy územnú rezervu pre ich výhľadové šírkové usporiadanie
- 6.9.1 podporovať rozvoj nemotorovej, predovšetkým cyklistickej dopravy,

V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1.5. rekonštruovať a rozšíriť čistiarnie odpadových vôd: Poltár, Kremnica, Hriňová, Polomka, Pliešovce, Dudince, Ružiná, Uhorské, Krupina, Podbrezová, Valaská, Donovaly, Halič, Divín, Žarnovica (už realizované)
- 7.1.6 rezervovať priestor na výhľadové vybudovanie skupinových kanalizačných systémov
- 7.1.9 rezervovať priestor pre výhľadové malé vodné nádrže, poldre a stavby súvisiace s ochranou pred povodňami a transformáciou povodňovej vlny podľa Plánov manažmentu povodí a schválených ÚPN obcí
- 7.1.10 zabezpečiť vypúšťanie komunálnych odpadových vôd výstavbou verejnej kanalizácie s ČOV (prípadne iné vhodné spôsoby odvádzania komunálnych odpadových vôd)) v aglomeráciách nad 10.000 ekvivalentných obyvateľov do 31.12.2010 a v aglomeráciách od 2.000 - 10.000 ekvivalentných obyvateľov, ktoré nemajú vybudovanú verejnú kanalizáciu, a v aglomeráciách menších ako 2.000 EO, v ktorých je vybudovaná verejná kanalizácia bez primeraného čistenia do 31.12.2015 v súlade s platnou legislatívou, ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd,

- 7.1.11 postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s ČOV za rozvojom verejných vodovodov d) výstavbou skupinových kanalizácií s ČOV
- 7.1.12 v súlade s Plánmi manažmentu povodí zabezpečiť ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych opatrení v povodiach, ktoré spomalia odtok vôd z povodia do vodných tokov a zvýšia retenčnú kapacitu územia, výstavbu retenčných nádrží a poldrov, ochranných hrádzí, protipovodňových línii a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov a ich nevyhnutnú opravu a údržbu, obnovu inundačných území
- 7.1.13 v zmysle platnej legislatívy zabezpečiť stanovenie rozsahu inundačných území tokov a pri ich využívaní rešpektovať ustanovenia platnej legislatívy o ochrane pred povodňami
- 7.2.12 v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných elektrických vedení a transformačných staníc v zmysle platnej legislatívy
- 7.3.1 prednostne využívať zemný plyn na zásobovanie lokalít teplom, s cieľom znížiť miestnu záťaž znečistenia ovzdušia,
- 7.3.5 podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike...
- 7.6.2 v podrobnejších dokumentáciách, resp. v územných plánoch obcí, zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s budovaním systému na triedenie, recykláciu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov

V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 8.1.1 vytvárať územno-technické predpoklady na dostupnosť stredných škôl a ich zariadení, vysokých škôl so zreteľom na sociálne, hospodárske, geografické špecifiká kraja,
- 8.1.3 pri lokalizácii zariadení stredného školstva zohľadniť charakter demografickej, sociálnej a ekonomickej štruktúry územia a vytvárať optimálnu štruktúru stredných škôl a študijných a učebných odborov korešpondujúcu s trhom práce s prihliadnutím aj na občanov zo sociálne slabých alebo znevýhodnených skupín,
- 8.2.1 vytvárať územno-technické predpoklady na rovnomerné pokrytie územia zariadeniami základnej zdravotnej starostlivosti, jej zameranie postupne preorientovať na prevenciu a na včasnú diagnostiku závažných ochorení,
- 8.3.1 rozširovať sieť a štruktúru zariadení sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb podľa potrieb okresov paralelne s narastaním podielu občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov v dôchodkovom veku, ako aj občanov so zdravotným postihnutím, najmä občanov s ťažkým zdravotným postihnutím

- 8.3.4 podporovať vytvorenie siete domácej ošetrovateľskej starostlivosti a starostlivosti o dlhodobo chorých a zdravotne ťažko postihnutých
- 8.4.1 vytvárať územnotechnické podmienky na rovnomerné pokrytie územia zariadeniami kultúrnych služieb a tým zvýšiť ich dostupnosť vo všetkých lokalitách kraja,

V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

- 9.9 Pri posudzovaní územnotechnických podmienok a projektovej príprave nových trás a zariadení dopravnej infraštruktúry zhodnotiť kvalitu územia a zabezpečiť jeho trvalú ochranu v ich okolí pred hlukom, infrazvukom a vibráciami v zmysle platnej legislatívy.
- 9.10 V rámci spracovania nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN O, ÚPN Z) v jednotlivých oblastiach, podľa účelu ich využitia, určiť stupeň radónového rizika
- 9.11 Pri spracovaní nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie rešpektovať ochranné pásma pohrebísk v súlade s platnou legislatívou

V oblasti zariadení civilnej ochrany

- 12.1 V záujme plnenia úloh a opatrení civilnej ochrany obyvateľstva v oblastiach sídelného rozvoja a priemyselných parkov rešpektovať povinnosť výstavby ochranných stavieb pre ukrytie obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti v súlade s platnou legislatívou
- 12.2 Ochranné stavby pre ukrytie obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti navrhovať podľa Analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí a budovať ich v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku civilnej ochrany obyvateľstva.

Verejnoprospešné stavby:

- 1.2.1 rýchlostná cesta R3 v úseku hranica Nitrianskeho kraja - Krupina - Dolné Breziny - tunel Baba - križovatka Budča,
- 1.2.2 súběžná cesta s R3 v úseku hranica Nitrianskeho kraja - Krupina - Dolné Breziny pre dopravu vylúčenú z R3; výstavba súvislej trasy s využitím úsekov pôvodnej cesty I/66 so šírkovou homogenizáciou úsekov podľa minimálnej kategórie pre cesty I. (II.) triedy,
- 1.21.4 cesta II/526 v úseku Devičie (I/66-R3) - Senohrad, Stará Huta - Podkriváň a Kriváň - Kokava nad Rimavicou - Hnúšťa - Jelšava - hranica Košického kraja s prerušením ťahu v priestore Senohrad - Stará Huta (Lešť), rekonštrukcia cesty,
- 5.29. Krupina oprava a rekonštrukcia vodovodu,
- 7.18 Krupina, úprava a revitalizácia toku Krupinica, rkm 40,100 – 43,100,

- 11.2 vybudovanie regionálnej skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný v k.ú. Krupina, okres Krupina,

2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia

Mesto Krupina patrí na základe územno-správneho členenia do okresu Krupina a Banskobystrického kraja. Okres Krupina má rozlohu 584,9 km² a 22 421 obyvateľov (k 31.12.2016). Vznikol odčlenením z pôvodného „veľkého“ okresu Zvolen po zmene územnosprávneho členenia v roku 1996.

Riešené územie je situované v severozápadnej časti okresu Krupina. Najbližšími mestami s viac ako 15 000 obyvateľmi sú Zvolen (28 km), Veľký Krtíš (40 km) a Banská Bystrica (49 km). Krupina (7 944 obyvateľov k 31.12.2016) je spádovým mestom pre obyvateľov ostatných obcí okresu z hľadiska dochádzky za základnou občianskou vybavenosťou. Vyššiu občiansku vybavenosť (administratíva, školstvo, zdravotníctvo) a bohatšiu ponuku pracovných príležitostí poskytujú väčšie mestá Zvolen a Banská Bystrica.

Podľa Konceptie územného rozvoja Slovenska (KÚRS) v znení zmien a doplnkov leží mesto Krupina na okraji územia ťažiska osídlenia celoštátneho až medzinárodného významu. Súčasne leží na krupinskej rozvojovej osi, ktorá je definovaná ako rozvojová os tretieho stupňa a reprezentuje ju úsek cesty I/66 Zvolen – Krupina – Šahy, s pokračovaním do Maďarska.

Podľa ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov sa mesto Krupina z hľadiska sídelnej hierarchie zaraďuje medzi centrá tretej skupiny, druhej podskupiny, spolu s mestami Kremnica, Revúca, Veľký Krtíš, Filakovo, Hnúšťa, Nová Baňa.

Mesto Krupina je od roku 1996 sídlom okresu. V rámci okresu má Krupina excentrickú polohu, na jeho severozápadnom okraji, na hraniciach s okresmi Zvolen a Banská Štiavnica.

Mesto Krupina v minulosti (70.–80. roky 20. storočia) bolo klasifikované ako stredisko obvodného významu. Jeho záujmové územie malo územný rozsah dnešného okresu Krupina s 36 obcami. Užšie záujmové územie tvorila okrem katastrálneho územia Krupina len obec Devičie. Obce východne od Krupiny už boli súčasťou spádového územia obce Bzovík, plniacej funkciu strediska miestneho významu.

Záujmové územie, ktoré je podrobne riešené v územnoplánovacej dokumentácii, predstavuje celé katastrálne územie mesta Krupina, vrátane rozptýleného laznického osídlenia. Súčasne sú riešené väzby na okolité katastrálne územia, najmä v smere dopravných spojníc. Nové väzby vyplývajú najmä z návrhu cyklistických a cykloturistických trás do okolitých sídiel. Navrhuje sa tiež rekonštrukcia a rozšírenie

cestného prepojenia do Banskej Štiavnice (cesty III/2562). Vo výkrese širších vzťahov je zobrazené celé územie okresu Krupina, za účelom demonštrácie sídelných, dopravných a infraštruktúrnych väzieb v širšom priestore.

2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady mesta

Vývoj počtu obyvateľov, prirodzený a mechanický pohyb

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu sídla v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Od 2. polovice 19. storočia miestna populácia zaznamenávala sústavný, ale len pozvoľný rast. Kratšou periódou výraznejšieho rastu boli 20. roky 20. storočia. Počet obyvateľov výraznejšie rástol aj v 50. rokoch 20. storočia a neskôr bol vystriedaný miernejším tempom rastu. V 90. rokoch 20. storočia, po zastavení hromadnej bytovej výstavby, dochádza k stagnácii početnosti miestnej populácie. Od roku 2009 počet obyvateľov mesta znovu rástol a v roku 2011 – 2014 presahoval 8 000 obyvateľov. K 21.04.2017 malo mesto Krupina 7 610 obyvateľov.

Za posledných 10 rokov mesto zaznamenalo mierny úbytok počtu obyvateľov prirodzeným úbytkom i migračným saldom. V sledovanom období rokov 2007 – 2015 došlo k celkovému prirodzenému úbytku – 673 narodených : 783 zomrelých. Bilancia prirodzeného pohybu bola v každom roku negatívna, aj keď v posledných rokoch dochádza k zmierňovaniu negatívneho vývoja, najmä vďaka klesajúcej úmrtnosti. Pôrodnosť ostáva na stabilnej úrovni. Migračná bilancia bola len mierne negatívna – v sledovanom období rokov 2007 – 2015 sa prisťahovalo 898 obyvateľov, odsťahovalo sa 946 obyvateľov. Mesto malo pozitívnu migračnú bilanciu v rokoch 2009, 2010, 2013 a 2014.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2011

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1787	2003
1830	3533
1857	3476
1869	3742
1880	2408
1890	3658
1900	3958
1910	4016
1921	4235
1930	5103
1940	5230
1948	5418
1961	6397
1970	6672
1980	7337
1991	7971
2001	7991
2011	8046

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2011 dosahoval hodnotu 123. Oproti roku 2001 sa zvýšil z úrovne 102. Podľa všeobecnej interpretácie, až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o mierne progresívny typ populácie s pozitívnym výhľadom do budúcnosti. V rámci riešeného územia dosahuje ukazovateľ indexu vitality takmer identickú hodnotu na lazoch i v súvisle urbanizovanom území (v základných sídelných jednotkách Krupina – juh a Krupina – sever). V poslednom období (od roku 2001) došlo k relatívnemu omladeniu obyvateľstva na lazoch, ktoré bolo predtým charakteristické skôr prestarnutou populáciou. Z tejto skutočnosti možno vyvodiť záver, že laznícke osídlenie sa stáva čoraz atraktívnejším miestom pre bývanie mladšieho obyvateľstva v produktívnom veku.

Najväčší nárast v období rokov 2001 – 2011 zaznamenal segment obyvateľstva v produktívnom veku, v absolútnom počte o viac ako 800 obyvateľov. Malý nárast v absolútnom počte zaznamenala aj predproduktívna zložka obyvateľstva; jej podiel na populácii však ostal rovnaký. Poproduktívna zložka výrazne klesla v absolútnom aj relatívnom vyjadrení, k čomu čiastočne prispelo aj zvýšenie veku odchodu do dôchodku. Znamená to, že humánný potenciál pre ekonomický rozvoj v súčasnosti dosahuje vrchol, čo sa prejavuje aj investíciami generácie v produktívnom veku do individuálnej bytovej

výstavby. Mesto Krupina ako sídlo okresu a jediné sídlo s viac ako 2 000 obyvateľmi v okrese má potenciál stať sa cieľom pre prisťahovanie obyvateľstva z okolitých obcí svojho spádového územia, čomu napomáha aj kvalitnejšia infraštruktúra a poskytované služby sociálnej vybavenosti. Nárast produktívnej zložky obyvateľstva je však len dočasný a okolo rokov 2030 - 2040 bude nevyhnutne vystriedaný výrazným nárastom poproduktívnej zložky.

Skutočný potenciál mesta získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií a lokalizačných faktorov, investičnej aktivity súkromného sektora, ale tiež od rozvojovej politiky mesta, udržania a zlepšenia kvality života, ponuky služieb v meste, odstránenia pretrvávajúcich deficitov infraštruktúry.

V prípade pozitívneho scenára, charakterizovaného stabilizáciou hospodárskej základne, etablovaním nových investorov, ako aj za predpokladu vybudovania obchvatu a rýchlostnej cesty môže dôjsť k nárastu počtu obyvateľov na cca 8 500 – 9 000 obyvateľov do konca návrhového obdobia, t.j. do roku 2035.

Z hľadiska priestorového rozloženia populácie v katastrálnom území mesta Krupina je v súčasnosti väčšina obyvateľstva sústredená v súvisle urbanizovanom území mesta (88,3%). Zvyšok obyvateľstva je rozptýlený na lazoch. Oproti roku 2001, keď na súvisle urbanizované územie mesta pripadalo 87,4% obyvateľstva, sa tento podiel výraznejšie nezmenil. V rámci lazničkeho osídlenia sú najväčšími sídelnými jednotkami Červená hora – Havran a Kopanice. Ako naznačujú tendencie z posledných rokov, dochádza k zastaveniu úbytku osídlenia lazov v prospech súvisle urbanizovaného územia (jadra osídlenia).

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

	2001	2011
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	7991	8046
z toho muži	3840	3856
z toho ženy	4151	4190
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	1510	1234
Počet obyvateľov v produktívnom veku	5007	5815
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	1474	997

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov, narodených, zomrelých, prihlásených a odhlásených

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Počet obyvateľov k 31.12.
2007	82	97	99	122	7797
2008	73	91	118	121	7776
2009	71	99	116	78	7785
2010	95	98	119	113	7788
2011	76	79	90	109	8035
2012	69	84	71	84	8007
2013	68	72	95	88	8010
2014	62	79	108	91	8010
2015	77	84	82	140	7945
Spolu	673	783	898	946	

Zdroj: ŠÚSR

Tab.: Priestorové rozloženie obyvateľstva

základná sídelná jednotka	spolu - počet	predproduk-tívny vek	produktívny vek	poproduk-tívny vek	ekonomicky aktívne obyv.
Krupina - sever	2510	426	1798	286	1247
Krupina - juh	4594	622	3411	561	2271
Kopanice	298	60	187	51	120
Poloma	11	0	7	4	3
Červená hora - Havran	343	62	227	54	146
Starý háj - Fichberg	131	22	85	24	48
Šváb – široké lúky	39	7	20	12	10
Dolné lúky	62	12	46	4	27
Pod dolnými lúkami	58	23	34	1	17

Zdroj: Štatistický lexikón obcí SR, 2011

Skladba obyvateľov podľa národnosti, vierovyznania a vzdelania

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2011 tvoria 97,9% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou). Iné národnosti nie sú významnejšou mierou zastúpené. Podľa Atlasu rómskych komunít 2013 tvoria etnickí Rómovia 10,4% z celkového počtu obyvateľov mesta. K rómskej národnosti sa v roku 2011 však prihlásilo len 1% obyvateľov.

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva heterogénna. Miera religiozity dosahuje nadpriemerné hodnoty. 71,4% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi, 17% sa hlási k evanjelickej cirkvi a.v. a bez vyznania je len 11,7% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezisteným vierovyznaním). Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené.

Úroveň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva možno pri porovnaní s priemerom kraja hodnotiť ako priemernú až mierne nadpriemernú. Za uplynulých 10 rokov zaznamenala podstatné zvýšenie. Najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia s úplným stredoškolským vzdelaním s maturitou (takmer 28%, v súlade s priemerom kraja i SR). V Krupine je vyšší podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov, ako je priemer kraja a nižší podiel obyvateľov so základným vzdelaním.

Tab.: Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	rómska	maďarská	česká	iná	nezistená
	7070	74	25	20	32	825

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskoka- tolická cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	5041	1202	120	692	991

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhovaný rozvoj mesta nebude mať vplyv na národnostné a náboženské zloženie obyvateľstva.

Tab.: Vzdelanostná úroveň obyvateľov – dosiahnuté vzdelanie

Základné	1042
Učňovské (bez maturity)	1087
Stredné odborné (bez maturity)	809
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	268
Úplné stredné odborné (s maturitou)	1587
Úplné stredné všeobecné	423
Vyššie odborné	139
Vysokoškolské 1. stupňa (bakalárske)	205
Vysokoškolské 2. stupňa (magisterské)	1041
Vysokoškolské 3. stupňa (doktorandské)	16
Bez vzdelania	1236
Nezistené	193

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Ekonomická aktivita obyvateľov

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti priemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov predstavuje 48,3%. Oproti roku 2001 sa mierne znížila z úrovne 50,9%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bola od najstarších čias poľnohospodárska výroba, ktorá sa z veľkej časti realizovala v rámci lazničkeho osídlenia. V dôsledku postupnej reštrukturalizácie hospodárstva klesol počet pracovníkov v tomto odvetví. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v ostatných sektoroch. Priemyselné centrá sú pomerne vzdialené, preto je zamestnanosť v sekundárnom sektore nízka. Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 najviac obyvateľov pracovalo v terciárnom sektore (služby) – 2 065 osôb (57,8%), podstatne menej v sekundárnom sektore – 1295 osôb (36,3%) a najmenej v primárnom sektore (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo) – 211 osôb (5,9%).

Situácia z hľadiska nezamestnanosti sa od roku 2013 v meste Krupina zlepšuje a v súčasnosti je oproti úrovni z roku 2007, keď miera nezamestnanosti bola len 9,54%, podstatne nižšia. Od roku 2009 do roku 2013 sa miera nezamestnanosti pohybovala v úzkom rozmedzí okolo 18%. Najvyššia miera nezamestnanosti v sledovanom období bola dosiahnutá v roku 2009, kedy sa pohybovala na úrovni 21,11%. V októbri 2018 predstavovala miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Krupina 5,82%.

Hospodárska základňa mesta je dostatočne diverzifikovaná a nie je založená na jednom dominantnom podniku. Od roku 1989, po útlme, resp. zániku bývalých podnikov prešla úspešnou transformáciou. V súčasnosti sú tu zastúpené viaceré podniky z rôznych priemyselných odvetví i rozvíjajúce sa služby. Medzi najväčších zamestnávateľov v meste Krupina v súčasnosti patria spoločnosti WAY INDUSTRIES, a.s., BROTHER INDUSTRIES (SLOVAKIA), s.r.o., LIND MOBLER SLOVAKIA, s.r.o., z ktorých každá má viac ako 200 zamestnancov. Ide o zahraničných investorov pôsobiacich v oblasti strojárkej výroby, výroby tonerov do tlačiarň a nábytkárskeho priemyslu. Významnými zamestnávateľmi sú ďalej COOP Jednota Krupina, LOGISTICKÉ CENTRUM STRED, a.s. a Wittur, s.r.o. (strojárka výroba). Relatívne rozvinutý je aj segment malých miestnych podnikov, pôsobiacich v oblasti potravinárskej výroby (pekáreň, mäsovýroba), stavebníctva (kamenárstvo, stavebniny, výroba drevocementových dosiek), polygrafie, autodopravy.

Napriek existencii viacerých stredne veľkých podnikov v meste, odchádzalo za prácou mimo miesto trvalého bydliska 3065 osôb, čo z počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva predstavovalo až 78,8%. Väčšina obyvateľov dochádza do zamestnania najmä do Zvolena a Banskej Bystrice, v menšej miere aj do iných miest. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Tab.: Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	3889
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	48,3
- pracujúci (okrem dôchodcov)	3127
- pracujúci dôchodcovia	137
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	196
- nezamestnaní	580
- študenti	595
- osoby v domácnosti	23
- dôchodcovia	1551
- príjemcovia kapitál. príjmov	6
- iná	36
- nezistená	456
- deti do 16 rokov	1339

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhované riešenie vytvára predpoklady pre etablovanie nových výrobných podnikov. Vymedzuje plochy pre rozširovanie hlavnej priemyselnej zóny mesta a počíta aj s rozšírením plôch pre ľahký priemysel a podnikateľské aktivity. To bude mať pozitívny dopad na zamestnanosť. Len v priemyselnej výrobe a výrobných službách sa vo variante A počíta orientačne s vytvorením 250 nových pracovných miest a vo variante B až s 300 novými pracovnými miestami. Ďalšie pracovné miesta vzniknú v sektore služieb pre obyvateľstvo a služieb v cestovnom ruchu (odhadom 300 – 400 pracovných miest). Zvýšením počtu pracovných príležitostí v meste by sa tiež znížila odchádzka za prácou, ktorá je v súčasnosti vysoká.

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla

Urbanizačné ťažisko Krupiny je sústredené do údolia Krupinice. Jadro zástavby obostavuje cestu I/66. Jej význam sa odvíja od historicky dôležitej obchodnej cesty Via Magna, ktorá spájala Jadranské more s Baltickým morom. Údolie Krupinice s vodným tokom a dopravným koridorom predstavuje hlavnú kompozičnú i prevádzkovú os mesta. Spolu s geomorfologickými pomermi je aj určujúcim faktorom, podmieňujúcim prevládajúci systém zástavby a uličnej siete. S hlavnou kompozičnou osou sú rovnobežné viaceré ulice v najstaršej časti zástavby. Úlohu sekundárnych kompozičných osí tvoria kolmé línie ulíc, ktoré ďalej nadobúdajú charakter radiál, vychádzajúcich zo súvisle urbanizovaného územia do odľahlejších častí katastrálneho územia.

Lokalizáciou novej zástavby navrhované riešenie rozvíja pôsobenie hlavnej (severo-južnej) kompozičnej osi. Priamo pozdĺž tejto osi, reprezentovanej cestou I. triedy, sa navrhuje rozšírenie výrobného územia. Symetricky na obe strany osi budú rozvíjané obytné funkcie, ktorými sa zástavba rodinných domov rozšíri západným aj východným smerom. Tým riešenie súčasne prispeje k posilneniu sekundárnych kompozičných osí.

V základnej siluete mesta má výrazne dominantnú polohu pamiatkový objekt Vartovky na kopci nad mestom. Za účelom zachovania jej dominantného priestorového pôsobenia je potrebné vylúčiť novú zástavbu na celom východnom okraji mesta, s výnimkou existujúcej zástavby a navrhovaných rozvojových plôch č. 10, 11, 12, 13, 45, 46, 47. V priestore historického jadra sa ako dominanty uplatňujú kostoly. Dominantné priestorové pôsobenie r. k. kostola Narodenia Panny Márie umocňuje jeho mierne vyvýšená poloha. Siluetu a panoramatické pohľady dotvára okolitá krajina Krupinskej planiny a Štiavnických vrchov. Ako novodobé dominanty s čiastočne rušivým vplyvom sa uplatňujú novšie 8-podlažné bytové domy a objekt mlyna, ktoré boli vybudované pred vyhlásením pamiatkovej zóny. Tieto objekty potlačili uplatnenie kostolných veží, takže v súčasnosti sa ich priestorové pôsobenie obmedzuje najmä na mikropriestor pamiatkovej zóny. Napriek tomu by sa malo zachovať dominantné postavenie r. k. kostola Narodenia Panny Márie a evanjelického a. v. kostola s vežou, ako aj trojičného stĺpa v severnej časti Svätotrojičného námestia, ktorý má jedinečné postavenie v urbanistickom interiéri mesta. Pre zachovanie charakteru zástavby a jej konzistentnosti je pre jednotlivé časti mesta i laznícke osídlenie regulovaná výšková hladina zástavby. Regulácia sa vzťahuje na existujúcu i navrhovanú zástavbu, maximálna výšková hladina je stanovená špecificky pre každé funkčné územie. Jedno nadzemné podlažie je povolené pre laznícke osídlenie, dve nadzemné podlažia pre rodinné domy v súvisle urbanizovanom území mesta; vyššia podlažnosť je umožnená len v zástavbe bytových domov, v mestskom polyfunkčnom území, v areáloch občianskeho vybavenia a v území priemyselnej výroby.

V pamiatkovej zóne je potrebné zachovať, udržiavať a regenerovať princíp historickej parcelácie (tvar, veľkosť a orientácia parciel v teréne a k ulici), uličné čiary, výškovú hladinu a objemovo-priestorové riešenie k okolitej usporiadanej zástavbe. Novostavby by sa mali umiestňovať na plochách po zaniknutých, asanovaných stavbách. Na území pamiatkovej zóny je vylúčená výstavba nových objemovo-priestorových a výškových dominant. Potrebné je zachovať a udržiavať charakteristický spôsob radovej blokovej zástavby a samostatne stojacich domov, ich skladbu v interiéri pamiatkového územia námestí, historickú kompozíciu urbanistickej štruktúry, ako aj výškovú hladinu jej dvojpodlažných meštianskych domov a prízemných remeselníckych domov.

Osídlenie mesta možno diferencovať na dve odlišné jednotky. Jednu z nich predstavuje súvisle urbanizované územie samotného mesta. Druhú jednotku tvorí rozptýlené laznícke osídlenie, ktoré je pomerne rovnomerne rozmiestnené v katastrálnom území, s výnimkou jeho najvyššie položených častí v Štiavnických vrchoch. Laznícke osídlenie by sa malo zachovať pokiaľ možno v jeho tradičnej podobe. Vo viacerých uzloch lazov navrhujeme novú výstavbu menšieho rozsahu. Pri umiestňovaní nových stavieb je podmienkou

vhodne nadviazať na existujúcu tradičnú architektúru a zastavovacie štruktúry typické pre lazničné osídlenie.

Súvisle urbanizované územie mesta má kompaktný pôdorys, pretiahnutý v severojužnom smere, v priebehu hlavnej kompozičnej osi. Lokalizáciou navrhovaného rozšírenia zastavaného územia ďalej podporujeme kompaktnosť pôdorysu mesta, resp. jeho súvisle urbanizovaného územia. Navrhovaná uličná sieť prirodzene nadväzuje na existujúci systém uličnej siete a je s ňou zokruhovaná. Uzlovým priestorom pôdorysu je štvoruholníkové námestie (Svätotrojičné nám.). Predstavuje historické kryštalizačné jadro osídlenia, od ktorého sa odvíja celá štruktúra zástavby. Ďalším historicky podmieneným uzlovým priestorom je námestie SNP s charakteristickým vidlicovým tvarom. Neskôr, po prekročení hradieb, sa zástavba rozrastala severným smerom, v línii ulíc paralelných s dnešnou cestou I/66 a tokom Krupinice. Urbanistické hodnoty historického jadra mesta spočívajú v pravouhlom usporiadaní ulíc, ktoré bolo typické pre gotické a renesančné mestá. Zástavba v historickom jadre je prevažne polyfunkčného charakteru a tvoria ju objekty do dvoch podlaží. Aj napriek jej narušeniu novšími stavebnými zásahmi predstavuje z urbanistického hľadiska dobre zachovanú štruktúru. Pri ďalšom stavebnom rozvoji je nevyhnutné zachovať historický pôdorys, jeho komunikačný systém v geometrickom šachovnicovom systéme pokračovania vedľajších ulíc, s pôvodnou polohou centrálného Svätotrojičného námestia a Námestia SNP.

V 2. polovici 20. storočia sa zástavba mesta rozširovala západným smerom, na miernom svahu nad historickou zástavbou, pričom plynule nadviazala na dovtedajšiu kompozičnú osnovu mesta. S nástupom komplexnej bytovej výstavby dochádza neskôr k urbanizácii územia na pravom brehu Krupinice a na južnom okraji mesta. Rozširovanie zástavby južným smerom pokračovalo lokalizáciou výrobnéj zóny a tento proces prebiehal až doteraz, budovaním priemyselného parku. V zmysle doterajšieho územného plánu mesta sa počíta s ďalším rozširovaním priemyselného parku južným smerom – na území vymedzenom existujúcou cestou I/66, resp. železnicou a tokom Krupinice.

V poslednom období, po roku 1989, sa rozvíjala aj individuálna výstavba rodinných domov, hlavne v lokalite smerom východne od športového areálu. Navrhované riešenie uvažuje s rozširovaním zástavby rodinných domov najmä na severozápadnom okraji mesta (od toku Kltipoch po Krásny vršok), ďalej na juhozápadnom okraji mesta (Fajčíkova lúka) a v extenzívnejších formách vidieckeho charakteru aj na východnom okraji mesta (za Krupinicou a železnicou, v lokalitách Jakubov jarok, Nemcove zeme). Vidiecky charakter zástavby je potrebné udržať v lazničnom osídlení, predovšetkým v prípade lazov navrhnutých na ďalšie rozširovanie.

Novú výstavbu v rámci rozvojových plôch treba povoľovať v nadväznosti na existujúcu zástavbu tak, aby nedošlo k vytváraniu stavebných enkláv vzdialených od existujúcej zástavby. Samostatne stojace rodinné domy by sa mali budovať na pozemkoch s minimálnou veľkosťou 600 m². Skupinové formy zástavby, ako napr. radovú zástavbu, dvojdomy nie je vhodné realizovať v okrajových častiach súvisle urbanizovaného územia a

na lazoch. Na prekrytie objektov rodinných domov sa odporúčajú sedlové strechy, rovnobežné s dlhšou stranou stavby, prípadne aj valbové, polvalbové a stanové strechy, so sklonom od 30° do 45°. Tento typ striech by sa však malo dôsledne aplikovať v lazníckom osídlení. Používať by sa mali tradičné materiály striech. V obytnom území a v lazníckom osídlení môžu byť konštrukcie oplotení pozemkov z uličnej strany, ktoré sú vyššie ako 1 m, len priehľadné z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene.

Prieťah cesty I/66 zastavaným územím mesta prináša okrem primárneho problému negatívneho vplyvu na kvalitu životného prostredia aj estetické narušenie historickej časti mesta a v okrajových častiach tzv. vizuálny smog veľkoplošných reklamných zariadení, umiestnených pri ceste. Tieto je potrebné vylúčiť v celom katastrálnom území. Okrem toho sú stanovené záväzné regulatívy pre umiestňovanie reklamných stavieb a zariadení, diferencovane pre jednotlivé časti mesta, vrátane voľnej krajiny. Podrobné regulatívy sú uvedené v záväznej časti, v kap. 3.1.

Z kompozično-estetického hľadiska je žiaduce uskutočniť komplexnú revitalizáciu a dobudovanie centrálnej mestskej zóny, najmä parteru objektov a kľúčových verejných priestranstiev v štruktúre mesta, ktoré sú dôležitým pilierom identity mesta. Pri stavebných zásahoch v pamiatkovej zóne je nutné rešpektovať záväzné zásady a regulatívy uvedené v kap. 3.1 a 3.5.

Pri návrhu nových plôch na zástavbu boli rešpektované geomorfologické pomery a prírodné limity (vodné toky, lesné porasty) ako podmieňujúce faktory kompozície urbanistickej štruktúry.

2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení, priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka. Takéto antropomorfné štruktúry sú v riešenom území zastúpené len v malej miere.

Z hľadiska stupňa antropickej premeny prvkov využitia zeme prevládajú mimo zastavaného územia jadrovej časti sídla prírode blízke prvky nad prvkami umelými. Priestorové usporiadanie prvkov, a tým aj štruktúra krajiny, je pestrá, formácie prvkov sa striedajú alebo prelínajú.

Krajina v okolí Krupiny predstavuje z hľadiska stupňa urbanizácie vidiecku krajinu so slabým stupňom osídlenia. Z hľadiska súčasných krajinných typov oblasť Krupinskej planiny možno charakterizovať ako poľnohospodársku krajinu typu oráčinovo-lúčno-lesnej

krajiny, ktorá na severozápade v oblasti Štiavnických vrchov prechádza do vrchovinovej lesnej krajiny. V kotlinovom a pahorkatinovom stupni sú pôvodné lesné porasty nahradené lúkami a pasienkami, agrocenózami ornej pôdy a zastavaným územím. Ťažisko urbanizácie je sústredené do údolia Krupinice s plynulým rozptýlením osídlenia na okolitých svahoch.

V scenérii krajiny a v jej vizuálnom vnímaní je limitom reliéf, ktorý určuje mieru výhľadových a videných priestorov. Reliéf je pomerne členitý a celkovo pestrosť reliéfu vytvára zaujímavý krajinný obraz. Je zdrojom atraktívnych scenérií a výhľadov. Z vrchu Stražavár i z ďalších vyššie položených častí Krupinskej planiny sú atraktívne pohľady na mesto Krupina a okolité lazy. Panoráma mesta je najlepšie vnímateľná zo štyroch hlavných pohľadov:

- pohľad z vyvýšenej polohy nad mestom juhovýchodným smerom na mesto, s dominantami kostolov, v pozadí so strážnou vežou Vartovkou a Krupinskou planinou
- pohľad z vyvýšenej polohy nad mestom, od cesty k miestnym lazom západným smerom na mesto, v popredí r. k. kostol Narodenia Panny Márie
- pohľad z vyvýšenej polohy nad mestom od Vartovky severozápadným smerom na mesto, s dominantami kostolov
- pohľad z vyvýšenej polohy nad mestom od Tureckej studne západným smerom na mesto, s dominantou r. k. kostol Narodenia Panny Márie

V širšej scenérii sú dominantnými prvkami siluety južných svahov pohorí Štiavnické vrchy a Javorie.

Súvislé lesné porasty sú prerušené osídlenými lazníckymi usadlosťami na enklávach bez lesov. Tu dominujú trvalé trávne porasty a úzkopásová orná pôda, ktoré sú odrazom spôsobu využitia zeme v lokalitách roztrúseného laznického osídlenia. Práve laznické osídlenie je charakteristickým prvkom krajiny v okolí Krupiny. Krajinársky atraktívne sú najmä drobné mozaiky, v ktorých sa striedajú trvalé trávne porasty, drevinová vegetácia, sady a rozptýlené osídlenie. Pôvodný charakter krajiny s lazníckym osídlením však ohrozuje ústup od tradičných spôsobov hospodárenia, čo sa negatívne prejavuje aj v scenérii krajiny. Dochádza k zarastaniu pasienkov a postupu samovoľnej sukcesie lesa, prieniku nepôvodných, šľachtených druhov, zániku tradičných extenzívnych ovocných sádov.

Územie má pomerne vysokú lesnatosť. Z hľadiska estetiky krajiny sú menej atraktívne lesné monokultúry. Atraktívnejšie sú lesy s rôznorodou drevinovou skladbou, ktoré sa zachovali v menej dostupných polohách a na strmších svahoch, ako napr. v lokalite Mäsiarsky bok.

Možno konštatovať, že v krajinnom obraze prevládajú harmonicky pôsobiace prvky prírodného charakteru. K takýmto prvkom môžeme priradiť aj antropogénny prvok laznického osídlenia a vodnej nádrže. Kategóriu neutrálne pôsobiacich prvkov

reprezentuje orná pôda, najmä veľkoblokové pôdne celky. Zastúpenie rušivo pôsobiacich prvkov je nižšie a väčšinou sa koncentrujú v zastavanom území - výrobné areály, výškové obytné stavby. Mimo zastavaného územia majú prevažne rušivé estetické pôsobenie cesta I. triedy, nadzemné elektrické vedenia (najmä VN 110 kV), telekomunikačné vysielacie. Pozitívom je absencia výškových dominánt vysokých komínov priemyselných závodov. Na obmedzenie rušivého priestorového pôsobenia vysieláčov navrhujeme v ich blízkosti vysadiť porast drevinovej vegetácie.

V odlesnenej časti katastrálneho územia by sa mala posilniť existujúcu líniovú zeleň. Líniovú zeleň v návrhu využívame nielen na zabezpečenie pôdoochranných a hygienických funkcií (ochrana pred negatívnymi vplyvmi dopravy a výroby), ale aj ako kompozičný prvok, na ohraničenie pôdných celkov a ich rozdelenie do menších plôch, lepšie vystihujúcich pôvodné krajinné štruktúry. Okrem posilnenia existujúcich línii sa navrhujú aj nové pásy líniovej zelene a stromoradií. Líniová zeleň by mala byť dostatočne štruktúrálna členitá a druhovo bohatá.

V navrhovanom riešení sa pozornosť venuje aj sídelnej zeleni. V navrhovaných obytných súboroch zastúpenie kompozičných prvkov prírodného charakteru zabezpečí výsadba líniovej zelene alejí pozdĺž hlavných obslužných komunikácií. Zeleň je súčasne komponovaná tak, aby podporila vnímanie hlavnej kompozičnej osi, ako aj kompaktného pôdorysu. Z tohto dôvodu sa navrhuje výsadba línii zelene na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodárskej krajiny. Uvažuje sa tiež dotvorenie pásu zelene pozdĺž Krupinice v zastavanom území a jeho rekreačné využitie. Osobitnú pozornosť si zasluhuje návrh revitalizácie zelene v centrálnej mestskej zóne. Plocha mestského parku sa má zachovať, obnoviť a regenerovať v pôvodnom rozsahu a pôvodnej kompozícii. Revitalizovať je potrebné aj plochy zelene na námestí SNP a na Svätotrojičnom námestí, vrátane obvodových alejových výsadiieb stromov.

2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu

Stavebný vývoj mesta

Mesto Krupina patrí medzi jedno z najstarších kráľovských miest na Slovensku, vďaka čomu sa tu koncentrujú pamiatkové hodnoty.

Osídlenie územia Krupiny, so smerovaním k vývoju samotného mesta, sa začína slovanským osídlením vo včasnom stredoveku. Zo včasného stredoveku sú povrchovým prieskumom doložené dve lokality. Prvou je osada v polohe Šajba datovaná do 8.- 9. storočia na južnej hranici krupinského chotára. Na túto predveľkomoravskú lokalitu

nadväzuje osídlenie kultúrnej osady Pod Husárskym mostom. Nálezy z tejto polohy poukazujú na kontinuálne osídlenie od 9. do 11. storočia.

Osídlenie v období vrcholného stredoveku (12. až 13. storočie) sa v tomto území posunulo proti prúdu potoka Bebrava. Na návrší pahorku Bok, v polohe Na Petre, sa nachádzal neskororománsky jednolodový kostol Sv. Petra. Pochovávanie v polohe na Petre je doložené až do 16. storočia.

Prvou stavebnou etapou s dochovanými stavbami, je neskororománska etapa (polovica 13. stor. až začiatok 14. storočia). Už v tomto období, najneskôr však v polovici 13. storočia, existoval na návrší – na pravom brehu rieky Krupinica, trojlodový románsky kostol Blahoslavennej Panny Márie (dnes farský, rímskokatolícky kostol Narodenia Panny Márie), postavený pravdepodobne banskoštiavnickou stavebnou hutou. Hoci kostol prešiel viacerými väčšími stavebnými úpravami, patrí medzi najstaršie a najväčšie románske baziliky na Slovensku. Koncom 13. storočia, resp. začiatkom 14. storočia vznikol pri kostole karner (karnerová kaplnka), situovaný vedľa tzv. Husitskej bašty. Nadzemná časť objektu karnera sa nezachovala, zachovaná je len kostnica v podzemných priestoroch. Z pôvodnej stavby kostnice so štvorcovým pôdorysom sa zachovala klenba s podopretím na stredný stĺp, poloha pôvodného vstupu na severnej strane a dve vetracie okná.

Stredoveké mesto sa začalo formovať po príchode nemeckých kolonistov začiatkom 13. storočia - okolo románskeho kostola, v okolí ktorého sa rozvinulo trhové centrum. Pravdepodobne po obnovení výsad (r. 1244) sa postupne trhové centrum presunulo na plochu dnešného Svätotrojičného námestia (Veľký rínok), kde sa konávali pravidelné týždenné trhy a výročné jarmoky.

Druhá stavebná etapa je gotická, goticko-renesančná (spadá do 14. storočia až začiatku 16. storočia). Začiatkom 15. storočia bola realizovaná prvá veľká stavebná úprava farského kostola. Ku kostolu bolo postavené polygonálne presbytérium s opornými piliermi. V priebehu 15. storočia bola k južnej lodi pristavaná kaplnka Panny Márie s polygonálnym uzáverom a došlo k zaklenutiu svätyne klenbou so skríženými rebrami. Z tohto obdobia pochádzajú aj štíhle okná presbytéria ukončené trojlístkovou kružbou. Do 1. polovice 15. storočia písomné pramene dokladajú existenciu kostola sv. Alžbety spojeného so špitálom, situovaného v areáli ZUŠ na dnešnej ul. M. R. Štefánika č. 2.

V polovici 15. storočia obsadili Krupinu vojská Jána Jiskru z Brandýsa, ktorý dal okolo románskeho kostola postaviť štyri bašty spojené kamenným múrom. Ide o prvú kamennú fortifikačnú architektúru mesta – mestský hrad. Dodnes sa zachovala Husitská bašta aj so zvyškami kamenného múru. Koncom 15. storočia došlo k výstavbe meštianskych domov na dnešnom Svätotrojičnom námestí, kde sa sústredila výstavba domov najbohatších krupinských, nemeckých, mešťanov. Niektoré z týchto meštianskych domov mali podluby, ktoré boli zamurované začiatkom 20. storočia. Zástavba domov bola v tomto období jednopodlažná. Až neskôr prestavbami v 16.-17. storočí došlo k jej zmene na dvojpodlažnú. Do obdobia záveru stredoveku (pravdepodobne z prelomu 15. a 16. storočia) je datovaná najstaršia stavebná etapa budovy Múzea Andreja Sládkoviča, pôvodne

meštianskeho domu na Sládkovičovej ulici č. 20. Mesto malo v tomto období pravidelný, geometrický pôdorys pravouhlého typu, typický pre gotické a renesančné mestá. Predpokladá sa, že už v období stredoveku sa začína formovať predmestie – na severnom okraji mesta, hoci jeho existencia je zaznamenaná v písomných prameňoch až v 17. storočí.

Tretia stavebná etapa je renesančná (spadá do 16. až 17. storočia). Toto obdobie bolo charakteristické najmä neustálou hrozbou tureckého nebezpečenstva a stavovskými povstaniami. V polovici 16. storočia sa začala výstavba kamenných mestských hradieb. Ich stavbou bol poverený staviteľ Jakub von Obernses. Mestské hradby nadväzovali na staršie opevnenie okolo kostola a zakonzervovali podobu a rozlohu nemeckého, stredovekého mesta. Dominantami opevnenia boli vstupné brány: Horná a Dolná brána, postavené v roku 1551 (zbúrané boli v 1. polovici 20. storočia). Ďalšiu časť opevnenia tvorili štyri bastióny. Hradby stavali poddaní Čabradského hradu, Zvolenskej a Hontianskej župy a samotní Krupinčania. V rokoch 1579 - 1583 na zdokonalení opevnenia pracoval cisársky architekt Július Ferrari. Súčasť obranného systému tvorila Vartovka - kamenná strážna veža štvorcového pôdorysu, postavená na kopci, juhovýchodne od mesta. Prvá písomná zmienka o Vartovke pochádza z roku 1564.

V roku 1684 sa v archívnych podkladoch vyskytuje prvá písomná zmienka o existencii časti predmestia zvanom „Slovenská ulica“. Hlavnú os predmestia tvorila pravdepodobne hlavná dopravná trasa do Zvolena, ktorá bola pretínaná kolmo odbočujúcimi uličkami.

Štvrtá stavebná etapa je barokovo-klasicistická (18. storočie). Po roku 1701 prestalo mesto plniť funkciu obrannej a protitureckej pevnosti. Mestské opevnenie začalo postupne strácať svoj význam. Oživenie mesta súvisí aj s príchodom piaristov, ktorí pri hradbách mesta vybudovali kláštor Už v r. 1726 zakúpili Dobayho dom, v ktorom zriadili piaristické kolégium a otvorili gymnázium (definitívne zrušené v r. 1868). V roku 1761 začali piaristi stavať budovu nového kolégia; rozostavaná budova viackrát vyhorela a nikdy nebola dokončená. V roku 1710 postihla mesto morová epidémia. Spomienkou je morový stĺp Najsvätejšej Trojice z roku 1752, situovaný v severnej časti Svätotrojičného námestia. Autorom súsošia Najsvätejšej trojice bol sochár Dionýz Stanetti. V súčasnosti je na mieste osadená kópia stĺpa z roku 1982. V roku 1711 bola ukončená veľká oprava farského, r. k. kostola - k južnej lodi kostola bola pristavaná predsieň, zrekonštruovaný bol bočný vstup a chór. Došlo k zbúraniu objektu pôvodnej katolíckej fary postavenej nad Kaplnkou Panny Márie. V roku 1724 sa začalo s výstavbou objektu novej, dvojpodlažnej budovy katolíckej fary, do ktorej bola zakomponovaná juhovýchodná bašta opevnenia. V roku 1722 sa v písomných prameňoch spomína aj existencia mestského domu pri Dolnej bráne, v ktorom úradoval fiškál. Rokom 1759 je datovaný objekt domu na Sládkovičovej ulici č. 45. (jednoduchý, viacpriestorový dom s pivnicou a s chodbami). V období 18. storočia došlo v rámci realizovaných stavebných úprav najmä k prefasádovaniu objektov meštianskych domov.

Po vydaní tolerančného patentu Jozefa II., bol v Krupine v rozmedzí rokov 1784 – 1786 postavený evanjelický a. v. kostol v klasicistickom slohu, situovaný južne od Svätotrojičného námestia, orientovaný hlavnou fasádou smerom do cesty I/66. V juhovýchodnom rohu Svätotrojičného námestia bola na konci 18. storočia postavená drevená ev. a. v. veža.

Z mapy I. vojenského mapovania je zrejmé, že v 18. storočí pokračovalo rozširovanie mesta východným smerom - za riekou Krupinicou (na švábskom a mestskom majeri, kde sa sústredili hospodárske budovy mesta) a severným smerom – pozdĺž vtedajšej komunikácie, kde sa sústredili remeselné-roľnícke domy.

Piata stavebná etapa prebiehala v 19. storočí až do začiatku 20. storočia. Pri požiari v roku 1824 zhorela pôvodná drevená ev. a. v. veža. V roku 1829 bola na jej mieste postavená nová kamenná veža ev. a. v. kostola v klasicistickom výraze. Došlo aj k úprave veže r. k. kostola, kde pôvodnú barokovú vežu nahradila štíhla helmica. Na prelome storočí sa začali objekty na Svätotrojičnom námestí prestavovať v štýle historizujúcej architektúry. Koncom 19. storočia sa pristúpilo k zbúraní mestského domu z dôvodu statických porúch stavby. Nový objekt radnice bol postavený podľa projektu banskoštiavnického architekta J. Cajhána v r.1901, v historizujúcom slohu neorenesancie a neobaroka.

V 19. storočí pokračuje urbanistický rozvoj mesta a zahusťovanie sídelnej štruktúry severo-južným smerom od centra mesta. V južnej časti sa sústreďovali súkromné domy s parkovou úpravou okolia. V roku 1905 došlo k asanovaniu Hornej brány mestského opevnenia. Z urbanistického hľadiska bolo historické jadro mesta ustálené a už nedošlo k výrazným zmenám v jeho usporiadaní.

Šiesta stavebná etapa prebiehala v 20. storočí. Po vzniku I. ČSR sa stala Krupina okresným mestom, dôsledkom čoho sa začali budovať nové verejné a súkromné stavby s uplatnením znakov nového architektonického smeru – funkcionalizmu (už od konca 20. rokov). V 30. rokoch boli postavené nové alebo prestavané staršie objekty v historickom jadre mesta - Stredoslovenská národná banka (Svätotrojičné nám. č. 8, dnešná budova VÚB banky), budova Starej pošty (Partizánska ulica č. 24/2, dnes domov dôchodcov), Katolícky kultúrny dom – prestavaný na kino (Sládkovičova ulica č. 9) a ďalšie menšie objekty v jadre mesta a v jeho blízkom okolí (Roľnícky dom, Nemocenská poisťovňa – neskôr prestavaná v štýle postmoderny). Okrem výstavby verejných budov, bol v roku 1938 založený mestský park (dnešný Park Andreja Sládkoviča).

Počas II. svetovej vojny bola Krupina bombardovaná, boli zničené verejné budovy a zariadenia (mestský dom, železničná stanica, železničná trať, mestský hotel, budova robotníckej poisťovne) a došlo k zbúraní Dolnej brány mestského opevnenia. Pred r. 1941 bola asanovaná budova objektu r. k. fary z 18. storočia a na jej mieste bol v r. 1942 postavený nový objekt r. k. fary podľa projektu arch. A. Zraževského. V roku 1940 malo mesto nový regulačný plán, ktorý zahŕňal návrh elektrifikácie, vodovodu a kanalizácie mesta. Okrem technickej infraštruktúry mesta sa v rokoch existencie Slovenského štátu vybudovali viaceré významné stavby, a to hlavne budovy cirkevných spoločenstiev –

katolícka a evanjelická fara, evanjelický kultúrny dom v štýle funkcionalizmu z r. 1942 a budova okresného úradu na Svätotrojičnom námestí (dnes budova Jednoty). Tieto stavby charakterizujú betónové základy, tehlové múry, železobetónová konštrukcia a architrávný systém. Úpravou prešlo aj Bočkayho námestie situované pri farskom kostole.

Po II. svetovej vojne došlo z urbanistického hľadiska k negatívnym zásahom v samotnom centre mesta – zbúrala sa časť historickej zástavby na západnej strane Svätotrojičného námestia, napr. Ecksteinov dom (1946), Kohnov dom, Balassov dom (1964), Spitzerov a Švoňavcov dom (70. roky). Historickú zástavbu nahradili objekty občianskej vybavenosti - dom služieb (1967) a budova pošty s architektonickým výrazom prislúchajúcim smeru socialistického realizmu. Ďalším zásahom do integrity mesta bolo zbúranie Holej bašty (r.1955), na mieste ktorej vzniklo nové parkovisko. Na takmer celej ploche Námestia SNP sa koncom 80. rokov 20. storočia vystavala autobusová stanica (autobusový prístrešok bol pristavaný k hradbovému múru mestského opevnenia, uplatnením arkádovej chodby v ukončení s polkruhovými oblúkmi, zastrešený pultovou strechou).

Koncom 80. rokov 20. storočia bola zbúraná časť ulice ČSA, kde boli historické objekty postupne nahrádzané novou architektúrou, bez ohľadu na historický kontext mesta (napr. Kleinov dom). Ďalšia výstavba pokračovala stavbami panelových bytových domov na uliciach Malinovského, M.R. Štefánika a na Majerskom rade, ktoré sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti pamiatkovej zóny. Tieto nové panelové dominanty mesta narušili historicky vyvinutú panorámu a siluetu mesta, ktorá bola dovtedy najlepšie vnímateľná z vyhlídky Vartovky. Na mieste zbúraného Kleinovho domu a Holej bašty bola v roku 2006 postavená nová veľkopredajňa obchodného reťazca, bez ohľadu na historickú parceláciu. Údaje o stavebnom vývoji mesta, ako aj návrh zásad a opatrení boli prevzaté z dokumentu „Zásady ochrany pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina“, ktorý vypracoval KPÚ B. Bystrica v roku 2017.

Archeologické, architektonické a historické pamiatky

Časť riešeného územia mesta Krupina bola vyhlásená ako pamiatková zóna Vyhláškou Okresného úradu Zvolen dňa 29. 05. 1991 a s nadobudnutím účinnosti 01. 06. 1991. Ministerstvo kultúry SR vydalo rozhodnutie, ktorým „vyhlasuje zmenu vymedzenia pamiatkovej zóny Krupina“, dňa 15. 12. 2015, č. MK-3128/2015-221/19396 zaslaním verejnou vyhláškou.

Kompozícia historického jadra je charakteristická geometricky pravidelným, šachovnicovým systémom, ktorej stred tvorí obdĺžnikové námestie (Svätotrojičné námestie), lemované meštianskymi domami. Ulice smerujú od námestia na všetky svetové strany. Námestie SNP je spolu so Svätotrojičným námestím prepojené priamočiarou spojniciou - Obchodnou ulicou, ktorá je súčasťou cesty I/66; a lemujú ho zväčša prízemné roľnícko-remeselné domy.

V procese historického vývoja sa postupne sformovali štyri urbanizačné priestranstvá. Prvým z nich je návršie s r. k. kostolom Narodenia Panny Márie a neskorším opevnením

(Husitskou baštou), pred ktorým sa sformoval nástupný priestor v podobe Bočkayho námestia. Druhé predstavuje Veľký rínek – Svätotrojičné námestie. V rámci historického jadra má centrálnu polohu a má obdĺžnikový pôdorys pretiahnutý v severojužnom smere, so šachovnicovým systémom pokračovania vedľajších ulíc. Tretie priestranstvo vzniklo severne od kamenných hradieb mesta. Malý rínek - Námestie SNP má pôdorysný tvar rovnoramenného trojuholníka, z ktorého vybiehajú vedľajšie ulice v tvare vidlice a cesty paralelné s cestou I. triedy. Posledné priestranstvo je pred vstupom do piaristického kláštora, ktoré v súčasnosti tvorí časť Sládkovičovej ulice. V polovici 20. storočia sa sformoval nový verejný priestor s oddychovou funkciou, za budovou piaristického kláštora, situovaný už mimo pôvodného opevnenia mesta, kde vznikol park A. Sládkoviča.

Ústrednou plochou historického jadra mesta je Svätotrojičné námestie, s pôdorysom obdĺžnika, v strede so sadovnícky upravenou plochou, s historickou polohou trojičného stĺpa. Neskôr bola na námestí umiestnená fontána, pomník sovietskej armády, pomník francúzskym partizánom. Skladba zástavby okolo námestia je dvojpodlažná.

Urbanistická zástavba územia pamiatkovej zóny si zachovala výškovú hladinu pôvodnej dvojpodlažnej blokovej zástavby meštianskych domov okolo Svätotrojičného námestia a jeho vedľajších ulíc. V časti Sládkovičovej ulice, popod západnú líniu mestského opevnenia, sa v období renesancie sformovala zástavba samostatne stojacich dvojpodlažných objektov s rozľahlejšími pozemkami. Dvojpodlažná radová zástavba je čiastočne aj na západnej a severnej strane Námestia SNP. Na jeho príhlých uliciach (paralelných s cestou I/66) v severnej časti pamiatkovej zóny (Pribinova ul., Prostredná ul., Horná ul., Gliarska ul.) je prízemná zástavba remeselno-roľníckych domov. V 2. polovici 20. storočia v historickom jadre došlo k nevhodnej asanácii hodnotnej historickej zástavby, k jej prestavbám a v menšej miere aj k doplneniu nových objektov (2-3-podlažných), s preexponovanými dimenziami. To sa týka budov tržnice, COOP Jednoty, pošty a domu služieb. Výstavba tejto rušivej zástavby sa uskutočnila pred vyhlásením časti historického územia mesta za pamiatkovú zónu.

Najstaršie historické jadro mesta vymedzujú zvyšky mestského opevnenia. Mestské opevnenie vzniklo po prehratej Moháčskej bitke, v prvej polovici 16. storočia, mestské brány boli postavené okolo roku 1551. Krupinské opevnenie má pomerne pravidelný pôdorys obdĺžnika s nárožnými bastiónmi a flankovacími baštami.

Výškovými a objemovo-priestorovými dominantami pamiatkovej zóny sú historické architektúry, najmä r. k. kostol Narodenia Panny Márie s opevnením (Husitská bašta a vstupná brána) na miernom návrší a veža evanjelického a. v. kostola (umiestnená na južnom rohu Svätotrojičného námestia v rámci uličnej zástavby). Ďalej medzi historické dominanty možno zaradiť objekt piaristického kláštora, trojičný stĺp (v severnej časti plochy Svätotrojičného námestia), objekt mestského domu – historickej radnice (tvorí súčasť zástavby Svätotrojičného námestia na jej západnej strane), ako aj bastióny mestského opevnenia.

Historická štruktúra zástavby si zachovala pôvodné stredoveké radenie parciel, takmer rovnakej šírky, uplatnením rovnakého členenia ich vnútorných priestorov, na ktorých je situovaná zástavba rešpektujúca mierne svahovitú konfiguráciu terénu a vyvinutú uličnú čiaru. Historická objektová skladba na území pamiatkovej zóny je tvorená stavbami meštianskych domov, mestských šľachtických sídel (v časti Sládkovičovej ulice) a ľudových domov remeselníckeho typu. Parcely meštianskych domov sú väčšie, priestrannejšie; okrajové polohy mesta v severnej časti majú užšie parcely.

Na území mesta Krupina sú evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) nasledovné národné kultúrne pamiatky:

- č. ÚZPF 1099/1-2 Opevnenie mestské, múr hradbový, bastión 1099/1 múr hradbový, parc. CKN č. 203/1-2, 218, 263, 1542/5 1099/2 bastión, parc. CKN č. 317
- č. ÚZPF 1100/1 Veža strážna – Protiturecká veža, parc. EKN č. 6621/1
- č. ÚZPF 1166/1-2 Park mestský a pomník 1166/1 park mestský, parc. CKN č. 34/1, 34/2 1166/2 pomník so sochou Sládkoviča A., parc. č. 34/1
- č. ÚZPF 2878/1 Náhrobník – rumunský vojak, parc. CKN č. 1556/3
- č. ÚZPF 10776/1 Kostol zaniknutý, r.k. sv. Petra, parc. EKN č. 5168
- č. ÚZPF 1098/1-3 Kostol s areálom r. k. Narodenia Panny Márie, Meštiansky dom radový, parc. CKN č. 102, Ev.a v. fara s vežou, parc. CKN č. 82, Ev. a v. kostol, parc. CKN č. 81 – podnet na zápis do ÚZPF
- č. ÚZPF 10712/1 Meštiansky dom nárožný, parc. CKN č. 75/1
- č. ÚZPF 10713/1 Meštiansky dom nárožný, parc. CKN č. 713/1
- č. ÚZPF 11079/1 Kláštor piaristov, parc. CKN č. 33/2
- č. ÚZPF 11097/1 Dom meštiansky - nárožný, parc. CKN č. 59/1
- č. ÚZPF 1165/1-2 Dom pamätný a pamätná tabuľa, parc. CKN č. 28/1
- č. ÚZPF 11098/1 Dom remeselnícky - nárožný, parc. CKN č. 683
- č. ÚZPF 10714/1 Dom remeselnícky - nárožný, parc. CKN č. 623/1
- č. ÚZPF 10767/1 Dom meštiansky - radový, parc. CKN č. 90/1
- č. ÚZPF 1101/1 Súsošie sv. Trojice, parc. CKN č. 204/2
- č. ÚZPF 2879/1-2 Dom pamätný a pamätná tabuľa, parc. CKN č. 93
- č. ÚZPF 3480/1 Dom meštiansky - radový, parc. CKN č. 141/2
- č. ÚZPF 11671 Tabuľa pamätná Šoltésová E.M., ev. a.v. fara, parc. CKN č. 82
- č. ÚZPF 2877/1 Pomník sov. armády, parc. CKN č. 204/3
- č. ÚZPF 11991/1 Hrobka – rod. Plachých, parc. CKN č. 1556/3

V prípade národných kultúrnych pamiatok je potrebné zachovať, udržiavať a regenerovať všetky ich pôvodné pamiatkové hodnoty (architektonické, konštrukčné, dispozičné a

materiálové, historické, výtvarné, technické riešenia, umelecko-remeselné súčasti interiéru a exteriéru).

Na území mesta Krupina sa nachádzajú aj ďalšie objekty s pamiatkovými hodnotami: kaplnka Sedembolestnej Panny Márie, kaplnka sv. Anny, meštianske domy, remeselnícko-roľnícke domy, pivnice – podzemné priestory, evanjelický a v. kostol a ev. a v. zborový dom s vežou, židovský cintorín. Viaceré sú vytypované na vyhlásenie za NKP. Tieto objekty, ako aj ich pamiatkové hodnoty, je potrebné zachovať.

Z hľadiska ochrany pamiatkovej zóny je nutné rešpektovať zásady, stanovené v dokumente „Zásady ochrany pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina“, ktoré vypracoval Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica v roku 2017. Tieto zásady sú uvedené aj v kap. 3.5 záväznej časti tejto ÚPD.

V katastrálnom území mesta Krupina sú evidované archeologické nálezy a náleziská, v nasledovných polohách:

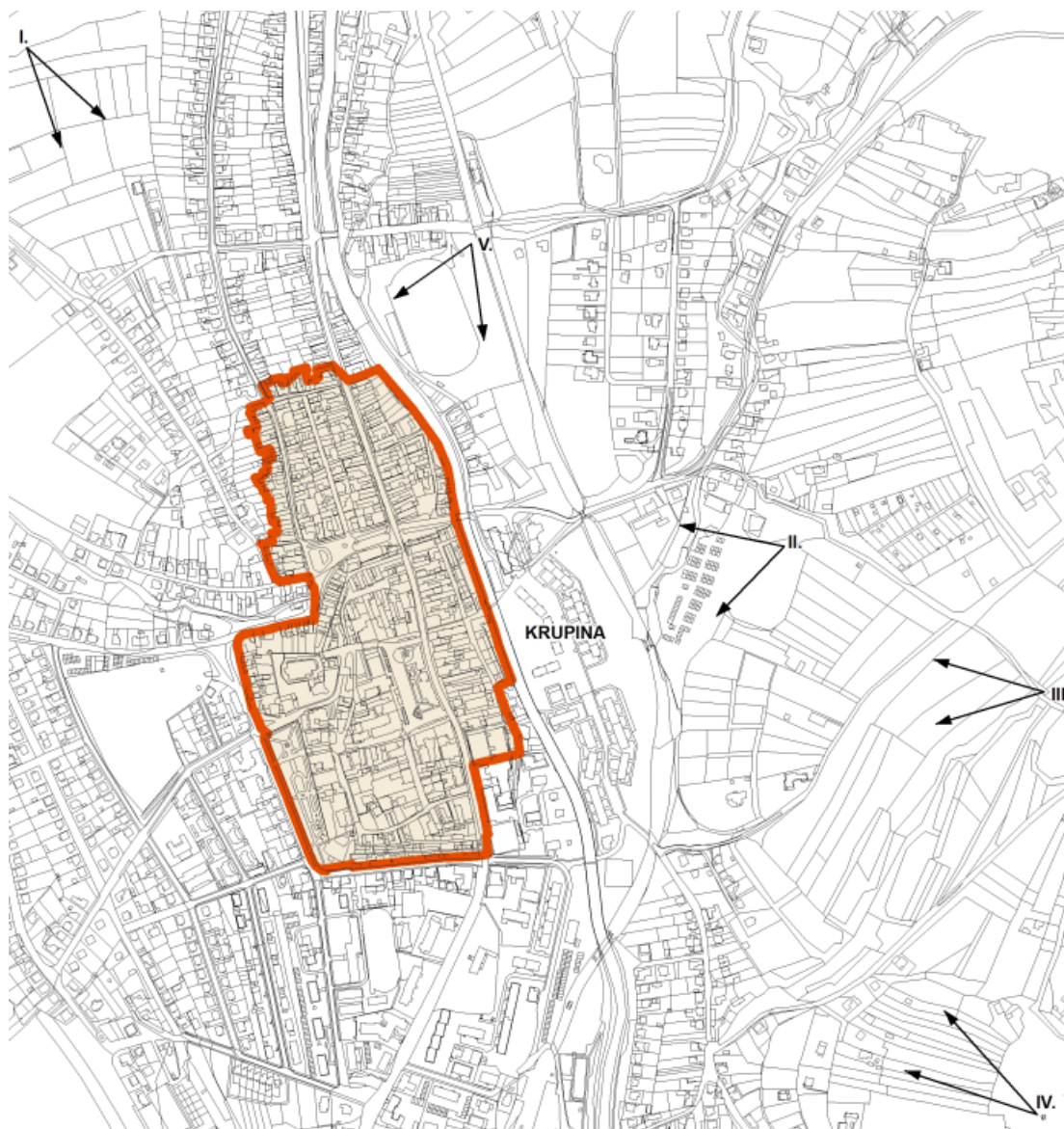
- severná časť mesta – pohrebisko lužickej kultúry, drevené opevnenie predmestia, osídlenie predmestia
- dolina Lietavica – slovenská keramika
- poloha Pijavica – južne od mesta, depot mincí v hlinenom hrnci – razby Belu I., Ondreja II. a Štefana V. a 76 ks liateho striebra (1. pol. 13 storočia)
- na kopci Bok, základy zaniknutého kostola sv. Petra, románsky a gotický sloh, koniec 12. storočia (ÚZPF č. 10776/1)
- Pod husárskym mostom – včasný stredovek
- územie vymedzené stojacou zachovanou a zaniknutou líniou mestského opevnenia – historické jadro mesta
- zaniknutý špitálsky kostol sv. Alžbety – areál ZUŠ
- okolie Vartovky

Z hľadiska ochrany archeologických nálezov sú nasledovné požiadavky na zapracovanie textu do záväznej časti územného plánu mesta:

- stavebník / investor v každej etape vyžadujúcej si zemné práce si od príslušného Krajského pamiatkového úradu už v stupni územného konania vyžiada vyjadrenie k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk
- podľa § 36, ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku podľa § 41, ods. 1 je vlastník, správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad.

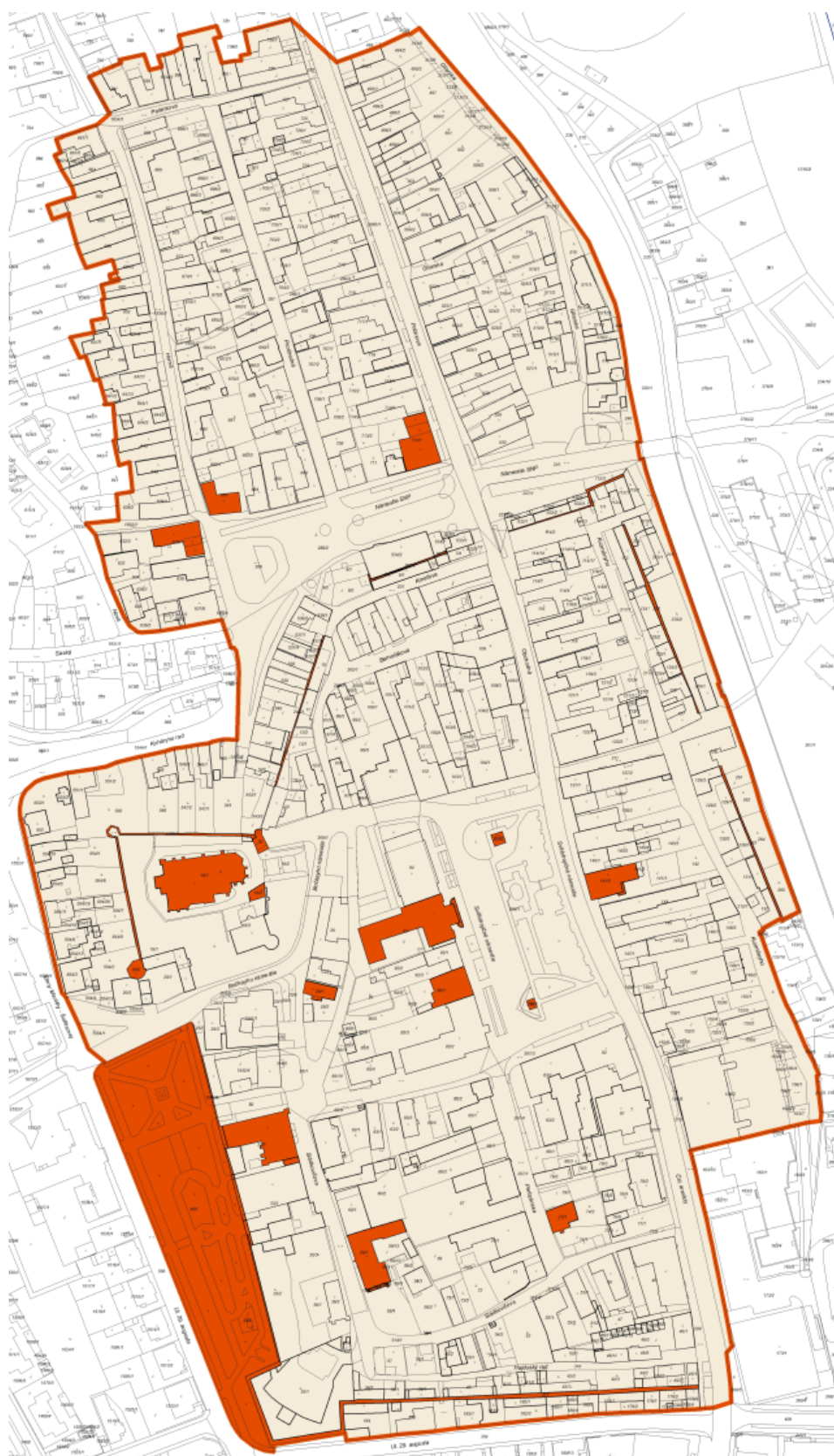
- podľa § 36 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov Krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je archeologickým náleziskom podľa § 41, ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov

Obr.: Chránené diaľkové panoramatické pohľadové uhly na pamiatkové územie

Zdroj: Zásady ochrany pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina, KPÚ B. Bystrica, 2017

Obr.: Pamiatkové územie a národné kultúrne pamiatky

Zdroj: Zásady ochrany pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina, KPÚ B. Bystrica, 2017

Obr.: Rozbor historických hodnôt objektov a priestorov územia pamiatkovej zóny

Zdroj: Zásady ochrany pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina, KPÚ B. Bystrica, 2017

Obr.: Zásady ochrany pamiatkového územia

Zdroj: Zásady ochrany pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina, KPÚ B. Bystrica, 2017

2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

- Maximálna výška zástavby
- Maximálna intenzita využitia plôch
- Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Maximálna výška zástavby sa môže zvýšiť len o 1 ustúpené podlažie, o výšku šikmej strechy s podkrovím. Regulatív sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare vysieláčov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

Intenzita využitia je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy, plochy športovísk. Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený.

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Tab.: Prehľad regulatívov priestorového usporiadania

Označenie funkčného územia	Maximálna výška zástavby	Maximálna intenzita využitia plôch
Zmiešané územie Z1	3 NP	40 %
Zmiešané územie Z2	4 NP	30 %
Zmiešané územie Z3	3 NP	40 %
Zmiešané územie Z4	1 NP	30 %
Zmiešané územie Z5	1 NP	30 %
Obytné územie B1	6 NP	40 %
Obytné územie B2	2 NP 4 NP – len v rozvojovej pl. č. 1	40 %
Obytné územie B3		30 %
Rekreačné územie R1	2 NP	15 %
Rekreačné územie R2	1 NP	15 %
Rekreačné územie R3	1 NP	5 %
Výrobné územie V1	4 NP	40 %
Výrobné územie V2	3 NP	40 %
Výrobné územie V3	3 NP	40 %
Výrobné územie V4	2 NP	30 %
Výrobné územie V5	2 NP	30 %

2.6 Návrh funkčného využitia územia

Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území

Navrhované riešenie počíta s harmonickým rozvojom všetkých urbanistických funkcií - bývania, výroby, rekreácie, občianskeho vybavenia, v ich vzájomnom súlade. Rešpektuje pritom súčasné funkčné zónovanie sídla.

Priemyselnú výrobu sústreďuje na južný okraj mesta, kde sú lokalizované hlavné priemyselné podniky. Navrhuje sa jej rozširovanie južným smerom, v priestore medzi existujúcou cestou I/66, resp. železnicou a tokom Krupinice. Okrem toho sú v meste areály menších výrobných prevádzok ľahkej komunálnej výroby a výrobných služieb, najmä na severnom okraji mesta. V tejto polohe sa navrhuje ich rozširovanie severným smerom. Ťažká priemyselná výroba tu však nie je povolená. V kontaktnom území na rozhraní výrobného územia a obytného územia sú prípustné len drobné podnikateľské aktivity bez negatívnych vplyvov na životné prostredie. V lokalitách Bebrava a Pijavice sa nachádzajú

hospodárske dvory, ktoré odporúčame naďalej využívať pre živočíšnu výrobu a rekonštruovať ich bez ďalšieho plošného rozširovania. Okrem veľkokapacitných chovov je chov hospodárskych zvierat rozšírený aj na lazníckych hospodárstvach, kde predstavuje ich prirodzenú súčasť.

Pri umiestňovaní nových obytných súborov bola dodržaná požiadavka dôsledného priestorového oddelenia obytných funkcií a výrobných funkcií. Nevyhnutné je rešpektovať požiadavku hygienickej kvality obytného prostredia - dodržaním hygienických ochranných pásiem, ako aj odstupov od zdrojov negatívnych vplyvov (prevádzok výroby). Navrhované riešenie počíta s viacerými novými plochami pre bývanie, ktoré sú rovnomerne rozložené v zastavanom území mesta a po jeho okrajoch. Budú situované na juhozápadnom, severozápadnom i východnom okraji mesta. Počíta sa aj s intenzifikáciou zástavby v rámci zastavaného územia. Je prípustná v rámci vymedzených častí záhrad rodinných domov, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov.

S obytnou funkciou sa počíta tiež v lazníckom osídlení, ktoré má inak charakter zmiešaného územia. V hospodárskych usadlostiach sa s funkciou bývania prelína funkcia tradičnej poľnohospodárskej malovýroby a novšie aj rekreačná funkcia v podobe chalupárčenia a agroturistiky. Navrhujeme rozvíjať predovšetkým laznícke osídlenie s výhodnou polohou k centru osídlenia (súvisle urbanizovanej časti mesta), v lokalitách obsluhovaných spevnenými asfaltovými komunikáciami a s vybudovaným verejným vodovodom.

Občianske vybavenie celomestského významu je potrebné lokalizovať do centrálnej mestskej zóny a pozdĺž hlavnej (severojužnej) kompozičnej osi. V centrálnej mestskej zóne je žiaduce doplniť zariadenie pre kultúru (kultúrne stredisko / dom kultúry). Prípadné veľkokapacitné zariadenia občianskej vybavenosti so zvýšenými nárokmi na dopravnú obsluhu a statickú dopravu by sa mali umiestňovať vo väzbe na nadradené koridory dopravnej infraštruktúry, t.j. v blízkosti cesty I/66. V rozsiahlejších navrhovaných plochách pre obytnú funkciu je potrebné saturovať aj potreby základného občianskeho vybavenia a rekreačno-oddychových aktivít. Z doterajšieho územného plánu mesta je prevzatý návrh rozšírenia nového cintorína.

Hlavné rekreačné územie mesta navrhujeme profilovať v lokalite Tepličky, kde sa v prírodnom prostredí nachádza kúpalisko. Navrhuje sa jeho rekonštrukcia, rozšírenie rekreačného územia a priľahlý lesný porast nad kúpaliskom upraviť ako lesopark na rekreačné využitie. Rekreačné územie tvoria aj záhradkárske osady v lokalitách Vajsov, Ficberg, Stará hora, Barnove sady. S ich rozšírením sa uvažuje len v lokalite Ficberg, inak by sa mali zachovať ako územie individuálnej rekreácie bez budovania rekreačných zariadení s prechodným ubytovaním a s vylúčením trvalého bývania.

Pre vodné športy a športový rybolov sa počíta s využitím vodnej nádrže na toku Bebrava. Extenzívne využívané plochy vo voľnej krajine s prevahou prírodných prvkov bez predpokladu lokalizácie koncentrovanej zástavby rekreačných objektov sa navrhujú nielen pri vodnej nádrži, ale aj v lokalite Papuľka nad mestom i pri potoku Briač.

Najvýznamnejším športovým komplexom v meste je Mestský štadión, zahŕňajúci veľké futbalové ihrisko, tréningové futbalové ihrisko, atletickú dráhu a volejbalové ihrisko. V jeho blízkosti, v polohe medzi ul. J. Bottu a železnicou, navrhujeme menší športový areál so športovými ihriskami. V obytnom území sa počíta s verejnou zeleňou, oddychovými priestranstvami a ihriskami pre všetky vekové kategórie obyvateľov.

Prírodné zaujímavosti vytvárajú predpoklady pre pešiu turistiku, cykloturistiku. Navrhujú sa vybudovať a vyznačiť nové cykloturistické trasy v atraktívnom krajinnom prostredí, s prepojením na okolité sídla. Cykloturistické trasy pre horské bicykle je možné vyznačiť po existujúcich, zväčša spevnených lesných cestách.

Pri vymedzovaní nových plôch pre výstavbu boli rešpektované ochranné, bezpečnostné a hygienické pásma, požiadavky ochrany prírody a krajiny, geomorfologické pomery, prírodné limity a iné faktory obmedzujúce výstavbu (zosuvy, skládky).

Prevádzkové väzby v území predurčuje dopravný systém. Nevyhnutné je odklonenie tranzitnej dopravy mimo zastavaného územia. Tento účel by mal splniť západný obchvat mesta, ktorý súčasne reprezentuje koridor plánovanej rýchlostnej cesty. Realizácia tejto investície umožní upokojenie dopravy v centre mesta. Taktiež je potrebné vybudovať okružnú komunikáciu na východnom okraji mesta, popri železnici. Bude plniť funkciu vnútorného mestského okruhu, odkláňajúceho dopravné toky mimo historického jadra. Väčšina nových rozvojových plôch priamo nadväzuje na existujúce zastavané územie a komunikačný systém.

Určenie funkčných území

Územný plán stanovuje súbor regulatívov funkčného využívania územia. V rámci definovaného prípustného funkčného využívania je určené prevládajúce funkčné využívanie, ktoré je rozhodujúce pre zaradenie územia do nasledujúcich funkčných území:

- obytné územie
- zmiešané územie
- výrobné územie
- rekreačné územie

Tab.: Prehľad navrhovaných rozvojových plôch a ich funkčné využitie

číselné označenie rozvoj. plochy	Umiestnenie	výmera v ha	funkčné územie (funkcia)
1	(Fajčíkova lúka)	9,2890	obytné územie
2	(Fajčíkova lúka)	2,5530	obytné územie
3	Za Kalinčiakovou ul.	1,0490	zmiešané územie (obč. vyb.)
4	Kltipoch	4,7950	obytné územie
5	Kltipoch / Krásny vršok (Pod VDJ)	15,3780	obytné územie
6	Kltipoch / Krásny vršok (Pod VDJ)	27,0490	obytné územie
7	Plavárenská ul.	0,7430	zmiešané územie (obč. vyb.)
8	Vinohradnícka ul.	0,9834	obytné územie
9	Plavárenská ul. / Vlčok (Nemcove zeme)	7,9320	obytné územie
10	(Jakubov jarok)	17,4610	obytné územie
11	(Jakubov jarok)	5,4410	obytné územie
12	(Jakubov jarok)	3,6230	obytné územie
13	(Jakubov jarok)	1,8720	obytné územie
14	Nad Kotlom	0,7231	obytné územie
15 – len variant B	(Husársky most)	3,8210	obytné územie
16 – len variant B	(Husársky most)	2,5270	obytné územie
17	Vajsov	2,4430	obytné územie
18	pri Krupinici - južne od mesta	18,9510	výrobné územie
19	Bzovický mlyn	0,9572	výrobné územie
20	pri Krupinici - severne od mesta	4,3730	výrobné územie
21 – len variant B	pri Krupinici - severne od mesta	3,2130	výrobné územie
22 – len variant B	pri Krupinici - severne od mesta	1,6310	výrobné územie
23	Biely kameň	3,3130	výrobné územie (skládka)
24	Tepličky	2,1090	rekreačné územie
25	Plavárenská	0,8165	rekreačné územie
26	Papulka	3,6150	rekreačné územie
27	Nad VN Bebrava	5,0110	rekreačné územie
28 – len variant B	Briač	2,2050	rekreačné územie
29	Ficberg	1,0920	rekreačné územie
30	E. M. Šoltésovej	2,0390	cintorín
31	Stará hora	4,9810	zmiešané územie (lazy)
32	Stará hora	5,8560	zmiešané územie (lazy)
33	Ficberg	0,7235	zmiešané územie (lazy)
34	Ficberg	4,3150	zmiešané územie (lazy)
35	Ficberg	0,5604	zmiešané územie (lazy)
36	Nová hora	1,9580	zmiešané územie (lazy)

číselné označenie rozvoj. plochy	Umiestnenie	výmera v ha	funkčné územie (funkcia)
37	Nová hora	2,7340	zmiešané územie (lasy)
38	Nová hora	1,3860	zmiešané územie (lasy)
39	Nová hora	0,6866	zmiešané územie (lasy)
40	Víčko	3,1690	zmiešané územie (lasy)
41	Kňazova hora	4,6190	zmiešané územie (lasy)
42	Papulka	3,2590	zmiešané územie (lasy)
43	Kopanice	0,2985	zmiešané územie (lasy)
44	Kopanice	6,7920	zmiešané územie (lasy)
45	Hozník	1,3860	zmiešané územie (lasy)
46	Briach	3,8060	zmiešané územie (lasy)
47	Briach	1,0070	zmiešané územie (lasy)
48	Benčatov dvor	1,6090	zmiešané územie (lasy)
49	Červená hora	1,2080	zmiešané územie (lasy)
50	Červená hora	4,5270	zmiešané územie (lasy)
51	Liška	6,9010	zmiešané územie (lasy)
52	Liška	1,8560	zmiešané územie (lasy)
53	Liška	0,7058	zmiešané územie (lasy)
54	Široké lúky	4,7020	zmiešané územie (lasy)
55	Široké lúky	2,4780	zmiešané územie (lasy)
56	Holý vrch	0,3854	zmiešané územie (lasy)

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce (mesta) v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. f) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k funkčnému územiu (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie)
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové (regulačné) celky, ktoré sú v komplexnom výkrese vymedzené grafickou značkou príslušného plošného javu alebo javov a súčasne kódom priestorového celku. Súčasťou obytneho územia sú aj vyznačené menšie plochy doplnkových funkcií obmedzujúceho funkčného využívania (občianske vybavenie, šport), ktoré nie sú samostatne označené kódom priestorového celku. V prípade územia bez predpokladu lokalizácie zástavby vyplýva príslušnosť k priestorovému celku z odseku „vymedzenie“. Definované sú funkčné územia a im prislúchajúce priestorové celky tak, ako sú uvedené v tabuľke.

Tab.: Prehľad funkčných území a priestorových celkov

Zmiešané územie	Obytné územie	Rekreačné územie	Výrobné územie	Územie bez predpokladu lokalizácie zástavby
Z1: Mestské polyfunkčné územie (v jadrovej časti centrálnej mestskej zóny)	B1: Bývanie v bytových domoch	R1: Šport a rekreácia - celomestského významu	V1: Priemyselná výroba	K1: Voľná krajina lesná
Z2: Občianske vybavenie – prevažne nekomerčné (sociálne)	B2: Bývanie v rodinných domoch - v ťažiskovej časti súvisle urbanizovaného územia	R2: Rekreácia individuálna - chatová a záhradkárská	V2: Ľahká priemyselná (komunálna) výroba a sklady	K2: Voľná krajina lúčna a s trvalými kultúrami
Z3: Občianske vybavenie - komerčné	B3: Bývanie v rodinných domoch - v okrajovej časti súvisle	R3: Rekreácia v krajine – extenzívna	V3: Výrobné a nevýrobné podnikateľské aktivity	K3: Voľná krajina oráčinová

Zmiešané územie	Obytné územie	Rekreačné územie	Výrobné územie	Územie bez predpokladu lokalizácie zástavby
	urbanizovaného územia			
Z4: Laznícke usadlosti - rozvojové			V4: Poľnohospodársk a výroba	K4: Sídlná zeleň – verejná / vyhradená (cintorín)
Z5: Laznícke usadlosti - okrajové (bez označenia kódom v grafickej časti)			V5: Technické vybavenie	

Regulatívy funkčného využitia pre zmiešané územie

Jadrová časť centrálnej mestskej zóny Z1 predstavuje polyfunkčné územie s najväčšou koncentráciou rôznych zariadení občianskeho vybavenia (komerčného a nekomerčného). Súčasne je územím mimoriadne exponovaným z hľadiska kompozičného a estetického, nositeľom identity sídla. Jednotlivé funkcie prípustného funkčného využívania a obmedzujúceho funkčného využívania je možné kombinovať v rámci polyfunkčných objektov (napr. bývanie + prípustné druhy občianskeho vybavenia).

Priestorový celok Z2 predstavujú samostatné areály vzdelávacích zariadení, zdravotníctva, sociálnych služieb, administratívy celomestského a nadmestského významu, s predpokladom zachovania súčasnej funkcie. Rozšíri sa o navrhované rozvojové plochy č. 3, 7.

V priestorovom celku Z3 sa počíta so zariadeniami komerčného občianskeho vybavenia – maloobchodu a služieb. Existujúce prevádzky výrobných služieb (mäsovýroby) sú určené na dožitie bez ďalšieho rozširovania.

V priestorovom celku Z4 sa počíta so zachovaním, prípadne novou výstavbou hospodárskych usadlostí, resp. rodinných domov s možnosťou zastúpenia doplnkových prevádzok, tradičného drobného hospodárskych zvierat pri dodržaní stanovených limitov. Pri umiestňovaní nových stavieb je potrebné vhodne nadviazať na existujúcu tradičnú architektúru a zastavovacie štruktúry typické pre lazničné osídlenie. Vymedzenie: existujúca zástavba lazničského osídlenia v lokalitách Stará hora, Ficberg, Nová hora, Kopanice, Hozník, Kňazova hora, Vlčok, Briach, Benčatov dvor, Červená hora, Líška, Široké lúky a navrhované rozvojové plochy č. 31 – 56.

V priestorovom celku Z5 sa počíta so zachovaním, dostavbou, prestavbou existujúcich usadlostí s kombinovanou obytnou, rekreačnou a výrobou funkciou. Prípadná výstavba nových objektov je možná ako náhrada za pôvodné / zbúrané objekty, resp. v rámci plôch vyznačených v grafickej časti ako existujúce plochy lazničných usadlostí. Uvoľnený bytový

fond je vhodné využiť pre individuálnu chalupársku rekreáciu, agroturistiku. Pre zachovanie vitality kopaníc je potrebné udržať istý podiel trvalého bývania. Vymedzenie: existujúca zástavba lazničkeho osídlenia v ostatných lokalitách, neuvedených v priestorovom celku Z4.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
Z1	bývanie (v polyfunkčných objektoch) občianske vybavenie nekomerčné (sociálne): školstvo, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálne služby, kultúra, administratíva občianske vybavenie komerčné: maloobchod, služby, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, administratíva	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží	živočišna výroba, vrátane drobného chovu priemyselná výroba a sklady, vrátane remeselnej výroby
Z2	občianske vybavenie nekomerčné (sociálne): školstvo, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálne služby, kultúra, administratíva = prevládajúce funkčné využívanie (min. 75% podlažných plôch)	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží zariadenia športu, ihriská – pre potreby vzdelávacích zariadení prechodné ubytovanie – zamestnancov a študentov občianske vybavenie komerčné: maloobchod, služby, verejné stravovanie, administratíva – len doplnkovo, v nadväznosti na prevládajúce funkčné využívanie bývanie – len doplnkovo, v nadväznosti na prevládajúce funkčné využívanie	živočišna výroba, vrátane drobného chovu priemyselná výroba a sklady, vrátane remeselnej výroby
Z3	občianske vybavenie komerčné: maloobchod, služby, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, administratíva = prevládajúce funkčné využívanie (min. 50% podlažných plôch)	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží bývanie – len v polyfunkčných objektoch a okrem 1. nadzemného podlažia	bývanie v rodinných domoch živočišna výroba, vrátane drobného chovu priemyselná výroba sklady (logistika) regionálneho významu
Z4	bývanie v lazničkách	príslušné verejné dopravné a	bývanie v bytových

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
	usadlostiach, resp. v rodinných domoch = prevládajúce funkčné využívanie (min. 60% podlažných plôch)	technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk pre rezidentov základné občianske vybavenie miestneho významu (služby komerčné a sociálne, maloobchod, verejné stravovanie) – prevádzky do 250 m ² podlažnej plochy rekreačné zariadenia prechodného ubytovania a agroturistiky – s kapacitou do 30 lôžok drobnochov hospodárskych zvierat výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselná-výrobné prevádzky do 250 m ² podlažnej plochy ihriská a oddychové plochy pre rezidentov	domoch priemyselná výroba a sklady všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov
Z5	bývanie v lazničkách usadlostiach, resp. v rodinných domoch = prevládajúce funkčné využívanie (min. 60% podlažných plôch)	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk pre rezidentov drobnochov hospodárskych zvierat výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – výrobné služby a remeselné prevádzky do 250 m ² zastavanej plochy	bývanie v bytových domoch priemyselná výroba a sklady všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulatívy funkčného využitia pre obytné územie

V priestorovom celku B1 sa počíta so zachovaním, resp. kompletizačnou dostavbou bytových domov formou komplexnej bytovej výstavby so zastúpením základného občianskeho vybavenia. Kombinácia bývania v bytových domoch a rodinných domoch v rámci celku je nežiadúca. Jednotlivé funkcie prípustného funkčného využívania a obmedzujúceho funkčného využívania je možné kombinovať v rámci polyfunkčných objektov (napr. bývanie v bytových domoch + prípustné druhy občianskeho vybavenia). Vymedzenie: sídlisková zástavba v súvisle urbanizovanom území mesta – sídlisko Majerský rad a obytné súbory na uliciach Malinovského, Jesenského, Školská, F. Kráľa, Železničná, M. R. Štefánika, J. Špitiera.

V priestorovom celku B2 sa počíta so zachovaním, resp. novou výstavbou rodinných domov s možnosťou zastúpenia menších prevádzok základného občianskeho vybavenia a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch, v odôvodnených prípadoch aj

v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu. Kombinácia bývania v bytových domoch a rodinných domoch v rámci celku je nežiadúca (s výnimkou rozvojovej plochy č. 1). Vymedzenie: plochy bývania v rodinných domoch v ťažiskovej časti súvisle urbanizovaného územia, ktoré obklopujú centrálnu mestskú zónu zo západnej, severnej i východnej strany a navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 4, 5, 6, 8.

V priestorovom celku B3 sa počíta so zachovaním, resp. novou výstavbou rodinných domov menšej intenzity vidieckeho charakteru a s možnosťou zastúpenia menších prevádzok základného občianskeho vybavenia, drobnochovu a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch, v odôvodnených prípadoch aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu. Bývanie v bytových domoch nie je v priestorovom celku povolené. Vymedzenie: plochy v okrajovej polohe súvisle urbanizovaného územia, osobitne plochy bývania situované v južnej časti mesta, na ľavom brehu Krupinice a navrhované rozvojové plochy č. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 (len var. B), 16 (len var. B), 17.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
B1	bývanie v bytových domoch = prevládajúce funkčné využívanie (min. 75% podlažných plôch)	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží pre rezidentov základné občianske vybavenie (služby, maloobchod, verejné stravovanie, budovy pre školstvo a zdravotníctvo miestneho významu) – prevádzky do 1000 m ² podlažnej plochy ihriská a oddychové plochy pre rezidentov	bývanie v rodinných domoch živočíšna výroba, vrátane drobnochovu priemyselná výroba a sklady, vrátane remeselnej výroby všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov
B2	bývanie v rodinných domoch = prevládajúce funkčné využívanie (min. 75% funkčných plôch)	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží pre rezidentov základné občianske vybavenie - miestneho významu (služby, maloobchod, verejné stravovanie) – prevádzky do 250 m ² podlažnej plochy bývanie v bytových domoch – len v rozvojovej ploche č. 1 výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – výrobné služby a remeselné prevádzky do 150 m ² podlažnej plochy ihriská a oddychové plochy - pre	živočíšna výroba (vrátane drobnochovu) občianske vybavenie celomestského a regionálneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu a s negatívnym vplyvom na kvalitu prostredia (veľkokapacitné zariadenia maloobchodu) priemyselná výroba a sklady s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu technické a dopravné vybavenie vyššieho významu (vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt)

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		rezidentov	rekreácia individuálna (chatky) všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov
B3	bývanie v rodinných domoch = prevládajúce funkčné využívanie (min. 75% funkčných plôch)	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží pre rezidentov základné občianske vybavenie - miestneho významu (služby, maloobchod, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie) – prevádzky do 250 m2 podlažnej plochy výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – výrobné služby a remeselné prevádzky do 250 m2 podlažnej plochy ihriská a oddychové plochy - pre rezidentov	živočišna výroba (okrem drobného dobytka do 1 veľkej dobytčej jednotky) občianske vybavenie celomestského a regionálneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu a s negatívnym vplyvom na kvalitu prostredia (veľkokapacitné zariadenia maloobchodu) priemyselná výroba a sklady technické a dopravné vybavenie vyššieho významu (vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt) rekreácia individuálna (chatky) všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulatívy funkčného využitia pre rekreačné územie

V priestorovom celku R1 sa dobuduje existujúci športový areál (štadión), prípadne sa rozšíri o nové športoviská a v priľahlej polohe sa vybudujú nové športoviská. Existujúce kúpalisko sa dobuduje a vo vymedzenej rozvojovej ploche sa rozšíri o pridružené športoviská a rekreačné zariadenia. Vymedzenie: hlavný športový areál so štadiónom na ul. Majerský rad a navrhovaná rozvojová plocha č. 24 (pre rozšírenie kúpaliska), existujúci areál kúpaliska Tepličky a navrhovaná rozvojová plocha č. 25 (pre nový športový areál).

Existujúce záhradkárske, resp. chatové osady v priestorovom celku R2 sa zachovávajú v súčasnom rozsahu, bez predpokladu ďalšieho rozširovania, s výnimkou jednej rozvojovej plochy v lokalite Ficberg. Vo všetkých lokalitách je prípustná intenzifikácia ich využitia (dostavbou nových objektov) v rámci vymedzeného celku. Vymedzenie: záhradkárske osady v lokalitách Vajsov, Ficberg, Stará hora, Barnove sady a rozvojová plocha č. 29.

Územie priestorového celku R3 budú tvoriť extenzívne využívané plochy vo voľnej krajine s prevahou prírodných prvkov bez predpokladu lokalizácie koncentrovanej zástavby objektov pre rekreáciu alebo iné funkčné využívanie. Sú určené na pobytové športovo-rekreačné aktivity v krajine rôzneho druhu. Vymedzenie: rozvojové plochy č. 26 (Papuľka), 27 (pri vodnej nádrži), 28 (pri potoku Briach - len var. B).

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
R1	šport – športové ihriská a zariadenia pre šport rekreácia - kúpalisko	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia prechodné ubytovanie v zariadeniach cestovného ruchu – penziónoch, hoteloch, prenajímateľných chatách prevádzkové objekty viazané na objekty športu a rekreácie – šatne, hygienické zariadenia občianske vybavenie na podporu športových aktivít (požičovne športových potrieb, občerstvenie, prechodné ubytovanie) verejná a vyhradená zeleň – na podporu oddychových a rekreačných funkcií	bývanie (okrem ubytovania zamestnancov / správcov a prechodného ubytovania) výroba, sklady iné formy rekreácie, vrátane rekreácie individuálnej chatovej nadradené dopravné a technické vybavenie
R2	rekreácia individuálna – v záhradných a rekreačných chatkách so zastavanou plochou do 60 m ²	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia ihriská a oddychové plochy do výmery 500 m ² verejná, poloverejná a súkromná zeleň	bývanie výroba, sklady občianske vybavenie iné formy rekreácie, vrátane prechodného ubytovania nadradené dopravné a technické vybavenie
R3	trvalé trávne porasty lesné porasty, nelesná vegetácia pobytové plochy s vybavením – prístrešky, odpočívadlá, prírodný amfiteáter, rozhľadňa	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia prírodné ihriská do výmery 500 m ² prechodné ubytovanie - s kapacitou do 100 lôžok vodné plochy pre hospodárske účely a pre účely športového rybolovu	výstavba nových trvalých stavieb pre bývanie, výrobu, sklady, občiansku vybavenosť intenzívna poľnohospodárska výroba na ornej pôde nadradené dopravné a technické vybavenie

Regulatívy funkčného využitia pre výrobné územie

Územie priestorového celku V1 predstavuje hlavnú výrobnú zónu s potenciálom ďalšieho rozšírenia južným smerom, v priestore medzi tokom Krupinice a železničnou traťou.

Vymedzenie: priemyselný park na južnom okraji mesta a navrhovaná rozvojová plocha č. 18 (pre rozšírenie priemyselného parku).

Územie priestorového celku V2 predstavuje výrobné areály s menšími prevádzkami ľahkej priemyselnej výroby bez negatívnych vplyvov na životné prostredie, doplnené o prevádzky výrobných služieb. Vymedzenie: existujúce výrobné areály menších prevádzok nepoľnohospodárskej výroby, skladov a komunálnych služieb a navrhované rozvojové plochy č. 19, 20, 21 (len var. B), 22 (len var. B).

Územie priestorového celku V3 tvoria areály a prevádzky výrobných a nevýrobných podnikateľských aktivít, ktoré vzhľadom k bezprostrednému kontaktu s obytným územím nesmú zahŕňať prevádzky s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie. Vymedzenie: existujúce areály menších podnikateľských výrobných a nevýrobných služieb na Mlynskej ul. a niektoré menšie výrobné areály v obytnom území.

Hospodárske dvory v priestorovom celku V4 sa budú naďalej využívať primárne na poľnohospodársku výrobu, s možnosťou obohatenia o nepoľnohospodárske činnosti, osobitne agroturistiku. Vymedzenie: hospodárske dvory so živočíšnou výrobou v lokalitách Bebrava, Pijavice.

Priestorový celok V5 zahŕňa plochy technického vybavenia vytvárajúce rozsiahlejšie samostatné areály. Vymedzenie: plochy technického vybavenia vytvárajúce samostatné areály – celomestská čistiareň odpadových vôd, rozvodňa 110 kV/22 kV, fotovoltaiická elektrárňa, kotolňa, skládka odpadu.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
V1	priemyselná výroba = prevládajúce funkčné využívanie (min. 50% podlažných plôch) sklady (logistika) regionálneho významu čerpacia stanica pohonných hmôt	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi služby využívané zamestnancami výrobných podnikov (napr. závodná jedáleň)	bývanie živočíšna výroba občianske vybavenie celomestského a regionálneho významu, zariadenia kultúry, školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb šport a rekreácia
V2	remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby, zariadenia stavebníctva	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží sklady (logistika) lokálneho významu (objekty do 500 m ² zastavanej plochy) ľahká priemyselná výroba – bez negatívnych vplyvov na životné prostredie čerpacia stanica pohonných hmôt	bývanie (okrem existujúceho) živočíšna výroba občianske vybavenie celomestského a regionálneho významu, zariadenia kultúry, školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		– len v priamej väzbe na cesty I. - III. triedy administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi služby využívané zamestnancami výrobných podnikov (napr. závodná jedáleň) odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie bývanie – len existujúce, na dožitie	životné prostredie šport a rekreácia sklady (logistika) regionálneho významu
V3	remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží základné občianske vybavenie (služby, maloobchod, verejné stravovanie)	bývanie živočíšna výroba odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín priemyselná výroba (vrátane potravinárskej výroby) sklady (logistika) čerpacia stanica pohonných hmôt (okrem existujúcej ČSPH na dožitie) šport a rekreácia všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov
V4	poľnohospodárska výroba	chov hospodárskych zvierat – do 300 VDJ (veľkých dobytčích jednotiek) remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby, vrátane stavebníctva príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží agroturistika s prechodným ubytovaním - s kapacitou do 20 lôžok administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi sklady (logistika) miestneho	bývanie občianske vybavenie priemyselná výroba šport a rekreácia (okrem agroturistiky) sklady (logistika) regionálneho významu

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		významu odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie	
V5	technické vybavenie miestneho a regionálneho významu	príslušné verejné dopravné vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia	všetky ostatné druhy využívania

Regulatívy funkčného využitia územia pre územie bez predpokladu lokalizácie zástavby

Územie voľnej krajiny K1 je zalesnené a využívané pre účely lesného hospodárstva. Plní dôležité funkcie v rámci územného systému ekologickej stability. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu.

Územie voľnej krajiny K2 je poľnohospodársky využívané ako lúky a pasienky alebo trvalé kultúry. Je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby.

Územie voľnej krajiny K3 je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby. Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov ÚSES.

Sídlna zeleň K4 nadväzuje na obytné územie. Tvorí ju verejná zeleň a vyhradená zeleň (vrátane cintorínov), ako aj súkromná zeleň rozsiahlejších záhrad v zastavanom území vo vyznačenej polohe. Je nevyhnutná pre zabezpečenie kvality životného prostredia, ako aj ekologickej stability územia. Vymedzenie: verejná zeleň, existujúca vyhradená zeleň (cintoríny), navrhovaná rozvojová plocha č. 30 (pre rozšírenie cintorína), súkromná zeleň záhrad.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
K1	lesné porasty	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu (vrátane rýchlostnej cesty a súvisiacich stavieb) lesné a poľné cesty – pre pôdohospodárske činnosti menšie hospodárske objekty pre účely lesného hospodárstva – napr. horáreň, posedy a pod. doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď. ťažba nerastných surovín – len v rámci určených dobývacích priestorov a na	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb

Označ.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		základe platných povolení	
K2	trvalé trávne porasty trvalé kultúry nelesná drevinová vegetácia vodné plochy	orná pôda – len malobloková príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu (vrátane rýchlostnej cesty a súvisiacich stavieb) poľné cesty – pre pôdohospodárske činnosti doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadňa atď. menšie hospodárske objekty pre poľnohospodárske účely (napr. poľné hnojisko, kompostovisko, senník) a pre pastevný chov hospodárskych zvierat - so zastavanou plochou do 200 m ² rekreačné a obytné stavby – len jednotlivé stavby so zastavanou plochou do 150 m ² umiestňované na základe zastavovacej štúdie, a len v priamej nadväznosti na existujúce spevnené verejné komunikácie a na existujúci, resp. navrhovaný verejný vodovod lesné porasty	ťažba nerastných surovín
K3	orná pôda trvalé trávne porasty lesné porasty a nelesná drevinová vegetácia vodné plochy	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu (vrátane rýchlostnej cesty a súvisiacich stavieb) poľné cesty – pre pôdohospodárske činnosti doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadňa atď. menšie hospodárske objekty pre poľnohospodárske účely (napr. poľné hnojisko, kompostovisko, senník)	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb ťažba nerastných surovín
K4	záhrady, vrátane hospodárskych objektov verejná zeleň vyhradená zeleň (cintorín), vrátane objektov pohrebných a súvisiacich služieb	ihriská a oddychové plochy – pre rezidentov, v rámci plôch verejnej zelene príslušné verejné dopravné vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia	všetky ostatné druhy využívania

2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia podľa funkčných území

2.7.1 Bývanie

Bývanie je hlavnou funkciou v riešenom území. Bytový fond tvorí z väčšej časti tradičná zástavba rodinných domov. Značná časť bytového fondu (46,3%) je v bytových domoch. Nájomné byty vo vlastníctve Mesta Krupina spravuje Mestský bytový podnik, s.r.o. Koncentrovaná zástavba bytových domov je predovšetkým na sídlisku Majerský rad. Bytové domy sú aj na uliciach Malinovského, Jesenského, Školská, F. Kráľa, Železničná, M. R. Štefánika, J. Špitžera. Z hľadiska podielu zastavaných plôch však prevažuje zástavba rodinných domov.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 3,16 a korešponduje s priemerom SR i priemerom za okres Krupina (3,21). Plošný štandard bytového fondu dosahuje priemerné hodnoty v rámci okresu. Podiel bytov vybavených ústredným kúrením a bytov vybavených kúpeľňou alebo sprch. kútom je nad okresným priemerom.

Podiel neobývaných bytov predstavuje 13,6% z celkového počtu bytov. Vzhľadom k vysokému podielu bytového fondu v bytových domoch je nižší ako okresný priemer (21%). Podiel neobývaných domov však predstavuje až 20,7%. Hlavnou príčinou neobývanosti je horší stavebnotechnický stav bytového fondu v starších objektoch, hlavne na lazoch, ktoré nie sú prispôsobené súčasným štandardom bývania. Tento bytový fond je podľa možností vhodné rekonštruovať a znovu využiť pre obytné funkcie alebo na účely chalupárskej rekreácie.

V poslednom čase sa zvyšuje záujem o novú výstavbu zo strany individuálnych stavebníkov. Rezervu neobývaných bytov je však možné pre obytné funkcie znovuvyužiť len sčasti, nakoľko značná časť neobývaných bytov sa nachádza na lazoch s problematickou dostupnosťou. Veľmi vysoký je tiež podiel domov postavených pred rokom 1945, ktorý predstavuje až 25,4% domov.

Tab.: Počet domov a bytov

domy spolu	1626
trvale obývané domy	1290
z toho rodinné domy	1122
z toho bytové domy	131
z toho iné	12
neobývané domy	336
byty spolu	3040
trvale obývané byty spolu	2627
z toho v rodinných domoch	963
z toho vlastné byty v bytových domoch	1274
z toho obecné byty	70
z toho družstevné byty	64
z toho iné	178
neobývané byty spolu	413

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Domy podľa obdobia výstavby

do roku 1945	1946 – 1990	1991 – 2000	2001 a neskôr
291	730	58	67

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Byty podľa veľkosti obytnej plochy

do 40 m ²	40 – 80 m ²	81 – 120 m ²	nad 120 m ²
477	1768	191	175

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Byty podľa počtu obytných miestností

1	2	3	4	5+
169	664	1138	346	295

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Obývané byty podľa zdrojov energie

plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
1229	227	40	684	35	25

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Neobývané byty podľa dôvodov neobývanosti

zmena vlastníkov	určené na rekreáciu	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	s nezistenou obývanosťou
47	58	48	251	9

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhované riešenie počíta s viacerými novými plochami pre bývanie. Sú rovnomerne rozložené do rôznych lokalít v zastavanom území mesta a po jeho okrajoch. Obytné územie navrhujeme rozširovať vo vymedzených lokalitách: na juhozápadnom okraji mesta (Fajčíkova lúka – rozvojové plochy č. 1 a 2), na severozápadnom okraji mesta (od toku Kltipoch po Krásny vršok – rozvojové plochy č. 4, 5, 6). Ide o navrhované rozšírenie zástavby rodinných domov v ťažiskovej časti súvisle urbanizovaného územia. Len v rozvojovej ploche č. 1 je prípustná výstavba bytových domov, nakoľko územie priamo nadväzuje na existujúcu zástavbu bytových domov na ul. F. Kráľa. Inde je kombinácia bývania v bytových domoch a rodinných domoch nežiaduca. V rozvojových plochách č. 4 - 6 (najmä v časti nad Novou ul.) je už niekoľko novopostavených rodinných domov a viaceré sú rozostavané, resp. s udeleným stavebným povolením. S menej intenzívnou zástavbou rodinných domov vidieckeho charakteru počítame na východnom okraji mesta, kde mesto plynule prechádza do rozptýleného lazničkeho osídlenia. Ide o územie za Krupinicou a železnicou, v lokalitách Jakubov jarok, Nemcove zeme, Barnove sady. Tu sú navrhované rozvojové plochy č. 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16. Uvedené rozvojové plochy boli z väčšej časti zahrnuté aj v doterajšom územnom pláne mesta a jeho zmenách a doplnkoch.

Ďalej odporúčame rekonštrukciu existujúceho bytového fondu, ktorý je v nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave, resp. jeho náhradu novou výstavbou, pokiaľ tým nedôjde k narušeniu pamiatkových hodnôt. V existujúcej zástavbe je prípustná intenzifikácia využitia v rámci záhrad rodinných domov vymedzených ako plochy bývania, na prielukách, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov.

Existujúce obytné územie, ako aj navrhované plochy pre jeho rozšírenie sú podľa štruktúry funkčného využitia a typu zástavby zaradené do rôznych priestorových celkov B1 – B3, ktoré sú podrobnejšie opísané v predchádzajúcej kapitole.

S obytnou funkciou sa počíta aj v lazničkom osídlení, ktoré má inak charakter zmiešaného územia. V hospodárskych usadlostiach sa s funkciou bývania prelína funkcia tradičnej poľnohospodárskej malovýroby a novšie aj rekreačná funkcia v podobe chalupárčenia a agroturistiky. Navrhujeme rozvíjať predovšetkým lazničke osídlenie s výhodnou polohou k centru osídlenia (súvisle urbanizovanej časti mesta), v lokalitách obsluhovaných spevnenými asfaltovými komunikáciami a s vybudovaným verejným vodovodom. V zmysle doterajšieho územného plánu mesta a nových požiadaviek navrhujeme rozptýlené osídlenie rozšíriť o rozvojové plochy č. 31, 32 (Stará hora), 33, 34, 35 (Ficberg), 36, 37, 38, 39 (Nová hora), 40 (Vĺčok), 41 (Kňazova hora), 42, 43, 44, (Kopanice), 45 (Hozník), 46, 47 (Briač), 48 (Benčatov dvor), 49, 50 (Červená hora), 51, 52, 53 (Líška), 54, 55 (Široké lúky),

56 (Holý vrch). Všetky uvedené rozvojové plochy nadväzujú na existujúce rozptýlené osídlenie a sú lokalizované zväčša v jeho uzlových polohách. Vytváranie nových enkláv obytných súborov vo voľnej krajine bez priestorových a funkčno-prevádzkových väzieb na existujúce osídlenie je nežiaduce.

Rozvojové plochy určené pre rozšírenie obytného územia boli indikatívne rozdelené do dvoch etáp výstavby, na základe predpokladu rôznej náročnosti investičnej prípravy (napr. dostupnosť z existujúcich miestnych komunikácií). V I. etape (do r. 2030) sa predpokladá výstavba na prielukách a v rozvojových plochách č. 1, 4, 5, 8, 14, 15. Rozvojové plochy č. 2, 9, 11, 12, 13, 16, 17 sú odporúčané pre II. etapu výstavby (r. 2030 – 2035). Rozvojové plochy č. 6 a 10 a v lazničkom osídlení sú určené pre obe etapy.

Návrh bývania je diferencovaný podľa variantov. Rozvojové plochy, ktoré sú spoločné pre oba varianty (A, B) majú celkovú kapacitu 1 021 bytových jednotiek. Výlučne vo variante B sa okrem týchto plôch navrhujú rozvojové plochy č. 15, 16.

Vo variante A je uvažovaných maximálne 1 021 bytových jednotiek a vo variante B 1 056 bytových jednotiek. Z toho 276 bytových jednotiek pripadá na rozšírenie lazničkeho osídlenia. Ide o maximálnu kapacitu, ktorá bude využitá len sčasti alebo reálny prírastok znížia pozemky nadštandardnej veľkosti. Vo výpočte sa preto uvažuje s reálnym prírastkom bytových jednotiek v lazničkom osídlení vo výške 50% z maximálnej kapacity (t.j. 138 b.j.). Súčasne sa predpokladá, že dôjde k znižovaniu obložnosti existujúceho bytového fondu – do roku 2035 až na 2,6. Ďalej sa počítalo s úbytkom existujúceho bytového fondu (– 80 b.j.) pre účely občianskej vybavenosti (v centre mesta) a rekreácie (na lazoch). Uvažovaný prírastok bytového fondu teda bude znamenať nasledovný prírastok počtu obyvateľov do roku 2035:

- variant A: $(2\,627 + 745 + 138 - 80) \times 2,6 = \mathbf{8\,918}$
- variant B: $(2\,627 + 780 + 138 - 80) \times 2,6 = \mathbf{9\,009}$

Prírastok bytového fondu podľa jednotlivých rozvojových plôch je sumarizovaný v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Rekapitulácia prírastku bytového fondu podľa rozvojových plôch

Lokalita / číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Variant	Priestorový celok	Etapa
1	76	A, B	B2	I.
2	14	A, B	B2	II.
4	38	A, B	B2	I.
5	118	A, B	B2	I.
6	270	A, B	B2	I.+II.
8	5	A, B	B2	I.
9	39	A, B	B3	II.
10	112	A, B	B3	I.+II.
11	35	A, B	B3	II.

Lokalita / číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Variant	Priestorový celok	Etapa
12	14	A, B	B3	II.
13	11	A, B	B3	II.
14	4	A, B	B3	I.
15	19	B	B3	I.
16	16	B	B3	II.
17	9	A, B	B3	II.
31	21	A, B	B3	I.+II.
32	17	A, B	Z4	I.+II.
33	5	A, B	Z4	I.+II.
34	20	A, B	Z4	I.+II.
35	2	A, B	Z4	I.+II.
36	4	A, B	Z4	I.+II.
37	10	A, B	Z4	I.+II.
38	3	A, B	Z4	I.+II.
39	2	A, B	Z4	I.+II.
40	17	A, B	Z4	I.+II.
41	19	A, B	Z4	I.+II.
42	14	A, B	Z4	I.+II.
43	2	A, B	Z4	I.+II.
44	17	A, B	Z4	I.+II.
45	10	A, B	Z4	I.+II.
46	18	A, B	Z4	I.+II.
47	5	A, B	Z4	I.+II.
48	10	A, B	Z4	I.+II.
49	4	A, B	Z4	I.+II.
50	20	A, B	Z4	I.+II.
51	10	A, B	Z4	I.+II.
52	9	A, B	Z4	I.+II.
53	4	A, B	Z4	I.+II.
54	21	A, B	Z4	I.+II.
55	10	A, B	Z4	I.+II.
56	2	A, B	Z4	I.+II.

2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra

Umiestnenie zariadení občianskeho vybavenia

Občianske vybavenie je sústredené v súvisle urbanizovanom území mesta. Najvyššia koncentrácia tzv. centrotvorných funkcií je v centrálnej časti mesta. Menšie prevádzky služieb a obchodu sú tu sústredené v historickej zástavbe, v objektoch na námestiach a okolitých vedľajších uliciach a naplňajú vo veľkej miere časť ich priestorov parteru. Samostatné areály vytvárajú zariadenia sociálnej vybavenosti, najmä vzdelávacie zariadenia. Sú situované južne od pamiatkovej zóny. Komerčné prevádzky obchodu a výrobných služieb v poslednom období vznikajú aj na rozhraní obytného územia a výrobného územia, kde vytvárajú špecifické zmiešané územie, spolu s drobnými výrobnými prevádzkami (hlavne v južnej časti mesta). Laznícke osídlenie je bez občianskej vybavenosti.

Občianske vybavenie vyššieho významu je v mestách Zvolen a Banská Bystrica, kde sú zdravotnícke zariadenia, krajská administratíva, viaceré stredné odborné a všeobecnovzdelávacie školy, ako aj vysoké školy.

Pre občianske vybavenie prevažne nekomerčné (vrátane sociálnych služieb) sú rezervované rozvojové plochy č. 3 a 7. Iné samostatné nové plochy výlučne pre občianske vybavenie nenavrhujeme. Regulačné podmienky umožňujú výstavbu zariadení občianskeho vybavenia nielen v priestorových celkoch určených pre občianske vybavenie (Z2, Z3), ale aj v polyfunkčnom území v jadrovej časti centrálnej mestskej zóny (celok Z1) a v celom obytnom území (pri dodržaní stanovených limitov). Nové zariadenia občianskeho vybavenia celomestského významu je však potrebné lokalizovať do centrálnej mestskej zóny a tiež pozdĺž hlavnej (severojužnej) kompozičnej osi. Toto územie má najväčší potenciál absorbovať prevádzky obchodu a služieb a súčasne je dobre dostupné pre väčšinu obyvateľov mesta. Prípadné veľkokapacitné zariadenia občianskej vybavenosti so zvýšenými nárokmi na dopravnú obsluhu a statickú dopravu by sa mali umiestňovať vo väzbe na nadradené koridory dopravnej infraštruktúry, t.j. v blízkosti cesty I/66.

Najrozsiahlejšie plochy pre bytovú výstavbu na severozápadnom okraji mesta vytvoria ucelený obytný súbor, ktorý pre efektívne fungovanie musí byť saturovaný aj základnou občianskou vybavenosťou a plochami pre rekreačno-oddychové aktivity (detskými, prípadne viacúčelovými ihriskami). V rozvojových plochách č. 1, 4, 5, 6, 10 sa preto požaduje budovať aj príslušné občianske vybavenie (prevádzky maloobchodu, služieb). Zariadenia dennej potreby sa majú umiestňovať v primeranej pešej dostupnosti v záujme vytvárania podmienok pre základnú obsluhu obyvateľov. Uvedená požiadavka je aplikovateľná na súvisle urbanizované územie mesta, nie je možné ju však zabezpečiť pre lazničné osídlenie. Tu je prípadné nové zariadenia občianskej vybavenosti pre obyvateľstvo vhodné lokalizovať do hlavných uzlov lazničského osídlenia.

Riešenie občianskej vybavenosti nie je vo variantoch diferencované.

Sociálna vybavenosť, nekomerčná infraštruktúra

Existujúce zariadenia občianskeho vybavenia (najmä sociálneho vybavenia) by mali z hľadiska kapacít a štruktúry reflektovať návrh rozšírenia obytného územia.

V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta je jedna materská škola (MŠ) s právnou subjektivitou - na Malinovského ulici s elokovaným pracoviskom na ul. Ivana Krasku. Kapacita materskej školy je 235 detí, z toho 9 tried je umiestnených na Malinovského ul. a 2 triedy na ulici Ivana Krasku. Vo vzťahu k navrhovaným rozvojovým plochám pre výstavbu rodinných domov č. 4 – 6 má pracovisko na ul. I. Krasku ideálnu dostupnosť. Po úplnom dobudovaní uvedených rozvojových plôch však bude potrebné rozšírenie jej kapacity na minimálne 6 tried. Materskú školu v šk. roku 2016/17 navštevovalo 210 detí. V posledných 10 rokoch je počet detí ustálený v rozmedzí 210 - 228 detí. V meste ďalej pôsobí súkromná materská škola, ktorá je umiestnená na Školskej ulici a je zaradená do siete školských zariadení. Súkromná MŠ má dve triedy a celkovú kapacitu 42 detí; vo vyčlenených priestoroch je zriadené súkromné detské centrum, ktoré zabezpečuje celodennú starostlivosť pre deti vo veku 1 – 3 rokov. Súkromnú MŠ v šk. roku 2016/17 navštevovalo 44 detí, čo zodpovedá priemernému počtu detí za posledných 10 rokov.

V meste Krupina sa nachádzajú dve plnoorganizované základné školy (ZŠ) s právnou subjektivitou, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. ZŠ Jozefa Cígera Hronského na Školskej ul. má 9 ročníkov, rozdelených do 22 tried (9 tried na I. stupni, 13 tried na II. stupni). ZŠ Eleny Maróthy Šoltésovej v Krupine má 9 ročníkov, rozdelených do 17 tried (8 tried na I. stupni a 9 tried na II. stupni). Obe základné školy sa nachádzajú v školskom areáli s vybudovanými športoviskami. Súčasťou škôl sú školské kluby. Školy navštevujú aj žiaci z okolitých obcí okresu. V školskom roku 2016/17 navštevovalo obe základné školy spolu 836 žiakov. Počet žiakov je po výraznom poklese v 90. rokoch v období posledných 10 rokov stabilizovaný v úzkom rozmedzí 836 - 887 žiakov. Pred šk. rokom 2001/2002 základné školy navštevovalo viac ako 1000 žiakov.

Ďalším školským zariadením v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta je Základná umelecká škola. Vzdelávanie prebieha v troch odboroch (hudobnom, výtvarnom a tanečnom) v dvoch budovách - na Svätotrojičnom námestí a na ul. M. R. Štefánika.

Pôsobí tu tiež Špeciálna základná škola, ktorej zriaďovateľom je Okresný úrad v Banskej Bystrici. Je to plnoorganizovaná škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Špeciálnu ZŠ v šk. roku 2016/17 navštevovalo 41 žiakov. V posledných 10 rokoch počet žiakov mierne klesol (asi o 20%).

V oblasti stredoškolského vzdelávania je v meste zastúpené všeobecné aj odborné vzdelávanie. Banskobystrický samosprávny kraj je zriaďovateľom dvoch stredných škôl: Gymnázia Andreja Sládkoviča a Strednej odbornej školy obchodu a služieb. Gymnázium zabezpečuje štúdium vo štvorročnom všeobecnom vzdelávacom procese (forma osemročného štúdia bola v roku 2008 zrušená). Do roku 2014 v meste pôsobila aj Obchodná akadémia, ktorá sídlila v budove gymnázia. V šk. roku 2016/17 gymnázium

navštevovalo 210 žiakov a strednú odbornú školu 94 žiakov. Počet študentov stredných škôl v meste v posledných rokoch výrazne poklesol, najmä po šk. roku 2007/2008, kedy bola zrušená obchodná akadémia. Pokles počtu žiakov sa nezastavil ani v nasledujúcich rokoch.

Dôsledkom negatívneho demografického vývoja od polovice 90. rokov je pokles počtu detí, ktorý sa najprv prejavil v materských školách a neskôr poklesom počtu žiakov v základných školách a stredných školách. V poslednom období sa počet detí v materských školách a základných školách stabilizoval, pokles však pretrváva v prípade stredných škôl.

Kapacity základných škôl a stredných škôl sú vzhľadom k pokračujúcemu poklesu počtu žiakov dostatočné. Kapacita materskej školy je v súčasnosti využitá takmer na 100% a kapacitu je preto potrebné rozšíriť. Menej vyhovujúci je stavebnotechnický stav niektorých budov. Odporúčame preto ich rekonštrukciu.

V atraktívnom prostredí lazov v lokalite Líška navrhujeme ako špecifickú formu občianskeho vybavenia zriadiť školu v prírode, s možnosťou využívania aj ako školiace stredisko. Vhodné priestory môže po nevyhnutnej adaptácii poskytnúť budova bývalej školy.

Poskytovanie sociálnych služieb v meste Krupina je zabezpečované verejnými aj neverejnými poskytovateľmi. Banskobystrický samosprávny kraj je zriaďovateľom Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb v Krupine. Zariadenie má kapacity pre 41 klientov a sídli na Partizánskej ulici. Ďalej v meste pôsobí Domov sociálnych služieb Nádej, ktorý je neziskovou organizáciou a sídli v budove bývalého piaristického kláštora na Sládkovičovej ulici. DSS Nádej poskytuje ubytovanie pre 38 klientov.

V meste Krupina pôsobí aj Centrum sociálnych služieb Krupina – občianske združenie, ktoré poskytuje služby základného sociálneho poradenstva, opatrovateľskú službu, sprostredkovanie osobnej asistencie, zariadenie núdzového bývania a službu denného stacionára. Zariadenie núdzového bývania je umiestnené v dvoch budovách. Jedna časť zariadenia pre 5 klientov a kancelária sociálnych poradcov sa nachádza na poschodí v prenajatých priestoroch „Katolíckeho domu“ na Sládkovičovej ulici, kde je aj denný stacionár pre zdravotne ťažko postihnutých občanov a seniorov. Druhá časť zariadenia núdzového bývania pre 10 osôb je umiestnená na Ul. 29. augusta. Ďalší domov sociálnych služieb v meste Krupina je DSS Svetlo, ktorý je neziskovou organizáciou a sídli v nemocnici. Lôžkovú kapacitu má pre 25 klientov. V meste Krupina pôsobí aj resocializačné COR centrum n. o. Krupina.

Vzhľadom k predpokladanému demografickému vývoju (nárast obyvateľov v poproduktívnom veku) bude potrebné uspokojiť rastúce nároky na poskytovanie sociálnych služieb pre seniorov, resp. nároky na priestory pre komunitné aktivity. Zariadenie bude umiestnené v priestorovom celku, umožňujúcom umiestnenie budov pre sociálnu infraštruktúru. V prvej etape by sa mala uskutočniť rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry.

Zdravotnícku starostlivosť v meste Krupina zabezpečuje pracovisko Nemocnice Zvolen, a.s. s internou, chirurgickou, ortopedickou, geriatrickou ambulanciou a rádiológiou. Okrem ambulantných pracovísk v Nemocnici pôsobia aj dve oddelenia: interné oddelenie (s 27 lôžkami) a oddelenie dlhodobo chorých. V meste sídli stanica Rýchlej zdravotníckej pomoci (na Kuzmányho ul.), s pôsobnosťou pre celý okres Krupina. Z neštátnych ambulancií lekárov v meste pôsobia: pediater (3x), stomatológ (4x), praktický lekár pre dospelých (3x), gynekológ (2x), diabetológ, imunológ/alergológ, kožná ambulancia, očná ambulancia, ORL ambulancia, psychiater, neurológ, logopéd, ortopéd, fyziatricko-rehabilitačné centrum. V meste sú 3 lekárne (na Sládkovičovej ul., Kuzmányho ul. a na Svätotrojičnom nám.).

V oblasti kultúry poskytujú služby v meste Krupina mestská knižnica, kino, amfiteáter, múzeum. Mestská knižnica je umiestnená na prvom poschodí Boryho (Blažkovičovho) domu na Svätotrojičnom námestí. Kino Kultúra sídli v priestoroch na Sládkovičovej ulici. Je jednosálové s kapacitou 224 stoličiek. Budova kina je vo vyhovujúcom stave, postupne sa však plánuje jej celková modernizácia. Amfiteáter Viliama Polónyiho je umiestnený v pôvodnom bastióne mestských hradieb, čím vyniká spomedzi ostatných letných kín na Slovensku. Amfiteáter je využívaný od apríla do septembra, kedy sa tu organizujú rôzne kultúrno-spoločenské podujatia. Múzeum Andreja Sládkoviča bolo v Krupine zriadené v roku 1965. V zmysle opatrení PHSR sa počíta s jeho rekonštrukciou, dobudovaním technického zázemia a s prepojením areálu amfiteátra a kina. Problémom je absencia vyhovujúcej budovy pre aktivity v oblasti kultúry. Navrhujeme preto v centrálnej mestskej zóne vybudovať zariadenie pre kultúru - kultúrne stredisko, resp. dom kultúry.

Krupina je okresným mestom a tým aj administratívnym centrom, v ktorom sídli viaceré inštitúcie štátnej správy, resp. ich pracoviská: Okresný úrad Krupina (odbor starostlivosti o životné prostredie, odbor krízového riadenia, katastrálny odbor), pracoviská Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen a Daňového úradu Banská Bystrica. Miestnu samosprávu reprezentuje Mestský úrad (MsÚ), ktorý sídli na Svätotrojičnom námestí, v dvoch prepojených budovách.

Ďalej sú tu pracoviská pošty (na Svätotrojičnom nám.), notárskeho úradu a inštitúcie reprezentujúce bezpečnostné zložky: Mestská polícia (v budove MsÚ) a Obvodné oddelenie Policajného zboru SR (na Kalinčiakovej ul.).

Na území mesta sú dva kostoly (rímskokatolícky a evanjelický), dva využívané cintoríny (starý a nový), oba vybavené aj domami smútku. Je tu aj starý židovský cintorín. Z doterajšieho územného plánu mesta je prevzatý návrh rozšírenia nového cintorína - pre tradičné pochovávanie a urnový háj. V grafickej časti má príslušná rozvojová plocha označenie č. 30.

Obchod, služby, prechodné ubytovanie

Nákupné možnosti poskytujú predajne potravinárskeho tovaru a špecializované predajne, ktoré sú situované prevažne na ul. M. R. Štefánika, pozdĺž cesty č. I/66. Najväčšiu predajnú

plochu vykazujú predajne potravinárskeho tovaru Tesco, Billa, COOP Jednota, nákupné stredisko. Špecializované predajne nepotravinárskeho tovaru sú rozptýlené v podobe malých prevádzok pozdĺž cesty I/66, v centrálnej časti mesta a v priestore tržnice.

V meste sú viaceré pohostinské zariadenia, kaviarne a reštauračné zariadenia, stánky s rýchlym občerstvením, bistrá (Reštaurácie Hont, Hontstav, Rozvoj, Reštaurácia a penzión Hanišberg, 2 pizzerie, City bar, Hotel Slovan Club, Deaf Kebab, Meeting Café, Pohostinstvo Relax, jedáleň Galaxia). Nachádzajú sa hlavne v centrálnej časti mesta, na pešej zóne na Kuzmányho ul. a na nám. SNP. Viaceré z uvedených zariadení poskytujú aj ubytovanie – hotel Slovan Club (32 lôžok), penzión Hanišberg (10 lôžok), penzión Hontstav (9 lôžok), Apartmány na rínku (8 lôžok), turistická ubytovňa (16 lôžok), Penzión Relax (8 lôžok). Ide o malé zariadenia penziónového typu s kapacitou do 20 lôžok. Väčšie ubytovacie zariadenia hotelového typu v meste chýbajú. Pre ubytovanie sú ďalej k dispozícii Chata Šváb (12 lôžok) a Chata Mojžišová (12 lôžok), penzión v lokalite Široké lúky, ako aj účelové zariadenie MV SR Krupina Teplice v blízkosti kúpaliska s 15 chatkami (60 lôžok). Celková kapacita ubytovacích zariadení predstavuje viac ako 150 lôžok. Odporúčame rozšírenie kapacít a spektra ubytovacích zariadení v meste, najmä o zariadenie hotelového typu.

Finančné služby poskytujú viaceré pobočky bánk (VÚB, Slovenská sporiteľňa, Prima banka, Raiffeisen banka). Služby pre obyvateľstvo sú zastúpené len drobnými prevádzkami v polyfunkčných objektoch (ako napr. kaderníctvo, oprava domácich zariadení a počítačov, oprava obuvi atď.).

Výrobné služby predstavujú viaceré autoopravárenské prevádzky, ako aj čerpacie stanice pohonných hmôt. Sú lokalizované pri ceste I/66.

Ponuka komerčných zariadení obchodu a služieb je primeraná počtu obyvateľov mesta. Trhový potenciál vzniku nových prevádzok limituje skutočnosť, že časť obyvateľov využíva komerčnú vybavenosť vo Zvolene a Banskej Bystrici, kde je širšie spektrum prevádzok rôzneho druhu a štandardu poskytovaných služieb, vrátane veľkokapacitných zariadení maloobchodu.

Predpokladáme, že pokračujúci rast počtu obyvateľov mesta bude generovať dopyt a rozširovať trhový priestor pre vznik ďalších služieb a zariadení maloobchodu. Presnú polohu prípadných nových zariadení obchodu a služieb nie je účelné záväzne stanoviť. Relatívne flexibilné regulačné podmienky, stanovené v záväznej časti, umožnia výstavbu istých druhov zariadení občianskeho vybavenia pri rešpektovaní stanoveného limitu zastavanej plochy v obytnom území, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia. Rozvoj služieb (najmä v skupine výrobných služieb) je však v obytnom území potrebné usmerňovať tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia.

2.7.3 Výroba

Kompaktné územie priemyselnej výroby sa nachádza hlavne na južnom okraji zastavaného územia mesta. Areály priemyslu a skladov sú zoskupené po oboch stranách cesty I/66. Najrozsiahlejšie areály sú lokalizované medzi železničnou traťou a Krupinicou, kde vytvárajú priemyselný park. Ide o výrobné areály najväčších podnikov pôsobiacich v meste - WAY INDUSTRIES, a.s., BROTHER INDUSTRIES (SLOVAKIA) s.r.o., LIND MOBLER SLOVAKIA, s.r.o., Wittur, s.r.o. Počítame s ďalším rozšírením priemyselného parku na rozvojovej ploche č. 18. Ide o plochu na južnom okraji zastavaného územia, medzi existujúcou cestou I/66, resp. železnicou a tokom Krupinice. Hlavný priemyselný okrsok bude tvoriť súvislý priestorový celok V1.

Menšie prevádzky typu výrobných služieb a komunálnej výroby sú na severnom okraji zastavaného územia mesta, pri ceste I/66 (kamenárstvo, kovovýroba, stavebniny). Viaceré staršie výrobné areály sú však v súčasnosti schátrané a len extenzívne využívané alebo bez využitia. Odporúčame ich revitalizáciu a intenzifikáciu. Navrhujeme tiež rozšírenie územia ľahkej komunálnej výroby a skladov o rozvojové plochy č. 19, 20, 21, 22. Sú navrhované prevažne na severnom okraji mesta, východne od cesty I/66. Len rozvojová plocha č. 19 sa nachádza v lokalite Bzovický mlyn pri ceste III/2560. Vo variantoch A, B sú navrhované rozvojové plochy č. 19, 20, ďalšie dve rozvojové plochy č. 21, 22 sú zahrnuté len v expanzívnejšom variante B. V týchto rozvojových plochách je potrebné vylúčiť priemyselnú výrobu s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie.

Ešte prísnejšie podmienky platia pre kontaktné územie na rozhraní výrobnnej zóny a obytného územia (v priestorovom celku V3), kde je možné povoľovať len drobné podnikateľské aktivity bez negatívnych vplyvov na životné prostredie. Regulačné podmienky, ktoré územný plán stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselnícko-výrobných prevádzok bez rušivých vplyvov aj v rámci niektorých priestorových celkov obytného územia (B2, B3).

Poľnohospodársku pôdu obhospodarujú viaceré subjekty, ktoré vznikli rozdelením bývalého RD Krupina. Na značnej časti pôdy hospodária drobní vlastníci. Riešené územie patrí do datelinovo-jačmenno-pšeničnej oblasti. Rastlinná výroba sa zameriava na pasienkárstvo, lúčne hospodárstvo a pestovanie obilnín. V minulosti bolo významné ovocinárstvo. Ovocné stromy sú rozptýlené v okolí lazov a v podobe extenzívnych lúkosadov. Ostatná špeciálna rastlinná výroba (vinohradníctvo, zeleninárstvo) je málo rozvinutá.

Farmy so živočíšnou výrobou (chovom hovädzieho dobytku – HD, hydiny a oviec) sa nachádzajú v hospodárskych dvoroch západne od mesta, v lokalitách Bebrava (AGROCHOV, s.r.o.), Pijavice (PD-MEFA, s.r.o.). V hospodárskom dvore Pijavice je chov 29 585 ks hydiny, 130+51 ks HD. V hospodárskom dvore Bebrava je chov 14 457 ks hydiny, 233 ks HD. Tieto hospodárske dvory odporúčame rekonštruovať a živočíšnu výrobu naďalej smerovať primárne do existujúcich areálov.

Okrem veľkokapacitných chovov je chov hospodárskych zvierat (oviec, kôz a hovädzieho dobytku) rozšírený aj na lazníckych hospodárstvach. Chovy s viac ako 30 veľkými dobytčiami jednotkami sú v súčasnosti len v lokalitách Hozník (1 076 ks oviec, 98 ks HD), Stará Hora (43 ks HD), Nová Hora (30 ks HD). V lazníckych hospodárstvach je potrebné podporovať zachovanie extenzívnej poľnohospodárskej malovýroby a umožniť jej prepojenie s rekreačnými funkciami formou agroturistiky.

Regulačné podmienky pripúšťajú drobnochov do 1 VDJ (veľkej dobytčej jednotky) aj v obytnom území, ale len v jeho okrajovej časti. Veľká dobytčia jednotka (500 kg živej hmotnosti) je spoločný menovateľ, na ktorý sa prepočítavajú rôzne druhy a kategórie hospodárskych zvierat pomocou prepočítavacích koeficientov.

2.7.4 Rekreačia

V oblasti cestovného ruchu sú v regionálnom meradle najnavštevovanejšími cieľmi Banská Štiavnica, Štiavnické vrchy a v oblasti kúpeľného cestovného ruchu kúpele Dudince.

Samotné riešené územie nepatrí medzi turisticky navštevované oblasti Slovenska, napriek tomu, že mesto Krupina a jeho okolie má priaznivé podmienky na rozvoj cestovného ruchu. Cieľom by mala byť celková diverzifikácia ponuky v oblasti cestovného ruchu, športu a rekreácie pre rôzne cieľové skupiny návštevníkov i obyvateľov. Koncentrácia kultúrno-historických hodnôt a pamiatok predstavuje potenciál rozvoja poznávacieho cestovného ruchu. Turistami najvyhľadávanejšími pamiatkami v meste sú Vartovka, kostoly, rodný dom A. Sládkoviča, husitská bašta, krupinské pivnice v tufovom podloží. V centre mesta sídli Informačné centrum. Rozvoj poznávacieho cestovného ruchu by podporila realizácia špecifických opatrení - ako napr. rekonštrukcia a náležitá prezentácia pamiatok, zriadenie ďalšieho múzea, sprístupnenie podzemných priestorov - pivníc, dobudovanie prístupovej komunikácie a nástupného priestoru k strážnej veži Vartovka.

Atraktívne krajinné prostredie a prírodné zaujímavosti vytvárajú predpoklady pre pešiu turistiku, cykloturistiku. Katastrálnym územím mesta vedie viacero značkovaných peších turistických chodníkov: Krupina – Čabrad (modrá značka), Babiná – Krupina – Žibritov (zelená značka), Kuštrovka – Sixová stráň (chodník k Sixovej stráni, žltá značka). Okrem toho sú tu vyznačené dva náučné chodníky. Náučný chodník „Cesta zdravia a poznania“ má dĺžku 24 km, vedie Krupinskou planinou a nachádza sa na ňom 17 náučných tabúl. Náučný Žibritovský chodník s dĺžkou 4 km patrí do série náučných chodníkov Banskoštiavnického geoparku. Aktivity poznávacieho cestovného ruchu je vhodné obohatiť o miestne zaujímavosti – napr. bývalý kameňolom v lokalite Ficberg; vo vyvýšenej polohe nad kameňolomom je vhodný bod pre umiestnenie turistickej rozhľadne, umožňujúcej ďaleké výhľady do okolia.

Lesné cesty sú atraktívne pre cykloturistiku na horských bicykloch. Riešeným územím vedú viaceré cykloturistické trasy. Krupinský cyklookruh má dĺžku 27 km a prechádza centrom mesta, lazničným osídlením a Štiavnickými vrchmi v trase Krupina – Vajsov – Pod Habankami – Šváb – Žibritov – Štangarigeľ – Líška – Krupina. Cez mesto prechádza aj Hontianska cyklomagistrála z Bzovíka do Zaježovej. Navrhujeme vybudovať a vyznačiť nové cykloturistické trasy v atraktívnom krajinnom prostredí, s prepojením na okolité sídla Žibritov, Babiná, Bzovská Lehôtka, Čekovce, Bzovík, Devičie, Kráľovce-Krnišov. Cykloturistické trasy pre horské bicykle je možné vyznačiť po existujúcich, zväčša spevnených lesných cestách.

Na lazoch je rozšírená chalupárska rekreácia, využívajúca časť uvoľneného bytového fondu v tradičných objektoch. Predpokladáme, že rekreačné aktivity v lazničnom osídlení sa budú naďalej realizovať primárne vo forme chalupárstva. Značný potenciál rozvoja má agroturistika (menší ranč je v lokalite Hozník), zatiaľ však tento potenciál nie je dostatočne využitý. Hlavné uzly lazničkeho osídlenia budú súčasne predstavovať záchytné body pre turistické a cykloturistické trasy.

Zariadenia prechodného ubytovania v meste Krupina sú sústredené nielen v centre mesta, ale aj v jeho okrajových častiach v prírodnom prostredí. Opísané sú v kapitole 2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra. Odporúčame rozšírenie kapacít a spektra ubytovacích zariadení v meste, najmä o zariadenie hotelového typu. Menšie ubytovacie kapacity by mohli vyniknúť aj na lazoch, v rámci rozvoja agroturistiky. Takéto využitie pripúšťajú regulačné podmienky v lazničnom osídlení, a to v jeho rozvojovej časti (t.j. v priestorovom celku Z4).

Pre špecifické formy rekreácie miestnych obyvateľov, spojené s poľnohospodárskymi produkčnými činnosťami, slúžia menšie záhradkárske osady. Nachádzajú sa neďaleko mesta - v lokalitách Vajsov, Ficberg, Stará hora, Barnove sady. Navrhujeme ich zachovať ako územie individuálnej rekreácie bez budovania rekreačných zariadení s prechodným ubytovaním a s vylúčením trvalého bývania. Možná je ich intenzifikácia v existujúcich hraniciach. S rozšírením záhradkárskej a chatovej osady sa počíta len v lokalite Ficberg, kde je navrhovaná rozvojová plocha č. 29.

V lokalite Tepličky, v prírodnom prostredí, je vybudované kúpalisko. Navrhujeme jeho rekonštrukciu a rozšírenie rekreačného územia o rozvojovú plochu č. 24, určenú primárne pre podporné zariadenia stravovania a športu. Príľahlý lesný porast nad kúpaliskom sa upraví ako lesopark pre rekreačné využitie (oddychové a bežecké trasy, pikniky, rôzne outdoorové aktivity v prírode). Vznikne tak rozsiahlejší a súvislý rekreačný celok, ktorý by sa profiloval ako hlavné rekreačné územie mesta. Vhodné by bolo ďalej upraviť nástupný priestor pred Vartovkou, s vytvorením prírodných piknikových plôch a nástupom na turistické trasy.

Pre vodné športy, predovšetkým však pre športový rybolov, sa využíva vodná nádrž na toku Bebrava. Odporúčame umožniť využitie vodnej nádrže Krupina a jej brehov pre extenzívne športovo-rekreačné aktivity. Pre takýto účel je navrhovaná rozvojová plocha č.

27 na ľavom brehu vodnej nádrže. Je lokalizovaná tak, že nespadá do CHKO Štavnické vrchy. Podobné extenzívne využívané plochy vo voľnej krajine s prevahou prírodných prvkov bez predpokladu lokalizácie koncentrovanej zástavby rekreačných objektov sú vymedzené ako rozvojové plochy č. 26 a 28. Sú určené na pobytové športovo-rekreačné aktivity v krajine rôzneho druhu. V lokalite Papuľka - v rozvojovej ploche č. 26 sa na svahu nad mestom plánuje výstavba amfiteátra a prípadne menšieho penziónu. Rozvoj agroturistiky, chov rýb a ďalšie aktivity sa uvažujú pri potoku Briač – v rozvojovej ploche č. 28. Táto plocha sa navrhuje len vo variante B.

Pre športovo-rekreačné aktivity obyvateľov sú vytvorené relatívne dobré podmienky. V meste sa nachádzajú dve telocvične, ktoré sú sústredené v areáli škôl a ich stav je vyhovujúci. Nová športová hala bola v roku 2016 vybudovaná pri ZŠ E. M. Šoltésovej. Pre voľnočasové aktivity detí a mládeže slúži Centrum voľného času. Jeho súčasťou je aj materské centrum Sovička a detské dopravné ihrisko. V lokalite Biely kameň bola autokrosová dráha a v lokalite Gubáň bol lyžiarsky vlek. Pri vodnej nádrži Krupina je na trávinatej ploche zriadené paintbalové ihrisko. Ponuku športových aktivít dopĺňajú komerčné prevádzky fitnesscentier, tenisové kurty, sauna, kolkárska dráha v bowling bare.

Najvýznamnejším športovým komplexom v meste je Mestský štadión, zahŕňajúci veľké futbalové ihrisko, tréningové futbalové ihrisko, atletickú dráhu a volejbalové ihrisko. V jeho blízkosti, v polohe medzi ul. J. Bottu a železnicou, navrhujeme menší športový areál so športovými ihriskami (rozvojová plocha č. 25). Odporúčame tiež rekonštrukciu ostatných športovísk.

Súčasťou vybavenia obytných zón sú detské ihriská s preliezačkami a detskými atrakciami. Oddychové priestranstvá a ihriská pre všetky vekové kategórie obyvateľov je potrebné zriaďovať nielen v existujúcej zástavbe, ale aj v navrhovanom rozšírení obytného územia. Je tu ďalej potrebné budovať nové plochy verejnej zelene s parkovou úpravou, s využitím pre oddychové aktivity obyvateľov. Ďalej navrhujeme prispôsobiť potrebám rekreačného využitia pás pozdĺž Krupinice v zastavanom území (pre cyklotrasu, pešie trasy / promenádu, oddychové priestranstvá so zeleňou).

2.8 Vymedzenie zastavaného územia

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán mesta Krupina zastavané územie tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené hranicou zastavaného územia k 1.1.1990
- existujúcu zástavbu nadväzujúcu na existujúce zastavané územie
- navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 5, 6, 9, 15 (len var. B), 16 (len var. B), 18, 20, 21 (len var. B), 22 (len var. B)

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce (v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):
 - ochranné pásmo rýchlostnej cesty – v šírke 100 m (od osi vozovky príslušného jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia)
 - ochranné pásmo cesty I. triedy – v šírke 50 m (od osi vozovky)
 - ochranné pásmo cesty II. triedy – v šírke 25 m (od osi vozovky)
 - ochranné pásmo cesty III. triedy – v šírke 20 m (od osi vozovky)
- ochranné pásmo železnice (dráhy) definované v šírke 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od vonkajšej hranice obvodu dráhy (v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásma rádio-navigačného zariadenia D-VOR/DME Dobrá Niva, určené rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn. 1-30/90 zo dňa 10.05.1990, z ktorých vyplýva výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. s obmedzujúcou výškou cca 631 – 1059 m n.m. Bpv.

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - 110 kV – 15 m
 - 22 kV – 10 m
 - zavesené káblivé vedenie 22 kV – 1 m
 - vodiče so základnou izoláciou – 4 m

- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
 - vonkajšieho vyhotovenia s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplatenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
 - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplatenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplatením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (v zmysle § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly)
 - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
 - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
- bezpečnostné pásmo plynovodu (v zmysle § 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch
 - 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
 - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
- ochranné pásmo teplovodu (v zmysle § 151n Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.): 1,5 m od osi teplovodného rozvodu na obidve strany po zemi a vo vzduchu (zriadené na dobu životnosti inžinierskych sietí)

- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov):
 - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm vrátane)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cintorína – 50 m (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve)
- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo vodárenského zdroja I. stupňa a II. stupňa
- ochranné pásmo celomestskej čistiarne odpadových vôd – 250 m od stredu čistiarne odpadových vôd po okraj súvislej bytovej výstavby
- ochranné pásmo tokov v zmysle STN 75 2102, ktoré dosahuje pri šírke toku medzi brehovými čiarami do 10 m šírku 4 m od brehovej čiary; v tomto ochrannom pásme, ktoré je potrebné ponechať bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavenie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Rešpektovať ustanovenia § 49 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, umožňujúcom správcovi vodných tokov a vodných stavieb pri výkone ich správy užívať pobrežné pozemky, ktorými sú pri vodohospodársky významnom toku (Krupinica, Bebrava) pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. Zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.
- ochranné pásmo hospodárskych dvorov so živočíšnou výrobou – hranica ochranného pásma je stanovená diferencovane pre jednotlivé hospodárske dvory a je zakreslená v grafickej časti

V riešenom území je potrebné rešpektovať chránené územia (uvedené v kap. 2.11):

- Chránenú krajinnú oblasť Štiavnické vrchy
- územia európskeho významu SKUEV0266 Skalka, SKUEV0260 Mäsiarsky bok
- maloplošné chránené územia PR Holý vrch, PP Krupinské bralce – Štangarígeľ, PP Sixova stráň
- národne významné mokrade č. 24 Holý vrch a č. 25 Holý vrch - močidlo

2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

Návrh riešenia záujmov obrany štátu

Vojenské objekty a podzemné inžinierske siete vojenskej správy nie sú v záujmovom priestore evidované a vojenská správa tu nemá žiadne územné požiadavky.

Požiarna ochrana

V meste Krupina sa na ul. E. M. Šoltésovej nachádza požiarne stanica Hasičského a záchranného zboru MV SR s primeraným vybavením. Operačné pracovisko zabezpečuje výjazd do 1 min., dojazd je podľa podmienok na pozemných komunikáciách. V uliciach súvisle urbanizovaného územia mesta sú vybudované požiarne hydranty, zásobované z verejného vodovodu.

Nové odberné miesta na vodovodnej sieti sa navrhujú zriadiť aj v navrhovaných rozvojových plochách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a STN 92 0400 Požiarne bezpečnosť stavieb. Zásobovanie vodou na hasenie požiarov. Hydranty na verejnej vodovodnej sieti slúžia predovšetkým na prevádzku verejného vodovodu, t.j. na preplachovanie, odkalenie a odvzdušnenie potrubia. Môžu byť použité aj na odber vody v prípade požiaru, pokiaľ bude vo verejnom vodovode dostatočný tlak a množstvo vody. Ako náhradný zdroj vody je v núdzovej situácii možné čerpať vodu z miestnych vodných tokov a vodnej nádrže.

Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnej zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových plochách riešené zväčša ako priebežné.

Riešenie záujmov požiarnej ochrany musí byť v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarne bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Ochrana pred povodňami

Riešeným územím preteká tok Krupinica, ktorý je v úseku rkm 40,1000 – 42,900 (v zastavanom území mesta Krupina) upravený. Katastrálnym územím ďalej tečú toky Bebrava (upravený v úseku rkm 0,000 – 2,125), Klítopoch (upravený v úseku rkm 0,000-0,900, z toho posledných 0350 km je prekrytých), Briač, Benčatka (Benčalov - upravený v úseku rkm 0,000 – 1,116), Hozník (v zastavanom území prekrytý v dĺžke 0,120 km), Babinský (upravený v úseku rkm 0,000 – 1,000), Bebra, Vtáčnik, Žibritov, Kňazov potok, Starohájsky potok, Vajsov potok, Mäsiarsky potok a ich ďalšie bezmenné prítoky.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, náležia toky Krupinica a Bebrava do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Pre tok Krupinica sú v mapách povodňového ohrozenia určené záplavové čiary. K vybreženiu Krupinice dochádza hlavne pri vyšších prietokoch Q100 (a väčších), v častiach mimo upraveného koryta južne a severne od zastavaného územia mesta. Na Krupinici bola zaznamenaná väčšia povodeň v roku 1999. Ostatné vodné toky v riešenom území pramienia, nepredstavujú preto povodňové ohrozenie. Na tokoch Kltipoch, Vajsov, Kňazov jarok sa plánujú protipovodňové opatrenia.

Navrhujeme realizovať protipovodňové úpravy toku Krupinice v rkm 40,100 – 43,100, osobitne južne od existujúceho priemyselného parku. Úprava toku Krupinice je podmieňujúcim predpokladom rozširovania priemyselného parku južným smerom. V prípade rozširovania severnej výrobnéj zóny podľa variantu B je nutné realizovať protipovodňovú úpravu toku Krupinica aj nad zastavaným územím mesta. Potrebné je uskutočniť protipovodňové opatrenia na drobných vodných tokoch Kltipoch, Vajsov, Kňazov jarok v zmysle pripravovaných projektov.

Lokálne by sa na ochranu obytného územia pred svahovými vodami mali vytvoriť rigoly na odvedenie dažďových vôd, najmä na svahoch využívaných ako poľnohospodárska pôda. Rigoly je vhodné budovať ako súčasť vsakovacích zelených pásov a stromoradií. Nad zastavaným územím sa odporúča realizovať opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny (podrobnejšie v kap. 2.13 „Konceptia starostlivosti o životné prostredie“).

Vodohospodárska stavba - vodná plocha s využitím pre chovný rybník sa v zmysle aktuálneho investičného zámeru plánuje poniže vodnej nádrže Krupina. S vytvorením rybníkov s rekreačným využitím sa vo variante B uvažuje aj v rozvojovej ploche č. 28 pri toku Briač.

Všetky križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“. Revitalizácia, úpravy vodných tokov musia byť v súlade s STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami je potrebné dodržiavať zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Chránené územia

V riešenom území sa nachádzajú, resp. sem zasahujú viaceré chránené územia, ktoré je potrebné bezpodmienečne rešpektovať:

- **Chránená krajinná oblasť (CHKO) Štiavnické vrchy** - na území CHKO platí 2. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Chránené územie bolo vyhlásené v roku 1979 za účelom ochrany a zveľaďovania prírody a prírodných hodnôt aj v nadväznosti na cenné kultúrne pamiatky a osobitne na pamiatky vývoja banskej techniky. Štiavnické vrchy sú najväčšie sopečné pohorie Západných Karpát so zastúpením početných fenoménov vulkanického reliéfu a s množstvom prírodných vzácností a pozoruhodností (geologické a geomorfologické lokality, minerály, historické a technické pamiatky – tajchy, bane, štôlne, šachty, vzácne rastlinstvo, živočíšstvo, s prelínaním teplomilných panónskych prvkov flóry a fauny s prvkami horskými, karpatskými). CHKO má rozlohu 77 630 ha a v podstate kopíruje orografický celok Štiavnické vrchy.
- **Územie európskeho významu SKUEV0266 Skalka** – s výmerou 9715,06 ha a zasahuje do katastrálnych území Babiná, Bacúrov, Banská Belá, Banský Studenec, Dobrá Niva, Dubové, Hronská Breznica, Kozelník, Krupina, Ostrá Lúka, Svätý Anton. Predmetom ochrany v ÚEV Skalka sú nasledovné biotopy a druhy živočíchov:
 - lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
 - prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition
 - subpanónske travinnobylinné porasty
 - bezkolencové lúky
 - vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
 - nížinné a podhorské kosné lúky
 - pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd
 - kyslomilné bukové lesy
 - bukové a jedľové kvetnaté lesy
 - lipovo-javorové sutinové lesy
 - karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy
 - teplomilné panónske dubové lesy

- eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku
- panónsko-balkánske cerové lesy
- hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), vydra riečna (*Lutra lutra*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), kováčik fialový (*Limoniscus violaceus*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), lietavec sťahovavý (*Miniopterus schreibersii*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), modráčik stepný (*Polyommatus eroides*).
- **Územie európskeho významu SKUEV0260 Mäsiarsky bok** – s výmerou 286,96 ha. Predmetom ochrany v ÚEV Skalka sú nasledovné biotopy a druhy živočíchov:
 - nížinné a podhorské kosné lúky
 - pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd
 - bukové a jedľové kvetnaté lesy
 - lipovo-javorové sutinové lesy
 - karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy
 - teplomilné panónske dubové lesy
 - eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku
 - vydra riečna (*Lutra lutra*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), ohniváček veľký (*Lycaena dispar*)
- **Národná prírodná rezervácia (NPR) Mäsiarsky bok** - predstavuje jadrovú časť rovnomenného ÚEV. NPR bola vyhlásená na výmere 1 278 100 m² v roku 1980 na ochranu lesného komplexu s fragmentmi pôvodných alebo málo pozmenených lesných porastov na svahoch s bralami a recentnými sutinami na vedecko-výskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele. Platí tu 5. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
- **Prírodná rezervácia (PR) Holý vrch** – bola vyhlásená v roku 1988 na výmere 168 051 m². Významná lokalita (genobanka) veľkého počtu chránených, vzácných a ohrozených druhov rastlín Slovenska (napr. žltohlava európskeho), ktoré tu vznikli prirodzeným vývojom v súlade s extenzívnym súkromným obhospodarovaním. Platí tu 4. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
- **Prírodná pamiatka (PP) Krupinské bralce (Štangarígeľ)** – bola vyhlásená v roku 1975 na výmere 6 900 m². Chránené územie predstavuje unikátny príklad päťbokej

prizmatickej odľučnosti andezitov; predmetom ochrany je vlastný vrchol – rad stĺpov s bezprostredným príhlým sutinovým lemom, ktorý zároveň udržiava stabilitu celého stĺporadia. Platí tu 4. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

- **Prírodná pamiatka (PP) Sixova stráň** – bola vyhlásená v roku 1985 na výmere 8 300 m². Predstavuje jedinečnú ukážku stĺpovitej odľučnosti pyroxenických andezitov v 5-6-bokých hranoloch, ktoré majú hornú časť ohnutú v podobe hákovania. Vo východnej časti steny je vyvinuté pásma hydrotermálnej premeny horniny, sledujúce sklon stĺpcovitej odľučnosti. V súčasnosti je bývalý lom zachovaný v oválnom tvare so zatopeným dnom. Platí tu 4. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Do Zoznamu národne významných mokradí sú zaradené mokrade: pod poradovým číslom 24 „Holý vrch“ o rozlohe 168 151 m², pod poradovým číslom 25 „Holý vrch – močidlo“ o rozlohe 5 000 m².

Nachádza sa tu chránený strom S130 Tisovec dvojradový v Krupine (*Taxodium distichum*). Obvod kmeňa je 344 cm, výška 16 m, priemer koruny 12 m, Vek stromu je 100 rokov. Nachádza sa v priestore Centra voľného času (Domčeka). Dôvodom ochrany je skutočnosť, že je jednou z mála introdukovaných drevín tohto druhu na území okresu.

Žiadne nové chránené územia sa nenavrhujú na vyhlásenie.

Návrh prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V rámci krajinnoekologického plánu mesta Krupina bol spracovaný návrh prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení, z ktorého boli prevzaté nižšie uvedené údaje a návrhy.

Katastrálne územie mesta Krupina sa vyznačuje pomerne vysokou ekologickou stabilitou, s prevahou plôch ekologicky stabilných. Koeficient ekologickej kvality katastrálneho územia Krupiny je 0,61 – 0,8. Koeficient je pomerové číslo, ktoré stanovuje pomer plôch tzv. stabilných a nestabilných krajinotvorných prvkov v skúmanom území. V k.ú. Krupina patrí do priestoru ekologicky stabilného 51% územia, zvyšok patrí do priestoru ekologicky stredne stabilného (www.beiss.sk).

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. Prvky nadregionálneho ÚSES boli charakterizované v Genereli nadregionálneho ÚSES SR. V nadväznosti na tento dokument boli vypracované Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky okresy Slovenska, vrátane pôvodného RÚSES okresu Zvolen (1994). Podľa tohto dokumentu do riešeného územia zasahujú viaceré biocentrá a biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu. Návrh týchto prvkov bol premietnutý do ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov. V riešenom území je cieľom návrhu prvkov ÚSES miestneho významu posilniť pôsobenie

regionálnych biocentier a biokoridorov na okolitú krajinu, predovšetkým pre južnú a východnú časť riešeného územia, ktorá sa vyznačuje nižším stupňom ekologickej stability.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Z ÚPN VÚC Banskobystrický kraj a RÚSES okresu Zvolen bol prevzatý návrh biocentier regionálneho významu:

- **RBc 5/4 Mäsiarsky bok** – regionálne biocentrum s výmerou 225 ha lesný porast s jadrom v podobe NPR / ÚEV Mäsiarsky bok
- **RBc 5/5 Holý vrch** – regionálne biocentrum s výmerou 150 ha tvorí trvalý trávny porast a les; jadrom biocentra je PR Holý vrch. Okrem PR za významný segment možno považovať lesné porasty bukovej dúbravy s chlpaňou vo veku 100 – 120 rokov, na juhovýchodných svahoch Holého vrchu.

Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokradového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné potenciálne biocentra miestneho významu:

- **MBc1 Vodná nádrž Krupina** – hydrické biocentrum tvorí vodná plocha nádrže s prilahlými brehovými porastmi. Predstavuje významný biotop vodného vtáctva a cicavcov. Zastavujú sa tu viaceré druhy vodných vtákov, najmä hus bieločelá (*Anser albifrons*), hus siatinná (*Anser fabalis*), kačica chrapka (*Anas crecca*), kačica chrapačka (*Anas querquedula*), kačica chriplavka (*Anas strepera*), kačica ostrochvostá (*Anas acuta*), potáпка malá (*Tachybaptus ruficollis*), volavka popolavá (*Ardea cinerea*) a ďalšie. Význam nádrže s postupujúcou sukcesiou vzrastá hlavne v zimnom období. Vyskytuje sa tu aj vydra riečna (*Lutra lutra*). Do priehrady boli nasadené násady pstruha dúhového (*Oncorhynchus mykiss*), kapra obyčajného (*Cyprinus carpio*), lieňa obyčajného (*Tinca tinca*), pleskáča vysokého (*Abramis brama*), štučky obyčajnej (*Esox lucius*) a zubáča obyčajného (*Stizostedion lucioperca*). Na brehoch je predpoklad vyvinutia pobrežného litorálneho spoločenstva, hlavne vrbín. Potrebne je ponechať, resp. posilniť brehovú porasty a zamedziť ich likvidácii pri správe vodohospodárskeho objektu.
- **MBc2 Stará hora** – biocentrum tvoria lúky a pasienky s výskytom biotopov európskeho a národného významu. Stresovým javom je rozširovanie výstavby v rámci lazničského osídlenia a opúšťanie tradičných spôsobov hospodárenia a využívania lúk.

- **MBc3 Ficberg** – biocentrum tvoria lúky a pasienky s výskytom biotopov európskeho a národného významu. Stresovým javom je rozširovanie výstavby v rámci lazničkeho osídlenia a opúšťanie tradičných spôsobov hospodárenia a využívania lúk. S ďalšími prvkami ÚSES je biocentrum prepojené prostredníctvom MBk2 Kltipoch.
- **MBc4 Kukučka** – biocentrum tvoria lúky a pasienky s výskytom biotopov európskeho a národného významu. Stresovým javom je rozširovanie výstavby v rámci lazničkeho osídlenia a opúšťanie tradičných spôsobov hospodárenia a využívania lúk.
- **MBc5 Vršok** – biocentrum je lokalizované na svahu nad železnicou, severovýchodne od zastavaného územia mesta. Tvorí ho trvalé trávne porasty s chránenými biotopmi, strmší severný svah sú pokryté lesným porastom. Železničná trať v súčasnosti nepredstavuje výraznejší stresový jav.
- **MBc6 Kňazova hora** – biocentrum je navrhované v Kňazovej doline, na strmšom svahu, na lúkach ohraničených kompaktným lesným porastom. Na ďalšie prvky ÚSES je biocentrum pripojené prostredníctvom biokoridoru MBk4 Kňazova dolina.
- **MBc7 Pramenisko Kňazov** – biocentrum sa nachádza vo vrcholovej časti Krupinskej planiny, v pramennej oblasti toku Kňazov jarok. Jeho význam umocňuje kontakt s biokoridorom nadregionálneho významu a súčasne s biokoridorom miestneho významu MBk4 Kňazova dolina.
- **MBc8 Šnierky** – biocentrum sa navrhuje pri vodnom toku Briač, ktorý súčasne tvorí os rovnomenného biokoridoru. Biocentrum tvorí mozaika drevinových porastov a trvalých trávnych porastov na svahu doliny.
- **MBc9 Pri Briači** – biocentrum sa navrhuje pri vodnom toku a miestnom biokoridore Briač, na lesnom poraste a lúke. Biocentrum je prepojené aj s miestnym biokoridorom MBk6 Briač – Papuška.
- **MBc10 Okrúhla hora** – biocentrum tvorí zalesnený svah Okrúhlej hory, nad vodným tokom Briač, v južnej časti katastrálneho územia. Biodiverzitu biocentra zvyšujú aj ovocný sad, lúky a ostatná nelesná drevinová vegetácia, ktorá vznikla sukcesným procesom na neobhospodarovaných lúkach.
- **MBc11 Bzovický mlyn** – miestne biocentrum sa navrhuje v mieste stretu regionálneho biokoridoru RBk 5/10 vodný tok Krupinica s miestnym biokoridorom MBk5 Briač. Biocentrum v lokalite Bzovický mlyn tvorí trvalý trávny porast, pričom je potrebné zamedziť jeho premene na ornú pôdu. Ide o časť aluviálnej nivy Krupinice s príslušným návrším Ostrý vrch (spadá do k.ú. Bzovík). Meandrujúci tok Krupinica s prítokmi má bohaté, pôvodné brehovité porasty z vŕb a jelše lepkavej, ojedinele doplnené topoľmi. Svahy Ostrého vrchu zaberajú prevažne pasienky, z malej časti aj orná pôda, len v hornej časti a na vrchole sa zachovali súvislé lesné porasty charakteru teplomilnej dúbavy. V alúviu i na príslušných svahových lúkach

sa výrazne uplatňuje ojedinelá i skupinová nelesná drevinová vegetácia, v svahových polohách i ovocné stromy.

- **MBc12 Pri Benčatke** – biocentrum sa navrhuje na dolnom toku Benčatky, za usadlosťou Benčatov dvor. Biocentrum tvorí lesný porast a lúky s chránenými biotopmi. Prepojené je nielen na biokoridor MBk7 Benčatka, ale tiež na potenciálny terestrický biokoridor MBk9 Bebrava – Benčatka.
- **MBc13 Červená hora** – biocentrum sa nachádza na severovýchodnom svahu vrchu Červená hora, na mozaike lesných porastov, lúk, ornej pôdy, laznických usadlostí. Význam biocentra je vo vytvorení možnosti priestorovej interakcie nadregionálneho biokoridoru 5/6 Veľký a Malý Gregor – Havran – Mäsiarsky bok a miestneho biokoridoru MBk7 Benčatka.
- **MBc14 Líška** – biocentrum tvorí trvalý trávny porast s rozsiahlymi chránenými biotopmi, po oboch brehoch toku Benčatka. Poniže biocentra začína biokoridor MBk7 Benčatka, prostredníctvom ktorého je napojené na ďalšie prvky ÚSES.
- **MBc15 Pri Kltípochu** – biocentrum tvorí lesný porast pri vodnom toku Kltípochu, nad plánovaným cestným obchvatom mesta. Na ÚSES bude biocentrum pripojené prostredníctvom potenciálnych miestnych biokoridorov MBk2 Kltípochu a MBk8 Priečny pás.
- **MBc16 Vajsov** – biocentrum je lokalizované na lúke pri vodnom toku Vajsov. Do biocentra ústia dva potenciálne biokoridory MBk3 Vajsov - Kukučka a MBk8 Priečny pás. Stresovým javom je nadzemné elektrické vedenie a plánovaný cestný obchvat.
- **MBc17 Šváb** – biocentrum tvorí lesný porast v Štiavnických vrchoch, nad malou vnútrohorskou kotlinkou s laznickou lokalitou Šváb. Funkciu biocentra podporuje poloha medzi biokoridormi nadregionálneho a regionálneho významu NBk 5/6 a RBk 5/8.
- **MBc18 Havran** – biocentrum tvorí lesný porast s malou enklávou lúčneho porastu, v západnom výbežku katastrálneho územia, s výskytom medveďa hnedého (*Ursus arctos*). Na ÚSES je biocentrum napojené prostredníctvom biokoridoru nadregionálneho významu NBk 5/6. Súčasťou biocentra je aj PP Krupinské bralce.
- **MBc19 Sady na Papuľke** – špecifické miestne biocentrum predstavuje jadrová časť pôvodných extenzívnych sádov v lokalite Papuľka. Podmienkou je zachovanie ovocných sádov v danej lokalite, v ich extenzívnej forme, s viacerými krajovými odrodami jabloní, čerešní, sliviek, oskoruší, moruší a ďalších druhov ovocných stromov.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich

nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca. Z ÚPN VÚC Banskobystrický kraj a RÚSES okresu Zvolen bol prevzatý návrh biokoridorov nadregionálneho a regionálneho významu:

- **NBk 5/6 Veľký a Malý Gregor – Havran – Mäsiarsky bok** – terestrický biokoridor nadregionálneho významu, prebiehajúci úpäťm Štiavnických vrchov na rozhraní kompaktného lesného porastu. V riešenom území začína od RBc5/4 Mäsiarsky bok a ďalej pokračuje do k.ú. Kráľovce a k.ú. Devičie. Hlavným stresovým javom je cesta I/66 na začiatku biokoridoru, ktorá predstavuje bariéru oddeľujúcu biokoridor od biocentra. Biokoridor má celkovú dĺžku 27,8 km a šírku 500 – 2400 m.
- **NBk 11/20 Bzovská Lehôtka – Klinkovica – Sokolovo bralo** – terestrický biokoridor nadregionálneho významu, ktorý začína od RBC 5/4 Mäsiarsky bok a pokračuje ďalej východným smerom do k.ú. Bzovská Lehôtka a cez VVP Lešť. Vede mozaikou lesných porastov a lúk, má dĺžku 16 km a šírku 800 – 1500 m.
- **RBk 5/8 Káčerky – Holý vrch** – terestrický biokoridor regionálneho významu, prebiehajúci po bočnom hrebeni Štiavnických vrchov prevažne lesným porastom, medzi biocentrami Holý vrch a Káčerky. Biokoridor má dĺžku 6,6 km a šírku 1000 – 2400 m a ďalej pokračuje cez k.ú. Žibritov.
- **RBk 5/10 Vodný tok Krupinica** – hydricko-terestrický biokoridor regionálneho významu, prebiehajúci po toku Krupinice celým riešeným územím. Výrazným stresovým javom je prechod zastavaným územím mesta a paralelný koridor cesty I/66 a železnice. Celý biokoridor má dĺžku 29,3 km a šírku 150 – 800 m. Medzi železničnou stanicou Babiná a Krupinou je úzke údolie modelované Krupinicou s pásmi aluviálnych, miestami i svahových lúk. Najmä pozdĺž cesty, sú to pásy drevín a súvislé krovinové formácie. Tok sprevádzajú aluviálne lúky a brehové porasty vrb a jelše lepkavej. Biokoridor je charakterizovaný už zriedkavými pôvodnými brehovými porastmi a aluviálnymi lúkami.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru. Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biokoridory miestneho významu:

- **MBk 1 Bebrava** – terestrický biokoridor sa člení na dve časti – nad a pod vodnou nádržou. Časť nad vodnou nádržou má funkciu prevažne terestrického biokoridoru a zabezpečuje prepojenie na biocentrum MBc2 Stará hora. Časť biokoridoru poniže vodnej nádrže má charakter hydrického biokoridoru. Stresové javy sa koncentrujú v dolnej časti biokoridoru, kde ho križujú viaceré nadzemné elektrické vedenia, vysokotlakový plynovod, plánovaný obchvat / rýchlostná cesta. Súčasne je v tomto úseku biokoridor bez potrebnej sprievodnej vegetácie, ktorú je potrebné doplniť. Pri výstavbe rýchlostnej cesty je nevyhnutné v mieste križovania zabezpečiť dostatočnú šírku pre biokoridor.

- **MBk2 Klitpoch** – hydricko-terestrický biokoridor je tvorený osou rovnomenného toku. Stresovým javom je prechod zastavaným územím a kontakt s intenzívne obhospodarovanou ornou pôdou. Navrhuje sa posilnenie sprievodnej vegetácie.
- **MBk3 Vajsov - Kukučka** – predstavuje terestricko-hydrický biokoridor. Sprievodná vegetácia pozdĺž toku je dobre vyvinutá a biokoridor je plne funkčný, s výnimkou posledného úseku, kde prechádza zastavaným územím.
- **MBk4 Kňazova dolina** - kombinovaný terestricko-hydrický biokoridor; jeho funkciu zabezpečuje samotný vodný tok s pobrežnou vegetáciou. Brehové porasty a sprievodná vegetácia sú pomerne dobre vyvinuté. Biokoridor využívajú viaceré skupiny stavovcov – obojživelníky, niektoré vtáky, drobné zemné cicavce. Hlavným stresovým javom je prechod zastavaným územím mesta, kde je potrebné ponechať existujúci pás ochrannej zelene, prípadne ho posilniť.
- **MBk5 Briač** – terestricko-hydrický biokoridor, ktorého funkciu zabezpečuje vodný tok Briač s pobrežnou vegetáciou, v hlboko zarezanej úvaline. Brehové porasty a sprievodná vegetácia sú dobre vyvinuté. Biokoridor v riešenom úseku tvorí hranicu katastrálnych území Čekovce a Krupina. Je plne funkčný a jediným potenciálnym stresovým javom je poľnohospodárska výroba.
- **MBk6 Briač – Papuľka** - terestrický biokoridor medzi biocentrami MBc9 a MBc19 tvorí pás lesného porastu a nelesnej drevinovej vegetácie v dĺžke len asi 600 m. Biokoridor je už v súčasnosti plne funkčný.
- **MBk7 Benčatka** - terestricko-hydrický biokoridor vodného toku Benčatka s pobrežnou vegetáciou. Brehové porasty a sprievodnú vegetáciu navrhujeme v niektorých úsekoch doplniť a posilniť. Stresovým javom je križovanie s cestou I/66 a výhľadovo i s plánovanou rýchlostnou cestou.
- **MBk8 Priechy pás** – terestrický biokoridor sa navrhuje pozdĺž plánovanej rýchlostnej cesty R3 s cieľom vylúčiť stresové javy, ktoré by pre biokoridory znamenalo križovanie rýchlostnej cesty a prechod samotným zastavaným územím mesta. Inak by biokoridory boli nefunkčné, keďže v zastavanom území nie je možné vybudovať sprievodnú vegetáciu, navyše viaceré vodné toky sú tu kanalizované alebo prekryté. Potenciálny biokoridor bude tvorený pásmi líniovej zelene s vzrastlými drevinami i krovinným podrastom. Na trase potenciálneho biokoridoru sa navrhujú viaceré biocentrá miestneho významu MBc1 Vodná nádrž Krupina, MBc15 Pri Klitpochu, MBc16 Vajsov.
- **MBk9 Bebrava – Benčatka** – terestrický biokoridor bude potenciálne prepájať doliny vodných tokov Bebrava a Benčatka cez existujúci lesný porast a ďalej cez ornú pôdu, kde je potrebné dobudovanie líniovej zelene s potrebnou šírkou.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tlmiť negatívne pôsobenie devastáčných činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu

z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- remízky, zeleň na stržiach a v erózných ryhách
- lesné porasty v kontakte s potenciálnymi biocentrami
- trvalé trávne porasty s biotopmi európskeho a národného významu
- vybrané mozaikové štruktúry tradičných sádov, lúk a drevinovej vegetácie
- drobné vodné toky s brehovou vegetáciou, ktoré nie sú zaradené medzi biokoridory miestneho významu

Všetky prvky územného systému ekologickej stability sú vymedzené zakreslením vo „výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES“.

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

Ekologickú stabilitu v krajine možno podporiť predovšetkým systémom ekostabilizačných opatrení. Hlavne na poľnohospodárskej pôde zabezpečujú celoplošné pôsobenie ÚSES. Ak by neboli implementované, môže dôjsť k ohrozeniu prírodných zdrojov a následne až k situácii, že navrhované prvky kostry ÚSES (biocentrá, biokoridory, interakčné prvky) nebudú v dostatočnej miere plniť im prisudzované ekologické funkcie.

Opatrenia s daným účelom sú uvedené v návrhu jednotlivých prvkov MÚSES. Na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov je potrebné:

- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- obmedziť, resp. vylúčiť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- pred výstavbou v rozvojových plochách v lazníckom osídlení preveriť výskyt chránených lúčnych biotopov
- zachovať, revitalizovať a dobudovať nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov, širokých minimálne 15 m (mimo zastavaného územia obce), za účelom retencie vody a živín, eliminácie znečisťovania vody
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov (vrátane agátu bieleho) a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z.
- zachovať lúčne biotopy európskeho významu a biotopy národného významu, vyznačené v grafickej časti

- zachovať lesné biotopy európskeho významu a biotopy národného významu
- obnoviť extenzívne využívanie zarastajúcich lúk a pasienkov s ich kosením a vypásaním až po ich okraj
- zachovať biodiverzitu lúčnych ekosystémov a obmedziť sukcesný proces (zarastanie náletovými drevinami)
- revitalizovať a obnoviť pôvodné extenzívne sady s pestovaním krajových odrôd ovocia, predovšetkým v lokalite Papuľka
- zachovať a revitalizovať meandre vodného toku Krupinica
- realizovať hydrotechnické opatrenia na horných úsekoch tokov na zachytávanie a retenciu prívalových vôd, napr. poldre, hrádzky
- renaturalizovať skanalizované vodné toky
- renaturalizovať pôvodné / degradované mokrade

Na zabezpečenie ekologickej stability je potrebné:

- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku regionálneho biokoridoru 40 m a minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m
- vysadiť nové lesné plochy, resp. plochy nelesnej drevinovej vegetácie v súlade s návrhmi MÚSES
- doplniť stromovú a krovinovú vegetáciu, prípadne trvalé trávne porasty v trase navrhovaných biokoridorov
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES
- obmedziť používanie chemických prostriedkov používaných v rastlinnej výrobe v blízkosti obydľí i prvkov ÚSES
- realizovať ekologické križovania a premostenia plánovanej trasy R3 primárne s biokoridorom NBk 5/6 Veľký a Malý Gregor – Havran – Mäsiarsky bok a s biokoridorom MBk1 Bebrava (so zachovaním minimálnej šírky biokoridoru 10 m)

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Doprava

Širšie dopravné vzťahy a nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska širších dopravných vzťahov leží mesto Krupina na významnom dopravnom koridore - medzinárodnom cestnom ťahu E 77, ktorý je súčasťou súhrnnej transeurópskej dopravnej siete TEN-T, spájajúcej Varšavu s Budapešťou. Reprezentuje ho cesta I. triedy č. I/66 Zvolen – Krupina – Šahy.

Cesta prechádza zastavaným územím mesta Krupina v dĺžke 4 km a je vedená priamo stredom mesta a hlavným historickým námestím. Predstavuje preto závažný problém z hľadiska záťaže životného prostredia a bezpečnosti. Najväčšiu záťaž predstavuje tranzitná nákladná kamiónová doprava. V 90. rokoch došlo k takmer úplnému presunu nákladnej dopravy zo železničnej na cestnú dopravu a výkonov osobnej dopravy z verejnej dopravy železničnej i cestnej v prospech individuálnej automobilovej dopravy. To prinieslo výrazné zvýšenie dopravnej záťaže na ceste I/66. Najmä v ranných a popoludňajších hodinách vznikajú v centre mesta dopravné zápchy na križovatkách. Podľa údajov SSC je intravilán mesta Krupina evidovaný ako kritická nehodová lokalita.

Na sčítacom úseku č. 91570 predstavovalo podľa sčítania dopravy z r. 2015 dopravné zaťaženie 6 706 voz./24 hod. Oproti údajom zo sčítania dopravy z r. 2010 sa zvýšilo o 5% z úrovne 6 388 voz./24 hod. V samotnom zastavanom území mesta sú intenzity dopravy ešte podstatne vyššie.

Cesta I. triedy je v daných úsekoch upravená v kategórii C 9,5/70. Na úseku zasahujúcom do riešeného územia je z hľadiska pozdĺžnych nerovností podľa údajov SSC stav cesty I/66 hodnotený ako prevažne nevyhovujúci. Z hľadiska vyjazdených koľají je stav cesty hodnotený ako vyhovujúci až nevyhovujúci.

Riešenie dopravnej situácie prinesie vybudovanie rýchlostnej cesty R3 Zvolen – Krupina – Šahy s obchvatom mesta Krupina. V súčasnosti sa v navrhovanej trase rýchlostnej cesty R3 pripravuje výstavba západného obchvatu mesta ako preložka cesty I/66 mimo zastavaného územia mesta. Preložka bude budovaná v kategórii C 11,5/80. Je však potrebné počítať so širším koridorom v parametroch rýchlostnej cesty v kategórii R 24,5/100. V k.ú. Krupina navrhujeme vybudovanie dvoch mimoúrovňových križovatiek (na severnom i južnom okraji mesta), ktorými sa navrhovaný obchvat napojí na cestu I. triedy.

Okrajom katastrálneho územia Krupina ďalej prechádza cesta II. triedy č. II/526 Devičie – Senohrad a cesta III. triedy č. III/2560 spojka ciest I/66 a II/526. Uvedené cesty sa pripájajú na cestu I/66 pod zastavaným územím mesta Krupina. V severnej časti zastavaného územia mesta odbočuje z cesty I/66 cesta III. triedy III/2562 Krupina – Žibritov (– Svätý Anton). V rámci širších vzťahov (mimo k.ú. Krupina) sa navrhuje dobudovanie cestného prepojenia do Svätého Antona v úseku od Žibritova (rozšírenie cesty).

Cesta II. triedy je v riešenom území upravená v kategórii C 7,5/70. Cesty III. triedy sú upravené v kategórii C 6,5/60, okrem úseku Žibritov – Svätý Anton, ktorý má nevyhovujúce šírkové parametre a je vylúčený zo zimnej údržby.

Tab.: Priemerné denné intenzity dopravy (sk.voz./24 h)

Cesta: úsek	T= nákladné automobily a prívesy	O= osobné a dodávkové automobily	M= motocykle	S = spolu
I/66: 91560 Krupina - Babiná	1450	3572	27	5049
I/66: 91570 Krupina – križ. s III/2560	1568	5115	23	6706
I/66: 91580 Hontianske Nemce - križ. s III/2560	1272	2847	12	4131
II/526: 92557 Senohrad - Devičie	398	2381	8	2787
III/2560: 95140	227	1894	17	2138

Zdroj: Sčítanie dopravy, SSC 2015

Potrebné je rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest I., II. a III. triedy:

- cesty I. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 14(13,5)/60 a vo funkčnej triede B1 a v kategórii C 11,5/80 mimo zastavaného územia
- cesty II. triedy v kategórii C 9,5/70 mimo zastavaného územia
- ciest III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia

Na základe TP07/2013 pre prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040 sa v Banskobystrickom kraji predpokladá do konca návrhového obdobia územného plánu mesta Krupina (t.j. do roku 2035) zvýšenie intenzít dopravy oproti roku 2010 podľa nasledovných koeficientov:

- na cestách I. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,51
- na cestách I. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,44
- na cestách II. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,40
- na cestách II. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,35
- na cestách III. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,34
- na cestách III. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,30

Katastrálnym územím mesta prechádza jednokoľajná, neelektrifikovaná železničná trať č. 119 Zvolen – Šahy – Čata. Na tejto trati bola osobná doprava zrušená v roku 2003 a v súčasnosti sa využíva už len pre nákladnú dopravu (1 – 2 vlaky denne). V riešenom území sa na trati nachádza železničná stanica a 2 zastávky. Železničná stanica Krupina má 3 dopravné koľaje a 4 manipulačné koľaje. Vlečkový systém pozostáva z dvoch vlečiek do

miestnych výrobných podnikov. Najbližšia železničná stanica pre osobnú dopravu je až vo Zvolene, kde je križovatka tratí č. 115 a 118.

Najbližšie letisko, zaradené do kategórie medzinárodných letísk, je na Sliači. V k.ú. Dobrá Niva sa nachádza rádio-navigačné zariadenie, ktorého ochranné pásmo zasahuje aj do k.ú. Krupina.

Navrhované riešenie je v súlade s nasledujúcimi koncepčnými dokumentmi a stratégiami celoštátneho významu v oblasti dopravy, ktoré je potrebné rešpektovať aj v následnej fáze projektovej prípravy a výstavby:

- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (uznesenie vlády SR č. 223/2013)
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020
- Programové vyhlásenie vlády SR (2016 - 2020) za oblasť dopravy
- Rozvojový program priorít verejných prác (každoročne aktualizovaný)
- Stratégia rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020 (uznesenie vlády SR č. 158/2010)
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030

Miestne komunikácie

Kostru dopravnej siete mesta Krupina tvorí prieťah cesty I. triedy zastavaným územím mesta. Z tejto komunikácie sa z oboch strán odpaľujú väčší počet miestnych komunikácií, vytvárajúcich vzájomne prepojenú a zokruhovanosú sieť. Ide o miestne komunikácie funkčných tried C1, C2 a C3; niektoré majú charakter upokojených komunikácií – zjazdových chodníkov funkčnej triedy D1. Viaceré komunikácie majú nevyhovujúcu kvalitu povrchového krytu a nedostatočné šírkové parametre. Spevnenými asfaltovými alebo betónovými komunikáciami, ako aj poľnými a lesnými cestami sú dopravne obsluhované odľahlejšie časti katastrálneho územia s lazníckym osídlením. Celková dĺžka miestnych komunikácií v celom katastrálnom území mesta Krupina presahuje 100 km, čo je podstatne viac ako v iných mestách porovnateľnej veľkosti. Dôvodom je laznícky charakter osídlenia s veľkým počtom sídelných jednotiek, rovnomerne rozptýlených v celom katastrálnom území. Približne 40 % celkovej dĺžky miestnych komunikácií sa nachádza vo výrazne svahovitom teréne. Údržba týchto úsekov je preto technicky i finančne veľmi náročná.

Existujúce miestne komunikácie v zastavanom území mesta sa prebudujú tak, aby spĺňali parametre príslušných funkčných tried a kategórií. Existujúce miestne komunikácie budú zachované a v nevyhovujúcich úsekoch prebudované v kategórii MO 8/50 (C1) MO 7,5/40 (C2) a MO MO 6,5(7)/30 (C3). Miestne komunikácie pre obsluhu lazníckeho osídlenia, na ktorých premáva hromadná autobusová doprava, je taktiež potrebné rekonštruovať a rozšíriť vo funkčnej triede C3 a v kategórii MOK 6,5/30. Ostatné komunikácie funkčnej

triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú rozšírené podľa možností priestorových pomerov.

Na kostru dopravnej siete sa pripájajú obslužné komunikácie funkčnej triedy C1. Na východnom okraji mesta navrhujeme vybudovanie kontinuálneho vnútorného mestského okruhu s dĺžkou takmer 2,7 km popri železničnej trati – od navrhovanej mimoúrovňovej križovatky až poza sídlisko Majerský rad. Dopravne obsluží rozvojové plochy určené pre ľahkú priemyselnú výrobu na severnom okraji mesta a navrhované záchytné parkoviská. Mestský dopravný okruh sa navrhuje aj na západnom okraji mesta, avšak vo funkčnej triede C2. Z existujúceho okruhu (reprezentovanom ulicami Nová, I. Krasku) bude pokračovať po úbočí Krásneho vršku a vyústi na cestu III. triedy č. III/2562 v lokalite Vajsov. Súčasne zabezpečí dopravnú obsluhu navrhovaného obytného súboru. Miestne komunikácie funkčnej triedy C1 budú vybudované v kategórii MO 8/50, miestne komunikácie funkčnej triedy C2 v kategórii MO 7,5/40.

Pre dopravnú obsluhu navrhovaných rozvojových plôch je potrebné vybudovať nové miestne komunikácie funkčnej triedy C3 a upokojené komunikácie funkčnej triedy D1. Miestne komunikácie funkčnej triedy C3 budú vybudované v kategórii MO 6,5(7)/30. Ide o komunikácie v rozvojových plochách č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 15, 16. Ostatné rozvojové plochy pre rozšírenie obytného územia je možné dopravne obslužiť existujúcimi miestnymi komunikáciami. To sa týka aj laznického osídlenia, kde sa navrhujú len kratšie úseky komunikácií v navrhovaných rozvojových plochách č. 29 a 34 v lokalite Ficberg a č. 46, 47 v lokalite Briač. Rozširovanie priemyselného parku južným smerom si vyžiada predĺženie miestnej komunikácie funkčnej triedy C2 (Priemyselná ul.) a jej vyústenie na cestu I/66. Rozvojová plocha č. 19 bude prístupná priamo z cesty III. triedy.

Miestne komunikácie a ich napojenia budú riešené v zmysle STN 73 6110 a STN 73 6102. Takmer všetky miestne komunikácie sú riešené ako dopravné okruhy, s vylúčením slepých komunikácií. Do ich úplného dobudovania a zokruhovania je potrebné aplikovať dočasné riešenie v podobe obrátisk. Aj na existujúcich slepých miestnych komunikáciách, ktoré nie je možné zokruhovať, navrhujeme vybudovať obrátiská.

Celková dĺžka navrhovaných komunikácií je 16 483 m (var. A), resp. 17 414 m (var. B), z toho 2/3 celkovej dĺžky pripadá na miestne komunikácie funkčných tried C1–C3. Zoznam navrhovaných komunikácií, ich zaradenie do funkčných tried a kategórií je v tabuľke.

Tab.: Celkový prehľad navrhovaných komunikácií podľa funkčných tried

Označenie MK	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka komunikácie v m
(1)	C3 – MO 6,5(7)/30	674
(2)	C3 – MO 6,5(7)/30	431
(3)	D1 – MOU	374
(4)	C3 – MO 6,5(7)/30	199
(5)	C3 – MO 6,5(7)/30	1038
(6)	D1 – MOU	453

Označenie MK	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka komunikácie v m
(7)	C3 – MO 6,5(7)/30	206
(8)	C2 – MO 7,5/40	1271
(9)	D1 – MOU	278
(10)	C3 – MO 6,5(7)/30	472
(11)	C3 – MO 6,5(7)/30	565
(12)	C3 – MO 6,5(7)/30	535
(13)	C3 – MO 6,5(7)/30	674
(14)	C3 – MO 6,5(7)/30	221
(15)	D1 – MOU	405
(16)	D1 – MOU	102
(17)	C1 – MO 8/50	1875
(18)	C1 – MO 8/50	810
(19)	D1 – MOU	139
(20)	C3 – MO 6,5(7)/30	742
(21)	D1 – MOU	281
(22)	D1 – MOU	125
(23)	C3 – MO 6,5(7)/30	295
(24)	C3 – MO 6,5(7)/30	522
(25)	C3 – MO 6,5(7)/30	331
(26)	D1 – MOU	83
(27)	D1 – MOU	89
(28)	D1 – MOU	173
(29)	D1 – MOU	104
(30)	D1 – MOU	89
(31)	C3 – MO 6,5(7)/30	59
(32) – len var. B	D1 – MOU	374
(33) – len var. B	D1 – MOU	438
(34)	C2 – MO 7,5/40	480
(35)	P4,5/30	143
(36)	P4,5/30	97
(37)	P4,5/30	238
(38)	P4,5/30	522
(39)	P4,5/30	232
(40)	P4,5/30	186
(41)	P4,5/30	312
(42)	P4,5/30	333
(43)	P4,5/30	321
(44) – len var. B	P4,5/30	119

Miestnymi, resp. účelovými komunikáciami sú dopravne obsluhované osady lazničkeho osídlenia, poľnohospodárska pôda i lesné pozemky. Potrebné je rekonštruovať miestne

(účelové) komunikácie zabezpečujúce prístup do navrhovaných uzlov laznického osídlenia, formou spevnenia a rozšírenia komunikácií. Hlavné účelové komunikácie by sa mali rozšíriť v parametroch minimálne P6,0/30 (podľa ON 736118). Ostatné účelové komunikácie navrhujeme rekonštruovať v parametroch P4,5/30, P3,5/30, prípadne P3,0/30.

Statická doprava a dopravné zariadenia

Plochy statickej dopravy sa nachádzajú v centre mesta, ďalej pri zariadeniach občianskej vybavenosti a na sídliskách. Mesto Krupina má vo vlastníctve parkovacie plochy s celkovou rozlohou asi 12 500 m². Medzi parkoviská v správe mesta Krupina patrí parkovisko pred mestským úradom, parkovisko na námestí SNP, parkovisko pred zariadením HONTstav (za obchodným domom) a parkoviská na sídliskách Majerský rad a Malinovského. Kapacitne nepostačujú hlavne parkoviská na Železničnej ul. Okrem toho sa v meste nachádzajú aj parkoviská súkromných prevádzkovateľov. Plochy statickej dopravy predstavujú ďalej individuálne garáže obyvateľov sídlisk. Nachádzajú sa na Bebravskej ul. a ul. E.M. Šoltésovej pri cintoríne, na uliciach Malinovského a Nad mestom.

Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej zástavbe rodinných domov.

Odstavné plochy pre zamestnancov priemyselných podnikov majú byť súčasťou existujúcich i navrhovaných výrobných areálov.

Nové verejné plochy statickej dopravy navrhujeme ako záchytné parkoviská na vstupoch do centrálnej mestskej zóny a v blízkosti železničných zastávok. Ide o navrhované parkoviská na Priemyselnej ul. a pri mestskom športovom areáli, pričom budú sčasti pokrývať aj nároky tejto funkcie. Súhrnná uvažovaná kapacita záchytných parkovísk je 150 stojísk. Menšie parkoviská sú plánované na vstupoch do záhradkárskych osád a vo vybraných uzloch laznického osídlenia. Parkovacie plochy s 3 až 8 stojiskami budú lokalizované v blízkosti zastávok hromadnej dopravy v laznickom osídlení. Parkoviská je podľa regulačných podmienok možné budovať aj v obytnom území a zmiešanom území (napr. za budovou mestského úradu).

Plochy statickej dopravy (parkoviská) budú budované aj v areáloch / rozvojových plochách určených pre rekreačnú funkciu a výrobnú funkciu. Ich kapacity budú závisieť od kapacít (počtu návštevníkov) zariadení, resp. od počtu zamestnancov jednotlivých prevádzok, Parkoviská bude ďalej potrebné budovať pre potreby nových zariadení občianskej vybavenosti a nových bytových domov. Budovanie nových kapacít občianskej vybavenosti, športu a rekreácie je podmienené budovaním parkovacích plôch na vlastnom pozemku. Takto vzniknuté nároky na statickú dopravu budú riešené v zmysle požiadaviek STN 73 6110 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1:2,5.

Pri ceste I/66 sa nachádzajú tri čerpacie stanice pohonných hmôt. Výhľadovo sa poniže vodnej nádrže pozdĺž plánovaného obchvatu rezervuje priestor pre odpočívadlo, kde bude možné zriadiť čerpaciu stanicu pohonných hmôt.

Nemotorová doprava

Systém peších komunikácií je vybudovaný formou chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií a pozdĺž prieťahu cesty I. triedy zastavaným územím mesta. Chodníky sú vybudované len v súvisle urbanizovanom území mesta. Ich celková dĺžka predstavuje 20 km. V niektorých úsekoch sú obojstranné, pri stiesnených priestorových pomeroch jednostranné. Potenciálne dopravné kolízie pešej a motorizovanej dopravy vznikajú pozdĺž prieťahu cesty I/66 zastavaným územím mesta, kde chodník chýba, - t.j. na severnom okraji a na južnom okraji od križovatky s Priemyselnou ul., kde je vyznačený len na vozovke cesty. Prevažne z dôvodu stiesnených podmienok chodníky chýbajú aj pri viacerých miestnych komunikáciách funkčných tried C2 a C3. Primárne je potrebné chodníky dobudovať na celom prieťahu cesty I. triedy zastavaným územím, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia. V I. etape je nutné vybudovanie chodníka od križovatky s Priemyselnou ul. po logistické centrum. Sekundárne aj pozdĺž existujúcich miestnych komunikácií. V okrajových častiach mesta a laznických usadlostiach vzhľadom k nízkej intenzite motorovej dopravy je riziko dopravných kolízií minimálne a segregácia pešej dopravy formou samostatných chodníkov nie je potrebná.

V nových rozvojových plochách – obytných uliciach sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž všetkých navrhovaných komunikácií funkčnej triedy C3. Chodníky sa vybudujú v súlade s STN 73 6110.

Riešeným územím prechádzajú viaceré cykloturistické trasy. Sú určené primárne pre horské bicykle. Najvýznamnejšou je Krupinský cyklookruh s dĺžkou 27 km, ktorý prechádza centrom mesta, laznickým osídlením a Štiavnickými vrchmi. Cez mesto vedie aj Hontianska cyklomagistrála. Cyklotrasy sú vyznačené len cykloturistickým značením po existujúcich miestnych a účelových komunikáciách, čiastočne aj na ceste III. triedy. Sieť cyklotrás sa navrhuje podstatne rozšíriť, a to aj s pokračovaním do okolitých sídiel. Cyklistické trasy určené primárne pre mestskú cyklodopravu, dochádzku do zamestnania a do zariadení občianskej vybavenosti je potrebné budovať v súvisle urbanizovanom území. Tu by sa cyklistické trasy mali realizovať mimo frekventovaných komunikácií a komunikácií s veľkým pozdĺžnym sklonom. Samostatné cyklistické chodníky je potrebné budovať pozdĺž komunikácií s vyššou intenzitou dopravy, t.j. pozdĺž cesty I/66 a miestnych komunikácií vyšších funkčných tried. Návrh cyklistických trás je zrejmý z výkresu riešenia verejného dopravného vybavenia. Cyklistické trasy budú navrhnuté v zmysle STN 73 6110.

Osobná hromadná doprava

Verejná hromadná doprava v hlavnom dochádzkovom smere Krupina – Zvolen je v súčasnosti realizovaná výlučne autobusovou dopravou. Zabezpečuje ju hlavne SAD Zvolen, a.s. na linkách:

- Zvolen – Krupina – Dudince – Šahy
- Krupina – Dudince
- Zvolen – Pliešovce – Krupina
- Hriňová – Detva – Zvolen – Žiar nad Hronom / Levice – Nitra – Bratislava
- Dudince – Krupina – Zvolen – Banská Bystrica
- Veľký Krtíš – Modrý Kameň / Krupina – Zvolen – Banská Bystrica

Celkovo možno spojenie verejnou dopravou hodnotiť ako vyhovujúce. V pracovných dňoch hlavný dochádzkový smer zabezpečuje 27 párov spojov, z toho 10 je diaľkových spojov.

Ďalšie spoje SAD Zvolen, a.s. zabezpečujú dopravnú obsluhu z okolitých obcí okresu, resp. z miestnych častí mesta do Krupiny:

- Krupina – Sitnianska Lehôtka – Kráľovce-Krnišov – Rykynčice – Plášťovce – Dudince
- Krupina – Uňatín – Čekovce
- Krupina – Dolné Mladonice – Horné Mladonice – Senohrad
- Krupina – Drieňovo
- Krupina – Litava – Čebovce – Cerovo
- Krupina – Bzovík – Zemiansky Vrbovok, Viničky rázc. - Cerovo – Hrušov
- Krupina, Široké Lúky – Žibritov – Krupina – Stará Hora – Krupina, Havran
- Krupina, Červená Hora – Krupina – Krupina, Kopanice

Celkovo cez mesto premáva denne viac ako 160 spojov. V riešenom území je spolu 21 zastávok, z toho 8 zastávok je na ceste I/66. V centre mesta je hlavná autobusová stanica. Je bez krytých nástupíšť a bez prevádzkovej budovy. Ďalšie zastávky sú na trasách obsluhujúcich laznícke osídlenie. Požiadavka dostupnosti zastávok do vzdialenosti 500 m je splnená v súvisle urbanizovanom území mesta a sčasti aj pre laznícke osídlenie. V lazníckom osídlení sú zastávky bez zastávkových pruhov. V súvislosti s navrhovaným rozšírením obytného územia a vytvorením nových dopravných okruhov, navrhujeme zriadenie troch nových zastávok - v polohách vyznačených v grafickej časti. Okrem toho sa odporúča presunutie jednej zastávky v lokalite Líška do výhodnejšej polohy pri navrhovanom zariadení občianskej vybavenosti.

Žiaduce je obnovenie osobnej železničnej dopravy na trati č. 119 Zvolen – Šahy. Podmieňujúcim predpokladom jej obnovenia je rekonštrukcia stanice, zastávok, vrátane prevádzkových budov a nástupísk.

Dopady dopravy a ich eliminácia

Interakcia dopravy so zastavaným územím sa hodnotí kritériami kvality vzájomných ovplyvňovaní, ktoré predstavujú najmä hygienické dopady (hluk, imisie, odpady), bezpečnosť verejného dopravného priestoru a jeho estetický obraz.

Zastavaným územím mesta Krupina prechádza cesta I. triedy. Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov definuje ochranné pásmo cesty v šírke 50 m pre cesty I. triedy od osi vozovky mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce. V cestnom ochrannom pásme platia zákazy alebo obmedzenia činnosti; výnimky môže povoliť príslušný cestný správny orgán.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Nové rozvojové plochy pre bývanie ani pre občiansku vybavenosť sa v blízkosti cesty I. triedy, ani ciest II. a III. triedy nenavrhujú (s výnimkou rozvojovej plochy č. 17). V prípade výstavby budov pre bývanie a občiansku vybavenosť v blízkosti ciest platí podmienka, že pred začatím výstavby je potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle uvedenej vyhlášky. Úplnú elimináciu negatívnych dopadov dopravy prináša návrh vybudovania preložky cesty I/66 mimo zastavané územie mesta (západného obchvatu). Protihlukové opatrenia (výstavbu protihlukovej steny) navrhujeme realizovať pozdĺž železnice v úseku susediacom s existujúcou zástavbou bytových domov (na sídlisku Majerský rad).

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Stav zásobovania pitnou vodou

Mestský vodovod bol postupne budovaný od 30. rokov 20. storočia. Pôvodne slúžil iba na zásobovanie I. tlakového pásma. Zdrojom vody boli Vajsove pramene. Vodovod bol postupne rozšírený pre zásobovanie II. tlakového pásma. V roku 1970 bol doplnený o ďalší zdroj vody Šváb a v roku 1975 o kľúčový zdroj vody Bariny v k.ú. Dobrá Niva.

Pramenisko vodného zdroja Bariny v Dobrej Nive sa nachádza v údolnej nive potoka Neresnica. Zriadené sú tu 3 čerpacie stanice. Vodný zdroj Šváb – vrt sa nachádza v

nadmorskej výške cca 435 m n.m. asi 4,5 km severozápadne od Krupiny v doline Vajsovhovho potoka. Vrt má výdatnosť 8 l/s. Odoberá sa násoskou voľný prepád 2 l/s. Vodný zdroj Vajsov tvoria dva pramene na kóte 374 m n.m., nachádzajúce sa v doline Vajsovhovho potoka, asi 3 km severozápadne od Krupiny. Výdatnosť prameňov je 18 l/s. Pod vodným zdrojom Vajsov je úpravňa vody, do ktorej sa zvádzajú vody z oboch vyššie uvedených vodných zdrojov.

Vodné zdroje Šváb a Vajsov majú určené PHO I. stupňa, ktoré sú oplotené, a PHO II. stupňa vnútorné i vonkajšie. Vonkajšie je spoločné pre oba zdroje.

Pre akumuláciu pitnej vody sa využívajú vodojemy:

- Distribučný vodojem Krupina – Zvolen o obsahu 400 m³ tvorí prefabrikovaná kruhová nádrž s armatúrnou komorou. Kóta dna vodojemu je 432,76 m n.m., kóta max. hladiny je 437,81 m n.m.
- Vodojem Svätá Anna 2x100 m³ bol pôvodne vybudovaný ako koncový vodojem. Pozostáva z dvoch monolitických kruhových nádrží, ktoré slúžia akumulácii vody pre I. tlakové pásmo – kóta maximálnej hladiny vodojemu je 306,34 m n.m.
- Vodojem Krásny vršok 2x1000 m³ a 2x650 m³ – z prefabrikovaných monolitických nádrží, kóta dna vodojemu je 333,63 m n.m., kóta max. hladiny je 338,64 m n.m.

Prevádzkovateľom uvedených vodných zdrojov a vodojemov je Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť (StVPS), a.s. Banská Bystrica.

Prívodné a výtláčne potrubia pozostávajú z nasledovných vetiev:

- výtlak zo studne HŠ-7 do distribučného vodojemu Krupina – Zvolen z oceľových rúr DN 300
- výtlak z čerpacej stanice HDN-5 do distribučného vodojemu Krupina – Zvolen z oceľových rúr DN 150
- prívodné potrubie z prameňa Šváb do úpravne Vajsov z PVC rúr DN 110
- prívodné potrubie z prameňa Vajsov do úpravne Vajsov z kameninových rúr DN 200
- prívodné potrubie z úpravne vody do mesta Krupina pre I. tlakové pásmo z liatinových rúr DN200; na potrubí je zriadená armatúrna šachta s prepojením na vodný zdroj Dobrá Niva s prívodom do vodojemu Krásny vršok
- prívodné potrubie z distribučného vodojemu Krupina – Zvolen do vodojemu Krásny vršok pre II. tlakové pásmo z liatinových rúr DN 250 a DN 400; s armatúrnou šachtou s možnosťou prepojenia vodných zdrojov Šváb, Vajsov a Dobrá Niva

Zásobovacie potrubie mesta Krupina je rozdelené do troch tlakových pásiem. Zásobovacie rozvodné potrubia v meste sú z rôznych materiálov – polyetylén, oceľ, PVC, liatina, profilov DN 60, 80 až 250 mm v I. tlakovom pásme, v II. tlakovom pásme až do 350 mm.

Existujúci vodovodný systém pre súčasný počet obyvateľov a výrobné prevádzky v zásade vyhovuje. Hlavný vodný zdroj Bariny v Dobrej Nive má dostatočné kapacitné rezervy. Prívody vody z existujúcich zdrojov vody do Krupiny sú dostatočne dimenzované. Prívod z vodného zdroja Bariny (DN 400) kapacitne prevedie i prípadné doplňujúce množstvo vody z Pohronského skupinového vodovodu. Existujúce akumulčné objemy (s celkovým objemom 3300 m³) sú tiež postačujúce. III. tlakové pásmo (s kótami územia nad 330 m n.m.) je bez akumulácie vo vodojeme a je zásobované iba zo zdrojov Šváb a Vajsove pramene. Nevýhovujúci je však technický stav vodovodnej siete hlavne v staršej zástavbe, vrátane prípojok.

Okrem toho Mestský bytový podnik, s.r.o. spravuje ďalších 5 vodných zdrojov - Kopanice, Nová hora, Stará hora, Ficberg, Červená hora, ktoré slúžia na zásobovanie lazničných usadlostí (s 500 odbernými miestami).

Vodovod pre časť Nová hora tvorí vodovodné potrubie DN 50, vŕtaná studňa výdatnosti $Q=2,0$ l/s, koncový zásobný podzemný vodojem „Kukučka“ objemu 30,0 m³. Vodovod pre časť Stará hora tvorí vodovodné potrubie DN 25 a DN 50, vŕtaná studňa výdatnosti $Q=4,8$ l/s s čerpacou stanicou, koncový zásobný podzemný vodojem objemu 35,0 m³. Vodovod pre časti Líška a Červená hora tvorí vodovodné potrubie DN 50, vŕtaná studňa výdatnosti $Q=4,0$ l/s s čerpacou stanicou, koncový zásobný podzemný vodojem „Líška“ objemu 30,0 m³. Vodovod Krupina – Kopanice pozostáva z vodného zdroja - vŕtanej studne výdatnosti 4,0 l/s, automatickej čerpacej stanice s tlakovou nádržou objemu 10,0 m³, potrubných rozvodov DN 50, vodojemu Hozník 35,0 m³. V lokalite Ficberg je zrealizovaná len vŕtaná studňa s výdatnosťou $Q = 0,3$ l/s.

Pre uvedené miestne vodné zdroje v lazničkom osídlení je potrebné určiť a zabezpečiť vyhlásenie ochranných pásiem vodných zdrojov (s určením príslušných obmedzení pre stavebné a iné aktivity).

Výpočet potreby vody

Výpočet potreby vody je prevedený v zmysle vyhlášky č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácií.

Výpočet priemernej dennej potreby vody Q_p

- Bývanie: 7944×145 l/osoba/deň = 1 151 880 l/deň = 13,332 l/s
- Základné občianske vybavenie: 7944×40 l/osoba/deň = 317 760 l/deň = 3,678 l/s
- Výroba: $1200 \times (5+25+120)$ l/zam./deň = 180 000 l/deň = 2,083 l/s
- Priemerná potreba vody spolu: 1 649 640 l/deň = 19,093 l/s

Výpočet maximálnej dennej potreby vody Q_m

- $Q_m = Q_p \times k_d$ ($k_d = 1,4$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti)

- $Q_m = 1\,649\,640 \times 1,4 = 2\,309\,496 \text{ l/deň} = 26,730 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej hodinovej potreby vody Q_h

- $Q_h = Q_m \times k_d$ ($k_d = 1,8$ – súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_h = 2\,309\,496 \times 1,8 = 4\,157\,093 \text{ l/deň} = 48,115 \text{ l/s}$

Výpočet ročnej potreby vody Q_r

- $Q_r = Q_p \times 365$
- $Q_r = 1\,649\,640 \times 365 = 602\,118\,600 \text{ l} = 602\,119 \text{ m}^3$

Výpočet priemernej návrhovej dennej potreby vody Q_{pn} - pre variant A

- Bývanie: $8918 \times 145 \text{ l/osoba/deň} = 1\,293\,116 \text{ l/deň} = 14,967 \text{ l/s}$
- Základné občianske vybavenie: $8918 \times 40 \text{ l/osoba/deň} = 356\,720 \text{ l/deň} = 4,129 \text{ l/s}$
- Výroba: $1450 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 217\,500 \text{ l/deň} = 2,517 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $1\,867\,336 \text{ l/deň} = 21,613 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej dennej potreby vody Q_{mn}

- $Q_{mn} = Q_{pn} \times k_d$ ($k_d = 1,4$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti)
- $Q_{mn} = 1\,867\,336 \times 1,4 = 2\,614\,270 \text{ l/deň} = 30,258 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej hodinovej potreby vody Q_{hn}

- $Q_{hn} = Q_m \times k_d$ ($k_d = 1,8$ – súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_{hn} = 2\,614\,270 \times 1,8 = 4\,705\,686 \text{ l/deň} = 54,464 \text{ l/s}$

Výpočet ročnej návrhovej potreby vody Q_{rn}

- $Q_{rn} = Q_{pn} \times 365$
- $Q_{rn} = 1\,867\,336 \times 365 = 681\,577\,640 \text{ l} = 681\,578 \text{ m}^3$

Výpočet priemernej návrhovej dennej potreby vody Q_{pn} - pre variant B

- Bývanie: $9009 \times 145 \text{ l/osoba/deň} = 1\,306\,305 \text{ l/deň} = 15,119 \text{ l/s}$
- Základné občianske vybavenie: $9009 \times 40 \text{ l/osoba/deň} = 360\,360 \text{ l/deň} = 4,171 \text{ l/s}$
- Výroba: $1500 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 225\,000 \text{ l/deň} = 2,604 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $1\,891\,665 \text{ l/deň} = 21,894 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej dennej potreby vody Q_{mn}

- $Q_{mn} = Q_{pn} \times k_d$ ($k_d = 1,4$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti)
- $Q_{mn} = 1\,891\,665 \times 1,4 = 2\,648\,331 \text{ l/deň} = 30,652 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej hodinovej potreby vody Q_{hn}

- $Q_{hn} = Q_m \times k_d$ ($k_d = 1,8$ – súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_{hn} = 2\,648\,331 \times 1,8 = 4\,766\,996 \text{ l/deň} = 55,174 \text{ l/s}$

Výpočet ročnej návrhovej potreby vody Q_{rn}

- $Q_{rn} = Q_{pn} \times 365$
- $Q_{rn} = 1\,891\,665 \times 365 = 690\,457\,725 \text{ l} = 690\,458 \text{ m}^3$

Tab.: Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody - variant A	Návrh. potreba vody - variant B
Ročná potreba vody (m^3/r)	602 119	681 578	690 458
Priemerná potreba vody Q_p (l/s)	19,093	21,613	21,894
Max. denná potreba vody Q_m (l/s)	26,730	30,258	30,652
Max. hodinová potreba vody Q_h (l/s)	48,115	54,464	55,174

Návrh zásobovania pitnou vodou

Pokrytie nárastu nárokov na zásobovanie pitnou vodou si vyžiada rozšírenie akumulácie kapacity. Navrhujú sa tri nové distribučné vodojemy východne od mesta:

- vodojem Jakubov jarok I. - pre I., II. tlakové pásmo, v lokalite Vlčok s objemom 650 m^3 , na kóte 338,64 m n.m.
- vodojem Jakubov jarok II. - pre III. tlakové pásmo, v lokalite Biely Kameň s objemom 150 m^3 , na kóte 370,00 m n.m.
- vodojem Kopanice, s objemom 50 m^3

Akumulačná kapacita ostatných vodojemov postačuje aj pre navrhované rozšírenie súvisle urbanizovaného územia mesta. V prípade úplného vyčerpania kapacít navrhovaných uzlov laznického osídlenia v lokalitách Nová hora, Stará hora a Líška bude potrebné zvýšenie akumulácie kapacity príslušných existujúcich vodojemov – každého o 30 m^3 .

Zásobovanie nových obytných ulíc pitnou vodou v súvisle urbanizovanom území a vo väzbe naň sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná. Tým sa zabezpečí požadovaná kvalita vody a diverzifikácia prívodných vetiev. Odporúča sa tiež rekonštrukcia starších rozvodov vody z oceľových potrubí, ktoré sú v nevyhovujúcom stave.

Na verejný vodovod budú ďalej napojené rozvojové plochy určené pre výrobu a sklady a rozvojové plochy pre intenzívnejšie formy rekreácie a športu. Na verejný vodovod bude

napojená tiež väčšina navrhovaných rozvojových plôch v lazničkom osídlení. Počíta sa tu s využitím existujúcich miestnych vodovodov a ich navrhovaným rozšírením. V lokalite Široké lúky je potrebné navrhovaný vodovod napojiť na nový miestny vodný zdroj (o minimálnej výdatnosti 0,6 l/s).

Potrubie verejného vodovodu sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm, v lazničkom osídlení bude postačovať aj DN 50-80 mm. Uloží sa v nespevnených zelených plochách pozdĺž komunikácie alebo v krajnici komunikácie. Približné trasovanie rozvodov vody je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“.

Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomeroch osadených na verejne prístupnom priestranstve. Podrobné riešenie zásobovania pitnou vodou bude predmetom projektovej dokumentácie. Vodovod sa navrhne v zmysle platných noriem STN.

Vodovodné potrubie bude okrem zabezpečovania potreby pitnej a úžitkovej vody pre obyvateľstvo slúžiť aj pre požiarnu potrebu. Na vetvách budú osadené požiarne hydranty v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a príslušnej STN.

V izolovaných hospodárskych usadlostiach rozptýleného osídlenia, ktoré nie je možné napojiť na verejný vodovod, sa naďalej počíta so zásobovaním pitnou vodou z lokálnych studní a prameňov.

Hydromeliorácie

V katastrálnom území Krupina sa podľa údajov š.p. Hydromeliorácie nachádzajú viaceré hydromelioračné zariadenia závlah a odvodnení. Je tu vybudovaná závlaha pozemkov Krupina (evid. č. 5311 903), ktorá bola daná do užívania v r. 1995 s celkovou výmerou 425 ha. Nadväzuje na ňu čerpacia stanica stavebná časť – Krupina (evid. č. 5311 903 002). Závlahová stavba pozostáva zo záujmového územia závlahy, závlahovej čerpacej stanice a podzemných rozvodov závlahovej vody, ktoré sú rôznych profilov (DN 150, DN 200, DN 250) a z rôznych materiálov (PVC, AZC, oceľ). Na povrch sú vyvedené hydranty, vzdušníky, kalníky, ktoré sú chránené betónovými skružami. Ďalej tu boli v rámci stavieb „Odvodnenie pozemkov Devičie“ a „Odvodnenie pozemkov v ÚT Krupina“ vybudované odvodňovacie kanály:

- odvodňovací kanál (evid. č. 5311 077 001), vybudovaný v r. 1965 o celkovej dĺžke 0,410 km
- odvodňovací kanál (evid. č. 5311 097 002), vybudovaný v r. 1973 o celkovej dĺžke 0,100 km
- odvodňovací kanál (evid. č. 5311 034 001), vybudovaný v r. 1962 o celkovej dĺžke 1,211 km

- odvodňovací kanál krytý A (evid. č. 5311 214 002), vybudovaný v r. 1981 o celkovej dĺžke 0,305 km
- odvodňovací kanál B (evid. č. 5311 214 003), vybudovaný v r. 1981 o celkovej dĺžke 0,050 km

Okrem odvodňovacích kanálov je v riešenom území vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom iného vlastníka.

Navrhované riešenie rešpektuje hydromelioračné zariadenia závlah a odvodnení. Pod závlahou je len časť navrhovaných rozvojových plôch č. 3 a 5 (pri toku Kltipoch). Drenáže sú len pod navrhovaným rozšírením cintorína (rozvojová plocha č. 30). S týmito plochami sa počítalo už v doterajšej ÚPD.

Stav odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd

Mesto Krupina má vybudovanú jednotnú kanalizačnú stokovú sieť. Pre najstaršiu zástavbu na pravom brehu Krupinice bola kanalizácia vybudovaná v rokoch 1930-40. Postupným rozširovaním mesta sa kanalizačná sieť dobudovala.

Hlavnou kostrou stokovej siete na pravom brehu Krupinice je zberač A celkovej dĺžky 2 750 m z rúr profilov DN 300 – DN 900 mm. Na zberač sa postupne napájajú ostatné vetvy z jednotlivých ulíc z rúr DN 200 mm až DN 800x500 mm. Územie na ľavom brehu Krupinice (sídliisko Majerský rad) je odkanalizované jednotnou kanalizačnou stokovou sieťou, ktorú tvorí sústava vetiev „C“ rúr DN 300, 800 a 900 mm s 2 odľahčovacími komorami.

Stoková sieť je ukončená v nedávno dobudovanej čistiarni odpadových vôd s kapacitou 7 100 E.O., ktorá je situovaná južne od priemyselného parku. Recipientom vyčistených vôd je Krupinica. Predtým sa využívali staršie čistiarne odpadových vôd typu Hydrovit 500 (1 260 E.O.) a 2xBiofluid (pre tržnicu a kultúrny dom), no značná časť splaškových vôd sa vypúšťala nevyčistených, resp. čistených nedostatočne do málo vodných recipientov.

Okrem verejnej kanalizácie sú v meste vybudované ďalšie samostatné kanalizácie priemyselných podnikov.

Laznícke osídlenie nemá vybudovaný systém splaškovej kanalizácie. Odpadové vody z objektov a hospodárskych usadlostí sa tu zhromažďujú do žúmp a sú likvidované individuálne vlastníkami jednotlivých nehnuteľností.

Výpočet množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových odpadových vôd je odvodené z výpočtu potreby pitnej vody a je rekapitulované v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	Variant A	Variant B
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m ³ /r)	681 578	690 458
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	21,613	21,894
Max. denné množstvo splaškových vôd Q_m (l/s)	30,258	30,652
Max. hodinové množstvo splaškových vôd Q_h (l/s)	54,464	55,174

Návrh odvádzania splaškových vôd

Systém existujúcej kanalizácie sa zachováva. Primárne je potrebné dobudovanie splaškovej kanalizácie v súvisle urbanizovanom území mesta. Navrhuje sa tiež odkanalizovanie všetkých nových rozvojových plôch vo väzbe na súvisle urbanizované územie mesta. Tieto splaškové vody budú čistené v celomestskej ČOV. V prípade rozširovania výrobného a obytného územia bude potrebná intenzifikácia ČOV na vyšší počet E.O. Prípadné väčšie priemyselné podniky by mali budovať špecializované čistiarne odpadových vôd na likvidáciu priemyselných odpadových vôd. Nevyužívané ČOV by sa mali zlikvidovať a územie rekultivovať.

Sekundárne sa navrhuje výstavba splaškovej kanalizácie aj v uzloch lazničkeho osídlenia, najmä tých, ktoré sú pokryté existujúcim alebo navrhovaným verejným vodovodom. Osídlenia nachádzajúce sa v údolniciach jednotlivých prítokov Krupinice sa odkanalizujú do nich, s prečistením odpadových vôd v malých domových čistiarnach odpadových vôd. S malými ČOV sa počíta v lokalitách Nová hora (2x), Ficberg, Stará hora, Vlčok, Papuľka, Benčatov dvor, Červená hora, Líška (2x), Kňazova hora, Kopanice, Briac (2x), Starý háj, nad vodnou nádržou Bebrava. Odkanalizovanie odľahlejšieho lazničkeho osídlenia, kde nie je budovanie splaškovej kanalizácie uskutočniteľné, sa navrhuje riešiť individuálne do vodotesných zberných žump, obsah ktorých sa bude vyvážať na zneškodnenie do ČOV. Toto riešenie je možné aj v ďalších častiach mesta bez kanalizácie, ale len do vybudovania splaškovej kanalizácie.

Stoková sieť bude z potrubí PVC DN 300 mm. V navrhovaných koridoroch miestnych komunikácií bude kanalizačné potrubie umiestnené pod vozovkou. Kanalizačné prípojky budú z PVC, jednoduché (DN 150) alebo združené (DN 200), realizované pripojením cez odbočku 300/150(200). Pripojenie nehnuteľností bude cez revíznú šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve. Takmer celá navrhovaná stoková sieť bude riešená gravitačne. Gravitačná kanalizácia bude navrhnutá na minimálne a maximálne prietoky splaškových odpadových vôd z pripojených nehnuteľností. Výtlačné potrubie s čerpacou stanicou je potrebné vybudovať len pre odkanalizovanie rozvojových plôch č. 18, 19 a príslušného výrobného areálu, vzhľadom k polohe poniže čistiarne odpadových vôd.

Technické riešenie odkanalizovania bude predmetom podrobnej projektovej dokumentácie. Približné trasovanie jednotlivých stôk je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“.

Ochranné pásmo kanalizácie je podľa zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany. V ochrannom pásme je možná stavebná činnosť len so súhlasom prevádzkovateľa kanalizácie.

Riešenie odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových plôch musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a Nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Odvádzanie dažďových vôd

Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch akumuláciou do zberných nádrží a následne využívať na závlahu pozemkov, resp. kontrolované vypúšťať do recipientu. Voda zadržaná v území prispieje k zachovaniu retenčnej schopnosti územia a tým aj k potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie.

Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje riešiť vybudovaním sústavy otvorených, prípadne uzavretých rigolov na odvod dažďovej vody pozdĺž komunikácií, s riešením vsakovania do podlažia prostredníctvom vsakovacích jám. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavných a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatravnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku zo zastavaného územia a z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, vrátane parkovísk a odstavných plôch, budú tieto vody prečistené zachytením plávajúcich látok, resp. osadením lapačov na zachytávanie ropných látok. Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

2.12.3 Energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

Nadradené elektroenergetické sústavy a rozvody VN

Ako napájací bod pre mesto Krupina slúži prevodová transformačná stanica 110/22 kV, vystrojená dvomi transformátorovými jednotkami 25 a 40 MVA, s celkovým inštalovaným výkonom 65 MVA. Je napojená 110 kV vzdušnou linkou č. 7506 Krupina – Banská Štiavnica a 110 kV vzdušnou linkou č. 7885 Krupina – Žiar nad Hronom.

Z transformačnej stanice 110/22 kV vyúsťujú 22 kV vzdušné linky č. 302, 330, 321, 325, 473, 451, 452 a 22 kV káblové napájače pre ZTS a spínaciu stanicu. Z 22 kV spínacej stanice, situovanej v objekte SSE, vyúsťujú 22 kV káblové napájače pre murované

transformačné stanice 22/0,4 kV v centrálnej časti mesta a vzdušný napájač č. 453, ktorý slúži spolu s okružným vedením č. 302 a 473 pre zásobovanie elektrickou energiou v okrajových častiach mesta.

Pre zásobovanie mesta elektrickou energiou sú vybudované transformačné stanice 22/0,4 kV. V centrálnej časti sú murované, v okrajových častiach prevažne stožiarové. Napájanie murovaných transformačných staníc je riešené káblovými vedeniami VN, ktoré sú riešené ako okružná sieť s napájaním z dvoch strán. Napájanie stožiarových transformačných staníc je riešené vzdušnými prípojkami VN.

Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám. Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie však existujúce trafostanice nebudú pri ich súčasnom výkone postačovať.

Pre zásobovanie nových rozvojových plôch č. 1, 2, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 17, 18, 20, 21, 22, 27, 41, 42, 44, 47 je potrebné vybudovanie nových distribučných trafostaníc podľa údajov uvedených v nasledujúcej tabuľke. Budovať by sa mali objekty kompaktného blokového vyhotovenia (kioskové transformačné stanice). Navrhované distribučné transformačné stanice budú pripojené navrhovanými zemnými káblami VN 22 kV na nadradenú elektroenergetickú sústavu. Spolu sa navrhuje 17 nových transformačných staníc vo variante B, vo variante A sa neuvažuje s transformačnou stanicou TS-S pre rozvojovú plochu č. 22, ktorá je tiež zahrnutá len vo variante B. Navrhované transformačné stanice sú vyznačené v grafickej časti. V rozvojových plochách určených pre výrobné funkcie boli transformačné stanice navrhnuté len orientačne. Presná poloha, počet a výkony transformačných staníc budú prispôbené prevádzkovým nárokom, členeniu na výrobné areály a kapacitným požiadavkám, ktoré v tejto fáze nie sú známe.

Tab.: Prehľad navrhovaných transformačných staníc

Označenie navrh. TS	Umiestnenie (č. príslušnej rozvojovej plochy)	Požadovaný výkon (kVA)
TS-A	1	250
TS-B	5	630
TS-C	6	2x630
TS-D	20	250
TS-E	20	250
TS-F	šport. areál	160
TS-G	10	630
TS-H	11	400
TS-I	18	2x630
TS-J	18	2x630
TS-K	41 (Kňazova hora)	250
TS-L	42 (Kopanice)	250
TS-M	44 (Kopanice)	250
TS-N	47 (Briáč)	160
TS-O	9	250
TS-P	27 (Nad VN Bebrava)	250
TS-R	17	160
TS-S (len var. B)	22	630

Ostatné rozvojové plochy a časti zástavby budú zásobované z existujúcich transformačných staníc, s využitím ich kapacitnej rezervy alebo zvýšením inštalovaného výkonu transformátora.

Existujúce koridory vonkajších nadzemných elektrických vedení VN 22 kV kolidujú s navrhovanou zástavbou v rozvojových plochách č. 1, 4, 5, 6, 8. Vo vyznačených úsekoch sa navrhuje ich zrušenie a nahradenie zemným káblovým vedením. Ostatné elektrické vedenia je potrebné rešpektovať, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z. z. a príslušných noriem STN.

V Lokalite Líška I. bola vybudovaná fotovoltaiická elektráreň s maximálnym výkonom 999 kW. Elektráreň pozostáva zo solárneho parku, trafostanice, riadiacej miestnosti a VN prípojky.

Výpočet energetickej bilancie

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 11 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. V navrhovanom rozšírení lazničkeho osídlenia, kde sa uvažuje s čiastočným využitím elektrickej energie pre vykurovanie, je takto vypočítaná spotreba zvýšená o 50%. Pre navrhované plochy výroby a rekreácie je predpokladaná spotreba elektrickej energie len

hrubým odhadom vychádzajúcim z prípustného rozsahu zastavaných plôch, nakoľko nie sú známe konkrétne podnikateľské zámery. Pri maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie podľa variantu A 4947 kW a podľa variantu B 5257 kW. Je bilancovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Variant	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	76 b.j.	A, B	231
2	14 b.j.	A, B	43
3	-	A, B	20
4	38 b.j.	A, B	120
5	118 b.j.	A, B	359
6	270 b.j.	A, B	822
7	-	A, B	9
8	5 b.j.	A, B	16
9	39 b.j.	A, B	117
10	112 b.j.	A, B	353
11	35 b.j.	A, B	110
12	14 b.j.	A, B	44
13	11 b.j.	A, B	35
14	4 b.j.	A, B	13
15	19 b.j.	B	62
16	16 b.j.	B	52
17	9 b.j.	A, B	30
18	-	A, B	660
19	-	A, B	33
20	-	A, B	150
21	-	B	110
22	-	B	66
23	-	A, B	0
24	-	A, B	100
25	-	A, B	60
26	-	A, B	50
27	-	A, B	170
28	-	B	20
29	-	A, B	20
30	-	A, B	10
31	21 b.j.	A, B	104
32	17 b.j.	A, B	84
33	5 b.j.	A, B	25
34	20 b.j.	A, B	100

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Variant	Požadovaný výkon Pp (kW)
35	2 b.j.	A, B	10
36	4 b.j.	A, B	20
37	10 b.j.	A, B	50
38	3 b.j.	A, B	15
39	2 b.j.	A, B	10
40	17 b.j.	A, B	84
41	19 b.j.	A, B	94
42	14 b.j.	A, B	69
43	2 b.j.	A, B	10
44	17 b.j.	A, B	84
45	10 b.j.	A, B	50
46	18 b.j.	A, B	89
47	5 b.j.	A, B	25
48	10 b.j.	A, B	50
49	4 b.j.	A, B	20
50	20 b.j.	A, B	100
51	10 b.j.	A, B	50
52	9 b.j.	A, B	45
53	4 b.j.	A, B	20
54	21 b.j.	A, B	104
55	10 b.j.	A, B	50
56	2 b.j.	A, B	10
Spolu – variant B			5257
Spolu – variant A			4947

Rozvody nízkeho napätia (NN)

Navrhované rozvody NN budú vedené v zemných káblových ryhách. Pri križovaní podzemného vedenia s komunikáciami alebo inými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťažovanie a dovolený úbytok napätia. V jednotlivých rozvojových plochách budú vedenia NN vyvedené v prípojkových istiacich a rozpojovacích skrinách, ktoré budú v pilierovom vyhotovení a budú z nich vedené jednotlivé prípojky NN pre navrhovanú zástavbu.

Verejné osvetlenie

Všetky ulice a sídlisková zástavba jadrovej časti mesta sú pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Systém verejného osvetlenia by sa mal postupne rekonštruovať s dôrazom na zníženie energetickej náročnosti. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových plochách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami

NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Na vonkajších rozvodoch budú umiestnené kužeľové stožiare verejného osvetlenia, s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

Zásobovanie plynom

Stav zásobovania plynom

Mesto Krupina je zásobované zemným plynom z vysokotlakového plynovodu Sebechleby – Krupina PN 63 DN150, prostredníctvom vysokotlakových prípojok Krupina Juh PN 63 DN 100, Krupina Sever PN 63 DN 80. Vysokotlakové prípojky sú ukončené v regulačných staniciach RS na Kalinčiakovej ul. s výkonom 3 000 m³/h a RS na Priemyselnej ul. s výkonom 5000 m³/h, ktorá sa využíva najmä pre potreby priemyselného parku.

Plynovodom je pokrytá len súvisle urbanizovaná časť mesta, kde je vybudovaný strednotlakový rozvod plynu. Strednotlaková distribučná sieť je prevádzkovaná o pretlaku PN 300 kPa. Je budovaná z rúr materiálu oceľ a PE.

Výpočet spotreby plynu

Spotreba plynu je pre rozvojové plochy s obytnou funkciou (kategória domácnosť) vypočítaná nasledovne:

- hodinová spotreba zemného plynu $Q_H = (N_{IBV} \times HQ_{IBV})$
- ročná spotreba zemného plynu $Q_R = (N_{IBV} \times RQ_{IBV})$

(N_{IBV} = počet odberateľov v kategórii domácnosť – IBV, HQ_{IBV} = max. hodinový odber pre IBV, RQ_{IBV} = max. ročný odber pre IBV).

Spotreba zemného plynu bola vypočítaná podľa Technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 2. $HQ_{IBV} = 1,4$ m³/hod, $RQ_{IBV} = 2\,425$ m³/rok.

Pre navrhované plochy výroby a občianskej vybavenosti je predpokladaná spotreba zemného plynu len odhadovaná na základe prípustného rozsahu zastavaných plôch a bez zahrnutia prípadnej spotreby na technologické účely. Takto vypočítaný celkový prírastok ročnej spotreby zemného plynu je 1 737,8 m³/hod pre variant A a 1 866,8 m³/hod pre variant B. V rozvojových plochách pre funkcie rekreácie a športu sa s napojením na systém zásobovania zemným plynom neuvažuje.

Uskutočnenie investičných opatrení na zníženie energetickej spotreby pri výrobe tepla a zvyšujúci sa podiel alternatívnych palív zníži prírastok spotreby zemného plynu oproti

výpočtu na základe kapacít rozvojových plôch. Predpokladaný prírastok spotreby zemného plynu preto bude predstavovať len 60 – 80% z vypočítaného maximálnemu prírastku.

Tab.: Rekapitulácia prírastku spotreby zemného plynu

Číslo rozvoj. plochy	Kapacita	Variant	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m ³ /hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m ³ /rok)
1	76 b.j.	A, B	106,4	184300
2	14 b.j.	A, B	19,4	33950
3	-	A, B	20	34640
4	38 b.j.	A, B	53,2	92150
5	118 b.j.	A, B	165,2	286150
6	270 b.j.	A, B	378	654750
7	-	A, B	10	17320
8	5 b.j.	A, B	7	12125
9	39 b.j.	A, B	54,6	94575
10	112 b.j.	A, B	156,8	271600
11	35 b.j.	A, B	49	84875
12	14 b.j.	A, B	19,6	33950
13	11 b.j.	A, B	15,4	26675
14	4 b.j.	A, B	5,6	9700
15	19 b.j.	B	26,6	46075
16	16 b.j.	B	22,4	38800
17	9 b.j.	A, B	12,6	21825
18	-	A, B	300	519600
19	-	A, B	15	25980
20	-	A, B	70	121240
21	-	B	50	86600
22	-	B	30	51960
Severná časť exist. ZÚ	cca 200 b.j.	A, B	280	485000
Spolu – variant B			1866,8	3233840
Spolu – variant A			1737,8	3010405

Návrh riešenia zásobovania plynom

S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu teplej úžitkovej vody a varenie sa uvažuje v nových rozvojových plochách s obytnou funkciou (vrátane občianskej vybavenosti) v súvisle urbanizovanom území, t.j. v rozvojových plochách č. 1 – 17. Okrem toho sa navrhuje doplynofikovanie severnej časti existujúceho obytného územia s cca 200 b.j., ktorá dosiaľ nebola pokrytá rozvodmi plynu. Na plynovod budú napojené aj navrhované rozšírenia výrobného územia, s výnimkou vzdialenejších rozvojových plôch č. 19 a 22.

Priestor lazničkeho osídlenia ostáva naďalej bez plynofikácie, z dôvodu nízkej koncentrácie zástavby a neúmerných investičných nákladov na výstavbu plynovodov.

Plynofikovanie nových rozvojových plôch navrhujeme uskutočňovať predĺžením, alebo vysadením nových odbočiek plynovodov. Potrubia navrhovaného strednotlakového plynovodu budú vedené v zelených plochách pri komunikáciách, prípadne v plochách komunikácií, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami. Približné trasovanie navrhovaných strednotlakových plynovodov je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“.

Jednotlivé stavby sa pripoja na verejný plynovod samostatnými prípojkami, ktorých dimenzie sa navrhnú v podrobnejšej projektovej dokumentácii, v súlade s platnými normami STN. Skrinky s meračmi spotreby plynu budú osadené v oplotení každého odberateľa.

Vzhľadom k rozsahu rozvojových zámerov sa nepredpokladá, že nárast odberu plynu vyvolaný vznikom nových odberateľov v nových rozvojových plochách si vyžiada následné investície do existujúcich plynovodov alebo regulačných staníc a ich prepravného výkonu. Nenavrhujú sa ani žiadne zásahy do existujúcej infraštruktúry zásobovania plynom.

Pri realizácii výstavby sa vyžaduje dodržiavanie ochranných a bezpečnostných pásiem plynárenských zariadení, v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. Ochranné a bezpečnostné pásma plynovodu sú vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia.

Zásobovanie teplom

Najväčší tepelný zdroj v meste s inštalovaným výkonom 20 MW prevádzkuje spol. WAY INDUSTRIES, a.s. Tento zdroj do roku 2000 zásoboval teplom mesto Krupina. V súčasnosti sa tu vyrába teplo len pre vlastnú spotrebu spoločnosti a z inštalovaného výkonu je využívaných iba 6 – 8 MW.

Súvisle urbanizovaná časť mesta Krupina má vybudovaný systém centralizovaného zásobovania teplom. Z centralizovaného systému je teplom zásobovaná sídlisková zástavba a zariadenia občianskej vybavenosti. Výrobu a dodávku tepla zabezpečuje STEFE THS, s.r.o. v troch plynových kotolniach s celkovým inštalovaným výkonom 10,9 MW. Ide o blokové kotolne na Školskej ul. a Malinovského ul.

Tepelný okruh PK-1 zásobuje teplom 4 bytové domy na Školskej ul. Plynová kotolňa bola rekonštruovaná v rokoch 1996-97. Sú v nej inštalované 3 kotle na zemný plyn, každý s výkonom 209 kW. Tepelný okruh PK-2 zásobuje teplom 2 bytové domy na Školskej ul. a na ul. M.R. Štefánika. V plynovej kotolni sú inštalované 3 kotle na zemný plyn, každý s výkonom 157 kW. Tepelný okruh PK-3 je najväčší tepelný systém v meste. Skladá sa z plynovej kotolne, teplovodných primárnych systémov, odovzdávacích staníc tepla,

sekundárnych teplovodných rozvodov a objektov. Plynová kotolňa bola rekonštruovaná v roku 1999 a má celkový inštalovaný výkon 9,8 MW. Primárne rozvody tepelného okruhu majú celkovú dĺžku 1366 m. Súčasťou tepelných okruhov sú kompaktné odovzdávacie stanice tepla.

V súvisle urbanizovanom území mesta je pre zásobovanie bytových domov a zariadení občianskej vybavenosti nutné maximálne využiť systém centralizovaného zásobovania teplom. Teplovodné rozvody je potrebné rekonštruovať a prevádzku systému optimalizovať tak, aby sa minimalizovali straty distribuovaného tepla.

Rozptýlené lazničné osídlenie je teplom zásobované decentralizovaným spôsobom, pričom sa využívajú prevažne pevné palivá (najmä drevo), nakoľko rozvody zemného plynu tu nie sú vybudované ani navrhované. S týmto riešením sa uvažuje aj v budúcnosti. Doplnkovo sa tu počíta s využívaním elektrickej energie pri zásobovaní teplom a príprave TÚV.

Odporúčame vytvárať podmienky pre investície zamerané v rozvoji tepelného hospodárstva mesta tak, aby sa znižoval podiel tuhých a fosílnych palív v skladbe palivovej základne. V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biomasa. Využitie biomasy je vhodné najmä v lazničkom osídlení.

2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete

Mesto Krupina i jeho okrajové miestne časti pokrývajú telekomunikačné rozvody. Miestna telekomunikačná sieť je zabezpečená káblovým vedením, v okrajových častiach a na kopaniciach vzdušným vedením. Je vyvedená do digitálnej automatickej telefónnej ústredne, situovanej v budove pošty.

Miestna telekomunikačná sieť bude rozšírená na základe návrhu rozšírenia zastavaného územia o nové rozvojové lokality. Uvažuje sa so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku. Ďalšie telefónne stanice budú zriaďované pre potreby prevádzok výroby, občianskej vybavenosti a rekreácie.

Potreba TS bola na základe uvažovaného nárastu počtu obyvateľov a nebytových prevádzok určená pre stav i návrh (podľa variantov). Je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Rekapitulácia potreby telefónnych staníc (TS)

Číslo rozvoj. plochy	Súčasná potreba TS	Návrh. potreba TS – variant A	Návrh. potreba TS – variant B
Trvale obývané byty	2627	3430	3465
Občianska vybavenosť	250	300	305
Výroba	100	120	130
Rekreácia	10	13	14
Spolu		3863	3914

Telekomunikačné káble budú uložené pozdĺž cestných komunikácií, spolu s ďalšími inžinierskymi sieťami, optimálne súčasne s pokládkou elektrických vedení. Napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí územného konania pre výstavbu danej rozvojovej plochy. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov jednotlivých poskytovateľov telekomunikačných služieb. Vzhľadom k rýchlemu technologickému pokroku v tejto oblasti, najmä bezdrôtovej technológii, nie je účelné technické riešenie podrobne špecifikovať. Výhodné je komplexné riešenie, v rámci ktorého sa pre každý dom zabezpečí telefónna linka, fax, káblová televízia, rýchly internet, prípadne aj bezpečnostné služby, kamerové systémy a ďalšie inteligentné systémy.

Územie je vyhovujúco pokryté signálom mobilných operátorov, s výnimkou niektorých vzdialenejších lazov. V riešenom území je niekoľko telekomunikačných vysielateľov – v lokalitách Pijavice, Stávka. Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov. Optické siete prevádzkujú spoločnosti Telekom, Slovanet a Detronix. Verejná voľná wifi zóna je dostupná pred Mestským úradom na Svätotrojičnom námestí. Prípadné nové vysielacie telekomunikačné zariadenia (s výnimkou WiFi vysielateľov) by sa nemali umiestňovať v zastavanom území ani v jeho blízkosti.

V meste funguje miestny rozhlas. Po rekonštrukcii bol dobudovaný formou bezdrôtového systému.

Pre príjem televízneho vysielania je okrem pokrytia terestriálnym vysielaním v súvisle urbanizovanom území mesta vybudovaná káblová televízia.

Pri výstavbe je nutné zohľadniť a rešpektovať existujúce telekomunikačné vedenia, zariadenia a objekty verejnej telekomunikačnej siete s ohľadom na ich ochranné pásma v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany

Kolektívna ochrana obyvateľov v meste Krupina je riešená v zmysle zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov prostredníctvom jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne (JÚBS). Na tieto účely sú využívané suterénne priestory bytových domov a pivničné priestory rodinných domov. Úkryty sú evidované na základných listoch JÚBS a sú rozdelené do dvoch okruhov: JÚBS – Krupina mesto a JÚBS – Krupina lazy. Na území mesta sa nachádza jeden plynottesný úkryt, ktorý slúži na ukrytie zamestnancov pošty.

Individuálna ochrana obyvateľov v meste Krupina je riešená v zmysle zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov prostredníctvom prostriedkov individuálnej ochrany (detské ochranné vaky, detské ochranné masky DM-1, ochranné rúška, ochranné masky CM-3 + malý ochranný filter). Sklad prostriedkov individuálnej ochrany sa nachádza na Svätotrojičnom nám. č. 5.

Z hľadiska možných rizík vzniku mimoriadnych udalostí sú relevantné len nebezpečenstvo záplav na vodnom toku Krupinica, havária vodnej nádrže, lokálne zosuv pôdy, riziko úniku nebezpečných látok pri cestnej preprave (vzhľadom k sústavnému nárastu intenzít kamiónovej dopravy na ceste I/66).

Ochranné stavby je v zmysle § 4 ods. 4 vyhlášky č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov potrebné budovať:

- v budovách zabezpečujúcich ukrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti
- v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch, všetkých typoch škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich ukrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre zamestnancov a osoby prevzaté do starostlivosti,
- v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti
- v budovách štátnych orgánov, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti

V bytových budovách, polyfunkčných budovách, administratívnych budovách a objektoch občianskeho vybavenia je potrebné vybudovať ochranné stavby ako dvojúčelové plynottesné úkryty s prioritou mierového využitia pri nutnosti zachovať ich ochrannú funkciu a jednoduché úkryty budované svojpomocne pre kapacitu do 50 ukrývaných osôb. V existujúcej a navrhovanej zástavbe rodinných domov, ktorá predstavuje väčšinu navrhovaných rozvojových plôch, sa predpokladá výstavba jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne v pivničných priestoroch rodinných

domov. Technické podmienky a požiadavky na ochranné stavby určuje príloha č. 1 uvedenej vyhlášky.

Ukrytie obyvateľov sa bude zabezpečovať podľa plánu ukrytia mesta na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo v čase vojny a vojnového stavu.

Riešenie záujmov civilnej ochrany musí byť v súlade s ďalšími vyhláškami, vyplývajúcimi zo zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov:

- Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov

2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Znečistenie ovzdušia

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Krupina ani riešené územie medzi zaťažené oblasti. V krajine sú priaznivé podmienky pre rozptyl znečisťujúcich látok, z tohto dôvodu možno územie zaradiť ku stredne až málo zraniteľným. Riešené územie nepatrí do žiadnej vymedzenej oblasti riadenia kvality ovzdušia, preto tu nepracuje ani žiadna automatická monitorovacia stanica.

Ovzdušie mesta znečisťujú najmä exhaláty z priemyslu, energetiky, výstavby a vykurovania. Najvýraznejším zdrojom znečistenia ovzdušia v meste je cestná doprava, ktorá sa najvýznamnejšou mierou podieľa aj na zaťažení zastavaného územia mesta hlukom, vibráciami a prašnosťou ako líniový zdroj znečistenia. Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok došlo v posledných dvoch dekádach k poklesu. Dôvodom tohto vývoja bol útlm priemyslu a pokračujúca plynofikácia energetických stacionárnych zdrojov v meste. V posledných rokoch, po rozširovaní priemyselnej výroby v meste, dochádza k opätovnému rastu emisií. Z priemyselných zdrojov znečistenia medzi

najvýznamnejšie patria WAY INDUSTRIES a.s. (lakovňa, kotolňa), plynové hospodárstvo LIND MOBLER SLOVAKIA s.r.o., OP-TIM spol. s r.o. (kotolňa), STEFE Krupina, s.r.o. – teplárenská infraštruktúra. Okrem dopravy a priemyslu je zdrojom prašnosti prevádzka kameňolomu Hanišberg (stredný zdroj znečisťovania ovzdušia). K malým zdrojom znečisťovania ovzdušia patria lokálne kúreniská, využívajúce na vykurovanie pevné palivá.

Tab.: Množstvo vyprodukovaných emisií v okrese Krupina podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2011	8,309	5,980	16,246	25,028	14,727
2012	7,578	9,146	20,954	28,363	23,156
2013	6,031	7,476	19,018	23,301	21,483
2014	4,277	16,582	25,610	26,801	37,773
2015	6,221	22,387	33,904	30,267	54,504

Zdroj: NEIS

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Riešené územie sa nachádza v pramennej oblasti, z tohto dôvodu je predpokladané znečistenie povrchových vôd od prameňa po súvislejšie osídlenie minimálne. S narastajúcou intenzitou osídlenia sa však kvalita vody zhoršuje. Kvalita vody v tokoch je závislá najmä od zaťaženia tokov vypúšťanými odpadovými vodami z mestskej kanalizácie a z rodinných domov a hospodárstiev v častiach bez kanalizácie. Po dobudovaní celomestskej čistiarne odpadových vôd sa kvalita vody v Krupinici zlepšila. Vypúšťanie nečistených splaškových odpadových vôd spôsobovalo výrazné znečistenie toku Krupinica. Podľa dostupných údajov (pred dobudovaním ČOV) mala voda v Krupinici pod Krupinou IV. triedu čistoty vody v ukazovateli kyslíkového režimu, V. triedu čistoty v obsahu dusíkatých látok a fosforu a tiež vysoké mikrobiálne znečistenie.

Znečistenie drobných vodných tokov v území nebolo zisťované. Analýzy kvality povrchových vôd sa vykonávajú iba na veľkých vodných tokoch a vodných nádržiach s objemom nad 1 mil. m³. Znečistenie povrchových vôd a pôd v menšej miere zapríčiňuje aj poľnohospodárska výroba – hnojenie, používanie fytochemikálií a pod.

Riešené územie nebolo Nariadením vlády SR č. 617/2004 Z.z. ustanovené zraniteľnou oblasťou podľa §34 zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

Vodná a veterná erózia

Vodná erózia lokálne postihuje strmšie svahy so sklonom nad 7°, ktoré sú využívané ako orná pôda, menej ako trvalé trávne porasty a preto sú nedostatočne chránené vegetáciou. Vodnej erózii napomáha pôdny kryt kambizemí, ktoré sú málo odolné voči eróznej degradácii. Vodná erózia sa v riešenom území prejavuje prevažne výmoľovou eróziou a hĺbkovou korytovou eróziou vodných tokov.

K veternej erózii pôd dochádza len zriedkavo na pôdach bez vegetácie. Keďže v území prevládajú stredne ťažké a ťažké pôdy, je vo všeobecnosti pôsobenie veternej erózie nevýrazné.

Svahové pohyby – zosuvy

Rozsiahlejší stabilizovaný zosuv sa nachádza v lokalite Hanišberg. Menšie územia potenciálnych zosuvov sa nachádzajú v blízkosti lokality Stará hora. V bezprostrednej blízkosti zastavaného územia mesta sa zosuvné územia nenachádzajú. V roku 2010 bol zaznamenaný zosuv pôdy menšieho rozsahu na ul. Nad Kotlom. Ďalší zosuv mimo evidencie ŠGÚ DŠ je v lokalite Barnove sady.

Radiačné zaťaženie a seizmicita

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – väčšina riešeného územia je zaradená do oblasti s nízkym radónovým rizikom; stredné radónové riziko je v údolí Krupinice a zasahuje väčšinu zastavaného územia mesta.

Podľa prílohy A.2 STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií je riešené územie zaradené do 6-7° MSK-64.

Riešenie odpadového hospodárstva

Mesto Krupina má vypracovaný program odpadového hospodárstva a schválené VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi. Zber a likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa zabezpečuje odvozom na regionálnu skládku odpadu. Pôvodná skládka tuhého komunálneho odpadu v lokalite Biely kameň bola v roku 2012 uzavretá a zrekultivovaná. V súlade s nadradenou ÚPD sa v tejto lokalite počíta s plochou č. 23 pre regionálnu skládku odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný. ŠGÚ DŠ evidoval v riešenom území tri odvezené skládky.

V meste je zavedený triedený zber odpadu pre všetky zložky a v prevádzke je aj zberný dvor a zberné suroviny. Kompostáreň na zhodnocovanie zeleného odpadu je umiestnená v družstevnom hospodárskom dvore. Kapacity zberného dvora i kompostárne vyhovujú aj v prípade plánovaného rozšírenia obytného územia. Výhľadovo sa počíta s využívaním zberného dvora aj obyvateľmi okolitých obcí. Pri bytových domoch sú umiestnené zberné kontajnery pre jednotlivé zložky odpadu.

V navrhovaných uliciach je potrebné rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu. Nakladanie s odpadmi na území mesta musí byť v súlade s § 81 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ďalej v oblasti odpadového hospodárstva odporúčame:

- rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať
- zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva mesta a kraja
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstraňovanie prípadných nelegálnych skládok a smetísk

Navrhované opatrenia starostlivosti o životné prostredie

V oblasti starostlivosti o životné prostredie sa navrhujú špecifické opatrenia, rozdelené do viacerých kategórií. Spolu s navrhovanými opatreniami na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity viaceré z nich vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov, umiestnených po vrstevniciach
- optimalizácia agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, napr. orba po vrstevnici, upraviť spôsob členenia pôdy na pôdne celky
- aplikovať extenzívne hospodárenie na enklávach ornej pôdy obkolesených lesnými porastmi
- zvýšiť podiel viacročných krmovín na úkor silážnych plodín na ornej pôde
- obmedziť použitie chemických prostriedkov v rastlinnej výrobe (herbicídy, fungicídy, morforegulátory)
- realizovať vodozádržné úpravy na drobných vodných tokoch
- rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov a podmienky ich ochrany
- rozšíriť výmeru ochranných lesov (nielen pre zachovanie biodiverzity územia a zamedzenie nadmernej exploatacie lesov, ale tiež pre elimináciu vodnej erózie)
- existujúce hospodárske lesy v navrhovaných prvkoch ÚSES (biocentrách, biokoridoroch, interakčných prvkoch) preklasifikovať na ochranné lesy
- eliminácia nepriaznivých účinkov kontaktu vodných tokov s poľnohospodárskou pôdou a zastavaným územím založením nárazníkových pásov s funkčnými brehovými porastmi, trvalými trávnymi porastmi a sprievodnou drevinovou vegetáciou

- výsadba protieróznej a pôdoochranej drevinovej vegetácie na strmších svahoch, najmä na východnom okraji zastavaného územia mesta
- stabilizácia (potenciálnych) svahových pohybov úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie
- dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva

- výsadba línií izolačnej zelene vo výrobnom území, najmä zo strany obytného územia
- výsadba pásov alebo línií izolačnej zelene na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodárskej pôdy
- revitalizácia a výsadba línií zelene (stromoradií a alejí) a vegetačných pásov pozdĺž účelových komunikácií, poľných ciest, na medziach
- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilnenie ekologickej osvetly medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia – napr. organizovanie brigád a akcií skrášľovania mesta
- pre čistenie odpadových vôd v lazničkom osídlení uvažovať s decentralizovaným spôsobom - formou malých čistiarní odpadových vôd
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- uskutočniť rekultiváciu kameňolomu po ukončení jeho prevádzky
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia
- rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia

Opatrenia na zachovanie a udržiavanie sídelnej vegetácie

- výsadba líniovej zelene na okrajoch existujúceho zastavaného územia, resp. jeho navrhovaného rozšírenia
- komplexná revitalizácia Parku A. Sládkoviča, v pôvodnom rozsahu a pôvodnej kompozícii
- zachovanie a revitalizácia plôch verejnej zelene, pri obmene výsadby druhovo vhodnými drevinami; nevhodná je výsadba cudzorodých drevín
- vytvorenie sprievodnej zelene Krupinice a jej začlenenie do systému verejnej zelene priľahlých sídlisk
- úprava zelených pásov a predzáhradiek pozdĺž komunikácií v zastavanom území mesta
- výsadba zelene z miestne pôvodných druhov drevín a zvyšovanie podielu prvkov zelene v zastavanom území mesta
- postupné nahradenie alergénnych drevín vhodnejšími druhmi v zastavanom území
- postupné nahradenie kompozične a krajinársky nevhodných drevín v zastavanom území (najmä ihličnatých drevín) okrasnými listnatými drevinami
- výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- v súvislosti s návrhom lesoparku v lokalite Teplice preklasifikovať lesné porasty lesoparku na lesy osobitného určenia

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V katastrálnom území Krupina je evidované výhradné ložisko s určeným dobývacím priestorom a ložiská nevyhradeného nerastu, ktoré je potrebné rešpektovať:

- výhradné ložisko 502 Krupina – Hanišberg – andezit, s určeným dobývacím priestorom a chráneným ložiskovým územím pre EUROVIA – Kameňolomy, s.r.o.
- ložisko nevyhradeného nerastu 4041 Krupina – Kňazova Hora (ložisko so zastavenou ťažbou)
- ložisko nevyhradeného nerastu 4042 Krupina – Sixovka – andezit (ložisko so zastavenou ťažbou)

Do riešeného územia zasahuje prieskumné územie P18/09 Krupina – Hanišberg – termálne podzemné vody, určené pre GEO Hanišberg, s.r.o., Krupina, s platnosťou do 16.7.2017.

V katastrálnom území Krupina sú evidované staré banské diela.

2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

V riešenom území si zvýšenú ochranu vyžadujú tieto plochy:

- záplavové územie, vymedzené záplavovými čiarami
- plochy navrhované na biocentrá a biokoridory
- územia ochrany prírody – CHKO Štiavnické vrchy, SKUEV0266 Skalka, SKUEV0260 / NPR Mäsiarsky bok, PR Holý vrch, PP Krupinské bralce – Štangarígeľ, PP Sixova stráň
- výhradné ložisko s určeným dobývacím priestorom
- zosuvné územia

2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch

Navrhujú sa len zábery poľnohospodárskej pôdy. Zábery lesných pozemkov sa nepredpokladajú, s výnimkou malej plochy lesného pozemku s výmerou 0,1319 ha, do ktorého zasahuje miestna komunikácia v rámci rozvojovej plochy č. 21.

Poľnohospodárska pôda má na celkovej výmere katastrálneho územia podiel 40,8%. Z hľadiska pôdných typov sa v riešenom území vyvinul v zásade len jeden typ pôd – kambizeme na vulkanických horninách, vo viacerých subpytypoch. Len na úzkej nive Krupinice sa nachádzajú fluvizeme. V zastavanom území sa vyskytujú kultizemné subtypy fluvizemí, kambizemí.

Z hľadiska zrnitosti prevládajú stredne ťažké pôdy, prachovito-hlinité až hlinité, menšie zastúpenie majú ílovito-hlinité pôdy. Väčšina pôd je stredne hlbokých podľa obsahu skeletu; podľa obsahu humusu sú to prevažne pôdy málo humózne.

Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 06 – fluvizeme typické, stredne ťažké

- 61 – kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké (lokálne kambizeme andozemné)
- 64 – kambizeme typické, na minerálne bohatých zvetralinách flyša, ťažké
- 65 – kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké
- 77 – kambizeme (typ) plytké na vulkanických horninách, stredne ťažké
- 79 – kambizeme (typ) plytké ostatných substrátoch, stredne ťažké až ľahké
- 81 – kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch 12-25° stredne ťažké až ťažké

Najkvalitnejšie pôdy v katastrálnom území Krupina sú zaradené podľa BPEJ do 3., 5., 6. a 7. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov. Podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. ide o pôdu s nasledovnými kódmi BPEJ: 0206002, 0206012, 0206015, 0256202, 0261212, 0261232, 0261242, 0261412, 0261422, 0265242, 0265442, 0271433, 0706012, 0706015, 0711002, 0757235, 0761222, 0761232, 0761242, 0761332, 0761412, 0761415, 0761432, 0764243, 0764413, 0765233, 0765402, 0861212, 0861222, 0861232, 0861235, 0861242.

Na časti poľnohospodárskej pôdy sú vybudované hydromelioračné zariadenia odvodnení i závlah.

Zhodnotenie a zdôvodnenie stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Väčšina rozvojových plôch už bola navrhovaná v doterajšom územnom pláne mesta, vrátane jeho zmien a doplnkov, nejde preto o nové zábery. To sa týka rozvojových plôch č. 1, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 30, 31, 32, 34, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 44, 46, 48, 50, 51, 52, 54, 55. Taktiež časti rozvojových plôch č. 4, 5, 6, 16 predstavujú návrhy prevzaté z doterajšej územnoplánovacej dokumentácie. Rozvojová plocha č. 2 a menšie časti rozvojových plôch č. 4, 5, 6 boli doteraz rezervované pre etapu výhľad.

Niektoré pôvodne navrhované zámery neboli prevzaté a ide v podstate o úbytok záberov poľnohospodárskej pôdy. Uvedené sa týka uzlov laznického osídlenia v lokalitách Gubáň, Okrúhla hora, Kopanice – škola, Nad Barnovými sadmi. Vypustené lokality boli nahradené vhodnejšími polohami navrhovaného rozšírenia laznického osídlenia - rozvojovými plochami menšieho rozsahu č. 33, 35, 39, 43, 45, 47, 49, 53, 56. Okrem toho pribudli návrhy rozvojových plôch č. 19, 28, 29. Výrazne bol zredukovaný aj rozsah navrhovanej zástavby v terajších rozvojových plochách č. 7, 9, 11, 15, 26.

Väčšina rozvojových plôch je situovaná mimo najkvalitnejšej pôdy v danom katastrálnom území podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. V tabuľkovom prehľade sú BPEJ týchto pôd zvýraznené podčiarknutím. Väčšina lokalít so zábermi najkvalitnejších pôd bola

prevzatá z doterajšej ÚPD. Z novonavrhovaných rozvojových plôch sú na najkvalitnejšej pôde navrhované len malé plochy v rámci rozvojových plôch č. 19, 25, 28, 47, 49 o výmere 5,0919 ha.

Podľa druhu pozemku ide zväčša o ornú pôdu a trvalé trávne porasty. Orná pôda bude zaberaná hlavne v nadväznosti na zastavané územie mesta, trvalé trávne porasty prevažujú v odľahlejších laznických lokalitách. Len marginálne pôjde o zábery záhrad a trvalých kultúr.

V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy, priamo nadväzujúce na zastavané územie, ako aj zvyškové plochy a prieluky v zastavanom území. Vo väčšej vzdialenosti od zastavaného územia boli navrhnuté rozvojové plochy v dobre dostupných polohách, najmä vo väzbe na existujúce lazy.

Rozsah navrhovaných rozvojových plôch a tomu zodpovedajúcich záberov poľnohospodárskej pôdy vyplýva z dlhodobých zámerov rozvoja mesta, záujmov rozširovania hospodárskej základne, ako aj z konkrétnych požiadaviek na revitalizáciu a rozširovanie zástavby v laznickom osídlení.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách bude oproti uvádzaným bilanciam nižší. To sa týka rozvojových plôch určených pre bývanie v rodinných domoch a osobitne laznických lokalít, kde bude podstatne nižšia intenzita zástavby. Predpokladá sa, že vynímané budú len zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Do záberov poľnohospodárskej pôdy nie je zahrnutá líniová dopravná stavba plánovaného obchvatu mesta, ktorá je v súčasnosti vo fáze projektovej prípravy. Výlučne pre účel verejnoprospešnej stavby sú rezervované rozvojové plochy č. 23, 25, 30.

Rozvojové plochy sú rozdelené do dvoch návrhových etáp výstavby podľa predpokladanej postupnosti výstavby. Do I. etapy sú zaradené najaktuálnejšie rozvojové priority. Ďalšie rozvojové plochy sú zaradené do II. etapy. Viaceré rozvojové plochy sú bez rozlíšenia etáp, resp. spadajú do oboch etáp.

Navrhované riešenie je diferencované do dvoch variantov. Vo variante B sú okrem plôch navrhovaných aj vo variante A zahrnuté aj ďalšie rozvojové plochy č. 15, 16, 21, 22, 28. Celková plocha záberov poľnohospodárskej pôdy (vrátane plôch prevzatých z doterajšej ÚPD) je vo variante B 207,5071 ha a vo variante A 193,5377 ha.

Lokality pre výstavbu s predpokladom záberov poľnohospodárskej pôdy sú zakreslené v grafickej časti vo „výkrese vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodársku pôdu a lesných pozemkoch“.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov

a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky.

Tab.: Prehľad o štruktúre poľnohospodárskej pôdy v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Číslo Lok.	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera PP				Uživ. PP	Vybud. hydrom zariad.	Čas. etapa realiz	Iná inform.
				spolu v ha	Z toho Skupina BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚ				
1	Krupina	bývanie	9,2890	8,5470	0261432/7.		7,1130	FO	-	I.	schvál.
2	Krupina	bývanie	2,5530	2,5530	0261432/7.		-	FO	-	II.	
3	Krupina	obč. vyb.	1,0490	1,0490	0261432/7.		1,0490	FO	-	I.	
4	Krupina	bývanie	4,7950	4,1335	0261432/7.		4,1335	FO	-	I.	schvál. - časť
5	Krupina	bývanie	15,3780	12,9005	0261432/7. 0261242/7.	2,6890	-	FO	závlahy	I.	schvál. - časť
6	Krupina	bývanie	27,0490	24,5805	0261432/7. 0279465/8.		1,0340	FO	-	I.+II.	schvál. - časť
7	Krupina	obč. vyb.	0,7430	0,6445	0281683/9. 0271433/6. 0206015/3.		0,6445	FO	-	I.	schvál.
8	Krupina	bývanie	0,9834	0,9834	0206015/3.		0,9834	FO	-	I.	schvál.
9	Krupina	bývanie	7,9320	5,3830	0271433/6. 0281683/9. 0764413/7.	0,5937 0,0620	1,2520	FO	odvodn	II.	schvál.
10	Krupina	bývanie	17,4610	14,9980	0261432/7. 0279462/8. 0261212/7. 0281682/9.		14,998	FO	-	I.+II.	schvál.
11	Krupina	bývanie	5,4410	5,2560	0279462/8. 0261432/7. 0281682/9. 0781685/9.		5,2560	FO	-	II.	schvál.
12	Krupina	bývanie	3,6230	3,3907	0781685/9. 0281682/9.		-	FO	-	II.	schvál.
13	Krupina	bývanie	1,8720	1,7448	0261432/7. 0281682/9.	0,2457	1,7448	FO	-	II.	schvál.
14	Krupina	bývanie	0,7231	0,5319	0281683/9. 0261432/7.	0,2860	0,5319	FO	-	I.	
15	Krupina	bývanie	3,8210	3,8210	0261432/7.		-	FO	-	I.	schvál. var. B
16	Krupina	bývanie	2,5270	2,5270	0261432/7.		-	FO	-	II.	schvál. - časť var. B
17	Krupina	bývanie	2,4430	2,4430	0261442/7. 0281685/9.	2,2910 0,1520	-	FO	-	II.	-
18	Krupina	výroba	18,9510	18,2430	0206015/3.		-	FO	odvodn	I.	schvál.
19	Krupina	výroba	0,9572	0,9572	0206015/3.		-	FO	-	I.	
20	Krupina	výroba	4,3730	2,3010	0206015/3.		0,8760	FO	-	I.	schvál.
21	Krupina	výroba	3,2130	3,0390	0206015/3.		-	FO	-	II.	schvál. var. B
22	Krupina	výroba	1,6310	1,6310	0206015/3.		-	FO	-	II.	schvál. var. B

Číslo	Katastr.	Funkčné	Výmera	Predpokladaná výmera PP				Uživ.	Vybud.	Čas.	Iná
Lok.	územie	využitie	lokality	spolu	Z toho			PP	hydrom	etapa	inform.
			v ha	v ha	Skupina BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚ		zariad.	realiz	
23	Krupina	sklád.	3,3130	1,2733	0261432/7.		-	FO	-	II.	schvál. VPS
24	Krupina	rekreácia	2,1090	2,0710	0271433/6. 0281683/9.		2,0710	FO	-	I.	schvál.
25	Krupina	šport	0,8165	0,8165	0206015/3.		0,8165	FO	-	I.	VPS
26	Krupina	rekreácia	3,6150	3,6150	0764433/7. 0781673/9. 0779462/8.	3,0206 0,4122 0,1822		FO	-	I.	schvál.
27	Krupina	rekreácia	5,0110	5,0110	0261242/7. 0261412/7.	2,8750 2,1360		FO	-	I.	schvál.
28	Krupina	rekreácia	2,2050	2,2050	0206015/3. 0261432/7.	0,2461		FO	-	I.	var. B
29	Krupina	rekreácia	1,0920	1,0920	0781682/9.	1,0920		FO	-	I.	
30	Krupina	cintorín	2,0390	1,8280	0261242/7.		1,8280	FO	odvodn	I.	schvál. VPS
31	Krupina	lazy	4,9810	4,8620	0279462/8. 0281682/9. 0781682/9. 0781882/9.			FO	-	I.+II.	schvál.
32	Krupina	lazy	5,8560	4,9132	0779465/9. 0781682/9.			FO	odvodn	I.+II.	schvál.
33	Krupina	lazy	0,7235	0,7235	0781885/9. 0781682/9.	0,1187		FO	-	I.+II.	
34	Krupina	lazy	4,3150	4,0300	0781682/9. 0765402/6. 0764243/6.			FO	-	I.+II.	schvál.
35	Krupina	lazy	0,5604	0,5604	0761445/7.	0,5604		FO	-	I.+II.	
36	Krupina	lazy	1,9580	1,9210	0761442/7. 0781882/9.	0,2220		FO	-	I.+II.	schvál.
37	Krupina	lazy	2,7340	2,6507	0761442/7. 0781682/9.			FO	-	I.+II.	schvál.
38	Krupina	lazy	1,3860	0,8955	0761442/7.			FO	-	I.+II.	schvál.
39	Krupina	lazy	0,6866	0,6542	0779462/8.			FO	-	I.+II.	
40	Krupina	lazy	3,1690	3,0960	0281683/9. 0779465/9. 0781685/9.			FO	-	I.+II.	schvál.
41	Krupina	lazy	4,6190	4,5540	0779465/9. 0781685/9. 0781683/9. 0781883/9. 0281683/9.			FO	-	I.+II.	schvál.
42	Krupina	lazy	3,2590	3,0874	0781673/9. 0764433/7.			FO	-	I.+II.	schvál.
43	Krupina	lazy	0,2985	0,2985	0764433/7.	0,2985		FO	-	I.+II.	
44	Krupina	lazy	6,7920	6,4517	0764433/7. 0761432/6.			FO	-	I.+II.	schvál.
45	Krupina	lazy	1,3860	1,3190	0764433/7. 0779462/8.	0,0974		FO	-	I.+II.	
46	Krupina	lazy	3,8060	3,6010	0779462/8. 0781672/9.	1,0982		FO	-	I.+II.	schvál.
47	Krupina	lazy	1,0070	1,0070	0261212/7. 0781682/9.	0,4819 0,4123		FO	-	I.+II.	

Číslo Lok.	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera PP			Uživ. PP	Vybud. hydrom zariad.	Čas. etapa realiz	Iná inform.
				spolu v ha	Z toho Skupina BPEJ	výmera ha				
					0281672/9.	0,1128				
48	Krupina	lazy	1,6090	1,5970	0281882/9. 0261422/7. 0261212/7.		FO	-	I.+II.	schvál.
49	Krupina	lazy	1,2080	1,2080	0261422/7. 0279462/8.	0,8774 0,3306	FO	-	I.+II.	
50	Krupina	lazy	4,5270	4,4393	0781682/9. 0279462/8. 0261422/7. 0281682/9.		FO	-	I.+II.	schvál.
51	Krupina	lazy	6,9010	6,8577	0261412/7. 0279262/8. 0277462/8. 0261212/7. 0281682/9.		FO	-	I.+II.	schvál.
52	Krupina	lazy	1,8560	1,8560	0777462/8. 0781682/9. 0781882/9.	0,7904 0,9295 0,1361	FO	-	I.+II.	schvál.
53	Krupina	lazy	0,7058	0,7058	0779462/8.	0,7058	FO	-	I.+II.	
54	Krupina	lazy	4,7020	3,8010	0877462/8. 0861242/6.		FO	-	I.+II.	schvál.
55	Krupina	lazy	2,4780	2,4620	0861242/6. 0877462/8.	2,3020 0,1600	FO	-	I.+II.	schvál.
56	Krupina	lazy	0,3854	0,3854	0961422/7.	0,3854	FO	-	I.+II.	
Spolu var.B				207,507 1						
Spolu var.A				193,537 7						

Vysvetlivky: VPS = verejnoprošpešná stavba, ZÚ = zastavané územie, schvál. = schválené v doterajšej ÚPD

2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie neprináša žiadne zámery, ktoré by zhoršovali životné prostredie, či poškodzovali prírodu a krajinu. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov, definujeme v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia.

V oblasti investícií do technickej infraštruktúry jednoznačne prispeje návrh dobudovania splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd k zlepšeniu kvality životného prostredia, ako aj k udržaniu a zlepšeniu kvality vôd. To sa týka najmä okrajových častí

súvisle urbanizovaného územia a uzlov laznického osídlenia. Návrh napojenia nových rozvojových plôch v súvisle urbanizovanom území na verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, plynovod prispeje k vysokému komfortu bývania a udržaniu kvality ovzdušia. V oblasti dopravy bude mať významný pozitívny vplyv na životné prostredie v meste a na zdravie obyvateľstva odklonenie tranzitnej dopravy mimo zastavaného územia mesta. Výstavba preložky a v budúcnosti aj rýchlostnej cesty však bude mať niektoré negatívne vplyvy na krajinu a prírodné prvky. Na ich elimináciu sú navrhované špecifické opatrenia (napr. výstavba ekologických premostení na križovaní s biokoridormi).

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť primárne v stanovení presných regulatívov pre rôzne druhy výrobných aktivít v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V obytnom území a v kontakte s ním sú povolené len podnikateľské prevádzky bez negatívnych a rušivých vplyvov. Stanovené sú aj maximálne prípustné kapacity chovu hospodárskych zvierat v obytnom území. Tým sa preventívne zabezpečí ochrana pred hlukovou záťažou, znečistením ovzdušia emisiami a zápachom. Navrhované riešenie síce počíta s rozširovaním výrobného územia, ale v dostatočnej vzdialenosti od obytného i rekreačného územia.

Z hľadiska vplyvov na krajinu je v navrhovanom riešení posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby. Ďalšie pozitívne environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia vyplývajú z priemetu konkrétnych opatrení krajinnoekologického plánu a návrhu prvkov ÚSES.

Pozitívny vplyv na vodné pomery budú mať navrhované vodozádržné opatrenia, ako aj špecifické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny. Viaceré z týchto opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana a doplnenie funkčných brehových porastov a sprievodnej vegetácie tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny – založenie vsakovacích vegetačných pásov, vodozádržné opatrenia na vodných tokoch, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, renaturalizácia mokradí, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest a na rozčlenenie veľkých honov poľnohospodárskej pôdy. Ďalšie opatrenia v zmysle uvedenej stratégie sú navrhované v sídelnom prostredí, v rámci opatrení na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov, s ohľadom na odvrátenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy. Ide o výber relevantných adaptačných opatrení stratégie, z kategórií opatrení voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav, opatrení voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc, opatrení voči častejšiemu výskytu sucha, opatrení voči častejšiemu výskytu zrážok.

Vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia sú podrobne opísané v správe o hodnotení strategického dokumentu.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie počíta s dostatočnými kapacitami rozvojových plôch, čo mestu umožní flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie.

V prípade naplnenia predpokladov mierneho prírastku obyvateľov mesta dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov v mladšom produktívnom veku. Zvýšenie počtu obyvateľov tiež rozšíri trhovú potenciál pre etablovanie nových prevádzok služieb a obchodu. Tieto skutočnosti budú mať pozitívny dopad na celkovú vitalitu mesta a prispedia k diverzifikácii jeho hospodárskej základne. Predpokladaný nárast miestnej populácie však bude mierny a postupný. Vo vyváženej miere sa počíta s revitalizáciou laznického osídlenia, so zreteľom na zachovanie tradičných foriem života a hospodárenia na lazoch. Pozitívne ekonomické dôsledky pre hospodársku základňu mesta a sociálne dôsledky na obyvateľstvo bude mať vytvorenie väčšieho počtu pracovných príležitostí vo výrobných podnikoch i v službách.

Predpokladajú sa pozitívne sociálne dopady návrhov revitalizácie verejných priestranstiev, rozšírenia možností pre šport a rekreáciu, vrátane navrhovaného lesoparku. Kultivované verejné priestranstvá by mali podporovať sociálne kontakty a posilniť súdržnosť miestnej komunity.

Územno-technické dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhovaná výstavba v nových rozvojových plochách si vyžiada nároky na vybudovanie príslušnej technickej infraštruktúry – vodovodu pre zásobovanie pitnou vodou, splaškovej kanalizácie, strednotlakových rozvodov plynu, preložiek vonkajších elektrických vedení, budovanie transformačných staníc, primárnych a sekundárnych elektrických rozvodov, telekomunikačných rozvodov. V oblasti dopravnej infraštruktúry je nevyhnutné rozšíriť a rekonštruovať miestne komunikácie, dobudovať chodníky pre chodcov. Pre zabezpečenie dopravného prístupu do nových rozvojových plôch je potrebné vybudovanie nových miestnych obslužných komunikácií a upokojených komunikácií.

Pri projektovaní stavieb je nutné zohľadňovať všeobecné technické požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v zmysle § 56 – 58 vyhlášky č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

3. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – ZÁVÄZNÁ ČASŤ

Záväzná časť obsahuje:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch
- zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia
- zásady a regulatívy zachovania kultúrneho historických hodnôt
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability
- vymedzenie zastavaného územia
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- zoznam verejnoprospešných stavieb a vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny
- určenie, na ktoré časti územia je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny
- schému záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Z grafickej časti je súčasťou záväznej časti „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“, t.j. výkresy č. 2 a 3.

3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch

Zásady organizácie územia z hľadiska priestorového usporiadania

Z hľadiska priestorového usporiadania sú záväzné nasledovné zásady:

- 1) rešpektovať geomorfologické pomery a prírodné limity (vodné toky, lesné porasty) ako podmieňujúce faktory kompozície urbanistickej štruktúry

- 2) lokalizáciou novej výstavby rozvinúť pôsobenie hlavnej (severo-južnej) kompozičnej osi
- 3) pri stavebnom rozvoji zachovať a ďalej podporiť kompaktný pôdorys súvisle urbanizovaného územia mesta
- 4) vylúčiť novú zástavbu na celom východnom okraji mesta za účelom zachovania dominantného priestorového pôsobenia veže Vartovka (s výnimkou existujúcej zástavby a navrhovaných rozvojových plôch č. 10, 11, 12, 13, 45, 46, 47)
- 5) prirodzene nadviazať na existujúci systém uličnej siete a navrhovanú uličnú sieť podľa možností zokruhovať a prepojiť s existujúcou uličnou sieťou
- 6) rešpektovať vidiecky charakter zástavby v časti východne od Krupinice a v lazníckom osídlení, najmä jej výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov
- 7) v lazníckom osídlení aplikovať len sedlové strechy, prípadne aj valbové, polvalbové a stanové strechy, so sklonom od 30° do 45°
- 8) uskutočniť komplexnú revitalizáciu a dobudovanie centrálnej mestskej zóny
- 9) uskutočniť revitalizáciu a estetizáciu kľúčových verejných priestranstiev v štruktúre mesta
- 10) rešpektovať ako nezastavateľné územie plochy verejnej zelene
- 11) vysadiť porast drevinovej vegetácie v blízkosti telekomunikačných vysieláčov na obmedzenie ich rušivého priestorového pôsobenia
- 12) vylúčiť novú výstavbu v zosuvných územiach
- 13) v priestorových celkoch B3, Z4, Z5 povoľovať len výstavbu samostatne stojacich objektov a nepovoľovať skupinové formy zástavby, ako napr. radovú zástavbu, dvojdomy
- 14) vytvoriť kontinuálny uličný priestor zástavbou na voľných prielukách
- 15) novú výstavbu v rámci rozvojových plôch povoľovať v nadväznosti na existujúcu zástavbu tak, aby nedošlo k vytváraniu stavebných enkláv vzdialených od existujúcej zástavby
- 16) v obytnom území a v lazníckom osídlení môžu byť konštrukcie oplotení pozemkov z uličnej strany, ktoré sú vyššie ako 1,5 m, len priehľadné z dreva, z kovových prvkov alebo zo zelene
- 17) dodržiavať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia pre jednotlivé priestorové celky
- 18) na území pamiatkovej zóny (PZ) rešpektovať požiadavky v zmysle dokumentu „Zásady ochrany pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina“

- 19) pre všetky rozvojové plochy na rozšírenie obytného územia v súvisle urbanizovanom území mesta, kde nie je v kap. 3.11 požadované spracovanie územného plánu zóny, je pred povoľovaním výstavby potrebné vypracovanie urbanistických štúdií, za účelom dosiahnutia jednotného konceptu riešenia
- 20) rozšíriť zastavané územie podľa navrhovanej hranice zastavaného územia, vyznačenej v grafickej časti a definovanej v kap. 3.7 záväznej časti
- 21) rezervovať koridory pre líniové stavby komunikácií a technickej infraštruktúry podľa zásad uvedených v kap. 3.3 a 3.4
- 22) pre umiestňovanie reklamných stavieb a zariadení (vrátane propagačných a informačných zariadení) platia na území pamiatkovej zóny nasledovné regulatívy:
 - umiestnenie, veľkosť a počet reklamných, informačných propagačných a technických stavieb a zariadení nesmie narúšať priehľady a pohľady na pamiatkové územie, jeho architektonické dominanty
 - umiestňovanie reklamných stavieb a zariadení je možné len nad vstupmi, vedľa vstupu a nad výkladovou výplňou na objektoch poskytujúcich služby a obchod.
 - pri viacerých prevádzkach v jednom objekte; vypracovať koncepcný návrh typov označení a reklám a spôsob ich umiestnenia na fasádu. Reklamné tabule, nápisy navrhnuť maľovaným písmom, maľovaným písmom na omietke fasád, samostatnými plastickými písmenami
 - reklamné, informačné a propagačné stavby a zariadenie musí rešpektovať historický architektonický výraz a tvaroslovie fasád objektov a kompozíciu hlavnej fasády a jej hodnotné detaily (vstupné portály, rímasy, a pod.)
 - vylúčiť umiestňovanie svietiacich reklám, novodobých svetelných krabicových reklám; reklamné označenie prevádzky je prípustné nasvietiť, podsvietiť
 - vylúčiť umiestňovanie reklám mimo parter objektov
 - vylúčiť celoplošné prekryvanie okenných resp. výkladových otvorov polepmi nielen v časti parteru, ale aj na ďalších nadzemných podlažiach
 - vylúčiť umiestňovanie veľkoplošných reklám, vystužených bannerov, billboardov a veľkoplošných obrazoviek
 - umiestňovanie reklamných stavieb a zariadení viazať na označenie prevádzky, v objekte vylúčiť vývesné štíty a výstrčky typu „Coca-cola, Topvar...“ a propagáciu iných aktivít
- 23) pre umiestňovanie reklamných stavieb a zariadení (vrátane propagačných a informačných zariadení) platia na území centrálnej mestskej zóny, s výnimkou pamiatkovej zóny nasledovné regulatívy:
 - vylúčiť umiestňovanie veľkoplošných reklamných stavieb a zariadení

- reklamné stavby a zariadenia sa nesmú umiestňovať v polohách, v ktorých by bránili výhľadom na významnú architektúru, na strechách a štítoch, na peších ťahoch v polohách, ktoré sťažujú chodcom peší pohyb
- povolené môžu byť nasledovné druhy reklamných stavieb a zariadení: tabule a tabuľky, samostatné trojrozmerné nápisy a logá, lepené nápisy, maľované reklamy a nápisy, konzolové vývesné štíty, svetelné reklamy, plastické nástavce výkladov, vitríny na fasáde, okenice s reklamou, reklamné bannery, plachty, transparenty, zástavy a vlajky vrátane zariadenia pre osadenie, citylights, digitálne displeje
- pri viacerých prevádzkach v jednom objekte uplatňovať jednotné označenie prevádzok alebo vypracovať koncepcný návrh typov označení a reklám
- 24) pre umiestňovanie reklamných stavieb a zariadení (vrátane propagačných a informačných zariadení) v zastavanom území, vrátane plôch pre rozšírenie zastavaného územia, a s výnimkou pamiatkovej zóny a centrálnej mestskej zóny platia nasledovné regulatívy:
 - vylúčiť umiestňovanie veľkoplošných reklamných stavieb a zariadení
 - reklamné stavby a zariadenia umiestnené na oplotení pozemkov, areálov a pod. vedľa seba alebo v tesnej blízkosti musia mať rovnaké rozmery a materiálové vyhotovenie.
 - reklamné (informačné, propagačné) zariadenie a stavba nesmie svojím vyhotovením a umiestnením rušiť ráz príľahlej zástavby, ohrozovať verejnú bezpečnosť a poriadok, brániť rozhľadu na pozemnej komunikácii, nad prípustnú mieru obťažovať okolie a obytné prostredie hlukom alebo osvetlením
- 25) pre umiestňovanie reklamných stavieb a zariadení vo voľnej krajine, t.j. mimo zastavaného územia a plôch pre rozšírenie zastavaného územia platia nasledovné regulatívy:
 - vylúčiť umiestňovanie veľkoplošných reklamných zariadení
 - reklamné (informačné, propagačné) zariadenie (stavba) nesmie svojím vyhotovením a umiestnením rušiť krajinný ráz, ohrozovať verejnú bezpečnosť a poriadok, brániť rozhľadu na pozemnej komunikácii
 - vzdialenosť medzi reklamnými stavbami a zariadeniami, ktoré nie sú súčasťou oplotenia, musí byť minimálne 50 m
 - samostatne stojace reklamné stavby a zariadenia sa nesmú pri pozemných komunikáciách umiestňovať pozdĺžne s osou komunikácie
 - reklamné stavby a zariadenia sa nesmú umiestňovať v prírodných územiach s rekreačným potenciálom, zvlášť v územiach s vyšším stupňom ochrany v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov

Zásady organizácie územia z hľadiska funkčného využívania

Z hľadiska funkčného využívania sú záväzné nasledovné zásady:

- 1) harmonicky rozvíjať všetky urbanistické funkcie (bývanie, výroba, rekreácia, občianske vybavenie), v ich vzájomnom súlade
- 2) nové plochy pre bývanie rovnomerne rozložiť do viacerých lokalít v zastavanom území mesta a po jeho okrajoch
- 3) obytné územie rozširovať vo vymedzených lokalitách na juhozápadnom okraji mesta (Fajčíkova lúka), na severozápadnom okraji mesta (od toku Klítopoch po Krásny vršok), na východnom okraji mesta (za Krupinicou a železnicou, v lokalitách Jakubov jarok, Nemcove zeme)
- 4) rozvíjať laznícke osídlenie ako zmiešané územie hospodárskych usadlostí, kombinujúce funkcie bývania, rekreácie (chalupárčenie, agroturistika) a poľnohospodárskej malovýroby
- 5) rozvíjať predovšetkým laznícke osídlenie s výhodnou polohou k centru osídlenia (súvisle urbanizovanej časti mesta), v lokalitách obsluhovaných spevnenými asfaltovými komunikáciami a s vybudovaným verejným vodovodom, t.j. osobitne v lokalitách Stará hora, Ficberg, Nová hora, Kopanice, Hozník, Kňazova hora, Vlčok, Briač, Benčatov dvor, Červená hora, Líška, Široké lúky
- 6) dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie - rešpektovať požiadavku na hygienickú kvalitu obytného prostredia dodržaním hygienických ochranných pásiem, ako aj odstupov od ďalších zdrojov negatívnych vplyvov (prevádzok výroby)
- 7) v obytnom území, v rekreačnom území, v zmiešanom území ani v priestorovom celku V3 (výrobné a nevýrobné podnikateľské aktivity) neumiestňovať prevádzky, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov (ako napr. autoumyváreň, autoservis)
- 8) plochy priemyselnej výroby (hlavnú priemyselnú časť mesta) mesta rozširovať na južnom okraji mesta, medzi existujúcou cestou I/66, resp. železnicou a tokom Krupinice
- 9) výrobné územie na severnom okraji mesta a jeho navrhované rozšírenie profilovať ako územie ľahkej komunálnej výroby a skladov (s vylúčením priemyselnej výroby s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie)
- 10) v kontaktnom území na rozhraní výrobného územia a obytného územia (v priestorovom celku V3) povoľovať len drobné podnikateľské aktivity bez negatívnych vplyvov na životné prostredie
- 11) revitalizácia a intenzifikácia schátraných a extenzívne využívaných výrobných areálov

- 12) živočíšnu výrobu smerovať primárne do existujúcich areálov poľnohospodárskej výroby
- 13) podporovať zachovanie extenzívnej poľnohospodárskej výroby na lazoch a umožniť jej prepojenie s rekreačnými funkciami formou agroturistiky
- 14) vylúčiť drobnochov hospodárskych zvierat v ťažiskovej časti súvisle urbanizovaného územia
- 15) zachovať športový areál s futbalovým ihriskom a realizovať jeho obnovu a modernizáciu
- 16) vybudovať nový športový areál so športovými ihriskami v polohe medzi ul. J. Bottu a železnicou
- 17) rekonštruovať a udržať v prevádzke kúpalisko Teplice
- 18) rozšíriť rekreačné územie v nadväznosti na kúpalisko Teplice
- 19) príľahlý lesný porast kúpaliska Teplice upraviť ako lesopark pre rekreačné využitie
- 20) podporovať rozšírenie kapacít a spektra ubytovacích zariadení v meste, najmä o zariadenie hotelového typu
- 21) v súvisle urbanizovanom území mesta, vrátane navrhovaného rozšírenia obytného územia, zriadiť plochy verejnej zelene s parkovou úpravou, ako aj oddychové priestranstvá a ihriská pre všetky vekové kategórie obyvateľov
- 22) pás pozdĺž Krupinice v zastavanom území prispôbiť potrebám rekreačného využitia (pre cyklotrasu, pešie trasy / promenádu, oddychové priestranstvá so zeleňou)
- 23) zachovať existujúce záhradkárske a chatové osady ako územie individuálnej rekreácie bez budovania rekreačných zariadení s prechodným ubytovaním a s vylúčením trvalého bývania
- 24) umožniť využitie vodnej nádrže Krupina a jej brehov, nachádzajúcich sa mimo chránených území, pre extenzívne športovo-rekreačné aktivity, bez predpokladu lokalizácie koncentrovanej zástavby objektov
- 25) vybudovať a vyznačiť nové cykloturistické trasy v atraktívnom krajinnom prostredí, s prepojením na okolité sídla
- 26) centrálnu mestskú zónu profilovať ako polyfunkčné územie s kombináciou funkcií občianskej vybavenosti a bývania
- 27) občiansku vybavenosť ďalej lokalizovať primárne pozdĺž hlavnej (severojužnej) kompozičnej osi

Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

Maximálna výška zástavby

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Maximálna výška zástavby sa môže zvýšiť len o 1 ustúpené podlažie, o výšku šikmej strechy s podkrovím. Regulatív sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare vysielacov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

- 1 nadzemné podlažie – v zmiešanom území Z4, Z5, v rekreačnom území R2, R3
- 2 nadzemné podlažia – v obytnom území B2 (s výnimkou rozvojovej plochy č. 1), B3, výrobnom území V4, V5, v rekreačnom území R1
- 3 nadzemné podlažia – v zmiešanom území Z1, Z3, vo výrobnom území V2, V3
- 4 nadzemné podlažia – v zmiešanom území Z2, vo výrobnom území V1 a v obytnom území B2 - len v rozvojovej ploche č. 1
- 6 nadzemných podlaží – v obytnom území B1 (neplatí pre existujúce stavby, ktoré túto výšku presahujú)

Pre stavby na území pamiatkovej zóny platia osobitné regulatívy maximálnej výšky zástavby podľa kap. 3.5, prevzaté z dokumentu „Zásady ochrany pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina“.

Maximálna intenzita využitia

Intenzita využitia je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy, plochy športovísk. Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený.

- maximálne 40% – v obytnom území B1, B2, v zmiešanom území Z1, Z3, vo výrobnom území V1, V2, V3
- maximálne 30% – v obytnom území B3, v zmiešanom území Z2, Z4, Z5, vo výrobnom území V4, V5
- maximálne 15% – v rekreačnom území R1, R2
- maximálne 5% – v rekreačnom území R3

Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce (mesta) v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. f) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k funkčnému územiu (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie)
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania.
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení.
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové (regulačné) celky, ktoré sú v komplexnom výkrese vymedzené grafickou značkou príslušného plošného javu alebo javov a súčasne kódom priestorového celku. Súčasťou obytného územia sú aj vyznačené menšie plochy doplnkových funkcií obmedzujúceho funkčného využívania (občianske vybavenie, šport), ktoré nie sú samostatne označené kódom priestorového celku. V prípade územia bez predpokladu lokalizácie zástavby vyplýva príslušnosť k priestorovému celku z odseku „vymedzenie“. Definované sú nasledovné funkčné územia a im prislúchajúce priestorové celky:

Zmiešané územie

- Z1: Mestské polyfunkčné územie (v jadrovej časti centrálnej mestskej zóny)
- Z2: Občianske vybavenie – prevažne nekomerčné (sociálne)
- Z3: Občianske vybavenie - komerčné
- Z4: Laznícke usadlosti - rozvojové
- Z5: Laznícke usadlosti - okrajové (bez označenia kódom v grafickej časti)

Obytné územie

- B1: Bývanie v bytových domoch
- B2: Bývanie v rodinných domoch - v ťažiskovej časti súvisle urbanizovaného územia
- B3: Bývanie v rodinných domoch - v okrajovej časti súvisle urbanizovaného územia

Rekreačné územie

- R1: Šport a rekreácia - celomestského významu
- R2: Rekreácia individuálna - chatová a záhradkárska
- R3: Rekreácia v krajine – extenzívna

Výrobné územie

- V1: Priemyselná výroba
- V2: Ľahká priemyselná (komunálna) výroba a sklady
- V3: Výrobné a nevýrobné podnikateľské aktivity
- V4: Poľnohospodárska výroba
- V5: Technické vybavenie

Územie bez predpokladu lokalizácie zástavby

- K1: Voľná krajina lesná
- K2: Voľná krajina lúčna a s trvalými kultúrami
- K3: Voľná krajina oráčinová
- K4: Sídlna zeleň – verejná / vyhradená (cintorín)

Regulatívy funkčného využitia územia pre zmiešané územie

Z1: Mestské polyfunkčné územie (v jadrovej časti centrálnejestskej zóny)

Vymedzenie:

- polyfunkčná zástavba v jadrovej časti centrálnejestskej zóny

Charakteristika:

- Jadrová časť centrálnejestskej zóny predstavuje polyfunkčné územie s najväčšou koncentráciou rôznych zariadení občianskeho vybavenia (komerčného a nekomerčného). Súčasne je územím mimoriadne exponovaným z hľadiska kompozičného a estetického, nositeľom identity sídla. Jednotlivé funkcie prípustného funkčného využívania a obmedzujúceho funkčného využívania je možné kombinovať v rámci polyfunkčných objektov (napr. bývanie + prípustné druhy občianskeho vybavenia).

Druh funkčného územia:

- **zmiešané územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie (v polyfunkčných objektoch)

- občianske vybavenie nekomerčné (sociálne): školstvo, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálne služby, kultúra, administratíva
- občianske vybavenie komerčné: maloobchod, služby, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, administratíva

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba, vrátane drobného chovu
- priemyselná výroba a sklady, vrátane remeselnej výroby

Z2: Občianske vybavenie – prevažne nekomerčné (sociálne)

Vymedzenie:

- samostatné areály sociálneho (nekomerčného) občianskeho vybavenia (vzdelávacích zariadení, zdravotníctva, sociálnych služieb, administratívy), ktoré nie sú súčasťou polyfunkčnej zástavby v centre mesta ani obytného územia
- navrhované rozvojové plochy č. 3, 7

Charakteristika:

- Priestorový celok predstavujú samostatné areály vzdelávacích zariadení, zdravotníctva, administratívy celomestského a nadmestského významu, s predpokladom zachovania súčasnej funkcie.

Druh funkčného územia:

- **zmiešané územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- občianske vybavenie nekomerčné (sociálne): školstvo, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálne služby, kultúra, administratíva = prevládajúce funkčné využívanie (min. 75% podlažných plôch)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží
- zariadenia športu, ihriská – pre potreby vzdelávacích zariadení
- prechodné ubytovanie – zamestnancov a študentov
- občianske vybavenie komerčné: maloobchod, služby, verejné stravovanie, administratíva – len doplnkovo, v nadväznosti na prevládajúce funkčné využívanie
- bývanie – len doplnkovo, v nadväznosti na prevládajúce funkčné využívanie

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba, vrátane drobného chovu
- priemyselná výroba a sklady, vrátane remeselnej výroby

Z3: Občianske vybavenie – komerčné

Vymedzenie:

- veľkokapacitné zariadenia maloobchodu na Železničnej ul. a Čs. armády

Charakteristika:

- V priestorovom celku sa počíta so zariadeniami komerčného občianskeho vybavenia – maloobchodu a služieb. Existujúce prevádzky výrobných služieb (mäsovýroby) sú určené na dožitie bez ďalšieho rozširovania.

Druh funkčného územia:

- **zmiešané územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- občianske vybavenie komerčné: maloobchod, služby, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, administratíva = prevládajúce funkčné využívanie (min. 50% podlažných plôch)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží
- bývanie – len v polyfunkčných objektoch a okrem 1. nadzemného podlažia

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie v rodinných domoch
- živočíšna výroba, vrátane drobného chovu
- priemyselná výroba
- sklady (logistika) regionálneho významu

Z4: Laznícke usadlosti – rozvojové

Vymedzenie:

- existujúca zástavba lazničského osídlenia v lokalitách Stará hora, Ficberg, Nová hora, Kopanice, Hozník, Kňazova hora, Vlčok, Briač, Benčatov dvor, Červená hora, Líška, Široké lúky
- navrhované rozvojové plochy č. 31 - 56

Charakteristika:

- V priestorovom celku sa počíta so zachovaním, prípadne novou výstavbou hospodárskych usadlostí, resp. rodinných domov s možnosťou zastúpenia doplnkových prevádzok, tradičného drobného hospodárskych zvierat pri dodržaní stanovených limitov. Pri umiestňovaní nových stavieb je potrebné vhodne nadviazať na existujúcu tradičnú architektúru a zastavovacie štruktúry typické pre laznické osídlenie.

Druh funkčného územia:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v laznických usadlostiach, resp. v rodinných domoch** = prevládajúce funkčné využívanie (min. 60% podlažných plôch)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk pre rezidentov
- základné občianske vybavenie miestneho významu (služby komerčné a sociálne, maloobchod, verejné stravovanie) – prevádzky do 250 m² podlažnej plochy
- rekreačné zariadenia prechodného ubytovania a agroturistiky – s kapacitou do 30 lôžok
- drobného hospodárskych zvierat
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselná-výrobné prevádzky do 250 m² podlažnej plochy
- ihriská a oddychové plochy pre rezidentov

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie v bytových domoch
- priemyselná výroba a sklady
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Z5: Laznícke usadlosti – okrajové (bez označenia kódom v grafickej časti)

Vymedzenie:

- existujúca zástavba laznického osídlenia v ostatných lokalitách, neuvedených v priestorovom celku Z4

Charakteristika:

- V priestorovom celku sa počíta so zachovaním, dostavbou, prestavbou existujúcich usadlostí s kombinovanou obytnou, rekreačnou a výrobou funkciou. Prípadná

výstavba nových objektov je možná ako náhrada za pôvodné / zbúrané objekty , resp. v rámci plôch vyznačených v grafickej časti ako existujúce plochy lazničných usadlostí. Uvoľnený bytový fond je vhodné využiť pre individuálnu chalupársku rekreáciu, agroturistiku. Pre zachovanie vitality kopaníc je potrebné udržať istý podiel trvalého bývania.

Druh funkčného územia:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v lazničných usadlostiach, resp. v rodinných domoch** = prevládajúce funkčné využívanie (min. 60% podlažných plôch)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk pre rezidentov
- drobných hospodárskych zvierat
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – výrobné služby a remeselné prevádzky do 250 m² zastavanej plochy

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie v bytových domoch
- priemyselná výroba a sklady
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulatívy funkčného využitia územia pre obytné územie

B1: Bývanie v bytových domoch

Vymedzenie:

- sídlisková zástavba v súvisle urbanizovanom území mesta – sídlisko Majerský rad a obytné súbory na uliciach Malinovského, Jesenského, Školská, F. Kráľa, Železničná, M. R. Štefánika, J. Špitzera

Charakteristika:

- V priestorovom celku sa počíta so zachovaním, resp. kompletizačnou dostavbou bytových domov formou komplexnej bytovej výstavby so zastúpením základného občianskeho vybavenia. Kombinácia bývania v bytových domoch a rodinných domoch v rámci celku je nežiadúca. Jednotlivé funkcie prípustného funkčného využívania a obmedzujúceho funkčného využívania je možné kombinovať v rámci

polyfunkčných objektov (napr. bývanie v bytových domoch + prípustné druhy občianskeho vybavenia).

Druh funkčného územia:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v bytových domoch** = prevládajúce funkčné využívanie (min. 75% podlažných plôch)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží pre rezidentov
- základné občianske vybavenie (služby, maloobchod, verejné stravovanie, budovy pre školstvo a zdravotníctvo miestneho významu) – prevádzky do 1000 m² podlažnej plochy
- ihriská a oddychové plochy pre rezidentov

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie v rodinných domoch
- živočíšna výroba, vrátane drobného chovu
- priemyselná výroba a sklady, vrátane remeselnej výroby
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

B2: Bývanie v rodinných domoch – v ťažiskovej časti súvisle urbanizovaného územia

Vymedzenie:

- plochy bývania v rodinných domoch v ťažiskovej časti súvisle urbanizovaného územia, ktoré obklopujú centrálnu mestskú zónu zo západnej, severnej i východnej strany.
- navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 4, 5, 6, 8

Charakteristika:

- V priestorovom celku sa počíta so zachovaním, resp. novou výstavbou rodinných domov s možnosťou zastúpenia menších prevádzok základného občianskeho vybavenia a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch, v odôvodnených prípadoch aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu. Kombinácia bývania v bytových domoch a rodinných domoch v rámci celku je nežiadúca (s výnimkou rozvojovej plochy č. 1).

Druh funkčného územia:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v rodinných domoch** = prevládajúce funkčné využívanie (min. 75% funkčných plôch)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží pre rezidentov
- základné občianske vybavenie - miestneho významu (služby, maloobchod, verejné stravovanie) – prevádzky do 250 m² podlažnej plochy
- bývanie v bytových domoch – len v rozvojovej ploche č. 1
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – výrobné služby a remeselné prevádzky do 150 m² podlažnej plochy
- ihriská a oddychové plochy - pre rezidentov

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba (vrátane drobného chovu)
- občianske vybavenie celomestského a regionálneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu a s negatívnym vplyvom na kvalitu prostredia (veľkokapacitné zariadenia maloobchodu)
- priemyselná výroba a sklady s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- technické a dopravné vybavenie vyššieho významu (vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt)
- rekreácia individuálna (chatky)
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

B3: Bývanie v rodinných domoch – v okrajovej časti súvisle urbanizovaného územia

Vymedzenie:

- plochy v okrajovej polohe súvisle urbanizovaného územia, osobitne plochy bývania situované v južnej časti mesta, na ľavom brehu Krupinice
- navrhované rozvojové plochy č. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 (len var. B), 16 (len var. B), 17.

Charakteristika:

- V priestorovom celku sa počíta so zachovaním, resp. novou výstavbou rodinných domov menšej intenzity vidieckeho charakteru a s možnosťou zastúpenia menších prevádzok základného občianskeho vybavenia, drobného chovu a drobných

remeselných prevádzok v rodinných domoch, v odôvodnených prípadoch aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu. Bývanie v bytových domoch nie je v priestorovom celku povolené.

Druh funkčného územia:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v rodinných domoch** = prevládajúce funkčné využívanie (min. 75% funkčných plôch)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží pre rezidentov
- základné občianske vybavenie - miestneho významu (služby, maloobchod, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie) – prevádzky do 250 m² podlažnej plochy
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – výrobné služby a remeselné prevádzky do 250 m² podlažnej plochy
- ihriská a oddychové plochy - pre rezidentov

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba (okrem drobného chovu do 1 veľkej dobytovej jednotky)
- občianske vybavenie celomestského a regionálneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu a s negatívnym vplyvom na kvalitu prostredia (veľkokapacitné zariadenia maloobchodu)
- priemyselná výroba a sklady
- technické a dopravné vybavenie vyššieho významu (vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt)
- rekreácia individuálna (chatky)
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulatívy funkčného využitia územia pre rekreačné územie

R1: Šport a rekreácia – celomestského významu

Vymedzenie:

- hlavný športový areál so štadiónom na ul. Majerský rad
- existujúci areál kúpaliska Tepličky

- navrhovaná rozvojová plocha č. 24 (pre rozšírenie kúpaliska)
- navrhovaná rozvojová plocha č. 25 (pre nový športový areál)

Charakteristika:

- Existujúci športový areál (štadión) sa dobuduje, prípadne rozšíri o nové športoviská a v priľahlej polohe sa vybudujú nové športoviská. Existujúce kúpalisko sa dobuduje a vo vymedzenej rozvojovej ploche sa rozšíri o pridružené športoviská a rekreačné zariadenia.

Druh funkčného územia:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- šport – športové ihriská a zariadenia pre šport
- rekreácia - kúpalisko

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- prechodné ubytovanie v zariadeniach cestovného ruchu – penziónoch, hoteloch, prenajímateľných chatách
- prevádzkové objekty viazané na objekty športu a rekreácie – šatne, hygienické zariadenia
- občianske vybavenie na podporu športových aktivít (požičovne športových potrieb, občerstvenie, prechodné ubytovanie)
- verejná a vyhradená zeleň – na podporu oddychových a rekreačných funkcií

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie (okrem ubytovania zamestnancov / správcov a prechodného ubytovania)
- výroba, sklady
- iné formy rekreácie, vrátane rekreácie individuálnej chatovej
- nadradené dopravné a technické vybavenie

R2: Rekreácia individuálna - chatová a záhradkárska

Vymedzenie:

- záhradkárske osady v lokalitách Vajsov, Ficberg, Stará hora, Barnove sady
- rozvojová plocha č. 29

Charakteristika:

- Existujúce záhradkárske, resp. chatové osady sa zachovávajú v súčasnom rozsahu, bez predpokladu ďalšieho rozširovania, s výnimkou jednej rozvojovej plochy v

lokalite Ficberg. Vo všetkých lokalitách je prípustná intenzifikácia ich využitia (dostavbou nových objektov) v rámci vymedzeného celku.

Druh funkčného územia:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **rekreácia individuálna** – v záhradných a rekreačných chatkách so zastavanou plochou do 60 m²

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- ihriská a oddychové plochy do výmery 500 m²
- verejná, poloverejná a súkromná zeleň

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie
- výroba, sklady
- občianske vybavenie
- iné formy rekreácie, vrátane prechodného ubytovania
- nadradené dopravné a technické vybavenie

R3: Rekreácia v krajine - extenzívna

Vymedzenie:

- rozvojové plochy č. 26 (Papulka), 27 (pri vodnej nádrži), 28 (pri potoku Briač - len var. B)

Charakteristika:

- Územie budú tvoriť extenzívne využívané plochy vo voľnej krajine s prevahou prírodných prvkov bez predpokladu lokalizácie koncentrovanej zástavby objektov pre rekreáciu alebo iné funkčné využívanie. Sú určené na pobytové športovo-rekreačné aktivity v krajine rôzneho druhu.

Prípustné funkčné využívanie:

- trvalé trávne porasty
- lesné porasty, nelesná vegetácia
- pobytové plochy s vybavením – prístrešky, odpočívadlá, prírodný amfiteáter, rozhľadňa

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

- prírodné ihriská do výmery 500 m²
- prechodné ubytovanie - s kapacitou do 100 lôžok
- vodné plochy pre hospodárske účely a pre účely športového rybolovu

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výstavba nových trvalých stavieb pre bývanie, výrobu, sklady, občiansku vybavenosť
- intenzívna poľnohospodárska výroba na ornej pôde
- nadradené dopravné a technické vybavenie

Regulatívy funkčného využitia územia pre výrobné územie

V1: Priemyselná výroba

Vymedzenie:

- priemyselný park na južnom okraji mesta
- navrhovaná rozvojová plocha č. 18 (pre rozšírenie priemyselného parku)

Charakteristika:

- Územie predstavuje hlavnú výrobnú zónu s potenciálom ďalšieho rozšírenia južným smerom, v priestore medzi tokom Krupinice a železničnou traťou.

Druh funkčného územia:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **priemyselná výroba** = prevládajúce funkčné využívanie (min. 50% podlažných plôch)
- sklady (logistika) regionálneho významu
- čerpacia stanica pohonných hmôt

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk
- administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi
- služby využívané zamestnancami výrobných podnikov (napr. závodná jedáleň)

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie
- živočíšna výroba

- občianske vybavenie celomestského a regionálneho významu, zariadenia kultúry, školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb
- šport a rekreácia

V2: Ľahká priemyselná (komunálna) výroba a sklady

Vymedzenie:

- existujúce výrobné areály menších prevádzok nepoľnohospodárskej výroby, skladov a komunálnych služieb
- navrhované rozvojové plochy č. 19, 20, 21 (len var. B), 22 (len var. B)

Charakteristika:

- Územie predstavuje výrobné areály s menšími prevádzkami ľahkej priemyselnej výroby bez negatívnych vplyvov na životné prostredie, doplnené o prevádzky výrobných služieb.

Druh funkčného územia:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- remeselná-výrobné prevádzky, výrobné služby, zariadenia stavebníctva

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží
- sklady (logistika) lokálneho významu (objekty do 500 m² zastavanej plochy)
- ľahká priemyselná výroba – bez negatívnych vplyvov na životné prostredie
- čerpacia stanica pohonných hmôt – len v priamej väzbe na cesty I. - III. triedy
- administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi
- služby využívané zamestnancami výrobných podnikov (napr. závodná jedáleň)
- odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie
- bývanie – len existujúce, na dožitie

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie (okrem existujúceho)
- živočíšna výroba
- občianske vybavenie celomestského a regionálneho významu, zariadenia kultúry, školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie

- šport a rekreácia
- sklady (logistika) regionálneho významu

V3: Výrobné a nevýrobné podnikateľské aktivity

Vymedzenie:

- existujúce areály menších podnikateľských výrobných a nevýrobných služieb na Mlynskej ul. a niektoré menšie výrobné areály v obytnom území

Charakteristika:

- Územie tvoria areály a prevádzky výrobných a nevýrobných podnikateľských aktivít, ktoré vzhľadom k bezprostrednému kontaktu s obytným územím nesmú zahŕňať prevádzky s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie.

Druh funkčného územia:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží
- základné občianske vybavenie (služby, maloobchod, verejné stravovanie)

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie
- živočíšna výroba
- odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín
- priemyselná výroba (vrátane potravinárskej výroby)
- sklady (logistika)
- čerpacia stanica pohonných hmôt (okrem existujúcej ČSPH na dožitie)
- šport a rekreácia
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

V4: Poľnohospodárska výroba

Vymedzenie:

- hospodárske dvory so živočíšnou výrobou v lokalitách Bebrava, Pijavice

Charakteristika:

- hospodárske dvory sa budú naďalej využívať primárne na poľnohospodársku výrobu, s možnosťou obohatenia o nepoľnohospodárske činnosti, osobitne agroturistiku.

Druh funkčného územia:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **poľnohospodárska výroba**

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- chov hospodárskych zvierat – do 300 VDJ (veľkých dobytčích jednotiek)
- remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby, vrátane stavebníctva
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia, vrátane parkovísk a garáží
- agroturistika s prechodným ubytovaním - s kapacitou do 20 lôžok
- administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi
- sklady (logistika) miestneho významu
- odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie
- občianske vybavenie
- priemyselná výroba
- šport a rekreácia (okrem agroturistiky)
- sklady (logistika) regionálneho významu

V5: Technické vybavenie

Vymedzenie:

- plochy technického vybavenia vytvárajúce samostatné areály – celomestská čistiareň odpadových vôd, rozvodňa 110 kV/22 kV, fotovoltaiická elektráreň, kotolňa, skládka odpadu

Charakteristika:

- Priestorový celok zahŕňa plochy technického vybavenia vytvárajúce rozsiahlejšie samostatné areály

Druh funkčného územia:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- technické vybavenie miestneho a regionálneho významu

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- všetky ostatné druhy využívania

Regulatívy funkčného využitia územia pre územie bez predpokladu lokalizácie zástavby

K1: Voľná krajina lesná

Vymedzenie:

- Ide o lesnú vrchovinovú, prípadne pahorkatinovú krajinu - plochy lesných porastov, ktoré sa nachádzajú vo vyššie položenej severnej a západnej časti katastrálneho územia

Charakteristika:

- Územie voľnej krajiny K1 je zalesnené a využívané pre účely lesného hospodárstva. Plní dôležité funkcie v rámci územného systému ekologickej stability. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu.

Prípustné funkčné využívanie:

- lesné porasty

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu (vrátane rýchlostnej cesty a súvisiacich stavieb)
- lesné a poľné cesty – pre pôdohospodárske činnosti
- menšie hospodárske objekty pre účely lesného hospodárstva – napr. horáreň, posedy a pod.
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.
- ťažba nerastných surovín – len v rámci určených dobývacích priestorov a na základe platných povolení

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb

K2: Voľná krajina lúčna a s trvalými kultúrami

Vymedzenie:

- Ide o prevažne pahorkatinovú lúčnu krajinu, doplnenú mozaikou trvalých kultúr

Charakteristika:

- Územie voľnej krajiny K2 je poľnohospodársky využívané ako lúky a pasienky alebo trvalé kultúry. Je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby.

Prípustné funkčné využívanie:

- trvalé trávne porasty
- trvalé kultúry
- nelesná drevinová vegetácia
- vodné plochy

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- orná pôda – len malobloková
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu (vrátane rýchlostnej cesty a súvisiacich stavieb)
- poľné cesty – pre pôdohospodárske činnosti
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadňa atď.
- menšie hospodárske objekty pre poľnohospodárske účely (napr. poľné hnojisko, kompostovisko, senník) a pre pastevný chov hospodárskych zvierat - so zastavanou plochou do 200 m²
- rekreačné a obytné stavby – len jednotlivé stavby so zastavanou plochou do 150 m² umiestňované na základe zastavovacej štúdie, a len v priamej nadväznosti na existujúce spevnené verejné komunikácie a na existujúci, resp. navrhovaný verejný vodovod
- lesné porasty

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- ťažba nerastných surovín

K3: Voľná krajina oráčinová

Vymedzenie:

- Ide predovšetkým o oráčinovú odlesnenú riečnu rovinu a sčasti aj o pahorkatinu a vrchovinovú plošinu s prevahou ornej pôdy

Charakteristika:

- Územie voľnej krajiny K3 je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby. Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov ÚSES.

Prípustné funkčné využívanie:

- orná pôda
- trvalé trávne porasty
- lesné porasty a nelesná drevinová vegetácia
- vodné plochy

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu (vrátane rýchlostnej cesty a súvisiacich stavieb)
- poľné cesty – pre pôdohospodárske činnosti
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadňa atď.
- menšie hospodárske objekty pre poľnohospodárske účely (napr. poľné hnojisko, kompostovisko, senník)

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb
- ťažba nerastných surovín

K4: Sídlná zeleň

Vymedzenie:

- verejná zeleň
- existujúca vyhradená zeleň (cintoríny)
- navrhovaná rozvojová plocha č. 30 (pre rozšírenie cintorína)
- súkromná zeleň záhrad (v zastavanom území - podľa legendy komplexného výkresu)

Charakteristika:

- Sídlná zeleň nadväzuje na obytné územie. Tvorí ju verejná zeleň a vyhradená zeleň (vrátane cintorínov), ako aj súkromná zeleň rozsiahlejších záhrad v zastavanom území vo vyznačenej polohe. Je nevyhnutná pre zabezpečenie kvality životného prostredia, ako aj ekologickej stability územia.

Prípustné funkčné využívanie:

- záhrady, vrátane hospodárskych objektov
- verejná zeleň
- vyhradená zeleň (cintorín), vrátane objektov pohrebných a súvisiacich služieb

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- ihriská a oddychové plochy – pre rezidentov, v rámci plôch verejnej zelene
- príslušné verejné dopravné vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- všetky ostatné druhy využívania

3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia

Stanovujú sa záväzné zásady pre umiestňovanie občianskej vybavenosti:

- 1) zariadenia dennej potreby v súvisle urbanizovanom území mesta umiestňovať v primeranej pešej dostupnosti v záujme vytvárania podmienok pre základnú obsluhu obyvateľov
- 2) koncentrovať zariadenia občianskeho vybavenia celomestského významu do centrálnej mestskej zóny
- 3) občianske vybavenie ďalej lokalizovať primárne pozdĺž hlavnej (severojižnej) kompozičnej osi
- 4) existujúce zariadenia občianskeho vybavenia (najmä vzdelávacie a sociálne) zosúladiť z hľadiska kapacít a štruktúry s návrhom rozšírenia obytného územia
- 5) usmerňovať rozvoj služieb (najmä v skupine výrobných služieb) v obytnom území tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia
- 6) veľkokapacitné zariadenia občianskej vybavenosti so zvýšenými nárokmi na dopravnú obsluhu a statickú dopravu umiestniť vo väzbe na nadradené koridory dopravnej infraštruktúry, t.j. v blízkosti cesty I/66
- 7) budovať a rozširovať kapacity zariadení sociálnych služieb, so zameraním na seniorov – v rámci priestorových celkov umožňujúcich umiestnenie občianskeho vybavenia nekomerčného (sociálneho)
- 8) vybudovať zariadenie pre kultúru (kultúrne stredisko / dom kultúry) v centrálnej mestskej zóne
- 9) vzdelávacie zariadenia rozvíjať prednostne v existujúcich areáloch

- 10) zariadenia verejnej administratívy lokalizovať s ohľadom na ich jednoduchú dostupnosť
- 11) zabezpečiť vybudovanie základnej občianskej vybavenosti v navrhovaných rozvojových plochách pre rozšírenie obytného územia č. 1, 3, 4, 5, 6, 10
- 12) zabezpečiť vybavenie navrhovaných obytných súborov v rámci rozvojových plôch č. 1, 3, 4, 5, 6, 10 oddychovými plochami, detskými ihriskami a viacúčelovými ihriskami
- 13) rozšíriť nový cintorín (pre tradičné pochovávanie a urnový háj) v rozsahu rozvojovej plochy č. 30

3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia

Stanovujú sa záväzné zásady pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia:

- 1) rešpektovať existujúce koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry – cesty I., II. a III. triedy, železničnú trať
- 2) vybudovať západný obchvat mesta (preložku cesty I/66) a zachovať priestorovú rezervu pre koridor rýchlostnej cesty R3 a súvisiace dopravné stavby
- 3) rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 14/60 a vo funkčnej triede B1 a v kategórii C 11,5/80 mimo zastavaného územia
- 4) rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty II. triedy v kategórii C 9,5/70 mimo zastavaného územia
- 5) rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia
- 6) vybudovať okružnú komunikáciu po východnom okraji mesta, popri železnici
- 7) doplnenie komunikačného systému mesta o miestne komunikácie pre dopravnú obsluhu navrhovaných plôch pre výstavbu
- 8) rekonštrukcia a rozšírenie hlavných miestnych (účelových) komunikácií v katastrálnom území pre dopravnú obsluhu uzlov laznického osídlenia
- 9) na slepých miestnych komunikáciách, ktoré nie je možné zokruhovať, vybudovať obratiská
- 10) vybudovať záchytné parkoviská na vstupoch do centrálnej mestskej zóny
- 11) vybudovať parkoviská na vstupoch do záhradkárskych osád

- 12) budovanie nových kapacít občianskej vybavenosti, športu a rekreácie podmieniť budovaním parkovacích plôch na vlastnom pozemku
- 13) parkovacie plochy pre rodinné domy zabezpečovať na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách
- 14) rekonštrukcia prístupovej komunikácie a dobudovanie nástupného priestoru k strážnej veži Vartovka
- 15) dobudovať chodníky pre chodcov pozdĺž celého prieťahu cesty I. triedy zastavaným územím mesta, primárne v úseku od križovatky s Priemyselnou ul. po logistické centrum
- 16) vybudovať chodníky pozdĺž navrhovaných miestnych komunikácií vyšších funkčných tried
- 17) vybudovať samostatné cyklistické chodníky pozdĺž komunikácií s vyššou intenzitou dopravy, t.j. pozdĺž cesty I/66 a miestnych komunikácií vyšších funkčných tried
- 18) vyznačiť cyklistické a cykloturisticke trasy s prepojením do okolitých katastrálnych území Žibritov, Babiná, Bzovská Lehôtka, Čekovce, Bzovík, Devičie, Kráľovce
- 19) cyklistické trasy v súvisle urbanizovanom území realizovať mimo frekventovaných komunikácií a komunikácii s veľkým pozdĺžnym sklonom
- 20) ku každej obytnej a rekreačnej stavbe musí byť zabezpečený riadny prístup, ktorý žiadnym spôsobom nepoškodzuje a neohrozuje cudzí majetok
- 21) zriadiť nové zastávky hromadnej dopravy tak, aby v súvisle urbanizovanom území mesta bola zabezpečená dostupnosť zastávok do vzdialenosti 500 m
- 22) v súvislosti s návrhom obnovenia osobnej železničnej dopravy zabezpečiť rekonštrukciu stanice, zastávok, vrátane prevádzkových budov a nástupísk

3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného technického vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- 1) rešpektovať existujúce potrubia a zariadenia verejného vodovodu
- 2) zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu v súlade s urbanistickou koncepciou – rozšíriť vodovodnú sieť o rozvody v navrhovaných uliciach a rozvojových plochách

- 3) nové vodovodné potrubia v maximálnej miere zokruhovať s existujúcimi potrubiami a umiestňovať ich do verejných priestranstiev
- 4) rozšíriť verejný vodovod v hlavných uzloch laznického osídlenia
- 5) rozšíriť kapacity akumulácie vody pre laznické osídlenie – v lokalitách Kopanice a Jakubov jarok
- 6) určiť a zabezpečiť vyhlásenie ochranných pásiem vodných zdrojov v laznickom osídlení (s určením príslušných obmedzení pre stavebné a iné aktivity)
- 7) dobudovať splaškovú kanalizáciu v celom zastavanom území mesta, ako aj v jeho navrhovanom rozšírení
- 8) uskutočniť rekonštrukciu kanalizačnej siete v zastavanom území mesta
- 9) vybudovať splaškovú kanalizáciu pre laznické osídlenie pokryté existujúcim alebo navrhovaným verejným vodovodom
- 10) trasy vodovodov, kanalizácií a zariadenia na nich umiestňovať do verejných priestranstiev
- 11) do vybudovania splaškovej kanalizácie v častiach bez kanalizácie vybudovať žumpy a zdržané odpadové vody vyvážať na zneškodnenie do ČOV
- 12) v odľahlejších laznických lokalitách, kde nie je budovanie splaškovej kanalizácie uskutočniteľné, zriaďovať malé domové čistiarne odpadových vôd a vodotesné žumpy
- 13) rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z., zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“
- 14) prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“
- 15) rešpektovať existujúce hydromelioračné zariadenia – závlahy, odvodňovacie kanály
- 16) rešpektovať koridory existujúcich vedení elektrickej energie VVN a VN
- 17) elektrické vedenia VN kolidujúce s navrhovaným obytným územím preložiť do novej trasy, resp. zemného káblového vedenia
- 18) v zastavanom území realizovať rozvodné elektrické siete kábovými vedeniami v zemi
- 19) transformačné stanice v zastavanom území budovať s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované) s výkonom do 630 kVA
- 20) rešpektovať koridory existujúcich plynovodov
- 21) plynofikovanie nových rozvojových plôch uskutočňovať predĺžením, alebo vysadením nových odbočiek plynovodov

- 22) v súvisle urbanizovanom území mesta maximálne využiť systém centralizovaného zásobovania teplom
- 23) rešpektovať trasy diaľkových telekomunikačných káblov a zariadenia telekomunikačnej infraštruktúry
- 24) vysielacie telekomunikačné zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) neumiestňovať v zastavanom území ani v jeho blízkosti
- 25) trasy nových a rekonštruovaných rozvodov miestnej telekomunikačnej siete realizovať zemným vedením
- 26) realizovať protipovodňovú úpravu a revitalizáciu toku Krupinica, rkm 40,100 – 43,100 – ako podmieňujúci predpoklad rozširovania priemyselného parku južným smerom
- 27) realizovať protipovodňovú úpravu toku Krupinica nad zastavaným územím mesta v prípade rozširovania výrobného územia severným smerom
- 28) realizovať protipovodňové opatrenia na drobných vodných tokoch Kltipoch, Vajsov, Kňazov jarok
- 29) ochranné stavby budovať v budovách uvedených v § 4 ods. 4 vyhlášky č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- 30) v existujúcej i navrhovanej zástavbe rodinných domov vybudovať jednoduché úkryty budované svojpomocne
- 31) ukrytie zabezpečiť podľa plánu ukrytia mesta na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo v čase vojny a vojnového stavu

3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt

Z hľadiska zachovania kultúrohistorických hodnôt je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- 1) zachovať a chrániť národné kultúrne pamiatky (NKP), evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“):
 - č. ÚZPF 1099/1-2 Opevnenie mestské, múr hradbový, bastión 1099/1 múr hradbový, parc. CKN č. 203/1-2, 218, 263, 1542/5 1099/2 bastión, parc. CKN č. 317
 - č. ÚZPF 1100/1 Veža strážna – Protiturecká veža, parc. EKN č. 6621/1
 - č. ÚZPF 1166/1-2 Park mestský a pomník 1166/1 park mestský, parc. CKN č. 34/1, 34/2 1166/2 pomník so sochou Sládkoviča A., parc. č. 34/1

- č. ÚZPF 2878/1 Náhrobník – rumunský vojak, parc. CKN č. 1556/3
- č. ÚZPF 10776/1 Kostol zaniknutý, r.k. sv.Petra, parc. EKN č. 5168
- č. ÚZPF 1098/1-3 Kostol s areálom r. k. Narodenia Panny Márie, Meštiansky dom radový, parc. CKN č. 102, Ev.a v. fara s vežou, parc. CKN č. 82, Ev. a v. kostol, parc. CKN č. 81 – podnet na zápis do ÚZPF
- č. ÚZPF 10712/1 Meštiansky dom nárožný, parc. CKN č. 75/1
- č. ÚZPF 10713/1 Meštiansky dom nárožný, parc. CKN č. 713/1
- č. ÚZPF 11079/1 Kláštor piaristov, parc. CKN č. 33/2
- č. ÚZPF 11097/1 Dom meštiansky - nárožný, parc. CKN č. 59/1
- č. ÚZPF 1165/1-2 Dom pamätný a pamätná tabuľa, parc. CKN č. 28/1
- č. ÚZPF 11098/1 Dom remeselnícky - nárožný, parc. CKN č. 683
- č. ÚZPF 10714/1 Dom remeselnícky - nárožný, parc. CKN č. 623/1
- č. ÚZPF 10767/1 Dom meštiansky - radový, parc. CKN č. 90/1
- č. ÚZPF 1101/1 Súsošie sv. Trojice, parc. CKN č. 204/2
- č. ÚZPF 2879/1-2 Dom pamätný a pamätná tabuľa, parc. CKN č. 93
- č. ÚZPF 3480/1 Dom meštiansky - radový, parc. CKN č. 141/2
- č. ÚZPF 11671 Tabuľa pamätná Šoltésová E.M., ev. a.v. fara, parc. CKN č. 82
- č. ÚZPF 2877/1 Pomník sov. armády, parc. CKN č. 204/3
- č. ÚZPF 11991/1 Hrobka – rod. Plachých, parc. CKN č. 1556/3
- 2) zachovať a obnoviť ďalšie objekty s pamiatkovými hodnotami: kaplnka Sedembolestnej Panny Márie, kaplnka sv. Anny, meštianske domy, remeselnícko-roľnícke domy, pivnice – podzemné priestory, evanjelický a. v. kostol a ev. a. v. zborový dom s vežou, židovský cintorín.
 - zachovať ďalšie pamiatky, ktoré nie sú evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ale vykazujú pamiatkové hodnoty a sú vytypované na zápis do evidencie ÚZPF za národné kultúrne pamiatky: meštianske domy na ul. ČSA, na Svätotrojičnom námestí, Kuzmányho ul., Partizánskej ul. a Sládkovičovej ul.
 - v prípade objektov z pôvodnej zástavby, ktoré nie sú závažne staticky narušené, počítať s ich zachovaním
 - rešpektovať pôvodnú urbanistickú štruktúru, parceláciu, historický pôdorysný tvar zástavby, objektovú skladbu, výškové a objemovo-priestorové usporiadanie objektov, architektonický výraz uličných priečelí aj so zachovanými tvaroslovnými prvkami architektúry

- zachovať a chrániť existujúce historické dominanty, ktoré spoluvytvárajú siluetu a panorámu sídla (r. k. kostol Narodenia Panny Márie, evanjelický a. v. kostol s vežou)
- zachovať historický pôdorys, jeho komunikačný systém v geometrickom šachovnicovom systéme pokračovania vedľajších ulíc, s pôvodnou polohou centrálného Svätotrojičného námestia, Námestia SNP
- zachovať vnímanie charakteristického vonkajšieho a vnútorného obrazu pamiatkového územia, určených chránenými pohľadmi
- pri obnove, dostavbe a novej výstavbe je potrebné zohľadniť mierku pôvodnej štruktúry zástavby
- zachovať charakter rozptýleného lazničkeho osídlenia
- 3) rešpektovať evidované archeologické nálezy a náleziská:
 - severná časť mesta – pohrebisko lužickej kultúry, drevené opevnenie predmestia, osídlenie predmestia
 - dolina Lietavica – slovenská keramika
 - poloha Pijavica – južne od mesta, depot mincí v hlinenom hrnci – razby Belu I., Ondreja II. a Štefana V. a 76 ks liateho striebra (1. pol. 13 storočia)
 - na kopci Bok, základy zaniknutého kostola sv. Petra, románsky a gotický sloh, koniec 12. storočia (ÚZPF č. 10776/1)
 - Pod husárskym mostom – včasný stredovek
 - územie vymedzené stojacou zachovanou a zaniknutou líniou mestského opevnenia – historické jadro mesta
 - zaniknutý špitálsky kostol sv. Alžbety – areál ZUŠ
 - okolie Vartovky
- 4) z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk dodržiavať nasledovné požiadavky:
 - stavebník / investor v každej etape vyžadujúcej si zemné práce si od príslušného Krajského pamiatkového úradu už v stupni územného konania vyžiada vyjadrenie k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk
 - podľa § 36, ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku podľa § 41, ods. 1 je vlastníkom, správcom alebo stavebníkom povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad.

- podľa § 36 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov Krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je archeologickým náleziskom podľa § 41, ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov
- 5) na území pamiatkovej zóny (PZ) rešpektovať požiadavky na primerané funkčné využitie v zmysle dokumentu „Zásady ochrany pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina“:
 - prípustné funkčné využívanie: trvalé bývanie, občianske vybavenie nekomerčné (sociálne) - školstvo, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálne služby, kultúra, administratíva, občianske vybavenie komerčné - maloobchod, služby, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, remeselná výroba (len vo vybraných priestorových celkoch)
 - neprípustné funkčné využívanie: funkcie poškodzujúce pamiatkové hodnoty územia (priemyselná, trvalá tranzitná dopravná, poľnohospodárska veľkovýroba, skladové hospodárstvo, všetky iné funkcie narúšajúce urbanizmus a charakter pamiatkového územia a sekundárne vyvolávajúce neprimerané nároky na dynamickú, statickú dopravu a záber verejných priestorov a priestorov verejnej zelene).
- 6) na území pamiatkovej zóny rešpektovať požiadavky na zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu v zmysle dokumentu „Zásady ochrany pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina“:
 - Zachovať historický pôdorys, jeho komunikačný systém tvorený historickou komunikačnou osou rozvinutou v geometrickom šachovnicovom systéme pokračovania vedľajších ulíc, s pôvodnou polohou centrálného Svätotrojičného námestia, Námestia SNP, verejných plôch a plôch zelene a udržiavať priechodnosť úzkych uličiek.
 - Zachovať dominantné postavenie r. k. kostola Narodenia Panny Márie a evanjelického a. v. kostola s vežou z hľadiska priestorovej kompozície mesta a stáročné umiestnenie trojičného stĺpa v severnej časti Svätotrojičného námestia, ktorý má jedinečné postavenie v interiéri PZ Krupina.
 - Zachovať, udržiavať a regenerovať princíp historickej parcelácie (tvar, veľkosť a orientácia parciel v teréne a k ulici).
 - Zachovať spôsob zastavania parciel v PZ Krupina, vytvorený blokovou zástavbou meštianskych domov, samostatne stojacich meštianskych domov a zástavbou samostatne stojacich remeselno-roľníckych domov.
 - Novostavby umiestňovať na mieste zaniknutých objektov, rešpektovať uličnú čiaru. Ich objemovo-priestorové riešenie prispôbiť charakteru okolitej usporiadanej zástavbe.

- Zachovať, udržiavať a regenerovať charakteristickú konfiguráciu terénu, minimalizovať jeho úpravy.
- Nevytvárať nové verejné komunikácie na území PZ Krupina
- Novostavby umiestňovať na plochách po zaniknutých, asanovaných stavbách, rešpektovať parceláciu, uličné čiary, výškovú hladinu a objemovo-priestorové riešenie k okolitej usporiadanej zástavbe.
- Novostavby riešiť projektovou dokumentáciou spracovanou autorizovanou osobou.
- Novostavby riešiť v rozsahu pôdorysu obdĺžnika, písmena „L“ a „U“ (typického pre pamiatkové územie) s rešpektovaním uličnej čiary, jednopodlažné, max. dvojpodlažné s možnosťou využitia podkrovia.
- Novostavby riešiť uplatnením súčasnej architektonickej tvorby so zohľadnením hodnôt pamiatkového územia.
- Využitie podkrovia novostavieb na území pamiatkovej zóny, je prípustné len pri zachovaní charakteristického sklonu a tvaru strechy (sedlová strecha, sedlová strecha s valbou, sklon strechy cca 33–45°) s uplatnením komína, výšky hrebeňa strechy vo väzbe na okolitú zástavbu a zohľadnením konfigurácie terénu.
- Spôsob presvetlenia podkrovia novostavieb bude osobitne posudzovaný (počet strešných okien, ich rozmer). Charakteristické strešné vikiere (sedlová, pultová striedka) situovať jeden max. dva, uprednostniť ich umiestnenie vo dvorovej časti.
- Pri výbere krytiny novostavby rešpektovať charakteristický materiál, tvar a farebnosť historickej strešnej krytiny v pamiatkovom území (kusová pálená, dvojdrážková keramická škridla, alter. plech v pásach).
- Fasády novostavieb riešiť uplatnením charakteristických prvkov a materiálov architektúry domov a ich farebnosť v pastelových farebných odtieňoch.
- Vylúčiť výstavbu nových objemovo-priestorových a výškových dominánt v území PZ Krupina.
- Chrániť a zabezpečiť pivnice pred zásahmi pri výstavbe novostavieb, stavebných úpravách a činnostiach zasahujúcich do terénu v priestoroch nad existujúcimi pivnicami.
- Vylúčiť použitie netypických a rušivo pôsobiacich architektonických prvkov, materiálov a spôsobov vonkajších povrchových úprav (plasty, hliník, štrukturované omietky, sýte a atypické farebné riešenia).
- 7) na území pamiatkovej zóny rešpektovať požiadavky na zachovanie, údržbu a regeneráciu hodnotnej objektovej skladby v zmysle dokumentu „Zásady ochrany pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina“:

- Zachovať a udržiavať charakteristický spôsob radovej blokovej zástavby a samostatne stojacich domov, ich skladbu v interiéri pamiatkového územia a námestí.
- Zachovať typické umiestnenie objektov k ulici, v prevažnej miere s pozdĺžnou orientáciou, v malom počte s kolmou orientáciou hrebeňov striech, dvoj a jedno podlažných objektov a do hĺbky dvorov radených hospodárskych stavieb ich architektonické tvaroslovie a farebnosť fasád.
- Zachovať charakter priestorovej a objemovej skladby zástavby s rešpektovaním pôvodných dvoj a jednopodlažných domov v závere s hospodárskymi stavbami.
- Zachovať a udržiavať charakteristickú historickú kompozíciu urbanistickej štruktúry a výškovú hladinu jej dvojpodlažných meštianskych domov, prízemných remeselno-roľníckych domov a existujúce historické dominanty územia, verejných budov spoluvytvárajúce panorámu a siluetu mesta.
- Zachovať a udržiavať hlavnú dominantu PZ Krupina: areál kostola Narodenia Panny Márie so vstupnou bránou, s opevnením a Husitskou baštou (na návrší, excentricky nad Svätotrojičným námestím), dominantu evanjelického a. v. kostola situovaného na západnej strane zástavby ul. ČSA, s evanjelickou a.v. vežou situovanou v južnej časti Svätotrojičného námestia.
- Zachovať a chrániť kontrast dominantnej architektúry r. k. kostola Narodenia Panny Márie k mierke meštianskych domov a remeselno-roľníckych domov a zástavby spolupôsoiacej v pohľadoch z exteriéru a interiéru.
- Zachovať historickú objemovo-priestorovú skladbu PZ Krupina, charakteristický obraz sídla a jeho vzťah k okolitej prírodnej krajine.
- Zachovať historickú objemovú skladbu objektov, navýšenie o jedno podlažie bude osobitne posudzované aj zmena tvaru strechy.
- Stavebnými úpravami odstrániť účinky rušivo pôsobiacich objektov (veľkosť otvorov a ich výplní, použitia novodobých prvkov, nevhodných farebností, novodobých štrukturovaných omietok, obkladov, detailov a pod.).
- Nevytvárať nové dominanty alebo priestorové akcenty, vnútorného alebo vonkajšieho obrazu územia.
- Vylúčiť zmeny proporcií historických objektov - ich nadstavovaním a realizáciou nevhodných stavebných úprav.
- Vylúčiť umiestňovanie stavieb, technických zariadení a výsadbu zelene v pohľadovo exponovaných polohách, ktoré narušia ustálené usporiadanie dominánt.
- Zachovať a chrániť architektonické, umelecké, umelecko-remeselné prvky, pôvodné materiály, povrchové a farebné úpravy, stavebné techniky a

technológie NKP. Neprípustné je neopodstatnené nahradzovanie častí prvkov, či detailov kultúrnej pamiatky.

- Originálne historické prvky alebo materiály nahrádzať, len ak stupeň poškodenia originálu je nezvratný. Kópia musí byť identická s originálom materiálovo tvarovo, konštrukčne, povrchovo a farebne, pri zachovaní rovnakých vizuálnych a funkčných vlastností.
- Pri realizácii obnovy NKP a iných novodobých zásahoch do historických konštrukcií, prvkov a materiálov uplatniť zásadu reverzibility.
- Stavebné úpravy a zmeny nehnuteľností, ktoré nie sú NKP, nerešpektujú pamiatkové hodnoty pamiatkového územia a pôsobia rušivo, zamerať na odstránenie a nápravu tohto nežiaduceho stavu a rehabilitáciu hodnôt pamiatkového územia.
- Regenerovať nehnuteľnosti v PZ, s ich objemovou skladbou, s architektonickým a funkčným využitím.
- Zachovať, udržiavať a regenerovať všetky pôvodné pamiatkové hodnoty (architektonické, konštrukčné, dispozičné a materiálové, historické, výtvarné, technické riešenia, umelecko-remeselné súčasti interiéru a exteriéru) NKP
- Zachovať a udržiavať výškové, objemové a priestorové usporiadanie NKP.
- Vylúčiť akékoľvek nadstavanie NKP.
- Zachovať existujúce tvary striech (ich konštrukcie a sklony), komíny a použitú pôvodnú strešnú krytinu pri NKP
- Vylúčiť zatepľovanie NKP (bude osobitne posúdené zateplenie podkrovia pri možnosti jeho využitia).
- Akékoľvek dostavby a prístavby NKP (bude osobitne posudzované; na základe doložených archívnych podkladov – historické mapy, fotodokumentácia).
- Zachovať a udržiavať všetky pôvodné pamiatkové hodnoty objektov vytypovaných na vyhlásenie za NKP (architektonické – konštrukcia, dispozícia a materiál, historické, výtvarné, technické riešenie, umelecko-remeselné súčasti interiéru a exteriéru).
- Zachovať a udržiavať výškové, objemové a priestorové usporiadanie, ako aj existujúce tvary striech (ich konštrukcie a sklony), komíny a použitú pôvodnú strešnú krytinu objektov vytypovaných na vyhlásenie za NKP
- Vylúčiť nadstavanie o ďalšie podlažie, zatepľovanie obvodových konštrukcií objektov a neopodstatnené dostavby a prístavby objektov vytypovaných na vyhlásenie za NKP
- 8) V prípade nehnuteľností s pamiatkovou hodnotou na území PZ Krupina sa požaduje:

- Zachovať, udržiavať a regenerovať rozsah zachovaných pamiatkových hodnôt; architektonické, výrazové, materiálové, konštrukčné riešenia, umelecko-remeselné súčasti exteriéru (pôvodné tvary striech, výplní okien na uličnej fasáde, vstupné brány a dvere).
 - Zachovať a udržiavať existujúce výškové, objemové a priestorové usporiadanie objektov.
 - Vylúčiť nadstavanie o ďalšie podlažie; zobytnenie a iné funkčné využitie podkrovia, vhodnosť a spôsob presvetlenia podkrovia bude predmetom osobitného posudzovania.
 - Zachovať existujúce tvary striech, ich sklony, komíny a pôvodnú strešnú krytinu.
 - Fasády objektov, ktoré nie sú vnímané z verejného priestoru, je možné zatepliť po individuálnom posudzovaní.
 - Vylúčiť zateplenie uličných fasád objektov so zachovanou pôvodnou štukovou výzdobou pohľadovo vnímateľných z verejného priestoru.
 - Prípustnosť prístavieb bude predmetom individuálneho posudzovania (v súlade s historickými princípmi zástavby parciel, resp. s princípmi historickej objektovej skladby na parcelách).
- 9) V prípade nehnuteľností rešpektujúcich pamiatkové hodnoty územia a vyžadujúcich čiastočné úpravy na území PZ Krupina sa požaduje:
- Udržiavať a rehabilitovať rozsah zachovaných charakteristických pamiatkových hodnôt nehnuteľností, ich historické prvky (architektonické, výrazové, materiálové a konštrukčné riešenia a umelecko-remeselné súčasti ich exteriéru).
 - Udržiavať a regenerovať ich objemovo-priestorové usporiadanie, stavebné zásahy minimalizovať, odstrániť nimi rušivé detaily a nenarušiť ich vhodné vizuálne vnímanie v území PZ Krupina.
 - Nadstavanie o ďalšie nadzemné podlažie bude predmetom osobitného posúdenia.
 - Zobytnenie a iné funkčné využitie podkrovia, vhodnosť a spôsob presvetlenia podkrovia bude predmetom osobitného posudzovania.
 - Regenerovať pôvodné tvary striech, ich sklony a komíny.
 - Prípustnosť prístavieb bude predmetom osobitného posudzovania (v súlade s historickými princípmi zástavby parciel, resp. s princípmi historickej objektovej skladby na parcelách).
 - Novými stavebnými úpravami eliminovať nevhodné zásahy uskutočnené do súčasnosti (výmeny okenných a výkladových výplní, strešnej krytiny,

realizácie hrubozrnných omietok fasád a keramických obkladov soklových častí).

- 10) V prípade nehnuteľností nerešpektujúcich pamiatkové hodnoty územia a rušivo pôsobiacich na území PZ Krupina sa požaduje:
 - Eliminovať účinok ich nevhodných objemových, architektonických výrazových riešení, tieto budú predmetom osobitného posúdenia.
 - Stavebné úpravy prednostne zamerať na nehnuteľnosti, na ktorých je možné odstrániť čiastočne ich nevhodné architektonické, materiálové, konštrukčné a farebné riešenia fasád na zlepšenie ich vizuálnych účinkov v historickom prostredí. (najmä nehnuteľnosti na Svätotrojičnom námestí)
 - V prípade nevyhovujúceho stavebno-technického stavu uprednostniť nahradenie týchto objektov novou architektúrou.
- 11) na území pamiatkovej zóny rešpektovať požiadavky na zachovanie, údržbu a regeneráciu výškového a priestorového usporiadania objektov v zmysle dokumentu „Zásady ochrany pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina“:
 - Zachovať a udržiavať vyrovnanú výškovú hladinu a objemovo-priestorové usporiadanie objektov (meštianskych a ľudových domov) v území PZ Krupina v kontraste s dominantnosťou historickej architektúry r. k. kostola Narodenia Panny Márie a veže evanjelického a. v. kostola.
 - Zachovať veľkosť parciel, ich pozdĺžnu orientáciu k ulici, novou zástavbou rešpektovať uličnú čiaru zástavby, spôsob a rozsah zastavanosti na parcelách.
 - Spájanie a zlučovanie parciel pre umiestnenie novej stavby bude osobitne posudzované.
 - Zachovať pomer zastavanosti parcely, je neprípustné zastavať celú jej plochu.
 - Zachovať dominantnosť a veľkosť parciel historických výškových architektúr r. k. kostola Narodenia Panny Márie, ev. a. v. kostola s vežou.
 - Zachovať jedinečný výtvarný prvok v interiéri PZ Krupina, trojičný stĺp v severnej časti Svätotrojičného námestia.
 - Vylúčiť umiestňovanie akýchkoľvek nových výškových a objemovo-priestorových dominánt v území PZ Krupina.
 - Zachovať priestorové usporiadanie zaniknutých fortifikačných objektov, tak aby ostal čitateľný ich pôvodný pôdorys, prezentovať ich v dlažbe.
- 12) na území pamiatkovej zóny rešpektovať požiadavky na zachovanie, údržbu a regeneráciu prvkov uličného interiéru a uličného parteru v zmysle dokumentu „Zásady ochrany pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina“:
 - Prvky drobnej architektúry (lavičky, koše ...) v pamiatkovom území materiálovo zjednotiť a riešiť ich koncepčne.

- Zachovať, udržiavať pôvodné remeselne vyhotovené drevené konštrukcie brán, bráničiek aj jedinečnej zvlakovej konštrukcie.
- Zachovať a rehabilitovať ojedinelé parcelačné múry, ich pôvodnú výšku a materiál a vylúčiť búranie nových otvorov.
- Zachovať a regenerovať charakteristické oplatenie záhrad dreveným a kovovým oplatením a ich farebnosť.
- Pred novou zástavbou riešiť oplatenie v analógii s historickým oplatením (charakteristické tvaroslovné prvky a materiál)
- Zachovať, udržiavať historickú konfiguráciu a niveletu terénu (doklad vývoja mesta, sú predmetom ochrany).
- Rešpektovať existujúcu, zvýšenú niveletu terénu vo východnej časti Nám. SNP (areál autobusovej stanice).
- Zachovať a udržiavať plochu centrálneho námestia, druhého námestia a iných verejných priestranstiev vo funkčno-účelovej kombinácii spevnených plôch a zelene.
- Plochy dvorov a záhrad upraviť s minimálnym spevňovaním ich plôch.
- Vylúčiť rozširovanie parkovacích plôch na úkor verejných priestranstiev, námestí, vedľajších ulíc a plôch zelene.
- Zachovať línie a parametre historickej komunikácie centrálneho námestia, druhého námestia a vedľajších ulíc (niveletu, pozdĺžne a priečne profily).
- Povrchovú úpravu historickej komunikácie v materiáli asfalt, v prípade vylúčenia tranzitnej dopravy, nahradiť pôvodnou kamennou dlažbou (čadičové kocky ukladané vejárovito, do suchého lôžka).
- Na úpravu chodníkov použiť prírodný kameň, uprednostniť čadičové kocky, prípadne kombináciu betónovej dlažby s imitáciou kameňa, v šedých farebných odtieňoch.
- Pri stavebných úpravách NKP a vytypovaných objektoch použiť pôvodné stavebné materiály a technológie s dôrazom na umelecko-remeselné a remeselné prevedenie.
- Pri exteriérových stavebných úpravách existujúcich nehnuteľností a novostavieb použiť stavebné materiály (pálená krytina, drevo, hladká omietka, kov, kameň, sklo).
- Strešnú krytinu používať pálenú keramickú, červenej farebnosti dvojžliabkovú, bobrovku (okrem striech veží kostolov) a plechovú krytinu v pásach v červenej farebnosti, prípadne medenú krytinu.
- V území PZ vylúčiť použitie nevhodných materiálov a prvkov: novodobé obklady fasád, štrukturované, hrubozrnné omietky (zrno hrúbky nad 1,00 mm),

plastové výrobky, obklady s atypickou povrchovou úpravou a štruktúrou, materiály s lesklým, reflexným a zrkadliacim povrchom

- Zachovať kultúrne hodnoty nehmotnej povahy viažuce sa na udalosti mesta; prezentované pripomienkou padlým a pamätnými tabuľami osobnostiam mesta.
- Zachovať diela historickej drobnej architektúry (sochy, súsošia pomníky, pamätníky, iné artefakty) a stavebné prvky s nimi súvisiace (podnož, podstavec, schodiskové stupne, povrchová úprava) sú súčasťou obrazu interiéru mesta.
- Na pamiatkovom území umiestniť diela s umeleckou a výtvarnou hodnotou i vhodného proporčného, materiálového a výtvarného riešenia.
- Drobné úžitkové stavby, zariadenia alebo konštrukcie na verejných priestranstvách (javiská, pódia, predajné stánky a iné.) neumiestňovať trvale, po ukončení podujatia je nevyhnutné drobné stavby odstrániť.
- Rešpektovať vyššie uvedené požiadavky pre umiestňovanie reklamných stavieb a zariadení na území PZ Krupina
- Realizácia nových terás sezónneho sedenia v území PZ Krupina bude predmetom osobitného posúdenia.
- Sezónne zariadenia vonkajšieho sedenia realizovať voľne dostupné, eliminovať a minimalizovať ich realizáciu v podobe kompaktných zábran (po celom obvode).
- Prekrytie zariadení vonkajšieho sedenia riešiť formou slnečníkov, subtílnej drevenej alebo kovovej konštrukcie a vhodnej farebnosti (vo svetlých pastelových farbách, v lomenej bielej farbe – slonová kosť, svetlá béžová alebo smotanová)
- Mobiliár zariadení vonkajšieho sedenia použiť na adekvátnej estetickej úrovni a vylúčiť materiály plastové a poplastované
- Osvetlenie verejných priestranstiev a prvky verejného osvetlenia tvarovo a materiálovo zjednotiť, uplatniť koncepčné riešenie v kombinácii na stĺpoch a fasádach.
- Odstrániť nefunkčné technické zariadenia a sieťové pripojenia.
- Technické zariadenia (skrinky pre elektromer, plynomer) umiestňovať na bočných fasádach, a eliminovať ich vizuálne vnímanie (uplatnením náteru vo farebnosti fasády).
- Vedenie technickej infraštruktúry v území PZ Krupina, pri rekonštrukciách sietí viesť prednostne pod povrchom zeme.
- Zachovať a chrániť pri výstavbe inžinierskych sietí, torzá historických objektov (základy hradobných múrov), minimalizovať zásahy do zvyškov historickej konštrukcie. Uprednostniť položenie ponad zachovaných korunu muriva, alebo

pretlak popod základovú škáru. Možné prierazy do konštrukcie muriva minimalizovať, budú predmetom osobitného posúdenia.

- Vysielače mobilných operátov, slnečné kolektory, klimatizačné jednotky a satelity na objektoch v území PZ Krupina budú predmetom osobitného posudzovania (prednostne ich umiestňovať na vizuálne menej exponovaných miestach, orientovaním do priestorov dvorov).
- 13) na území pamiatkovej zóny rešpektovať požiadavky na zachovanie a regeneráciu charakteristických pohľadov, siluety a panorámy územia v zmysle dokumentu „Zásady ochrany pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina“:
 - Zachovať, chrániť existujúce historické dominanty územia, ktoré spoluvytvárajú siluetu a panorámu sídla (r. k. kostol Narodenia Panny Márie, evanjelický a. v. kostol s vežou, trojičný stĺp v strede interiéru).
 - Zachovať historickú objemovo – priestorovú zástavbu dvojpodlažných a prízemných objektov.
 - Zachovať vnímanie charakteristického vonkajšieho a vnútorného obrazu pamiatkového územia, určených chránenými pohľadmi.
 - Nové stavebné úpravy existujúcich nehnuteľností a umiestňovanie novostavieb podriaďiť zachovaným historickým dominantám a existujúcej kompozícii výškového a priestorového usporiadania.
 - Vylúčiť akékoľvek stavebné činnosti rušivo pôsobiace na zachovanie a prezentáciu charakteristickej siluety a panorámy; posúdením z viacerých chránených pohľadov.
 - Vylúčiť solitérnu výsadbu drevín, ktorá by mohla tvoriť dominanty a nevhodne vizuálne zasahovať a narúšať charakteristické pohľady.
 - Vylúčiť realizáciu nových dominánt alebo akcentov vo vnútornom a vonkajšom obraze PZ Krupina
- Rešpektovať vonkajšie chránené pohľady
 - pohľad z vyvýšenej polohy nad mestom juhovýchodným smerom na mesto, s dominantami ev. a. v. kostolom s vežou na Svätotrojičnom námestí a r. k. kostolom Narodenia Panny Márie, v pozadí so strážnou vežou Vartovkou a Krupinskou planinou
 - pohľad z vyvýšenej polohy nad mestom, od cesty k miestnym lazom západným smerom na mesto, v popredí r. k. kostol Narodenia Panny Márie
 - pohľad z vyvýšenej polohy nad mestom od Vartovky severozápadným smerom na mesto, s dominantou r. k. kostola Narodenia Panny Márie a ev. a. v. kostola s vežou

- pohľad z vyvýšenej polohy nad mestom od Tureckej studne západným smerom na mesto, s dominantou r. k. kostol Narodenia Panny Márie
- Rešpektovať vnútorné chránené pohľady
 - pohľad južným smerom na zástavbu roľnícko-remeselníckych domov Pribinovej ulice v pozadí dominantu veža ev. a. v. kostola na Svätotrojičnom námestí
 - pohľad južným smerom na zástavbu západnej a východnej strany Hornej ulice
 - pohľad na zástavbu Námestia SNP západným smerom, v pozadí veža r. k. kostola Narodenia Panny Márie na návrší
 - pohľad na zástavbu Námestia SNP a časti Koháryho radu južným smerom v pozadí dominantu r. k. kostola Narodenia Panny Márie
 - pohľad na Bernolákovu ulicu západným smerom
 - pohľad na zástavbu Kuzmányho ulice západným smerom
 - pohľad na zástavbu Svätotrojičného námestia juhozápadným smerom, v popredí sadová úprava, radnica na západnej strane námestia
 - pohľad na zástavbu meštianskych domov severovýchodnej časti Svätotrojičného námestia, v popredí trojičný stĺp
 - pohľad na zástavbu juhovýchodnej strany Svätotrojičného námestia, v popredí trojičný stĺp a v pozadí veža ev. a. v. kostola
 - pohľad na Bočkayho námestie a areál r. k. kostola Narodenia Panny Márie na návrší v popredí s bránou do areálu
 - pohľad západným smerom na dominantu PZ Krupina, kostol Narodenia Panny Márie na návrší, z Obchodnej ulice
 - pohľad na Sládkovičovú ulicu od amfiteátra severným smerom na Múzeum Andreja Sládkoviča
- Rešpektovať chránené pohľady z exteriéru na interiér
 - pohľad juhovýchodným smerom na kríženie E. M. Šoltésovej ulice a ulice Koháryho radu
 - pohľad na zástavbu na západnej strane ČSA ulice v pozadí veža evanjelického a. v. kostola
 - pohľad východným smerom na areál r. k. kostola Narodenia Panny Márie z Novej ulice
- 14) na území pamiatkovej zóny rešpektovať požiadavky na zachovanie, regeneráciu a prezentáciu archeologických nálezísk, kresaných pivníc a fortifikačnej architektúry v zmysle dokumentu „Zásady ochrany pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina“:

- Stavebné činnosti, zasahujúce do terénu s potenciálom výskytu archeologických nálezov, sú podmienené vykonaním pamiatkového archeologického výskumu, o ktorého nevyhnutnosti rozhoduje krajský pamiatkový úrad.
- Zachovať, rešpektovať a prezentovať prípadné archeologické náleziská v súlade s výsledkami archeologického výskumu.
- Spôsob, rozsah a forma prezentácie archeologických nálezov sa určí individuálne, na základe ich lokalizácie, výsledkov výskumu, povahy a stavu zachovania nálezu.
- Zachovať torzá konštrukcií zaniknutých objektov (najmä murovaných) dokladujúcich vývojové etapy mesta (základové murivá hradobných múrov a bášť, i zaniknutých meštianskych domov...).
- Zachovať, chrániť a regenerovať zachované zvyšky hradbového múru mestského opevnenia.
- Zachovávať, chrániť a udržiavať existujúce kresané pivnice.
- Revitalizovať zasypané, v súčasnosti neprístupné kresané pivnice alebo ich časti.
- Zabezpečiť pivnice pri výkopových a zemných činnostiach v teréne, v územiach nad pivnicami.
- Prezentovať nálezy základového muriva mestského opevnenia bášť a brán, formou plošného znázornenia v úrovni terénu, alebo niekoľkými riadkami muriva nad terénom.
- 15) na území pamiatkovej zóny rešpektovať požiadavky zachovanie, ochranu, regeneráciu a údržbu zelene v zmysle dokumentu „Zásady ochrany pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina“:
 - Zachovať, obnoviť a regenerovať plochu mestského parku v pôvodnom rozsahu a pôvodnej kompozícii; do úprav nevnašať novodobé a netradičné prvky a materiály.
 - Existujúcu komunikačnú sieť obnoviť s použitím prírodných materiálov (tzv. mlatový povrch, príp. v kombinácii s kamennou dlažbou).
 - Odstrániť líniové dosadby v okolí schodísk tvorené tujou západnou; pri dosadbách vylúčiť uplatnenie rodov čeľade Cyprusovité (lat. *Cupressaceae*).
 - Všetky vegetačné štruktúry udržiavať v dobrom zdravotnom a estetickom stave a vykonávať ich pravidelnú odbornú údržbu; pri náhrade dožitých jedincov uplatniť zásadu zachovania druhového zloženia.
 - Plochy dvorov zachovať a udržiavať vo funkčno-účelovej kombinácii zelene a spevnených plôch; spevňovať iba nevyhnutné komunikačné trasy a použiť prírodný materiál.

- Plochy záhrad zachovať a udržiavať vo forme otvorených priestranstiev s výsadbou ovocných drevín a plodín.
- V porastovej štruktúre dvorov a záhrad uplatniť pôvodné druhy drevín, ovocné dreviny, drobné ovocie a pod.; do úprav nevnášať novodobé a netradičné prvky a materiály.
- Na plochách dvorov, záhrad vylúčiť výsadbu ihličnatých drevín a existujúce nevhodné ihličnaté dreviny postupne odstrániť.
- Zachovať, obnoviť a regenerovať na Svätotrojičnom námestí obvodové alejové výsadby stromov, pri výbere druhového zloženia alejí uplatniť zásadu zachovania pôvodných druhov; rehabilitovať existujúce sadovnícke úpravy centrálnej plochy námestia.
- Konceptne riešiť plochu námestia, v súlade s pôvodným riešením a s uplatnením otvorených plôch trávnik v kombinácii so spevnenými plochami, príp. s doplnením kvetinových záhonov (napr. ruže – odkaz na Rudolfa Geschwinda, známeho šľachtiteľa ruží); odstrániť existujúcu nekonceptnú pestrú druhovú a tvarovú vegetáciu.
- V areáli r. k. kostola Nanebovzatia Panny Márie zachovať a regenerovať záhrady s ovocnými drevinami; postupne odstrániť nevhodné ihličnaté dreviny v bezprostrednom okolí kostola a prístupového schodiska.
- Líniové prvky zelene a hodnotné solitérne stromy a skupiny stromov zachovať a udržiavať ich v dobrom zdravotnom a estetickom stave a vykonávať ich pravidelnú odbornú údržbu; pri náhrade dožitých jedincov uplatniť zásadu zachovania druhového zloženia.
- Zachovať, udržiavať a regenerovať plochy zelene verejných priestranstiev, plochy ostatnej zelene a zeleň areálu amfiteátra; pri ich úpravách uplatniť pôvodné druhy drevín; vylúčiť výsadbu ihličnatých drevín a do úprav nevnášať novodobé a netradičné prvky a materiály.
- Zeleň na Námestí SNP rehabilitovať a riešiť konceptne, s ohľadom na pôvodnú funkciu priestranstva a dnešné využitie; prehodnotiť existujúcu kompozíciu plôch zelene a množstva, druhové zloženie existujúcej mobilnej zelene; líniové výsadby vekovo a druhovo zjednotiť; pri výbere druhov uplatniť pôvodné druhy drevín a vylúčiť výsadbu ihličnatých drevín.
- Existujúcu stromovú vegetáciu pravidelne udržiavať a zaistiť tak jej dlhodobú funkciu, dobrý zdravotný stav a prevádzkovú bezpečnosť.
- Odstrániť postupne rušivú zeleň v pamiatkovom území a pri náhradách uplatniť pôvodné a domáce druhy najmä listnatých drevín; vylúčiť výsadbu ihličnatých drevín a cudzorodých drevín.

3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability

Zásady ochrany a využívania prírodných zdrojov

Z hľadiska ochrany a využívania prírodných zdrojov je potrebné rešpektovať:

- 1) výhradné ložisko 502 Krupina – Hanišberg – andezit, s určeným dobývacím priestorom a chráneným ložiskovým územím pre EUROVIA – Kameňolomy, s.r.o.
- 2) ložisko nevyhradeného nerastu 4041 Krupina – Kňazova Hora (ložisko so zastavenou ťažbou)
- 3) ložisko nevyhradeného nerastu 4042 Krupina – Sixovka – andezit (ložisko so zastavenou ťažbou)

Zásady ochrany prírody a krajiny

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- 1) rešpektovať Chránenú krajinnú oblasť (CHKO) Štiavnické vrchy
- 2) rešpektovať územia európskeho významu SKUEV0266 Skalka, SKUEV0260 Mäsiarsky bok
- 3) rešpektovať národnú prírodnú rezerváciu (NPR) Mäsiarsky bok, prírodnú rezerváciu (PR) Holý vrch a prírodné pamiatky (PP) Krupinské bralce (Štangarígeľ), (PP) Sixova stráň
- 4) rešpektovať národne významné mokrade č. 24 Holý vrch a č. 25 Holý vrch – močidlo
- 5) rešpektovať chránený strom S130 Tisovec dvojradový v Krupine

Zásady vytvárania územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V zmysle návrhu systému ekologickej stability je nutné rešpektovať / dobudovať navrhované prvky ÚSES, tak aby plnili požadované funkcie biocentra, biokoridoru alebo interakčného prvku:

- 1) biocentrá regionálneho významu RBc 5/4 Mäsiarsky bok, RBc 5/5 Holý vrch
- 2) biocentrá miestneho významu MBc1 Vodná nádrž Krupina, MBc2 Stará hora, MBc3 Ficberg, MBc4 Kukučka, MBc5 Vršok, MBc6 Kňazova hora, MBc7 Pramenisko Kňazov, MBc8 Šnierky, MBc9 Pri Briači, MBc10 Okrúhla hora, MBc11 Bzovický mlyn, MBc12 Pri Benčatke, MBc13 Červená hora, MBc14 Líška, MBc15 Pri Klítopochu, MBc16 Vajsov, MBc17 Šváb, MBc18 Havran, MBc19 Sady na Papuľke

- 3) biokoridory nadregionálneho významu NBk 5/6 Veľký a Malý Gregor – Havran – Mäsiarsky bok, NBk 11/20 Bzovská Lehôtka – Klinkovica – Sokolovo bralo
- 4) biokoridory regionálneho významu RBk 5/8 Káčerky – Holý vrch, RBk 5/10 Vodný tok Krupinica
- 5) biokoridory miestneho významu MBk1 Bebrava, MBk2 Klitpoch, MBk3 Vajsov – Kukučka, MBk4 Kňazova dolina, MBk5 Briač, MBk6 Briač – Papuľka, MBk7 Benčatka, MBk8 Priečny pás, MBk9 Bebrava – Benčatka
- 6) interakčné prvky plošného a líniového charakteru: remízky, zeleň na stržiach a v erózných ryhách, lesné porasty v kontakte s potenciálnymi biocentrami, trvalé trávne porasty s biotopmi európskeho a národného významu, vybrané mozaikové štruktúry tradičných sádov, lúk a drevinovej vegetácie, drobné vodné toky s brehovou vegetáciou, ktoré nie sú zaradené medzi biokoridory miestneho významu

Zásady starostlivosti o životné prostredie a implementácie ekostabilizačných opatrení

Z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a vytvárania a udržiavania ekologickej stability je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- 1) zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- 2) optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- 3) zachovať, revitalizovať a dobudovať nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov (mimo zastavaného územia)
- 4) pred výstavbou v rozvojových plochách v lazničkom osídlení preveriť výskyt chránených lúčnych biotopov
- 5) zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov (vrátane agátu bieleho) a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z.
- 6) zachovať lúčne biotopy európskeho významu a biotopy národného významu, vyznačené v grafickej časti
- 7) zachovať lesné biotopy európskeho významu a biotopy národného významu
- 8) revitalizovať a obnoviť pôvodné extenzívne sady s pestovaním krajových odrôd ovocia, predovšetkým v lokalite Papuľka
- 9) zachovať a revitalizovať meandre vodného toku Krupinica

- 10) realizovať hydrotechnické opatrenia na horných úsekoch tokov na zachytávanie a retenciu prívalových vôd, napr. poldre, hrádzky
- 11) renaturalizovať skanalizované vodné toky
- 12) renaturalizovať pôvodné / degradované mokrade
- 13) dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- 14) obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES
- 15) realizovať ekologické križovania a premostenia plánovanej trasy R3 primárne s biokoridorom NBk 5/6 Veľký a Malý Gregor – Havran – Mäsiarsky bok a s biokoridorom MBk1 Bebrava (so zachovaním minimálnej šírky biokoridoru 10 m)
- 16) udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov, umiestnených po vrstevniciach
- 17) aplikovať extenzívne hospodárenie na enklávach ornej pôdy obkolesených lesnými porastmi
- 18) realizovať vodozádržné úpravy na drobných vodných tokoch
- 19) rozšíriť výmeru ochranných lesov (nielen pre zachovanie biodiverzity územia a zamedzenie nadmernej exploatacie lesov, ale tiež pre elimináciu vodnej erózie)
- 20) existujúce hospodárske lesy v navrhovaných prvkoch ÚSES (biocentrách, biokoridoroch, interakčných prvkoch) preklasifikovať na ochranné lesy
- 21) výsadba protieróznej a pôdoochrannej drevinovej vegetácie na strmších svahoch, najmä na východnom okraji zastavaného územia mesta
- 22) výsadba línií izolačnej zelene v priemyselnej zóne, najmä zo strany obytného územia
- 23) výsadba pásov alebo línií izolačnej zelene na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodárskej pôdy
- 24) revitalizácia a výsadba línií zelene (stromoradií a alejí) a vegetačných pásov pozdĺž účelových komunikácií, poľných ciest, na medziach
- 25) komplexná revitalizácia mestského Parku A. Sládkoviča, v pôvodnom rozsahu a pôvodnej kompozícii
- 26) výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- 27) v súvislosti s návrhom lesoparku v lokalite Teplice preklasifikovať lesné porasty lesoparku na lesy osobitného určenia
- 28) výsadba zelene z miestne pôvodných druhov drevín a zvyšovanie podielu prvkov zelene v zastavanom území mesta

- 29) uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstraňovanie prípadných nelegálnych skládok a smetísk
- 30) uskutočniť rekultiváciu kameňolomu po ukončení jeho prevádzky
- 31) pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia
- 32) rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia
- 33) protihlukové opatrenia (výstavbu protihlukovej steny) realizovať pozdĺž železnice v úseku susediacom s existujúcou zástavbou bytových domov (na sídlisku Majerský rad)

3.7 Vymedzenie zastavaného územia

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán mesta Krupina zastavané územie tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené hranicou zastavaného územia k 1.1.1990
- existujúcu zástavbu nadväzujúcu na existujúce zastavané územie
- navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 5, 6, 9, 15 (len var. B), 16 (len var. B), 18, 20, 21 (len var. B), 22 (len var. B)

3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce (v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):

- ochranné pásmo rýchlostnej cesty – v šírke 100 m (od osi vozovky príslušného jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia)
- ochranné pásmo cesty I. triedy – v šírke 50 m (od osi vozovky)
- ochranné pásmo cesty II. triedy – v šírke 25 m (od osi vozovky)
- ochranné pásmo cesty III. triedy – v šírke 20 m (od osi vozovky)
- ochranné pásmo železnice (dráhy) definované v šírke 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od vonkajšej hranice obvodu dráhy (v zmysle zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásma rádio-navigačného zariadenia D-VOR/DME Dobrá Niva, určené rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie zn. 1-30/90 zo dňa 10.05.1990, z ktorých vyplýva výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. s obmedzujúcou výškou cca 631 – 1059 m n.m. Bpv.

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - 110 kV – 15 m
 - 22 kV – 10 m
 - zavesené káblové vedenie 22 kV – 1 m
 - vodiče so základnou izoláciou – 4 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
 - vonkajšieho vyhotovenia s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplatenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
 - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplatenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice

- s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplatením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (v zmysle § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly)
 - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
 - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
- bezpečnostné pásmo plynovodu (v zmysle § 80 zákona zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch
 - 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
 - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
- ochranné pásmo teplovodu (v zmysle § 151n Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.): 1,5 m od osi teplovodného rozvodu na obidve strany po zemi a vo vzduchu (zriadené na dobu životnosti inžinierskych sietí)
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov):
 - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm vrátane)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cintorína – 50 m (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve)
- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)

- ochranné pásmo vodárenského zdroja I. stupňa a II. stupňa
- ochranné pásmo celomestskej čistiarnie odpadových vôd – 250 m od stredu čistiarnie odpadových vôd po okraj súvislej bytovej výstavby
- ochranné pásmo tokov v zmysle STN 75 2102, ktoré dosahuje pri šírke toku medzi brehovými čiarami do 10 m šírku 4 m od brehovej čiary; v tomto ochrannom pásme, ktoré je potrebné ponechať bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Rešpektovať ustanovenia § 49 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, umožňujúcom správcovi vodných tokov a vodných stavieb pri výkone ich správy užívať pobrežné pozemky, ktorými sú pri vodohospodársky významnom toku (Krupinica, Bebrava) pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. Zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.
- ochranné pásmo hospodárskych dvorov so živočíšnou výrobou – hranica ochranného pásma je stanovená diferencovane pre jednotlivé hospodárske dvory a je zakreslená v grafickej časti

V riešenom území je potrebné rešpektovať chránené územia:

- Chránenú krajinnú oblasť Štiavnické vrchy
- územia európskeho významu SKUEV0266 Skalka, SKUEV0260 Mäsiarsky bok
- maloplošné chránené územia PR Holý vrch, PP Krupinské bralce – Štangarígeľ, PP Sixova stráň
- národne významné mokrade č. 24 Holý vrch a č. 25 Holý vrch - močidlo

3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

Územný plán mesta Krupina vymedzuje plochy, resp. koridory pre verejnoprospešné stavby v rozsahu zoznamu verejnoprospešných stavieb podľa kap. 3.10 tejto dokumentácie. Ako verejnoprospešné stavby sú definované dopravné líniové stavby a zariadenia, plochy a koridory pre distribučné energetické a vodohospodárske zariadenia, plochy pre umiestnenie zariadení športu, odpadového hospodárstva, sociálnej infraštruktúry, plochy vyhradenej, resp. špecifickej zelene.

Verejnoprospešné stavby a plochy pre umiestnenie verejnoprospešných stavieb sú vyznačené grafickou značkou javu alebo súvisiaceho javu podľa všeobecnej legendy výkresu, pričom ich bližšie špecifikuje názov konkrétnej verejnoprospešnej stavby. Verejnoprospešné stavby sú zakreslené v komplexnom výkrese priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami. Niektoré verejnoprospešné stavby technickej infraštruktúry líniového charakteru (inžinierske siete) sú z dôvodu prehľadnosti grafickej časti identifikovateľné podľa výkresu riešenia verejného technického vybavenia. Poloha verejnoprospešných stavieb sociálnej infraštruktúry (č. 33, 34, 35) nie je špecifikovaná; tieto sú prípustné len v priestorových celkoch, kde to regulatívy funkčného využívania umožňujú.

Delenie a sceľovanie pozemkov sa predpokladá v prípade navrhovaných rozvojových plôch, ktoré sú určené pre novú výstavbu. Nakoľko územný plán mesta Krupina nie je riešený s podrobnosťou územného plánu zóny, nie sú definované pozemky, ktorých sa proces delenia a sceľovania bude dotýkať.

Územný plán mesta nevymedzuje plochy a objekty na asanácie. Ich vymedzenie je potrebné vykonať v prípade kolízie s navrhovanými verejnoprospešnými stavbami na základe podrobnejšej dokumentácie.

Územný plán mesta nevymedzuje nové plochy pre chránené časti krajiny, nad rámec vyhlásených chránených území krajiny.

3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb

Územný plán mesta Krupina určuje zoznam verejnoprospešných stavieb v nasledovnom rozsahu a s označeniami:

- [1] rýchlostná cesta R3 / preložka cesty I/66 - západný obchvat mesta, vrátane súvisiacich dopravných stavieb
- [2] súbežná cesta s R3 - výstavba súvislej trasy s využitím úsekov pôvodnej cesty I/66
- [3] rekonštrukcia a rozšírenie cesty II/526 Devičie – Senohrad
- [4] rekonštrukcia a rozšírenie cesty III/2562 Krupina – Svätý Anton
- [5] rekonštrukcia a rozšírenie cesty III/2560
- [6] modernizácia železničnej trate Zvolen - Šahy
- [7] výstavba východného okruhu miestnych komunikácií – popri železničnej trati
- [8] výstavba miestnych obslužných komunikácií, vrátane chodníkov – pre dopravnú obsluhu navrhovaných rozvojových plôch

- [9] rekonštrukcia a rozšírenie miestnych komunikácií, vrátane chodníkov
- [10] rekonštrukcia a rozšírenie hlavných komunikácií v katastrálnom území pre dopravnú obsluhu laznického osídlenia
- [11] výstavba premostení toku Krupinica
- [12] záchytné parkoviská na vstupoch do centrálnej mestskej zóny
- [13] parkoviská na vstupoch do záhradkárskeho osídlenia
- [14] ostatné verejné parkoviská
- [15] dobudovanie chodníkov pre chodcov pozdĺž celého prieťahu cesty I. triedy zastavaným územím mesta
- [16] samostatné cyklistické trasy pozdĺž cesty I/66 a v zastavanom území pozdĺž miestnych komunikácií vyšších funkčných tried
- [17] výstavba distribučných vodojemov s prírodným potrubím – v lokalitách Vlčok, Kopanice, Biely Kameň
- [18] výstavba verejného vodovodu v hlavných uzloch laznického osídlenia
- [19] výstavba a rekonštrukcia ostatných líniových a bodových stavieb vodovodnej siete
- [20] výstavba splaškovej kanalizácie pre vybrané laznické osídlenie
- [21] výstavba a rekonštrukcia líniových a bodových stavieb kanalizácie
- [22] malé čistiarene odpadových vôd v uzloch laznického osídlenia
- [23] úprava a revitalizácia vodných tokov, osobitne toku Krupinica - najmä v rkm 40,100–43,100
- [24] výstavba transformačných staníc, vrátane prírodných vedení
- [25] výstavba a rekonštrukcia líniových stavieb na zásobovanie zemným plynom
- [26] výstavba a rekonštrukcia zariadení teplovodnej siete
- [27] výstavba a rekonštrukcia líniových rozvodov teplovodnej siete
- [28] výstavba a rekonštrukcia líniových vedení / rozvodov telekomunikačných sietí
- [29] vybudovanie regionálnej skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný
- [30] rozšírenie cintorína - v rozsahu rozvojovej plochy č. 30
- [31] vytvorenie lesoparku v lokalite Tepličky
- [32] nový športový areál / ihrisko - v rozsahu rozvojovej plochy č. 25
- [33] oddychové plochy, vrátane detských a viacúčelových ihrísk - ako súčasť obytného územia
- [34] zariadenie sociálnych služieb
- [35] dom kultúry

3.11 Vymedzenie častí územia pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny

Územný plán mesta Krupina vymedzuje pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny navrhované obytné zóny v rozsahu rozvojových plôch č. 1, 2, 4, 5, 6, 10, 11, ako aj hlavnú výrobnú zónu v rozsahu rozvojovej plochy č. 18.

Pre ostatné rozvojové plochy na rozšírenie obytného územia v súvisle urbanizovanom území mesta, kde nie požadované spracovanie územného plánu zóny, je pred povoľovaním výstavby potrebné vypracovanie urbanistických štúdií, za účelom dosiahnutia jednotného konceptu riešenia.

3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Schéma záväzných častí a verejnoprospešných stavieb je súčasťou „komplexného výkresu priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“, t.j. výkresov č. 2 a 3.

Všetky položky tohto výkresu predstavujú záväznú časť riešenia. Verejnoprospešné stavby sú vyznačené v zmysle ich definície v kapitolách č. 3.9 a 3.10.

4. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

4.1 Zoznam východiskových podkladov

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Atlas máp stability svahov SR v M 1: 50 000
http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoisnomenu/geof/atlas_st_sv
- Hydroekologický plán povodia Ipľa II. cyklus
- Koncepcia rozvoja tepelného hospodárstva mesta Krupina, 2007
- Oficiálna stránka mesta Krupina www.krupina.sk
- Plán manažmentu čiastkového povodia Ipeľ
- Prieskumy a rozbory na územný plán mesta Krupina, 2017
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Krupina na obdobie 2016 - 2023
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 – 2023
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Zvolen, SAŽP 1995
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, 2014
- Územný plán mesta Krupina, 2004 (v znení zmien a doplnkov)
- Územný plán obce Babiná, 2000 (v znení zmien a doplnkov)
- Územný plán obce Čekovce, 2017
- Územný plán obce Pliešovce, 2013
- Územný plán obce Svätý Anton, 2012 (v znení zmien a doplnkov)
- Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov
- Vodný plán Slovenska II. cyklus
- Vodohospodársky plán povodia Ipľa III. cyklus
- Zásady ochrany, obnovy a prezentácie pamiatkového územia - Pamiatková zóna Krupina, KPÚ B. Bystrica, 2017